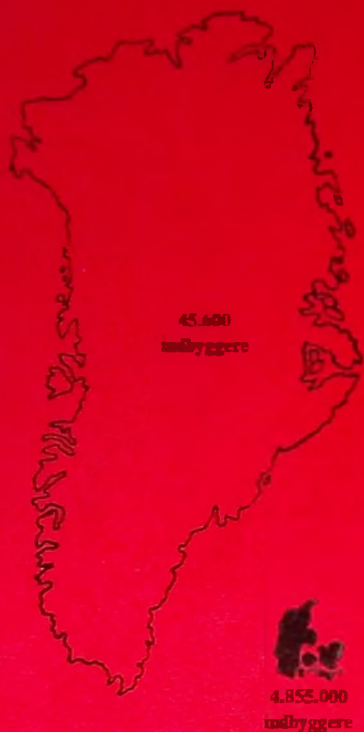

GRØNLAND 1968

ÅRSBERETNING

ularbejdet af

MINISTERIET FOR GRØNLAND 1970

De vigtigste publikationer om grønlandske forhold i 1968, udsendt af offentlige institutioner m.v.

- Grønlands økonomi 1967-68. (Skatledsretoren for Grønland, Godthåb).
- GIO-rapport 1968. (Grønlands tekniske Organisation).
- Sammendrag. Grønlands Lovsamling 1968, serie A og serie B. (Ministeriet for Grønland).
- Landskarter vedrørende Grønland. Indbide til udgivelse af tidligere udsendte blade. (Ministeriet for Grønland).
- Grønlands Lovsamling 1951-68. (Ministeriet for Grønland).
- Tidsskrift for Grønlands Retsvesen. (Ministeriet for Grønland).
- Grønlands Landsråds Forhandlinger 1968. (Beretninger vedrørende Grønland 1968, nr. 2).
- Overenskomst mellem Grønlandsk Arbejderunion og Ministeriet for Grønland 1967. (Ministeriet for Grønland). Nye overenskomster afsluttet i 1969.
- Løn og beskæftigelse lokalt ansat personale under offentlige institutioner i Grønland. Året 1968. (Daphneret. (Ministeriet for Grønland).
- Løn- og beskæftigelsesstatistik for lokalt ansat personale i Grønland. (Oktober kvartal 1968. Daphneret. (Ministeriet for Grønland).
- Råvaretagning m.v. ved fiskerianlæg i Grønland 1968. Daphneret. (Ministeriet for Grønland).
- Grønlands geologiske Undersøgelse. Årberetning 1968. (Grønlands geologiske Undersøgelse). Report of Activities 1968. (Geological and Geographical Survey).
- Fiskeriundersøgelser 1968. (Grønlands Fiske- og Havundersøgelser).
- Arctic Station. (Hilserhøjskolen ved det arktiske Station).
- Provisional Mean Temperature and Total Amount of Precipitation for 1968. (Grønlands geologisk Institut).
- Middeltalene for nedbør og temperatur for verdensdele. (Grønlands geologisk Institut).
- Familienomsorgen i Grønland. (Grønlands Fiskeri- og Havundersøgelser).
- Familienomsorgen i Grønland. (Grønlands Fiskeri- og Havundersøgelser).
- Tidsskrift for Grønland. (Grønlands geologisk Institut).
- KGH-undersøgelser vedrørende Grønlands økonomiske forhold.
- GIO-undersøgelser vedrørende Grønlands tekniske Organisation.
- Afslutningsrapport om Grønlands økonomi 1968. (Godthåb nr. 14, 1969).

Betænkninger vedrørende grønlandske forhold i 1968 og 1969

- Betænkning om arbejdsskyltelse i Grønland. (Betænkning nr. 499).
- Betænkning om det kriminale retlige system m.v. i Grønland. (Betænkning nr. 500).
- Betænkning vedrørende de teknisk-økonomiske betingelser for udførelse af fjernvarme i Grønland. (Daphneret. (Ministeriet for Grønland).
- Forslag om privatisering af den offentlige af de sociale mødesteder m.v. i Grønland. (Ministeriet for Grønland). 1968. (Grønlands Landsråds Forhandlinger). 1968. nr. 2, 3, 4.

GRØNLAND 1968

ÅRSBERETNING

Udgivet af

MINISTERIET FOR GRØNLAND

Kortet over Grønland (side 6) er omarbejdet og reproduceret af Ministeriet for Grønland på grundlag af Geodætisk Instituts kort med tilladelse (A 287/70).

Trykt i Nielsen & Lydiches bogtrykkeri

Anvendte forkortelser.

KGH Den kongelige grønlandske Handel.
GTO Grønlands tekniske Organisation.
GGU Grønlands geologiske Undersøgelse.
GAS Grønlandsk Arbejdersammenslutning.
DIH Dronning Ingrid's Hospital.
QTD Qutdligssat.

Signaturforklaring.

– Nul.
0 Mindre end $\frac{1}{2}$ af den anvendte enhed.
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme.
... Oplysninger foreligger ikke.

Forord.

Med den her foreliggende årsberetning har Ministeriet for Grønland ønsket i een publikation at samle de vigtigste oplysninger om det grønlandske samfundsliv indenfor året 1968 i en kort og overskuelig form.

Det er hensigten fremtidig at udsende en tilsvarende årsberetning for hvert kalenderår.

Publikationen indeholder en tekstafdeling, hvori kun er medtaget summariske talmæssige oplysninger, og en tabelafdeling med mere detaljerede statiske opstillinger.

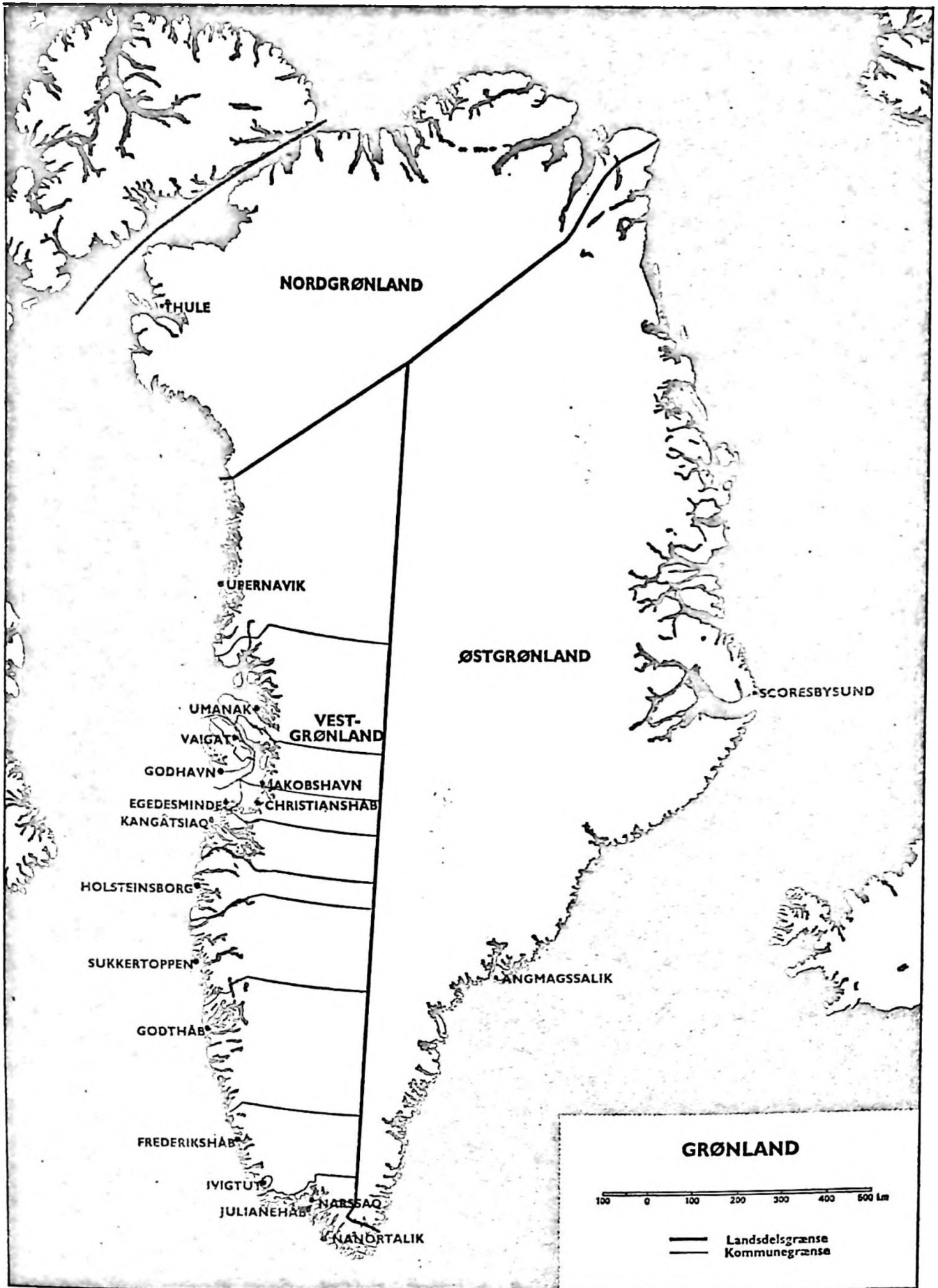
Den hidtidige publikationsserie »Beretninger vedrørende Grønland« vil ikke længere udkomme som samlet serie. Denne serie indeholdt normalt 6 hefter, nemlig: »Almindelig Beretning« med oplysning om bl.a. befolkning, kulturelle og videnskabelige forhold og teknisk virksomhed, »Grønlands Landsråds Forhandlinger«, »Den grønlandske skole«, »Sundhedstilstanden i Grønland«, »Dronning Ingrid's Hospital« og »Årsberetning for Den kongelige grønlandske Handel«.

Landsrådsforhandlingerne samt skole- og lægeberetningerne vil fremtidig udkomme som selvstændige beretninger, mens de øvrige 2 beretninger ophører.

Fra den hidtidige serie videreføres en del tabeller til den nuværende årsberetning foruden at en række nye oplysninger er føjet til.

Indholdsfortegnelse.

1. Geografiske forhold og administrativ inddeling	7
2. Befolkning.. .. .	8
3. Administrative forhold	12
4. De offentlige udgifter og indtægter	14
5. Bygge- og anlægsvirksomhed	19
6. Teknisk virksomhed.. .. .	22
7. Trafik og kommunikation.	24
8. Erhverv	25
A. Fiskeri	25
B. Fangst	26
C. Fåreavl og rensdyravl	27
D. Handel og serviceerhverv m.v... .. .	28
E. Håndværk, entreprenørvirksomhed m.v.	28
F. Minevirksomhed	29
G. Andre erhverv	30
9. Import og eksport	32
10. Penge- og kreditvæsen	33
11. Indkomster og forbrug, priser og afgifter	34
12. Arbejdsmarkedsforhold	36
13. Boligforhold	39
14. Sociale forhold	40
15. Retsvæsen	43
16. Politi	45
17. Sundhedsvæsen.. .. .	47
18. Undervisning og uddannelse samt oplysning.	49
19. Videnskabelig virksomhed	52
20. Kirken	54
21. Offentlige valg	55
Indholdsfortegnelse for tabelafdelingen	59

Grønland. Landsdele og kommuner.
 Kommunerne i Nord- og Østgrønland er bestemt ved de respektive byer og nærmere angivne bygder.

1. Geografiske forhold og administrativ inddeling.

Grønlands sydligste punkt er 59°46' nordlig bredde (Kap Farvel), det nordligste 83°39' nordlig bredde (Kap Morris Jesup), det østligste 11°39' vestlig længde (Nordostrundingen), og det vestligste punkt 73°08' vestlig længde (Kap Alexander). Grønlands samlede areal er 2.175.600 km², hvoraf kystlandet udgør 296.900 km², kystøerne 44.800 km² og indlandsisen 1.833.900 km². Den isfrie del udgør 341.700 km². Indlandsisens tykkelse er ved Eismitte beregnet til 2.700 m.

Grønland er inddelt i landsdelene Vestgrønland, Nordgrønland og Østgrønland, jfr. kortet side 6. Vestgrønland er inddelt i 16 kommuner, medens der i Nordgrønland findes 1 kommune og i Østgrønland 2 kommuner. Den nærmere afgrænsning af landsdelene og kom-

munerne er senest fastsat i bekendtgørelse nr. 442 af 23. december 1966. Uden for kommunalinddelingen findes i Nord- og Østgrønland enkelte vejrstationer m.v.

Udover landsdels- og kommunalinddelingen anvendes en række andre inddelinger, der har relation til de forskellige administrationsgrene. Grønland er således inddelt i præstegæld, skoledistrikter, lægedistrikter, handelsdistrikter, retskredse, politidistrikter, landsråds kredse og opstillingskredse til folketingsvalg.

Antallet af beboede pladser var pr. 31. december 1968 154, heraf 19 byer, 117 bygder og 18 radio- og vejrstationer, flyvepladser m.v. (tabel 3). Betegnelsen »by« anvendes om det vigtigste beboede sted i hver kommune.

2. Befolkning.

Grønlands befolkning nåede i løbet af 1968 op på 45.600 personer, idet der var en tilvækst på 4,2 pct. Af den samlede befolkning er ca. 84 pct. født i Grønland, de øvrige 16 pct. udgøres hovedsagelig af personer fra det øvrige Danmark, der opholder sig for et kortere eller længere åremål i Grønland.

Ved udgangen af 1968 boede ca. 70% af befolkningen eller 32.700 personer i byerne, heraf alene i Godthåb 6.800 personer. I 1960 boede 57% af befolkningen i byer.

Befolkningens aldersfordeling adskiller sig stærkt fra aldersfordelingen i det øvrige Danmark, idet 45 pct. af befolkningen i Grønland er under 15 år (i det øvrige Danmark er andelen ca. 24 pct.). Ser man alene på den del af befolkningen, der er født i Grønland, udgør antallet under 15 år næsten 50 pct. af samtlige personer.

Antallet af fødte var i 1968 1.576, hvilket er omtrent det samme som i 1960. I 1966 og 1967 var fødselstallet henholdsvis 1.781 og 1.685.

I det følgende redegøres nærmere for befolkningsforholdene i Grønland i 1968 samt for grundlaget for udarbejdelsen af befolkningsstatistikken.

Befolkningens størrelse og lokalisering.

I oversigten nederst på siden er vist befolkningens størrelse og procentvise forøgelse i 1968, fordelt på lokaliteter.

Befolkningstilvæksten er fortsat høj for personer født uden for Grønland. Tilvæksten for personer født i Grønland har siden 1960 været aftagende. Udviklingen fra 1960 til de sidste 3 år ser ud som følger:

Personer født i Grønland	1960	1966	1967	1968
	pct.			
Stigning i forhold til foregående år	4,0	3,6	2,7	2,7

Årsagen hertil er både nedgang i fødselshyppigheden og nettofraflytning, jfr. nedenfor om befolkningens bevægelser.

I tabel 1 er givet en oversigt over såvel den samlede som den i Grønland fødte befolkning fordelt på kommuner, og i tabel 2 er anført den uden for Grønland fødte befolkning.

Befolkningskoncentrationen i Grønlands fiskeridistrikter (Vestgrønland ekskl. Umanak

Befolkning og befolkningstilvækst

	Befolkningen pr. 31. dec. 1968			Stign. fra 31/12 1967 til 31/12 1968		
	Hele befolkningen	Personer født i Grønland	Personer født uden for Grønland	Hele befolkningen	Personer født i Grønland	Personer født uden for Grønland
	Antal			pct.		
Hele Grønland	45.639	38.378	7.261	4,2	2,7	13,1
Byer	32.745	26.677	6.068	6,5	4,9	14,0
Bygder	11.825	11.606	219	÷2,0	÷2,1	4,8
Vejrstationer m.v.	1.069	95	974	10,3	11,9	9,6

Den i Grønland fødte befolkning fordelt på byer og bygder¹ pr. 31. december.

	1960	1967	1968
	pct.		
Hele Grønland:			
Byer	56,9	68,2	69,7
Bygder	43,1	31,8	30,3
Fiskeridistrikter:			
Byer	62,3	75,6	77,1
Bygder	37,7	24,4	22,9
Fangerdistrikter:			
Byer	35,7	37,7	38,5
Bygder	64,3	62,3	61,5

1. Ekskl. stationer m.v.

og Upernavik kommuner) fortsætter. Som det fremgår af ovenstående oversigt er vandringen fra bygd til by i fangerdistrikterne (Umanak, Upernavik og Thule kommuner samt Østgrønland) i modsætning til i fiskeridistrikterne af beskeden størrelse.

Medens 45 pct. af befolkningen i 1960 boede på pladser med over 1.000 indbyggere, er denne andel i 1968 vokset til ca. 62 pct., jfr. tabel 4.

I nedenstående oversigt vises udviklingen for beboede pladser ekskl. stationer m.v.:

Antal beboede pladser ekskl. stationer	1960	1967	1968
Beboede pladser i alt	149	136	136
Sydgrønland ¹	39	47	47
Fiskeridistrikter, ekskl. Sydgrønland.....	62	46	44
Fangerdistrikter ²	48	43	45

1. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.
2. Umanak, Upernavik og Thule kommuner samt Østgrønland.

Siden 1960 er der sket et fald i antallet af beboede pladser. Der er i fiskeridistrikterne, bortset fra Sydgrønland, nedlagt et stort antal bygder, mens der i Sydgrønland har været en tilgang af fåreholderpladser.

Befolkningens sammensætning.

Som det ses af nedenstående oversigt er befolkningens fordeling på køn og alder væsensforskellig for personer født i og uden for Grønland. $\frac{2}{3}$ af de uden for Grønland fødte per-

soner er mænd, mens de to køn, som naturligt er, i den grønlandskfødte befolkning er lige- ligt repræsenteret. Tæt ved halvdelen af den grønlandskfødte befolkning er under 15 år, men kun 19 pct. af den uden for Grønland fødte befolkning.

Pr. 31. dec. 1968	Hele befolkningen	Personer født i Grønland	Personer født uden for Grønland
	pct.		
Mænd.....	52,6	50,1	66,2
Kvinder.....	47,4	49,9	33,8
Personer o. 15 år.	55,4	50,6	81,1
Personer u. 15 år.	44,6	49,4	18,9
Personer over 15 år:			
Gifte.....	51,1	51,1	51,2
Forhen gifte...	7,7	7,9	6,9
Ugifte.....	41,2	41,0	41,9

Fordelingen på de enkelte kommuner for henholdsvis den samlede befolkning og personer født i Grønland er vist i tabel 5 a og b.

Befolkningens bevægelser.

I tabel 6 og 7 er redegjort for forskydningerne i folketallet i 1968. Disse forskydninger hidrører dels fra fødselsoverskuddet, dels fra flytninger.

For den samlede befolknings vedkommende har der været en befolkningstilvækst på ca. 1.850 personer, hvoraf fødselsoverskuddet udgør ca. 1.240, tilflytningen godt 600 personer.

Ser man alene på personer født i Grønland, er der registreret en nettofraflytning på ca. 250 personer, jfr. nedenfor. Tallene er påvirket af, at de også omfatter børn af udsendte, når børnene er født i Grønland. Personer født uden for Grønland er steget med ca. 840, dels som følge af et stigende antal udsendte, dels fordi stadig flere personer fra det øvrige Danmark bosætter sig i Grønland.

Personer født i Grønland	1960	1961-65 gnstl.	1966	1967	1968
Ant. udvandrede	164	432	219	389	251
Udvandrede i pct. af pers. født i Grønland....	0,6	1,3	0,6	1,0	0,7

Fødsler, dødsfald og fødselsoverskud.

	Hele befolkningen			Personer født af mødre født i Grønland			Personer født af mødre født uden for Grønland		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Fødte.....	1.586	1.685	1.576	1.496	1.509	1.418	90	176	158
Døde.....	256	314	333	247	305	319	9	9	14
Fødselsoverskud.....	1.330	1.371	1.243	1.249	1.204	1.099	81	167	144

Tabel 7, der giver en oversigt over fødsler og dødsfald i 1968, viser, hvorledes fødselsoverskuddet fremkommer. I ovenstående oversigt vises hovedtallene for nogle udvalgte år.

I tabel 9 er fødselshyppigheden og dødeligheden beregnet pr. 1000 personer. Den summariske fødselshyppighed er faldet stærkt siden 1960, det år der har udvist den højeste fødselshyppighed.

Levendefødte pr. 1000 personer	1960	1966	1967	1968
Hele befolkningen .	48,8	43,6	39,2	35,2
Den i Grønland fødte befolkning .	50,2	45,0	40,9	37,4

Udviklingen belyses yderligere i tabel 10, hvoraf det fremgår, at fødselshyppigheden for alle aldersgrupper af fødende kvinder i 1968 er gået ned i forhold til 1967. For unge under 25 år er den dog højere i 1968 end i 1960, mens den for alle andre aldersgrupper er faldet siden 1960, jo mere jo ældre kvinderne i den fødedygtige alder er. Det absolutte antal af fødsler i de enkelte aldersgrupper bortset fra de 15-19-årige har i 1968 været lavere end i 1967. Faldet i fødselspromillen har været særlig kraftigt i 1967 og 1968, og er sat ind, før virkningerne af indførelsen af svangerskabsforebyggende midler i 1966 og 1967 i form af spiralen har kunnet gøre sig gældende. De første byer, hvor spiralen blev indført (1966 og 1967), nemlig Godthåb, Egedesminde og Julianehåb, udviser ikke et afvigende mønster. Det må dog erindres, at tallene i de enkelte byer er for små til, at man kan drage sikre slutninger på grundlag af enkelte års fødselstal. Endvidere kan en evt. forskellig aldersfordeling i de en-

kelte byer influere på den summariske fødselshyppighed.

Det fremgår endvidere af tabel 10, at fødselshyppigheden er 2-3 gange større i Grønland end i det øvrige Danmark for aldersgrupperne 15-34 år, og for aldersgrupperne 35-44 år er den 5-10 gange større.

Tabellen viser endelig, at knap hver 5. kvinde i den fødedygtige alder (15-49 år) har fået et levendefødt barn i 1968, og at kvinderne i Grønland gennemsnitligt, såfremt fødselshyppigheden i de enkelte aldersklasser holder sig på det nuværende niveau, vil have fået knap 6 levendefødte børn, når de er fyldt 50 år mod godt 7 ved de i 1960 konstaterede fødselshyppigheder.

Af samtlige børn fødtes i 1968 38,9% uden for ægteskab mod 39,9% i det foregående år, der tegnede sig for den hidtil højeste procent. I 1960 var procenten 33,6 (tabel 11). I det øvrige Danmark var den i 1967 11,1%.

Den summariske dødelighed for den i Grønland fødte befolkning har de sidste år holdt sig konstant på 8,3 promille (tabel 9) og er fortsat lavere i Grønland end i det øvrige Danmark, hvor den i 1968 var 9,4 promille. Dette forhold skyldes dog udelukkende forskellen i aldersfordeling i Danmark og Grønland, idet næsten halvdelen af befolkningen i Grønland er i aldersklasserne under 15 år, hvor dødeligheden er væsentligt lavere end i de ældre aldersklasser, mens i det øvrige Danmark kun ca. 24% var under 15 år i 1968.

Et bedre udtryk for dødeligheden har man i tabel 12, hvor dødeligheden er opgjort for de enkelte aldersgrupper. Det fremgår heraf, at dødeligheden inden for samtlige aldersklasser er væsentligt større i Grønland end i det øvrige

Danmark, i de fleste aldersklasser 2-5 gange så høj.

For børn under 1 år har dødeligheden været særlig høj i 1968, 74,0 promille mod 57,7 i 1967. Den stærke stigning skyldes et relativt stort antal dødsfald i Holsteinsborg, Kangát-siaq, Christianshåb og Jakobshavn. Dødsårsagen har for de fleste tilfælde været luftvejssygdomme – specielt lungebetændelse.

Ægteskaber.

I 1968 blev der indgået i alt 216 ægteskaber, heraf 19 for de borgerlige myndigheder, mod 230 i 1967 og 286 i 1960. En opgørelse efter ægtefællernes fødested viser følgende:

Født i Grønland:	Antal ægteskaber		
	1960	1967	1968
Begge ægtefæller.....	228	167	139
Kun bruden.....	32	31	58
Kun brudgommen.....	7	6	6
Ingen af ægtefællerne...	19	26	13
Ægteskaber i alt.....	286	230	216

I 37 af de indgåede ægteskaber havde den ene eller begge ægtefæller tidligere været gift, 29 fraskilte og 15 personer i enkestand indgik ægteskab, heraf var henholdsvis 5 og 14 personer født i Grønland.

Den gennemsnitlige vielsesalder var i 1968 for mænd 29,0 år og for kvinder 25,8 år; ved

første ægteskabs indgåelse for mænd 26,9 år og for kvinder 24,8 år. For personer født i Grønland var den gennemsnitlige vielsesalder for mænd 28,6 år og for kvinder 25,8 år; ved første ægteskabs indgåelse for mænd 27,6 år og for kvinder 24,9 år, jfr. tabel 13. Der er siden 1967 sket en stigning i vielsesalderen på fra godt 1 år (vielsesalderen for kvinder) til næsten 3 år (vielsesalderen ved første ægteskabs indgåelse for mænd født i Grønland).

Udarbejdelsen af befolkningsstatistikken.

Befolkningsstatistikken udarbejdes på grundlag af oplysningerne fra folkeregistrene i Grønland. De grønlandske folkeregistre udarbejder hvert år pr. 31. december en mandtalsliste, hvor der for hvert beboet sted er foretaget en opgørelse over befolkningens størrelse og den til- og afgang, der er foregået i årets løb. Befolkningsstatistikken omfatter derfor den såkaldte »registerbefolkning«, det vil sige de personer, der på opgørelsestidspunktet var opført i folkeregistrene.

Befolkningsstatistikken omfatter ikke de dansk-amerikanske forsvarsområder i Grønland og flådestationen i Grønnedal. Dog er de danske håndværkere i Søndre Strømfjord og det danske personale ved flyvepladserne i Søndre Strømfjord og Kulusuk medregnet.

For at få tilnærmede udtryk for den egentlige hjemmehørende befolkning foretages de særlige opgørelser for den del af befolkningen, der er født i Grønland.

3. Administrative forhold.

Den statslige administration af Grønland henhører i det væsentlige under Ministeriet for Grønland og de dertil knyttede direktorater m.v., nemlig Den kgl. grønlandske Handel, Grønlands tekniske Organisation, Grønlands geologiske Undersøgelse og Grønlands Fiskeriundersøgelser. En række administrative områder er dog henlagt til andre ministerier. I Grønland er landshøvdingen statens øverste repræsentant i alle tilfælde, hvor kompetencen ikke specielt er henlagt til andre forvaltningsorganer. Desuden udøver landshøvdingen en koordinerende funktion for alle statsinstitutioner; han repræsenteres i de enkelte kommuner af kæmnere eller inspektører.

Den centrale planlægning, herunder tilrettelæggelse af investeringspolitikken, varetages af Grønlandsrådet, der er nedsat i henhold til lov nr. 199 af 4. juni 1964 (nu indeholdt i lov nr. 441 af 22. december 1966 om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v.). Rådet afgiver indstillinger til ministeren for Grønland i spørgsmål vedrørende den centrale planlægning og koordinering af det offentlige virksomhed i Grønland. Rådet har 11 medlemmer, nemlig en af kongen udnævnt formand, formanden for Grønlands landsråd og 2 andre landsrådsmedlemmer, de 2 grønlandske folketingsmedlemmer samt 5 folketingsmedlemmer repræsenterende de 5 største politiske partier. Grønlandsrådet har i 1968 afholdt 2 møderækker (i juni måned og december måned). Rådet drøftede bl.a. investeringsplanen for 1968-72, lokaliseringspolitikken, udvikling af erhvervslivet i Sydgrønland, kulbrydningen i Qutdligssat, finansieringsordning for socialvæsenet, principperne for de sociale underholds-

ydelse, KGHs fragtrater og arbejdsmarkedsproblemer.

Grønlands landsråd er den øverste folkevalgte forsamling i Grønland. Rådet træffer beslutning i de sager, der er henlagt til dets afgørelse. Landsrådet har således udstedt en række vedtægter, især vedrørende socialforsorg, dyrefredning og udskænkning og forhandling af spiritus. Når sådanne landsrådsvedtægter er stadfæstet af ministeren for Grønland, har de gyldighed som bindende retsregler for borgerne. Rådet disponerer over landskassens midler og stiller heraf midler til rådighed for kommunernes virksomhed. Forslag til love og udkast til administrative bestemmelser, der udelukkende vedrører Grønland, skal forelægges landsrådet til udtalelse. Det samme gælder love og administrative bestemmelser, der har særlig betydning for det grønlandske samfund, samt andre sager, der må antages at være af betydning for Grønlands velfærd. Rådet kan på eget initiativ overfor vedkommende minister fremsætte forslag, stille forespørgsler og indgive klager vedrørende offentlige grønlandske anliggender, der ikke er henlagt til rådets egen afgørelse.

Efter landsrådsvalget i 1967 trådte den ved lov nr. 441 af 22. december 1966 om Grønlands landsråd og kommunalbestyrelser m.v. indførte nyordning i kraft. Herefter vælger landsrådet sin formand af sin egen midte i modsætning til tidligere, da formandsposten blev beklædt af landshøvdingen som født formand. I forbindelse med nyordningens indførelse blev der oprettet et selvstændigt sekretariat for landsrådet. Rådet har i 1968 afholdt ordinær samling i tiden 9. august-26. september.

Blandt de emner, der blev behandlet, kan nævnes principperne for de sociale underholdsydelser, foranstaltninger mod spiritusmisbrug, principperne for boligstøtteudvalgets arbejde, erhvervsproblemer og investeringsplanen. Referat af landsrådets forhandlinger udsendes af landsrådet som en samlet publikation. En fortegnelse over rådets medlemmer findes i afsnit 21 »Offentlige valg«.

Den væsentligste ændring i 1968 inden for det administrative system har været oprettelsen af en arbejds- og socialdirektion i Grønland pr. 1. januar 1968. Direktionen, der er nedsat af landsrådet, er øverste administrative organ på social- og arbejdsmarkedsområdet i Grønland. Fra samme dato henhører arbejds- og socialdirektøren, der tidligere var ansat ved landshøvdningembedet, under direktionen, og i forbindelse hermed er administrationen af en række socialt betonedede områder overført fra

landshøvdningembedet til arbejds- og socialdirektoratet.

I tidligere år er følgende administrative områder overført fra Ministeriet for Grønland til andre myndigheder:

Pr. 1. januar 1965: Polititjenesten (herunder anklagemyndigheden) til Justitsministeriet.

Pr. 1. januar 1966: De grønlandske kirker til Kirkeministeriet.

Pr. 1. januar 1966: Den grønlandske radiofoni, radioavis og filmudlejningsvirksomhed til Ministeriet for kulturelle anliggender.

Pr. 1. april 1967: Biblioteksvæsenet til Ministeriet for kulturelle Anliggender.

4. De offentlige udgifter og indtægter.

Forvaltningen af offentlige midler finder sted gennem statslige organer, gennem landskassen og gennem kommunerne. Der findes endnu ingen direkte beskatning i Grønland, derimod opkræves der afgifter ved indførsel af visse varer (samt ved eventuel produktion i Grønland af disse varer). Provenuet af afgifterne tilfalder landskassen, som landsrådet disponerer over.

Statens udgifter og indtægter.

Udover stort set de samme opgaver, som i Danmark løses af staten, forestår staten i Grønland som bekendt også hovedparten af den offentlige virksomhed, som i Danmark er overdraget til amter og kommuner, f.eks. skolevæsen, sundhedsvæsen og folkeregister, ligesom virksomheder, der i Danmark ofte drives af koncessionerede selskaber, f.eks. vand- og elværker og telefonvæsen, i Grønland drives af staten.

Desuden har staten gennem KGH ansvaret for forsyningstjenesten og for indkøb og behandling af grønlandske fiske-, fangst- og fåreavlsprodukter, idet dog private mange steder har overtaget en del af denne virksomhed. Også gennem GTO driver staten en række erhvervsprægede virksomheder, idet GTO foruden at forestå bygge- og anlægsvirksomheden

i Grønland, driver skibsværfter, autoværksteder, installationsvirksomhed og andre håndværksvirksomheder, indkvarterings- og forplejningstjeneste samt et kulbrud, der nu er under afvikling.

Statens virksomhed i Grønland er således, jfr. herom også de følgende kapitler, væsentlig mere omfattende end i Danmark, og dette afspejler sig i statens drifts- og anlægsbevillinger, der opføres på de årlige bevillingslove.

Siden 1950 er statens årlige udgifter mere end ti-doblet og passerede i 1968 ½ milliard kr. Stigningen gælder både for driftsudgifterne og anlægsudgifterne. Samtidig er der sket en kraftig prisstigning, således at priserne i 1968 var omkring 2½ gange så høje som i 1950. De årlige udgifter målt i ensartet prisniveau er derfor på det nærmeste kun 5-doblet siden 1950.

Driftsudgifter.

Udviklingen inden for de ministerielle områder og for GTO og KGH er gået i samme retning, men stigningstakten har ikke været ganske den samme (tabel 14).

På grund af forskellige ændringer i regnskabsopstillingen og omlægning af regnskabsåret, der for KGH fra 1. januar 1953 og for ministeriet fra 1. januar 1954 omfatter kalen-

Statens drifts- og anlægsudgifter vedr. Grønland (netto).

Mill. kr.	1950-51	1955	1960	1965	1966	1967	1968
Driftsudgifter og -tilskud	23	37	80	183	218	250	282
Anlægsudgifter og -tilskud . . .	18	21	51	115	120	173	207
Udlån	—	8	7	57	49	39	45
I alt	41	66	138	355	387	462	534

Statens nettodriftsudgifter

	1955		1960		1965		1966		1967		1968	
	mill. kr.	%	mill. kr.	%	mill. kr.	%	mill. kr.	%	mill. kr.	%	mill. kr.	%
Ministerielle udgifter	21,9	59,0	40,9	51,0	105,9	58,0	129,1	59,2	150,3	60,1	176,5	62,5
GTO	4,9	13,2	19,6	24,5	45,6	25,0	45,0	20,7	45,9	18,3	49,9	17,7
KGH	10,3	27,8	19,7	24,5	31,0	17,0	43,8	20,1	54,0	21,6	55,9	19,8
I alt	37,1	100,0	80,2	100,0	182,5	100,0	217,9	100,0	250,2	100,0	282,3	100,0

deråret i stedet for finansåret, kan der først fra 1955 fuldt ud foretages en opsplitning af udgifterne inden for de tre områder.

Fra 1965 er enkelte sagsområder overgået til andre ministerier, men de fra grønlandsmi-
nisteriet overtagne udgifter indgår i oven-
stående oversigt, der viser, at de ministerielle
udgifter er 8-doblet siden 1955, GTO's er
10-doblet og KGH's godt 5-doblet.

KGH's andel af de samlede driftsudgifter er
derved formindsket, og udgjorde i 1968 knap
20 % mod knap 28 % i 1955, ministeriets an-
del er steget en smule fra 59 til 62-63 % og
udgør således i 1968 lidt under 2/3 af de sam-
lede nettodriftsudgifter, mens GTO's er steget
fra 13 til knap 18 %.

Skole og sundhedsvæsen tegner sig i alle
årene for langt den største procentvise andel af
de ministerielle driftsudgifter, men procenten
er faldende. I 1955 gik 81 % af driftsudgifter-

ne til disse to områder, i 1968 var procenten
faldet til 60 %. Medvirkende hertil var at til-
skud til sociale formål og til boliger, der ikke
betød noget i 1955, i 1968 tegnede sig for
10 % af nettoudgifterne. Udgifterne til sund-
hedsvæsenet, jfr. nedenstående oversigt, var i
1950 af samme størrelsesorden som kirken og
skolen tilsammen, men som følge af den inten-
sive sygdomsbekæmpelse, der blev sat i gang
straks efter 1950, steg udgifterne i det første
10-år langt stærkere for sundhedsvæsenet, der
i 1960 kostede staten dobbelt så meget som
skolen. Siden da er udgifterne til skole og ud-
dannelse som følge af den indsats, der på dette
felt blev iværksat i begyndelsen af 60'erne,
steget stærkest, og driftsudgifterne til skole, er-
hvervsuddannelse og oplysning oversteg i 1967
for første gang udgifterne til sundhedsvæsenet
og ligger i 1968 på 57 mill. kr. mod 50 mill.
kr. til sundhedsvæsenet.

Ministerielle driftsudgifter (netto)

Mill. kr.	1950-51 ¹	1955	1960	1965	1966	1967	1968
Administrationen, Kbhv. og Ghb.	...	3,6	6,3	14,7	16,9	18,4	21,2
Tjenesteboliger og udlejningsbol.	...	c. 1,5	2,1	5,0	5,9	7,8	10,1
Domstole og politi	...	0,7	1,3	4,8	6,0	6,9	7,7
Sundhedsvæsenet	3,8	12,1	19,4	36,2	42,1	44,5	50,0
Kirke	3,2	1,0	1,5	2,4	2,7	3,1	3,6
Skole, uddannelse og oplysning		5,6	9,2	30,0	39,8	48,1	56,9
Tilskud til sociale formål, til boliger m.v.	...	c. 0,1	2,6	8,5	10,5	13,3	17,7
Videnskabelige undersøgelser	2,4	1,7	2,8	4,0	4,8	5,4	7,3
Andre udgifter vedr. Grønland	...	-	0,2	5,9	6,1	9,0	8,5
Indtægter	4,4	4,5	4,5	5,6	5,7	6,2	6,5
I alt	...	21,8	40,9	105,9	129,1	150,3	176,5

1. 1950-51 var ministeriets og KGH's udgifter kun adskilt på enkelte områder, hvorfor bl.a. de totale ministerielle udgifter ikke kan angives.

GTO's driftsudgifter (netto)

Mill. kr.	1955	1960	1965	1966	1967	1968
GTO's virks. i Kbh. + adm. og til- synsv. i Grl.....	0,6	0,8	18,3	23,3	23,8	25,8
Teletjenesten.....	2,0	7,9	8,9	8,3	12,1	12,2
Offentl. værker, byggetj. og er- hvervsvirks. m.v.	2,3	9,9	14,0	8,8	3,7	4,9
Vej- og kloakanlæg, gadebel., brand- væsen..... c.	0,9	1,0	4,4	4,6	6,3	7,0
I alt..... c.	5,8	19,6	45,6	45,0	45,9	49,9

Mens der for hvert af de enkelte områder inden for GTO var en kraftig stigning i 10-året 1955-65 har de samlede nettoudgifter siden nogenlunde stabiliseret sig på 45-50 mill. kr. årligt, men udviklingen har været uensartet. For de offentlige værker og for erhvervsvirksomhederne gælder, at man så vidt muligt i de senere år har fastsat priserne, således at omkostningerne dækkes. Kun for et par enkelte områder – kulbruddet og i nogen grad skibsværfterne – har dette ikke kunnet gøres, men da til gengæld elværkerne har givet et stigende overskud, er der inden for offentlige værker og erhvervsvirksomheder under ét tale om faldende underskud. For en del af GTO's øvrige områder er der kun delvis tale om ydelser, der modsvares af indtægter, hvorfor der for disse områder i takt med stigningen i GTO's virksomhed sker en stigning i nettodriftsudgifterne.

Udviklingen i GTO's virksomhed i de senere år fremgår af nedenstående oversigt, der viser bruttoudgifterne, der fra 1965 til 1968 er steget med ca. 50 %.

GTO's driftsudgifter og -indtægter

Mill. kr.	1965	1966	1967	1968
Bruttodriftsudgifter og tilskud.....	228,6	244,7	292,2	336,4
Indtægter.....	183,0	199,7	246,3	286,5
Netto.....	45,6	45,0	45,9	49,9

KGH's driftsudgifter (netto)

Mill. kr.	1955	1960	1965	1966	1967	1968
Forsyningstjenesten	7,4	9,4	16,7	18,9	16,9	12,1
Produktionsvirks..	0,1	4,7	–	6,7	12,3	21,0
Rederi og luftfart .	1,5	4,7	11,3	14,6	20,7	18,5
Anden virksomhed	0,6	1,5	3,0	3,6	4,1	4,3
I alt.....	9,6	20,3	31,0	43,8	54,0	55,9

For en del af KGH's virksomheder gælder ligesom for GTO's, at den takstpolitik, der lægges, er afgørende for nettoudgifterne. Da der inden for forsyningstjenesten gives tilskud til nedbringelse af visse varepriser og ligeledes gives tilskud til den interne trafik i Grønland og til besejling af Nord-, Øst- og Sydgrønland opstår der underskud. For forsyningstjenesten er dette faldet i de seneste år som følge af nedskæring af visse varetilskud.

For produktionsvirksomheden er det verdensmarkedets priser sammenholdt med produktionsomkostningerne og fangstens størrelse, der er afgørende for driftsresultatet. Den ugunstige udvikling i de senere år afspejler sig klart af oversigten ovenfor.

Nedenstående oversigt viser udviklingen i KGH's omsætning.

KGH's driftsudgifter og -indtægter

Mill. kr.	1960	1965	1966	1967	1968
Bruttodriftsudgif- ter og tilskud..	113,1	422,5	481,7	516,8	556,6
Indtægter.....	93,4	391,5	437,9	462,8	500,7
Netto.....	19,7	31,0	43,8	54,0	55,9

I 5-året fra 1960 til 1965 er bruttoudgifterne og bruttoindtægterne på det nærmeste 4-doblet, mens der i de næste 3 år i alt kun er sket en stigning på omkring 30 %. Denne beskedne stigning skyldes såvel at fiskeproduktionen har været faldende i disse år, som at en stigende del af eksportproduktionen og forsyningstjenesten er overgået til private.

Nettoudgifter til bygge- og anlægsvirksomhed

Mill. kr.	1950-51	1955	1960	1965	1966	1967	1968
Statens anlægsudgifter.....	16,7	21,0	50,7	105,6	112,1	166,4	195,8
Anlægstilskud.....	-	-	-	9,6	7,5	6,7	11,3
Udlån.....	-	8,4	6,6	57,0	49,0	38,9	44,8
I alt	16,7	29,4	57,3	172,2	168,6	212,0	251,9

Anlægsudgifter.

Hovedparten af bevillingerne til statens anlægsvirksomhed i Grønland gives i form af rammebevillinger, (jfr. tabel 14). Ministeriet kan derfor i årets løb justere de udarbejdede planer for inden for de givne rammebevillinger at opnå den teknisk/økonomisk mest rationelle afvikling af de planlagte anlægsarbejder.

Af bygge- og anlægsvirksomheden i Grønland er langt den overvejende del statslig, det gælder ikke blot den del, der direkte afholdes over anlægsbudgettet, men også en del af det boligbyggeri, der finansieres gennem udlån. Således opføres og ejes samtlige flerfamiliehuse af staten, der udlejer lejlighederne til befolkningen. Der er dog gennem årene sket en nedgang i den statslige andel af de samlede investeringer, bl.a. er udlån til erhvervsformål steget stærkt, ligesom landsrådet og kommunernes byggevirksomhed til sociale formål, hvortil staten siden 1968 kan yde indtil 30 % af udgifterne som tilskud, er vokset. Om investeringsvirksomheden henvises iøvrigt til afsnit 5.

Udgifterne i de kommende år.

I de senere år er der fra regeringens side inden udarbejdelsen af finanslovsforslaget tildelt

de enkelte ministerier bevillingsrammer, der ikke må overskrides. Samtidig med finanslovsforslaget udarbejdes budgetoverslag for de efterfølgende 3 år, og for disse budgetoverslag er ligeledes forlods lagt faste rammer.

Efter de foreliggende planer vil den udgiftstigning, der har kendetegnet udviklingen i Grønland gennem den sidste snes år næsten været ophørt i 1973.

Landskassens og kommunernes indtægter og udgifter.

De offentlige grønlandske kassers indtægter stammer først og fremmest fra en række indførselsafgifter, der er pålagt varer som spiritus, vin og øl, tobak, chokolade og sukkervarer samt kaffe og te, se nærmere afsnit 11. Desuden ydes der fra 1. jan. 1968 refusion fra staten på indtil 30 % af udgifter, der afholdes til socialforsorg og foranstaltninger med henblik på arbejdsmarkedet, jfr. afsnit 14.

Indførselsafgifterne tilfalder Grønlands landskasse, som landsrådet disponerer over i henhold til lov om offentlige grønlandske kasser af 27/5 1950, ændret v. lov af 20. dec. 1960. Foruden til dækning af udgifterne ved landsrådets egen virksomhed skal indførselsaf-

Budgetoversigt for Ministeriet for Grønland og GTO og for KGH.

Statsregnskabet § 9 og § 2.08	Statsregnskab	Finanslov		Budgetoverslag ²		
	1968	1969 ¹	1970 ²	1971	1972	1973
	mill. kr.					
Nettodriftsudgifter og tilskud	265,0	289,3	315,0	331,9	355,1	371,6
Nettoanlægsudgifter, -tilskud og udlån .	260,9	290,6	319,5	330,6	347,9	334,9
	525,9	579,9	634,5	662,5	703,0	706,5

1. Pris- og lønniveau april 68

2. » » » » april 69

Kassernes indtægter og udgifter

Mill. kr.	1961	1965	1966	1967	1968
Samlede indtægter	9,5	27,6	32,3	34,8	51,9
Udgifter					
Landsrådets virksomhed ...	1,8	2,9	3,0	8,7	26,4
Tilsk. til komm.	6,5	21,1	15,0	26,6	29,5
Kasseoverskud ...	1,2	3,6	14,3	÷0,5	÷4,0

gifterne sammen med statsrefusionen dække udgifterne ved de opgaver, der varetages af kommunerne.

På grundlag af budgetter fra de enkelte kommuner fordeler landsrådet årligt en del af de indkomne indførselsafgifter. Herudover stilles der fra og med 1966 et beløb til rådighed af indførselsafgifterne for hver enkelt kommune. I 1966 og 1967 var dette dispositionsbeløb afhængig af afgiftsprovenuet i de enkelte kommuner, men fra 1968 er der taget ligeligt hensyn til afgiftsprovenuet og folketallet, således at den ene halvdel af dispositionsbeløbet fordeles efter folketallet, den anden efter afgiftsprovenuet. Kommunerne disponerer selvstændigt over disse beløb, der i 1966 og 1967 udelukkende kunne anvendes til mindre anlægsarbejder, men fra 1968 er dispositionsbeløbet for hver kommune udvidet til også at omfatte opgaver som f.eks. brandvæsen, offentlig renholdelse, snekastning, drift og vedligeholdelse af kommunale boliger og virksomheder samt vedligeholdelse af veje og vejbelysning. I 1968 blev der tildelt kommunerne et dispositionsbeløb på 15,3 mill. kr., hvoraf kun 11,5 mill. kr. blev anvendt, mens resten overførtes til 1969.

Siden 1961 er landskassens indtægter mere end 5-doblet, dels som følge af forhøjede ind-

førselsafgifter, dels på grund af den i 1968 indførte statsrefusion, jfr. tabel 17. Trods stigningen har indtægterne ikke kunnet holde trit med udviklingen i udgifterne. Til og med 1966 har der – bortset fra enkelte år – været et kasseoverskud, der varierede en del, i det væsentlige afhængig af de bygge- og anlægsopgaver, der blev udført, idet udgifterne hertil fuldt ud afholdes af de løbende indtægter. I 1967 og 1968 har indtægterne ikke kunnet dække udgifterne. Denne udvikling hænger sammen med de øgede opgaver, der er pålagt landsrådet og kommunerne, og som bl.a. nødvendiggør et omfattende byggeri.

Udgifterne til bygge- og anlægsopgaver for landsrådet og kommunerne har været følgende:

Anlægsudgifter (mill. kr.)

1961	1,8	1967	12,3
1965	9,6	1968	27,3
1966	1,5		

Af anlægsopgaver, der har belastet budgettet, kan for 1968 nævnes vuggestuer og børnehaver, lærlinge- og elevhjem, alderdomshjem og aldersrenteboliger samt idrætsanlæg.

Landskassens status pr. 31. december 1968

	Mill. kr.
Aktiver	
Tilgodehavende beløb	4,7
Landskasselån og pantebreve	2,9
Beholdning, Landskassens bådebyggeri	5,5
Indestående i bank og sparekasse	7,3
Aktier	0,9
Obligationer	18,6
	<u>39,9</u>
Passiver	
Lån i Bikuben	5,0
Diverse poster	5,3
Kapitalkonto	29,6
	<u>39,9</u>

5. Bygge- og anlægsvirksomhed.

Hovedparten af bygge- og anlægsvirksomheden i Grønland forestås af Grønlands tekniske Organisation. Det gælder således alt byggeri for statslige myndigheder og institutioner, byggeri

for kommunerne samt boligstøttebyggeriet. Medens den øverste ledelse af byggeriet ligger hos GTO, overdrages så stor en andel som muligt både af det forberedende arbejde og af selve

Fig. 1. Bygge- og anlægsarbejder under GTO 1968. Fordeling på kommuner.

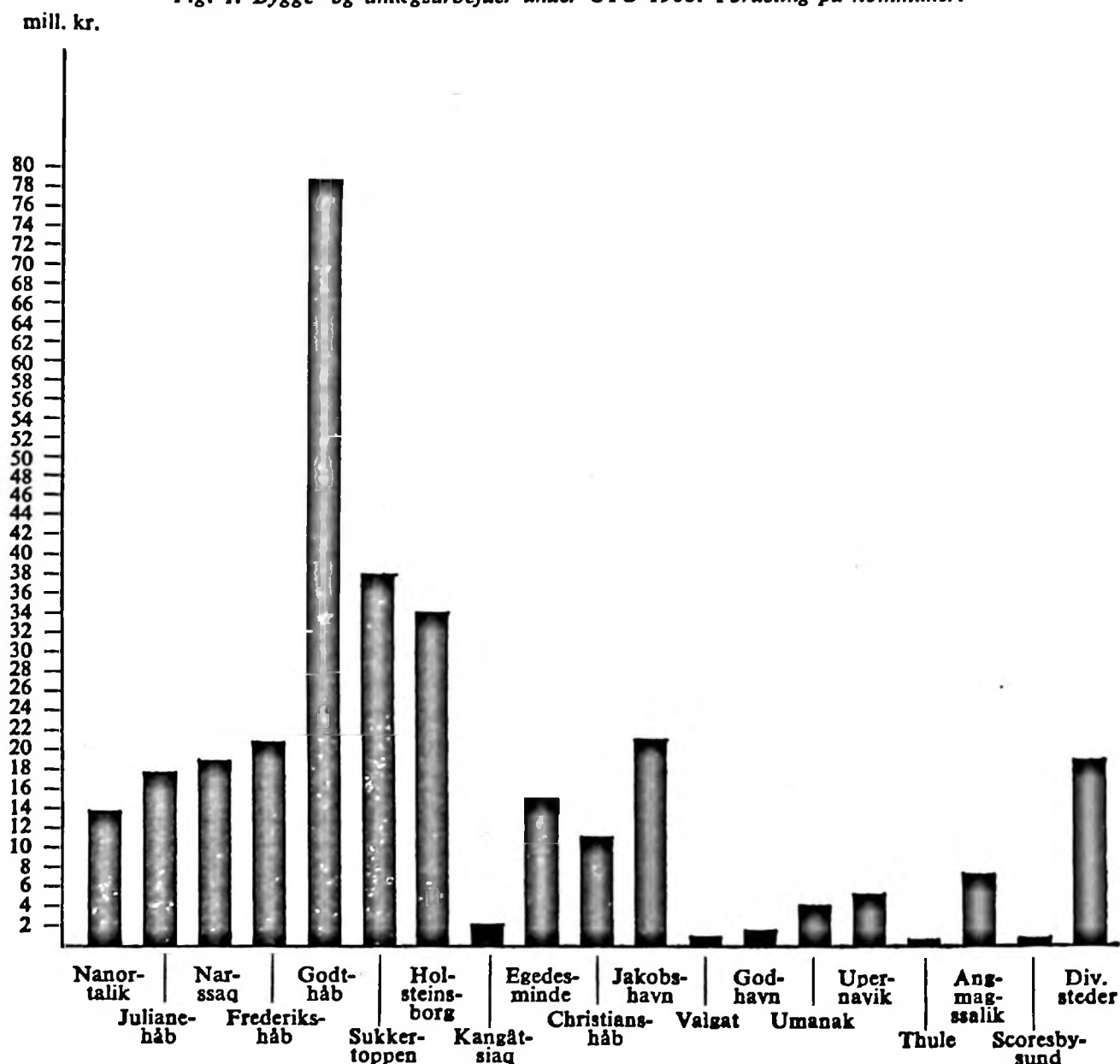
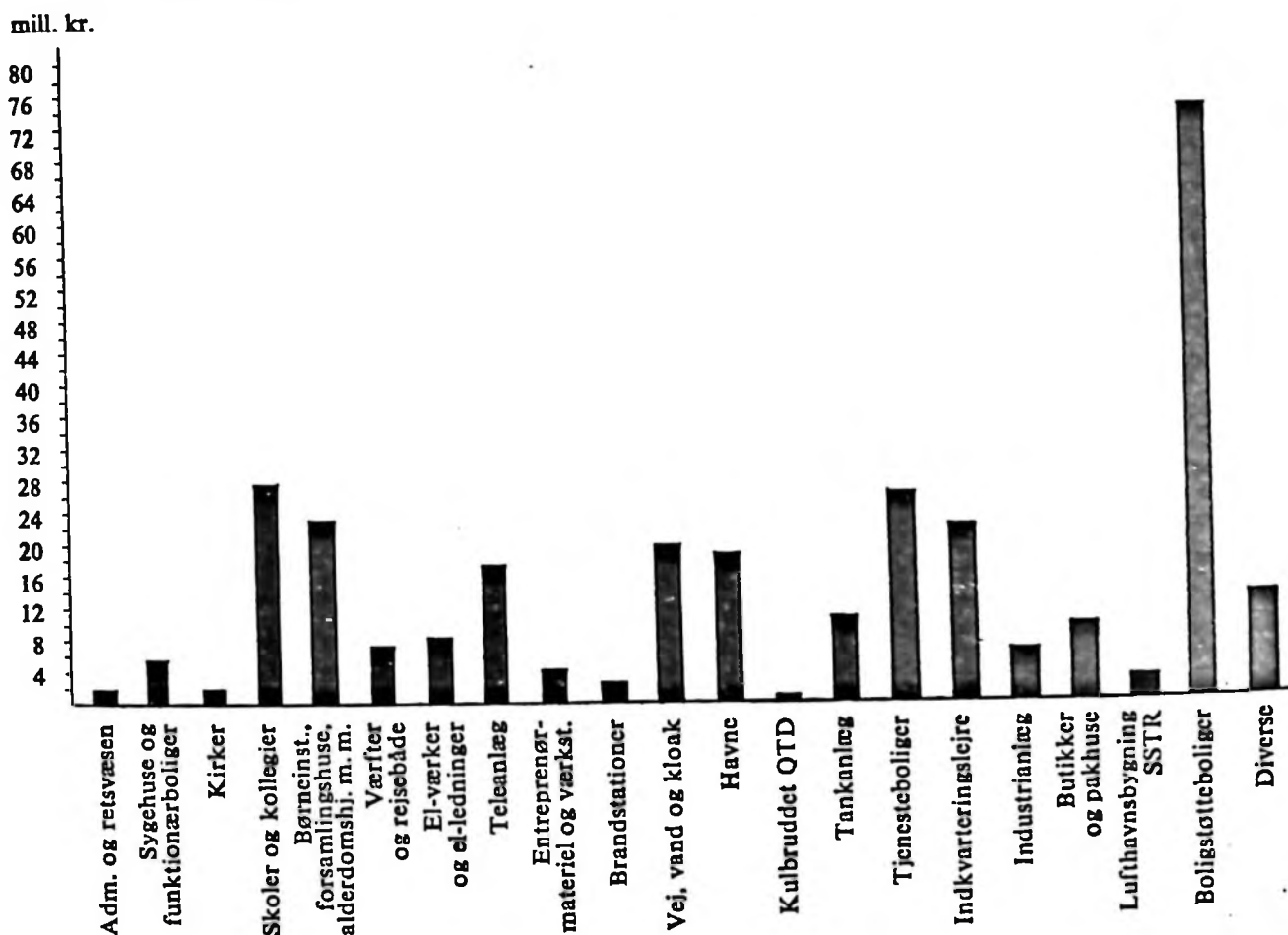

Fig. 2. Bygge- og anlægsarbejder under GTO 1968. Fordeling på investeringsarter.

entrepriserne til private firmaer. Fordelingen af entrepriserne finder sted efter følgende princip: først overdrages så meget arbejde til de lokale håndværksmestre i Grønland, som de kan overkomme, men under forudsætning af, at de tilbudte priser ikke overstiger et af GTO nærmere fastlagt niveau (kontrolpriser); dernæst tildeles der mest muligt til entreprenørfirmaer i Danmark, der udsender materiel og personel til Grønland, hvorefter GTO selv udfører resten.

Bygge- og anlægsarbejderne forløb stort set planmæssigt i 1968, bl.a. som følge af særdeles gunstige vejrforhold, især i forårsperioden. For de lokale mestre opstod der dog visse vanskeligheder på grund af et betydeligt arbejdsmæssigt efterslæb fra 1967-arbejder, der igen var blevet forsinket, bl.a. af et usædvanligt sent tøjbrud i 1967.

Beløbsmæssigt kan de samlede offentlige investeringer i Grønland i 1968 opgøres til ca.

335 mill. kr., hvoraf bygge- og anlægsvirksomheden under GTO andrager ca. 310 mill. kr., resten vedrører køb af passager-, last- og fiskefartøjer, arbejder på Den kgl. grønlandske Handelsplads i København etc. I opgørelsen er medregnet byggeri, der finansieres i henhold til bolig- og erhvervsstøtteordningerne, samt arbejde for kommunerne og for andre offentlige institutioner. I 1967 var de totale investeringer 255 mill. kr., heraf sorterede for 233 mill. kr. under GTO. Det bør tilføjes, at der ikke forefindes pålidelige oplysninger om størrelsen af det byggeri, der finder sted uden statens medvirken. Dette er antageligt endnu af relativt beskedent omfang, men stærkt voksende.

Som det fremgår af tabel 18-20 og ovenstående diagrammer, er hovedparten af investeringerne foretaget i åbentvandsbyerne Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg. Disse byer alene beslaglægger til-

sammen over halvdelen af de samlede investeringer, og som tilfældet har været i de senere år, har Godthåb tegnet sig for den største anlægsaktivitet, idet der her er brugt ca. $\frac{1}{4}$ af de samlede beløb.

Boligstøttebyggeriet til den lokale befolkning har som i de seneste år været langt den største enkeltpost – 77 mill. kr. – og medregnes beløb til opførelse af tjenesteboliger til udsendte funktionærer, beslaglægger boligbyggeriet ca. $\frac{1}{3}$ af de samlede bevillinger. Den største post efter boligbyggeriet har været skole- og kollegiebyggeri, hvortil der er anvendt 28 mill. kr.

Af andre områder, der har krævet betydelige investeringer, kan nævnes det sociale institutionsbyggeri, udbygning af indkvarteringslejerne, byggemodningsarbejder samt havneanlæg.

Fordelingen mellem private firmaer og GTO, målt efter anlægssummer ekskl. maskiner og materiel m.v., fremgår af følgende opstilling:

Bygge- og anlægsarbejdernes fordeling

	1960	1967	1968
	pct.		
Lokale mestre (væsentligst tilbudsarbejder)	12	28	26
Udsendte entreprenører, tilbudsarbejder	24	43	51
Udsendte entreprenører, regningsarbejder	23	3	6
GTO	41	26	17
	100	100	100

De lokale mestres procentvise andel har ligget nogenlunde fast i de senere år. Når de ikke er steget, skyldes det foruden den meget kraftige vækst i de totale arbejder, dels at mestrene i et vist omfang har udført arbejde uden for GTOs virksomhedsområde, (hovedsagelig privatfinansieret) dels at en del af byggeriet stiller større krav til virksomhedernes organisation og materiel end hovedparten af de lokale mestre endnu har kunnet honorere.

6. Teknisk virksomhed.

Det grønlandske samfunds betjening med tekniske ydelser varetages ligesom bygge- og anlægsvirksomheden i overvejende grad af Grønlands tekniske Organisation. Således henhører telekommunikationsnettet, byernes elektricitetsforsyning og vandforsyning, de offentlige varmekværke, havneanlæggene, brandvæsnet i byerne samt en del af vejnettet og kloaknettet under GTO. Herudover driver GTO en række mere erhvervsprægede aktiviteter, der omtales under afsnit 8.

Udbygningen af de offentlige værker m.v. finder sted ud fra udbygningsplaner, der dækker perioden frem til midten af 1970'erne.

Til udførelse af GTOs mangesidede opgaver i Grønland er der ansat 5 distriktsingeniører, placeret i byerne Julianehåb, Frederikshåb, Godthåb, Holsteinsborg og Egedesminde. I hver by findes en telegrafbestyrer, en byggeleder og en elværksbestyrer, sidstnævnte forestår tillige vandtjenesten. I Godthåb og Frederikshåb er der dog i 1968 sket visse ændringer i GTOs administrative opbygning, hvorved de hidtidige byggelederstillinger har kunnet nedlægges i disse 2 byer.

Som følge af landets udstrækning og de vanskelige samfærdselsforhold er televæsenet en betydningsfuld gren af den tekniske tjeneste i Grønland og er organiseret som en særlig afdeling under GTO. Ved udgangen af 1968 fandtes der ialt 89 telestationer i Grønland. Teletrafikken omfatter telegram-, telefon-, telex- og radiotelefontrafik (tabel 21). Telegrafforbindelserne er i de senere år i vid udstrækning omlagt til fjernskriverdrift. I øvrigt erstattes telegramtrafikken i stigende omfang af telefonsamtaler inden for lokalområderne, d.v.s.

mellem byer og bygder; derimod er der endnu ikke etableret telefonforbindelse mellem de grønlandske byer indbyrdes. Der var ved udgangen af 1968 12 offentlige telefoncentraler i drift med et samlet abonnenttal på ca. 900. Telefonforbindelse mellem Grønland og omverdenen er tilvejebragt ved HF-telefonforbindelsen Godthåb-København, der blev åbnet i oktober 1966. Telestationerne i Grønland varetager endvidere overvågning af den interne flyvning, kontrol med skibsfarten, udsendelse af ismeldinger og vejrobservationer m.v. GTO forestår for Ministeriet for kulturelle Anliggender den tekniske drift og vedligeholdelse af Grønlands Radios radiofonstationer i Godthåb, Godhavn og Frederikshåb.

Inden for televæsenets område er der i 1968 etableret UHF-kædeled mellem Frederikshåb og Julianehåb som den første begyndelse til en kæde, der skal dække vestkysten fra Nanortalik til Diskobugten. I Julianehåb er oprettet offentlig telefoncentral, og telefoncentralen i Sdr. Strømfjord er overgået fra privat til offentlig central.

Elektricitetsforsyningen finder sted fra offentlige el-værker i 16 grønlandske byer. Endvidere driver GTO el-værker ved radio- og telestationer, ved flyvepladsen Narssarsuaq og enkelte andre steder (tabel 22). Byerne Scoresbysund og Kangâtsiaq samt en række bygder forsynes fra mindre anlæg, der drives af forskellige offentlige institutioner. I Ivigtut er elværket privat.

Vandforsyningen sker dels gennem helårsvandledninger, dels gennem sommerledninger. Herudover distribueres vand ved hjælp af tankbiler, enten direkte til forbrugerne eller til be-

holderhuse, hvorfra forbrugerne selv henter vandet. Vandledningsnettet havde i 1968 en samlet længde på ca. 30 km. Produktionen var ca. 1,7 mill. m³. (Tabel 23).

Blandt større arbejder i 1968 kan inden for vandforsyningen nævnes færdiggørelsen af et nyt vandværk i Sukkertoppen, brydning af en tunnel mellem »Malenesø« og »Cirkussø« ved Godthåb, hvorved et nyt vandindvindingsområde inddrages, udbygningen af Jakobshavn vandværk og påbegyndelsen af et vandværk med afsaltningsanlæg i Upernavik.

Offentlige varmekærker findes i Godthåb, Sukkertoppen og Thule. Produktionen på disse værker var i 1968 13.800 Gcal. Varmekærkerne leverer fjernvarme til private boliger og til institutioner.

Vejarealet var i 1968 ca. 280.000 m², kloak-

og dræningsanlæggene havde en samlet udstrækning på ca. 12 km.

Brandværnet i byerne er baseret på frivilligt mandskab, der aflønnes på honorar- og timebasis. Brandkorps og -materiel i bygderne står under tilsyn af GTO. Bybrandkorpserne havde i 1968 ca. 140 udrykninger til brand og redning. Af ialt 147 registrerede brande i Grønland kan de 33 karakteriseres som større brande. 7 børn og 3 voksne omkom ved brande i 1968 (Tabel 24).

I Frederikshåb har en ny brandstation kunnet tages i brug i 1968, i Godthåb og Egedesminde var der nye brandstationer under opførelse.

I Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen, Holsteinsborg og Christianshåb er der udført arbejder med henblik på udvidelse af havneanlæggene.

7. Trafik og kommunikation.

Godstrafikken mellem Grønland og omverdenen foregår for hovedpartens vedkommende via Danmark, dels på statens egne skibe, dels med skibe, der af Den kgl. grønlandske Handel chartres fra private rederier. Det tilstræbes, at trafikken mellem København og de grønlandske byer mere og mere får karakter af »linietrafik«. Direkte skibsfart mellem Grønland og udlandet finder sted med varer som olie, kul og salt til Grønland og fisk og fiskeprodukter fra Grønland. Passagertrafikken foregår i overvejende grad ad luftvejen. SAS udfører til dette formål fast rutetrafik mellem Kastrup og Sønder Strømfjord. I sommermånederne befløj SAS i samarbejde med Icelandair tillige ruten Kastrup-Reykjavik-Narssarsuaq. I forbindelse med lufthavnsbygningen i Sdr. Strømfjord findes en betydelig transit-hoteltvirkning, der drives af KGH. På Narssarsuaq findes såvel butik som hotel, der drives af stationen, der sorterer under Ministeriet for Grønland.

Befordringen af gods og passagerer mellem de grønlandske byer indbyrdes og mellem byer og bygder varetages hovedsageligt af KGHs skibe. Godstransporter til Nord- og Østgrønland finder i begrænset omfang sted med fly. En stor del af passagertrafikken mellem byerne foregår med helikopter eller flyvemaskine. Den interne flyvning varetages af Grønlandsfly A/S, der i 1968 rådede over 3 helikoptere.

Grønlands postvæsen henhører under KGH. Det drives efter de samme principper som i det øvrige Danmark, ligesom posttaksterne for så vidt angår brevpost er ens. (Tabel 27).

Teletrafikken er nærmere omtalt under afsnit 6.

Den vigtigste begivenhed i 1968 inden for transportsektoren var afleveringen af det nye passagerskib »Disko« til anvendelse i kystfar-

ten. Skibet har plads til 250 passagerer, heraf 140 køjepladser, og er udstyret til transport af 4 patienter. Endvidere er 3 nye distriktsfartøjer »Hvalen«, »Netsiden« og »Narhvalen« sat ind til betjening af bygderne i henholdsvis Upernavik, Godthåb og Nanortalik distrikter.

I 1968 blev der transporteret ca. 12.700 passagerer fra Danmark til Grønland, heraf 11.900 med fly. Antallet af passagerer i den modsatte retning var lidt mindre. Langs Grønlands vestkyst var passagertallet 32.900 med skib og 22.300 med fly. (Tabel 25-26).

Godstransporten til og fra Grønland med KGH-skibe vises i nedenstående oversigt, jfr. tabel 28-30.

1968	Til Grønland				Fra Grønland i alt
	Styk-gods	Olie i tank	Kul	I alt	
	1000 t				
<i>Ind- og udskibningssted:</i>					
Vestgrønland..	106,4	4,0	9,6	120,0	65,1
Nordgrønland..	1,7	—	—	1,7	0,3
Østgrønland...	6,9	2,6	1,2	10,8	0,5
Grønland ialt 1968	115,0	6,6	10,9	132,5	65,9
1967	97,4	9,0	11,4	117,8	68,5

Som nævnt finder der en ikke ubetydelig varettransport sted direkte mellem Grønland og udlandet, den udføres hovedsagelig af private selskaber.

Godstransporten mellem grønlandske pladser indbyrdes havde i 1968 et omfang af 95.000 tons, heraf 65.000 tons olie, der hovedsagelig blev fordelt af Det grønlandske Olieaktieselskab. Som allerede nævnt forsynes Nord- og Østgrønland i begrænset omfang med stykgods ad luftvejen. Nordgrønlands og delvis Østgrønlands forsyning med olie sker gennem kyst-distribueringen.

8. Erhverv.

A. Fiskeri

Fiskeriet er Grønlands hovederhverv, idet 2-3000 personer er beskæftiget som fiskere. Medregnes deres familiemedlemmer, er 7-8000 mennesker direkte økonomisk afhængige af fiskeriet. Hertil kommer de beskæftigede ved fiskeforarbejdningsindustrierne – skønsmæssigt omkring 12-1500 personer – og deres pårørende.

Året 1968 var særdeles ugunstigt for fiskeri-erhvervet. Den almindelige forværring af de klimatiske forhold, som har kunnet spores i de seneste år i de grønlandske farvande, fortsatte. Usædvanlig store isforekomster hæmmede i længere perioder fiskeriet, og fiskeforekomsterne ved kysterne synes at have været ringere end i de foregående år, især for torsk og laks. Hertil kommer, at de vanskelige afsætningsforhold, der gjorde sig gældende allerede i 1967, fortsatte nogenlunde uændret i 1968.

Det samlede udbytte af fiskeriet er for 1968 opgjort til ca. 35.000 tons (opregnet til hel fisk) mod ca. 45.000 tons i 1967 (tabel 31). Heri er kun medregnet landingerne af fisk og rejer m.v. til Den kgl. grønlandske Handels anlæg og til private industrianlæg i Grønland, hvorimod mængden af den fisk, der afsættes direkte til forbrug eller anvendes i fiskernes egen husholdning, ikke kan opgøres. Det betydelige fiskeri, der udføres af udenlandske fiskere på bankerne vest for Grønland, indgår selvsagt heller ikke i opgørelsen. Endvidere er landingerne af fisk til Færingehavn ikke medregnet, da de næsten udelukkende foretages af færøske og norske fiskere.

Som udtryk for det økonomiske udbytte af fiskeriet kan det nævnes, at KGH og de private fiskeindustrier tilsammen har udbetalt ca. 23 mill. kr. i 1968 til fiskerne som betaling for tilførte råvarer. Det tilsvarende tal var i 1967

omkring 27 mill. kr. (tabel 33). Værdien af eksporten af fiskeprodukter fra Grønland til det øvrige Danmark og udlandet androg i 1968 ca. 70 mill. kr. mod ca. 76 mill. kr. i 1967. 90% af salget af frosne fileter gik til USA, 2/3 af produktionen af saltfisk blev eksporteret til Grækenland og Spanien (tabel 49). De samlede lønudbetalinger til lokalt ansat arbejdskraft i industrianlæggene var i 1968 ca. 10,7 mill. kr., heraf 3,8 mill. kr. i de private virksomheder. Herudover udbetalte de private virksomheder 920.000 kr. til udsendt arbejdskraft.

Tilførslerne af torsk, der er det dominerende produkt i grønlandsk fiskeri, udgjorde i 1968 21.300 tons (hel fisk), svarende til en nedgang på 25 pct. i forhold til året før. Indhandlingen fordeler sig således (se også tabel 32 og 33):

Hel fisk 1968	Indhandlet til			1000 kr.
	KGH anlæg	Private anlæg	I alt	
	tons	tons	tons	
Torsk til prod.				
af: filet.....	8.300	5.100	13.400	5.900
saltfisk.....	5.900	600	6.500	2.000
tørfisk.....	1.400	—	1.400	400
I alt 1968.....	15.600	5.700	21.300	8.300
pct.....	(73)	(27)	(100)	
I alt 1967.....	22.400	5.900	28.300	11.200
pct.....	(79)	(21)	(100)	

Landinger til Færingehavn er ikke medregnet. De androg 9.100 t i 1967 og 7.200 t i 1968 (hel fisk).

I 1968 blev der for første gang åbnet adgang for grønlandske fiskere til at lande fisk i Færingehavn. Denne adgang er udnyttet i begrænset omfang. Grønlandske fiskere landede således ca. 750 t torsk (hel fisk).

Blandt de øvrige fiskearter er rejer og laks de vigtigste, målt efter værdi. Som det fremgår af nedenstående opstilling, er landingerne af

	Indhandlet til			1000 kr.
	KGH anlæg	Private anlæg	I alt	
	tons	tons	tons	
Laks ¹ 1968....	180	460	640	4.400
1967....	660	630	1.290	6.100
Rejer 1968....	4.590	1.110	5.700	7.400
1967....	4.780	840	5.620	7.300

1. Hel fisk.

laks halveret i forhold til 1967, medens rejefiskeriet har været nogenlunde uændret.

Fiskerflåden bestod af knapt 900 motorbåde, hvoraf 209 var over 5 BRT. Af disse var 14 mellem 26 og 50 tons og 11 over 50 tons. Herudover findes 13-1400 robåde, i mange tilfælde forsynet med påhængsmotor. KGH havde i 1968 to kuttere i drift, hvorfra der hovedsagelig fiskes med line. Formålet er bl.a. at gøre grønlandske fiskere bekendt med brugen af større både og nye redskabstyper, og at gøre dem interesseret i at anskaffe sådanne fartøjer. I overensstemmelse med denne målsætning er to andre linebåde, der tilhørte staten, blevet solgt til private fiskere i Grønland i løbet af 1968.

Undersøgelserne af fiskeforekomster, temperaturforhold m.v. i de grønlandske farvande forestås af Grønlands Fiskeriundersøgelser, hvis virksomhed omtales under afsnit 19. Det praktiske forsøgsfiskeri udføres af KGH i samråd med Grønlands Fiskeriundersøgelser og lokale fiskerorganisationer.

Blandt industrialæggene til forarbejdning af fisk er 9 privatejede (incl. anlægget i Færingehavn).

Staten ejer ca. 60 anlæg, hvoraf 8 egentlige fabriksanlæg i vestgrønlandske byer. De øvrige anlæg er hovedsagelig mindre salterier i bygderne. I løbet af 1968 er der bl.a. udført udvidelsesarbejder på KGHs filet- og rejefabrik i Jakobshavn. (Tabel 35).

De produkter, der forarbejdes på KGHs anlæg, overføres til Den grønlandske Salgsorganisation til priser, der dækker alle påløbne omkostninger. Salgsorganisationens totale salg beløb sig i 1968 til 54,1 mill. kr., hvoraf 47,2 mill. kr. vedrører fisk og rejer. I 1967 var de tilsvarende tal 57,3 mill. kr. og 53,5 mill. kr. (tabel 39). Der konstateredes i 1968 et underskud på 20,2 mill. kr., der overføres til Den grønlandske Konjunkturudligningsfond, der er oprettet i henhold til lov nr. 277 af 27. maj 1950.

B. Fangst

Fangererhvervet er det væsentligste økonomiske grundlag for omkring 4000 personer, hvoraf ca. 1000 er aktive fangere. Erhvervet udøves i hele Grønland, men har først og fremmest økonomisk betydning i Nord- og Østgrønland samt i Umanak og Upernavik kommuner. De vigtigste fangsttyr er sæler (navnlig net-side), men også hvaler, ræve, isbjørne, rener og fuglevildt gøres til genstand for jagt.

1968 blev et væsentligt bedre år for fangererhvervet end 1967 som følge af en noget større fangst og – navnlig – livligere efterspørgsel efter pelskind. Sælfangsten ligger dog fortsat langt under udbyttet i 1966 og nærmest foregående år.

KGHs køb af fangstprodukter

	1966		1967		1968	
	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.
Sælsskind.....	59.200	2.630	35.100	2.100	39.400	2.160
Ræveskind.....	2.530	130	3.980	265	2.570	155
Isbjørneskind.....	14	10	68	85	112	135
Andre fangstprodukter....	.	120	.	240	.	280
		2.890		2.690		2.730
Udbetalt udbytteandel....		220		170		940
I alt udbetalt.....		3.110		2.860		3.670

Omsætningen ved KGHs skindauktioner

	1966		1967		1968	
	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.	Antal	1.000 kr.
Sælsskind.....	53.817	5.609,3	38.876	2.633,9	41.121	4.792,8
Ræveskind.....	2.969	154,1	3.110	147,4	3.656	318,4
Bjørneskind.....	10	11,3	41	86,4	90	275,6
I alt.		5.774,7		2.867,7		5.386,8

En opgørelse over fangstresultaterne i årene 1964-1967 findes i tabel 41.

Den kgl. grønlandske Handels opkøb af pelsskind i de seneste år er vist i ovenstående oversigt, se også tabel 35 og 36.

Når skindene indhandles til KGH, afregnes de i første omgang med et a conto-beløb, indtil skindenes endelige salgsværdi er kendt, d.v.s. når de er solgt på auktioner, der finder sted i København. Hvis priserne her berettiger til det, udbetales der efterfølgende en udbytteandel til hver enkelt fanger. Udbytteandelen kommer i reglen først til udbetaling et års tid efter, at skindet er indleveret til KGH. De beløb, der i ovenstående tabel er anført som udbetalt udbytteandel, vedrører således i hovedsagen skind, der er indhandlet det foregående år. De udbetalte beløb og antallet af indhandlede skind i et bestemt år kan derfor ikke umiddelbart sammenholdes. Beløbene udtrykker alene den pengeindkomst – hidrørende fra fangstprodukter, der er afsat til KGH – som befolkningen har haft til rådighed i de pågældende år.

Udover de fangstprodukter, der opkøbes af Den kgl. grønlandske Handel, afsættes mindre mængder til private eksportvirksomheder. I 1968 blev der således udbetalt ca. 946.000 kr. fra private virksomheder, hovedsagelig for rensdyrkød og hvalkød.

En del af fangstudbyttet anvendes i erhvervenes egen husholdning eller omsættes under mere uorganiserede former. For sælfangstens vedkommende drejer det sig om skønsmæssigt ¼ af fangstdyrene. Der foreligger ikke talmæssige oplysninger om den økonomiske betydning af denne virksomhed.

Ovenstående oversigt over omsætningen ved KGHs auktioner viser en væsentlig forbedring

af efterspørgslen efter pelsskind i 1968 sammenlignet med 1967. Det bemærkes, at en del skind, der når frem til auktion i et bestemt år, hidrører fra dyr fanget i det foregående kalenderår.

Salget af andre fangstprodukter uden for Grønland samt KGHs salg af fangstprodukter i Grønland belyses i tabellerne 39 og 40.

C. Fåreavl og rensdyravl

Ved fåreavl er der ialt beskæftiget omkr. 160 personer i Grønland, heraf godt 100 selvstændige fåreavlere. Medregnes deres pårørende er i alt omkring 450 personer direkte økonomisk afhængige af erhvervet. Fåreavl drives kun i den sydlige del af Grønland, d.v.s. hovedsagelig i Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner. Den kgl. grønlandske Handels fabriksanlæg i Narssaq er indrettet således, at der kan modtages får og lam til slagtning og videreforarbejdning.

Fåreavlserhvervet var endnu i 1968 præget af virkningerne af den usædvanligt hårde vinter 1966/67, hvorved 65% af fårebestanden eller ca. 30.000 dyr gik tabt. Gennem forskellige foranstaltninger har landskassen i 1967 og 1968 ydet økonomisk støtte til genopbygningen af bestanden. Bestandens størrelse i de senere år fremgår af tabel 42.

Det fremgår af nedenstående oversigt, at slagtingerne ved KGHs fabrik i 1968 nåede op på mindre end halvdelen af tallet for 1966.

KGH-s køb af fåreavlsprodukter

	1966	1967	1968
Får og lam til slagtn. Antal	24.000	100	10.000
Udbetalt beløb (kød, skind, uld). 1000 kr.....	1.590	200	800

Det samlede beløb, der af Handelen blev ud-
betalt avlerne for kød, skind og uld, lå på ca.
halvdelen af 1966-beløbet, se også tab. 35.

Ved Godthåbsfjorden findes en bestand af
tamrener, der medio 1968 var på 7-8.000 dyr,
hvoraf ca. 2.000 tilhører en privat renavler og
resten tilhører den af KGH drevne renalvssta-
tion i Itivnera. Slagtningerne og salget – også
af de privatejede dyr – forestås af KGH. Da
størrelsen af renalvsstationens græsningsarealer
kun betinger en rensdyrbestand på 2-3.000 dyr,
er der ved slagtningerne i 1968 foretaget en
betydelig reduktion af bestanden (tab. 42).

	1966	1967	1968
Antal slagtede rener....	1.400	2.800	3.550

Den kgl. grønlandske Handel solgte i 1968
for 1,1 mill. kr. fåre- og rensdyrprodukter uden
for Grønland (tab. 39).

D. Handel og serviceerhverv m. v.

Det er gennem lovgivningen pålagt Den kgl.
grønlandske Handel at sikre Grønlands forsy-
ning med forbrugsvarer og erhvervsredskaber.
Denne forpligtelse realiseres gennem et net af
butikker og lagre over hele landsdelen. Priserne
på visse nødvendighedsvarer, f. eks. brød,
brændsel og erhvervsredskaber, nedbringes ved
tilskud fra staten. Der holdes ensartede salgs-
priser for de enkelte varer over hele Grøn-
land. Værdien af KGHs samlede salg var i
1968 220 mill. kr. (heraf ca. 175 mill. kr. en
detail) mod 200 mill. kr. i 1967. (Tabel 43).

I de senere år er der vokset et stort antal
private butikker og mere specialiserede forret-
ninger frem, ligesom der i nogle byer er dan-
net brugsforeninger. I alt fandtes i 1968 3-400
private handlende i Grønland. Skønsmæssigt
kan den private handels andel af detailomsæt-
ningen, inkl. brugsforeningernes, anslås til
ca. 40%. I 1968 blev der truffet beslutning om,
at KGHs selvbetjeningsbutik i Godthåb over-
drages til den nyetablerede brugsforening
»Núk«, således at brugsforeningen overtager
forretningsvirksomheden og indgår et 5-årigt
lejemål for butiksbygningen, inventar m.v. I
Nanortalik overtog den lokale brugsforening

allerede i 1963 KGHs almindelige butiksvirk-
somhed.

Selvbetjeningsformen er efterhånden trængt
stærkt frem i de grønlandske butikker. Til
yderligere forbedring af forsyningen med bl.a.
grønlandsk proviant (fugle, hvalkød) der ned-
fryses nær fangststedet og sælges i KGHs bu-
tikker, er man i færd med at udbygge fryse-
lagerkapaciteten. Afbetalingshandel blev ind-
ført i 1965, (tab. 44).

Engroshandelen ligger endnu stort set hos
KGH, der således i vidt omfang forsyner de
private handlende og brugsforeningerne, dels
fra hovedlagrene i Grønland, dels ved effektue-
ring af engrosordrer gennem hovedkontoret i
København. En væsentlig del af engrossalget
består af varer, til hvis indførsel KGH har
eneret (alkohol, tobak og sukkervarer). Grøn-
lands forsyning med olie varetages hovedsage-
lig af Det grønlandske Olieaktieselskab (Polar-
oil A/S) fra dettes centrallager i Færingehavn.

I løbet af 1968 har KGH kunnet tage en ny
butiksbygning med bageri m.v. i brug i Hol-
steinsborg.

Udover den egentlige detailhandel er der et
betragteligt antal private næringsdrivende (i
1968 100-200) inden for servicefagene (frisør-
forretninger, vaskerier, fotoforretninger, mo-
torbådsservice etc) og inden for restaurations-
branchen. Taxakørsel har også et relativt stort
omfang.

Antallet af beskæftigede i 1968 inden for pri-
vate handels-, transport- og servicevirksomheder
kan anslås til 800-900 personer.

E. Håndværk, entreprenørvirksomhed m. v.

Håndværket i Grønland er hovedsagelig
knyttet til bygge- og anlægsgene samt til bå-
debygning. Erhvervet udøves dels af hånd-
værksmestre, der er bosiddende i Grønland,
dels af entreprenørfirmaer, der fra Danmark
udsender materiel og personel, og endelig af
Grønlands tekniske Organisation.

Antallet af lokale mestervirksomheder var
pr. 1. juli 1968 295, hvoraf 244 egentlige hånd-
værks- eller entreprenørvirksomheder og 51
vognmandsfirmaer (tabel 45). Af det samlede
antal lokale mestre er ca. 1/3 født i Grønland;

disses andel af omsætningen udgør dog væsentligt mindre end $\frac{1}{3}$. Sammenlignet med 1. august 1967 er antallet af virksomheder forøget med 37. I de senere år er der tilkommet to nye brancher, nemlig el-installationsforretninger og autoværksteder, og der har været en betydelig udvikling inden for maskinsnedkeriet. Udover de egentlige automekanikerværksteder driver en del vognmænd og entreprenører mekaniske værksteder i tilknytning til deres øvrige virksomhed. Når gruppen vognmænd er så talstærk, kan det delvis forklares ved, at renovationskørsel og vandtransport i vidt omfang udføres af private vognmænd.

GTO har et net af entreprenørpladser, værksteder og el-installationsvirksomheder over hele Grønland. Disse indskrænkes dog efterhånden, som den lokale mesterstand kan overtage opgaverne. Eksempelvis kan det nævnes, at der inden for GTO's byggetjeneste i de senere år er nedlagt i alt 27 GTO-værksteder, heraf 8 i 1968, og at kun 16 af de resterende 36 værksteder i 1968 arbejder i fuldt omfang i den forstand, at de dækker den overvejende del af behovet inden for det pågældende område. I alt havde GTO 69 værksteder i drift i Grønland i 1968 foruden 6 skibsværfter, der omtales nedenfor.

Antallet af beskæftigede hos lokale og udsendte håndværksmestre og entreprenører var i sommeren 1968 ca. 2650, hvoraf knapt 1500 hos de lokale, inkl. mestrene selv. Omkring 80% af arbejdsstyrken hos de lokale mestrene var ansat på lokale lønvilkår, af disse er formentlig et betydeligt antal født i Danmark. De udsendte entreprenører beskæftiger næsten udelukkende udsendt arbejdskraft. Ved GTO's byggetjeneste og værkstedstjeneste var i sommeren 1968 beskæftiget knapt 900 mand. Måles arbejdskraftforbruget i mandmåneder, kan der konstateres stigende forbrug af arbejdskraft hos de udsendte og de lokale firmaer og tilbagegang i GTO's arbejdskraftforbrug, jfr. nedenstående oversigt samt tabel 46 og 47.

GTO driver skibsværftet i Holsteinsborg og reparationsværfter i Nanortalik, Julianehåb, Frederikshåb, Godthåb og Sukkertoppen. Ved værfterne beskæftigedes i sommeren 1968 i alt

	1967	1968	Ændring
<i>Samlet bemanding pr. 1. aug.</i>			%
hos lokale mestre	1.252	1.488	+19
udsendte entreprenører	753	1.154	+53
GTO's byggetjeneste ..	891	762	} ÷13
GTO's værkstedstj. . . .	127	124	
Tilsammen	3.023	3.528	+17
<i>Samlet mandmånedforbrug¹⁾</i> (året)			
hos lokale mestre . . . . . ca.	8.800	10.110	+15
udsendte entreprenører	5.049	7.664	+52
GTO's byggetjeneste ..	5.559	4.502	} ÷16
GTO's værkstedstj. . . .	1.278	1.230	
Tilsammen	20.686	23.506	+14

¹⁾ Ekskl. teknikere, kontorphersonale, faste formænd og lærlinge.

184 personer. I løbet af 1968 har en ny 250 t bedding kunnet tages i brug ved værftet i Frederikshåb. Bådeværftet i Egedesminde drives af landskassen.

Bestræbelserne for at støtte fremvæksten af den private håndværksstand i Grønland er omtalt under afsnit 5. Det er også nævnt, at de lokale mestrene i 1968 udførte ca. 26% af de af GTO administrerede bygge- og anlægsarbejder, hvilket svarer til en samlet enterprisesum på ca. 75 mill. kr. Herudover har mestrene udført arbejde for private; værdien af disse arbejder kan skønsmæssigt anslås til 20 mill. kr.

F. Minevirksomhed

Alle mineralske råstoffer i Grønland tilhører staten. Der er imidlertid i en række tilfælde meddelt aktieselskaber og enkeltpersoner tilladelse til at undersøge eller udnytte nærmere angivne råstofforekomster inden for bestemte områder i Grønland.

De bestemmelser, hvorefter ministeren for Grønland kan meddele sådanne tilladelser, er indeholdt i lov nr. 166 af 12. maj 1965 om mineralske råstoffer i Grønland. Loven opererer med følgende 3 virksomhedsfaser:

- 1) tilladelse til at iværksætte forundersøgelser efter mineralske råstoffer,

- 2) eneretsbevilling (koncession) til efterforskning af mineralske råstoffer,
- 3) eneretsbevilling (koncession) til udnyttelse af mineralske råstoffer.

I efteråret 1968 fremsatte ministeren for Grønland forslag til lov om ændring af den gældende lovs betingelser for meddelelse af efterforsknings- og udnyttelseskoncessioner. Ændringsforslaget omhandler muligheden for at kræve koncessionsafgifter til det offentlige også i efterforskningsfasen. Endvidere tilsigter forslaget at skabe hjemmel for, at fritagelse for visse skatter og afgifter kan indgå som led i vilkårene for udnyttelseskoncessioner.

Forud for minelovens tilblivelse er der meddelt flg. 3 selskaber eneret til udnyttelse af råstoffer:

1) Kryolitselskabet Øresund A/S (koncession af 1939). Eneret til brydning af kryolit og eventuelle andre mineraler eller malme ved Ivigtut.

2) Nordisk Mineselskab A/S (bekendtgørelse af 31. december 1952). Eneret til efterforskning og udvinding af mineralske forekomster (med enkelte undtagelser) i et nærmere angivet område i Østgrønland.

3) Arktisk Minekompagni A/S (koncession af 1962). Eneret til efterforskning og udvinding af mineralske forekomster (med enkelte undtagelser) ved Mesters Vig i Østgrønland.

I 1968 har nedenstående forundersøgelsestilladelser og efterforskningskoncessioner, udstedt i henhold til loven om mineralske råstoffer i Grønland, været i kraft. Lovens bestemmelser om koncession til udnyttelse af råstoffer har endnu ikke været anvendt.

A. Forundersøgelsestilladelser.

- 1) Kryolitselskabet Øresund A/S, (1967)
aeromagnetiske målinger i hele Grønland.
- 2) Ponderay Polar A/S, (1968)
nord for 74°30' nordlig bredde.
- 3) Et under stiftelse værende selskab (Rossin House) (1967)
vestkysten mellem Kap Farvel og Egedesminde.

- 4) Carbomino A/S, (1968)
Nûgssuaq-halvøen vest for 52° vestlig længde.

B. Efterforskningskoncessioner.

- 1) Greenex A/S, (1965)
mineralske råstoffer inden for et område i Umanak kommune (Mårmorilik).
- 2) Greenland Stone A/S, (1966)
marmor i det tidligere marmorbrud i Mårmorilik.
- 3) Kryolitselskabet Øresund A/S, (1966)
mineralske råstoffer inden for et område mellem Godthåb og Sukkertoppen.
- 4) Fernico Mineselskab A/S, (1967)
mineralske råstoffer på Diskoøen, bortset fra olie og gas.
- 5) Carbomino A/S, (1966, udvidet 1968)
mineralske råstoffer på et mindre område i Sarqaq dalen på den sydlige del af Nûgssuaq-halvøen.
- 6) Vestgron Mines Ltd. (1967, udvidet 1968)
mineralske råstoffer på et nærmere afgrænset område på Nûgssuaq-halvøen.
- 7) A/S Dansk Svovlsyre- og Superphosphatfabrik, (1968)
enkelte mineraler på et nærmere angivet område mellem Tunigdliarfik-fjorden og Igaliko-fjorden i Sydvestgrønland.
- 8) Et under stiftelse værende selskab (Renzy Mines Ltd.), (1968)
et område ved Fiskebækket i Vestgrønland.

Afskibningen af kryolit androg i 1968 67.500 tons sammenlignet med 66.700 tons året før.

Ved kulbruddet i Qutdligssat, der drives af Grønlands tekniske Organisation, gik produktionen af kul ned fra 32.400 t i 1967 til 27.200 t i 1968, væsentligst som følge af vandtilstrømning i kulbruddet (tabel 48).

G. Andre erhverv

I visse dele af Grønland, navnlig Østgrønland, spiller fremstillingen af husflidsarbejder en vis rolle som supplement til familiernes indtægt. Der fremstilles udskårne arbejder i sten og ben samt arbejder i skind og perlebroderi.

Der findes ingen talmæssige oplysninger om omfanget af denne virksomhed.

Inden for liberale erhverv er der i de seneste år opstået nogle få virksomheder. Således har enkelte danske arkitekter og ingeniører etableret rådgivende firmaer i flere grønlandske byer, ligesom der findes en advokatvirksomhed i Godthåb.

Bank- og sparekassevirksomheden omtales under afsnit 10.

Inden for forsikringsområdet kan nævnes, at landskassen driver en forsikringsordning for motorbåde. Pr. 31. dec. 1968 var der forsikret ialt 774 fartøjer til en samlet forsikringssum af ca. 66 mill. kr., heraf var 207 fartøjer (samlet forsikringssum 57,9 mill. kr.) genforsikret i danske forsikringsselskaber. Næsten alle andre forsikringsarter dækkes i Grønland af forsikringsselskabet »Kgl. Brand«.

9. Import og eksport.

Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og med udlandet er af meget betydeligt omfang sammenholdt med det grønlandske samfunds størrelse. Målt pr. indbygger androg indførslen i 1968 således ca. 8.000 kr., medens der eksporteredes for knapt 2.000 kr. pr. indbygger. De tilsvarende tal for det øvrige Danmark var henholdsvis 5.000 kr. og 4.000 kr.

Varestrømmenes sammensætning afspejler de økonomiske vilkår og erhvervslivets struktur i Grønland. Importsiden omfatter således praktisk taget alle arter af varer, der er nødvendige til dækning af forbrug, investeringer og erhvervslivets behov. Af eksportværdien stammer 90% fra fiske-, fangst- og landbrugsprodukter og resten fra kryolit (tabel 49 og 50).

I nedenstående tabel er vist udviklingen siden 1960 i værdien af indførslen og udførslen. Udover totaltallene indeholder tabellen oplysninger for de vigtigste hovedgrupper af varer, der indgår i samhandelen. Det fremgår, at indførslen (målt i løbende priser) er 3-doblet i årene 1960-68, og at der har været en nogenlunde ensartet udvikling for hver af de anførte kategorier af importvarer. Værdien af udførslen kulminerede i 1966. Den nedgang, der har fundet sted siden da, kan stort set henføres til gruppen kryolit m.v. Der er dog her ikke tale om en tilbagegang i de afskibede mængder, men alene om en ændret prisberegning.

Det fremgår af tabellen, at importen, der i 1960 lå på knap det dobbelte af eksporten, i 1968 var 4 gange så stor som eksporten, såle-

des at Grønlands underskud i samhandelen med det øvrige Danmark og udlandet i 1968 androg ca. 270 mill. kr. mod 50 mill. kr. i 1960. Det er ikke muligt at opgøre underskuddet i udenlandsk valuta på tilsvarende måde, da en betydelig del af Grønlands indførsel af udenlandske varer og salget af grønlandske varer til udlandet finder sted via det øvrige Danmark. Der er dog grund til at antage, at det egentlige valutaunderskud er væsentligt lavere end underskuddet i samhandelen.

Grønlands samhandel med det øvrige Danmark og udlandet.

	1960	1966	1967	1968
	mill. kr.			
<i>Import</i>				
Nærings- og nydelsesmidler, beklædning og fodtøj	32	85	97	97
Fast og flydende brændsel	12	22	27	39
Tømmer, stål og byggematerialer.....	14	37	45	53
Maskiner og elektriske apparater.....	19	49	58	63
Transportmidler.....	3	10	16	19
Andre varer.....	28	66	75	87
I alt.....	108	269	318	358
<i>Eksport</i>				
Fisk, fersk og frossen....	4	44	39	35
Fisk, saltet, tørret ell. røget	14	9	13	7
Fiskeprodukter m.v.....	5	20	24	28
Fåre-, lamme- og rensdyrprodukter.....	1	2	1	2
Pejlskind.....	2	4	2	5
Kryolit m.v.....	18	23	12	9
Malme.....	13	—	—	—
Andre varer.....	1	1	1	1
I alt.....	58	103	92	87

10. Penge- og kreditvæsen.

Danske pengesedler og mønter blev indført som betalingsmiddel i Grønland pr. 1. juli 1967 til afløsning af de af Den kgl. grønlandske Handel udstedte kreditsedler og mønter, idet loven om Danmarks Nationalbank og møntlovene trådte i kraft for Grønland på denne dato, jfr. lov nr. 67 af 15. marts 1967 og lov nr. 72 af samme dato. Samtidig trådte en række bestemmelser i lovgivningen om valutaforhold m.v. i kraft for Grønland, jfr. anordning nr. 149 af 5. maj 1967 og bekendtgørelse nr. 150 af 10. maj 1967.

To private pengeinstitutter driver virksomhed i Grønland, nemlig sparekassen Bikuben, der pr. 1. oktober 1966 etablerede en afdeling i Godthåb, og »Grønlandsbanken A/S«, som påbegyndte sin virksomhed pr. 1. juli 1967. De to pengeinstitutter har indgået aftale med Den kgl. grønlandske Handel om, at Handelen repræsenterer dem på steder, hvor de ikke har egne repræsentanter. Sideløbende hermed har Den kgl. grønlandske Handel fortsat drevet De grønlandske Sparekasser, der modtager indskud til forrentning. Ved udgangen af 1968 havde Grønlandsbanken og Bikuben indlån på tilsammen ca. 54 mill. kr. og udlån på ialt ca. 34 mill. kr. Indestændet i De grønlandske Sparekasser var ultimo 1968 5,7 mill. kr. (Tabel 51 og 52).

Ved lovene nr. 60, nr. 61 og nr. 62 af 13. marts 1968 blev de i det øvrige Danmark gældende lovbestemmelser om private pengeinstitutter sat i kraft for Grønland fra 1. april 1968. Lovene indeholder endvidere enkelte særbestemmelser vedrørende ledelsen af banker og sparekasser med hjemsted i Grønland.

Finansieringen af boligbyggeriet for den grønlandske befolkning og af privates erhvervsinvesteringer finder i vidt omfang sted ved udlån af statsmidler gennem boligstøtteudvalget

og erhvervsstøtteudvalget i Godthåb. Der ydes endvidere – på nærmere fastsatte betingelser – statstilskud til de nævnte formål. Også landskassen deltager med lån og tilskud i finansieringen af byggeri og andre investeringer, ligesom Grønlandsbanken og Bikuben yder anlægs- og driftslån på almindelig forretningsmæssig basis.

Ministeren for Grønland fremsatte i 1968 forslag til lov om støtte til erhverv i Grønland. Forslaget tilsigter at skabe fastere lovmæssige rammer for statens støtte til fremme af erhvervslivets effektivitet og konkurrenceevne. Støtteordningerne skal fortsat administreres af et erhvervsstøtteudvalg.

Udbetalingerne af statslån er i 1968 opgjort til ca. 44 mill. kr. i henhold til boligstøtteordningen og ca. 8 mill. kr. i henhold til erhvervsstøtteordningen, mens udbetalingerne i 1967 androg henholdsvis ca. 38 mill. kr. og ca. 7 mill. kr.

Ved lov nr. 154 af 10. maj 1967 for Grønland om pant er der fastsat bestemmelser om registrering af pant i fast ejendom og løsøre. Loven, der er mindre vidtgående end den i det øvrige Danmark gældende tinglysningslov, tilsigter at skabe grundlag for private låneinstitutters deltagelse i finansieringen af byggeri og andre investeringer sideløbende med det offentliges udlånsvirksomhed. Lovens vigtigste bestemmelse er, at en panteret, der er registreret, har gyldighed mod senere aftaler og mod retsforfølgning. Panterrettigheder, der er stiftet før lovens ikrafttræden, bevarer dog deres gyldighed uden registrering. Adkomster skal ikke registreres. Loven trådte i kraft den 1. oktober 1967.

De nærmere regler om registrering af pant er fastsat i bekendtgørelse nr. 435 af 28. nov. 1967.

11. Indkomster og forbrug, priser og afgifter.

Størrelsen af pengeindkomsterne i Grønland kan kun opgøres med relativ stor usikkerhed, fordi de indkomster, der indtjenes gennem privat virksomhed, i vidt omfang må ansættes ud fra et skøn. For naturalindkomsterne, der spiller en betydelig rolle for familiernes økonomi i visse dele af Grønland, er det endnu vanskeligere at foretage en rimelig vurdering.

Pengeindkomsterne er steget stærkt i de senere år, jfr. nedenstående oversigt samt tabel 54.

Pengeindkomster 1960-67.

	1960	1965	1966	1967
	mill. kr.			
Hjemmehørende.....	50	117	153	170
Ikke-hjemmehørende.....	49	128	149	160
I alt.....	99	245	302	330

Udviklingen i timefortjenesten for voksne, lokalt ansatte personer under offentlige institutioner er vist i nedenstående oversigt, jfr. tabel 55-57. Det fremgår, at timefortjenesten er steget med 5-12 pct. i løbet af 1968. Lønningerne for de i oversigten nævnte grupper fastsættes ved overenskomster mellem staten og Grønlandsk Arbejdersammenslutning, normalt for 2-årige perioder, der løber fra en 1. september. De for 1968 gældende overenskomster blev afsluttet 14. juni 1967 med virkning fra 1. sept. samme år.

Om størrelsen af det private forbrug findes ikke sikre oplysninger, da en væsentlig del af detailsalget finder sted gennem private butikker, hvis omsætning ikke kendes. Hertil kommer naturalforbruget. Det kan dog oplyses, at Den kgl. grønlandske Handels varesalg i Grønland beløb sig til 220 mill. kr. i 1968, (heraf detailsalg ca. 175 mill. kr.), og at det skøn-

Gennemsnitlig timefortjeneste ekskl. overtidstillæg.

Oktober kvartal	1966	1967	1968	Stigning 1967-68
	— øre pr. time —			pct.
Ufaglærte.....	503	544	596	9,6
Mænd.....	520	560	622	11,1
Kvinder.....	477	522	560	7,2
Faglærte.....	814	898	957	6,6
Sømænd.....	569	642	719	12,0
HK-personale.....	601	672	715	6,4
Mænd.....	611	684	739	8,0
Kvinder.....	584	656	687	4,7

I ovenstående tal indgår en række tillæg, der ikke er medregnet i tabel 55.

nes, at omkring 60% af detailsalget foregik fra KGHs butikker.

Til belysning af prisudviklingen beregner Danmarks Statistik to gange årligt et detailpristal for Grønland. Med april 1950 som basis var pristallet pr. januar 1969 269 mod 255 et år tidligere. Der er således konstateret en stigning i detailpriserne på omkring 5½ pct. i løbet af 1968 mod 11 pct. i 1967. Prisstigningen falder på en lang række varer, hvoriblandt særlig skal nævnes tobaksvarer, bolig, personlig pleje, fartøjer, transport og gæstehjemsophold. Der har været prisnedgang for grøntsager, sukker, fodtøj og visse erhvervsredskaber (tabel 58 og 59).

Udover detailpristallet beregnes ligeledes 2 gange årligt et særpristal (basis april 1950) og et reguleringspristal (basis januar 1963). Sidstnævnte danner grundlag for dyrtidsreguleringen af praktisk talt alle lønninger i Grønland. Ved beregningen af særpristallet og reguleringspristallet ses der bort fra en række forhøjelser af indførselsafgifterne. Reguleringspristallet er

for januar 1969 beregnet til 142,0 mod 135,6 i januar 1968. (tabel 58).

Ved lov nr. 135 af 30. april 1968 blev indførselsafgifterne for øl og tobaksvarer forhøjet med mellem 10 og 100 pct. i forhold til de hidtil gældende satser. De øvrige afgiftsbelagte varer er sukker og sukkervarer, vin og spiritus,

cigaretpapir, malt, humle, kaffe, te og mineralvand m.v. Afgifternes højde, provenuet af afgifterne samt importen af afgiftsbelagte varer siden 1955 fremgår af tabel 60-62. Provenuet af afgifterne tilfalder landskassen, i 1968 androg det 41 mill. kr. mod i 1967 34 mill. kr. og i 1960 8,5 mill. kr.

12. Arbejdsmarkedsforhold.

Af den samlede befolkning i Grønland er rundt regnet en trediedel erhvervs-mæssigt beskæftiget, medens de to trediedele udgøres af børn, hjemmearbejdende hustruer, huslig medhjælp samt uddannelsessøgende og pensionister. Ser man alene på den hjemmehørende del af befolkningen, er andelen af erhvervs-mæssigt beskæftigede selvsagt lidt lavere, da hovedparten af børnene og pensionisterne i Grønland tilhører den hjemmehørende befolkning. Blandt de erhvervs-mæssigt beskæftigede i hele befolkningen var i 1965 knap en fjerdedel selvstændige erhvervsdrivende.

Ved folketællingen pr. 31. dec. 1965 blev erhvervsfordelingen opgjort som vist i nedenstående oversigt. Det må erindres, at skillelinjen mellem selvstændige erhvervsdrivende og arbejdere er mindre skarp end i det øvrige Danmark, idet f.eks. en del personer driver fiskeri eller fangst i visse perioder af året og udfører lønnet arbejde i andre perioder. På tilsvarende måde tager mange gifte kvinder lønnet arbejde i kortere perioder, f.eks. i fiskeindustrierne i højsæsonen.

Antallet af lønmodtagere i Grønland medio 1968 kan anslås til 11-12.000, hvoraf mellem

31. dec. 1965	Hele befolkningen	Persone født i Grønland	Persone født uden for Grønland
I. Erhvervs-mæssigt beskæftigede:			
Selvstændige	2.997	2.761	236
Partsfiskere	758	755	3
Funktionærer, tjenestemænd	3.727	2.000	1.727
Faglærte arbejdere	1.204	544	660
Ufagl. arbejdere ..	4.546	4.238	308
I alt	13.232	10.298	2.934
II. Øvrige befolkning.	26.368	24.819	1.549
I-II. Tilsammen	39.600	35.117	4.483

3.600 og 4.000 var »udsendte« fra Danmark. Arbejdskraftens fordeling fremgår af nedenstående oversigt, der dog ikke indbefatter private fiskeindustrier og private handels- og servicevirksomheder, der skønsmæssigt beskæftigede ca. 1.000 arbejdere og funktionærer.

Antal heltidsbeskæftigede medio 1968

Beskæftigede ved:	I alt	Heraf »udsendte«
Lokale håndværksvirksomheder	1.450	300
»Udsendte« entreprenører.....	950	950
GTO (byggetjeneste m.v.).....	1.000	400
Bygge- og anlægsvirks. i alt ...	3.400	1.650
Tekniske virksomheder (GTO).	1.000	400
Forsyningstjenesten (KGH) ¹ ..	1.260	65
Produktionsvirks. (KGH) ¹	1.140	105
Andre KGH-virksomheder ¹ ..	420	110
Sundhedsvæsen	1.060	255
Uddannelsesvæsen	850	460
Retsvæsen, politi, kirke.....	205	50
Administration GTO ²	220	130
Administration KGH ²	790	150
Anden central- og lokaladministration ²	315	170
Anden offentlig virksomhed ...	150	50
	10.810	3.595

1. Delvis anslået ud fra antal udførte timer.
2. Ud over personalet i Grønland var der ca. 1.250 heltidsansatte ved administrationen i København (Ministeriet for Grønland 230, KGH 500, GTO 470, Grønlands Fiskeriundersøgelser 7 og Grønlands geologiske Undersøgelse 40).

Det grønlandske arbejdsmarked adskiller sig organisatorisk fra arbejdsmarkedet i det øvrige Danmark derved, at arbejdsgiversiden i så høj grad er domineret af offentlige institutioner, medens på den anden side den hjemmehørende arbejdskraft har en relativt lav organisationsprocent. Der afsluttes 2-årige overenskomster, der omfatter det lokalt ansatte personale, mellem staten (Ministeriet for Grønland) og

Grønlandsk Arbejdersammenslutning (GAS). De i 1968 gældende overenskomster blev indgået i juni 1967. Overenskomsterne omfatter følgende områder: faglærte og ufaglærte arbejdere, handels- og kontorphersonale, sømænd, arbejde ved kulbruddet, behandling af faglig strid, tillidsmænd, løn under sygdom samt forskellige protokollater. Hovedparten af den »udsendte« arbejdskraft falder ind under en lang række overenskomster mellem staten og de respektive faglige organisationer. Disse overenskomster omfatter også hjemmehørende, for så vidt der ikke inden for fagområdet er afsluttet overenskomst mellem staten og Grønlandsk Arbejdersammenslutning. Enkelte grupper af statsansatte, fortrinsvis hjemmehørende, aflønnes efter særlige regulativer. For hjemmehørende og udsendte tjenestemænd er løn-, pensions- og arbejdsvilkårene fastsat i lov af 27. maj 1964 om statens tjenestemænd i Grønland med senere ændringer. For Grønlands landsråds tjenestemænd er lønnings- og pensionsforholdene fastsat ved landsrådsvedtægt af 21. oktober 1968.

Lønniveauet for lokalt ansatte, ufaglærte ligger på ca. 50 %, for faglærte på 60-65 % og for HK-personale på 60-65 % af niveauet for de tilsvarende grupper i Danmark. For hjemmehørende tjenestemænd udgør lønnen ca. 80 % af de tilsvarende lønklasser i Danmark.

Inden for de arbejdsområder, hvortil der kræves videregående boglig uddannelse, er den »udsendte« arbejdskraft stadig dominerende. På en række andre uddannelsesområder udgør den hjemmehørende arbejdskraft en væsentlig andel af den samlede arbejdsstyrke. Dette gælder således inden for håndværksfagene og kontorfaget. 3 fjerdedele af samtlige personer med butiksuuddannelse er hjemmehørende. Den særlige fødselshjælperuddannelse er hidtil kun søgt af hjemmehørende. Nedenstående oversigt viser fordelingen på de vigtigste uddannelseskategorier, men må tages med forbehold, da tallene i vidt omfang bygger på skøn.

Den erhvervsmæssige uddannelse, der i stigende omfang finder sted i Grønland, er nærmere omtalt under afsnit 18 om undervisnings-

Personer med flg. uddannelse 1968	Hjemmehørende	»Udsendte«	I alt
Videregående boglig uddannelse.....	ca. 200	690	ca. 890
heraf lærere.....	» 150	ca. 320	» 470
Håndværksuddannelse	700	700-1.500	1.400-2.200
Anden tekn. udd.....	40	150	190
Kontoruddannelse...	490	455	945
Butiksmedhjælper....	270	85	355
Politiskole.....	42	14	56
Sygeplejerske.....	8	118	126
Fødselshjælper, jordemoder m.v....	191	3	194

Fordelingen mellem hjemmehørende og udsendte henviser i ovenstående tabel til aflønningsvilkårene.

og uddannelsesforhold, se også tabel 86 og 88. Tilsynet med lærlinguddannelsen i Grønland varetages af to lærling udvalg for henholdsvis håndværk og industri m.v. og butiks-, handels- og kontorvirksomhed. Godkendelse af lærekontrakter sker hos kammerne.

Beskæftigelsen i Grønland er præget af relativt kraftige sæsonudsving, der dog inden for bygge- og anlægssektoren i vidt omfang modsvares af, at den »udsendte« arbejdskraft rejser hjem til Danmark om efteråret og vender tilbage om foråret. I sommeren 1968 var antallet af denne gruppe »sæsonhåndværkere« 800-1.000 personer. For den fastboende arbejdskraft iværksættes med tilskud fra landskassen forskellige foranstaltninger til afhjælpning af vinterarbejdsløshed. I de seneste år har behovet herfor dog tilsyneladende været ringe. Da der ikke findes en egentlig arbejdsløshedsforsikring eller arbejdsløshedsunderstøttelse, og da der endnu ikke på anden måde foretages en løbende registrering af arbejdsudbud og -efterspørgsel, har man ikke talmæssige oplysninger om beskæftigelsens og ledighedens omfang og om virkningerne af sæsonsvingningerne for hele arbejdsmarkedet under eet. For offentligt ansat, GAS-aflønnet personale findes imidlertid et materiale, der indgående belyser beskæftigelsen af denne gruppe.

Under statslige og kommunale myndigheder og institutioner var der således i 1968 gennemsnitligt 6.700 personer ansat på lokale lønvilkår under GAS-overenskomsterne, heraf

Handel. Ud fra det udførte antal arbejdstimer kan antallet af ansatte omregnes til 5.000 helårsarbejdere (tabel 57). En opgørelse af time-tallet uge for uge for ufaglærte arbejdere, faglærte og sømænd belyser sæsonbevægelserne gennem 1968 i disse gruppers beskæftigelse under det offentlige, jfr. fig. 3. Opgørelsen viser, at ufaglærte mænd og kvinder havde den højeste beskæftigelse fra omkring midten af juli til omkring midten af september måned. Målt i forhold til beskæftigelsen på det tidspunkt, da den var højest, var beskæftigelsen på det laveste tidspunkt nede på to trediedele for ufaglærte mænds vedkommende og næsten halveret for ufaglærte kvinder. For faglærte lå den højeste beskæftigelse i oktober kvartal, og sæsonsvingningerne var væsentligt mindre end for de ufaglærte. Sømændenes beskæftigelse var præget af lignende sæsonbevægelser som de ufaglærtes, men noget kraftigere.

Da der består betydelige problemer på arbejdsmarkedsområdet, har landsrådet med henblik på bl.a. at klarlægge og afhjælpe disse proknap halvdel under Den kgl. grønlandske

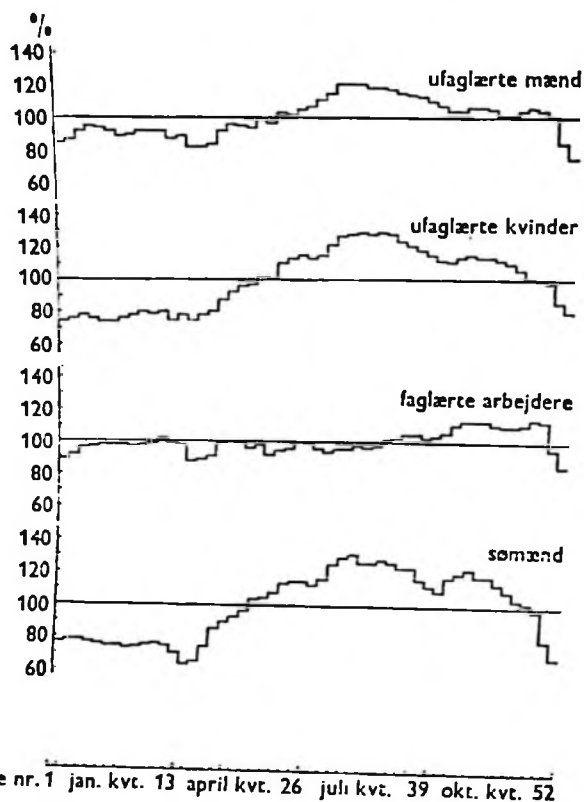

Fig. 3. Beskæftigelsen i de enkelte uger i 1968 for lokalt ansat personale under offentlige institutioner. Præsterede antal timer i pct. af årsgennemsnittet.

blemer ved landsrådsvedtægt af 21. dec. 1967 nedsat en arbejds- og socialdirektion som øverste administrative organ på social- og arbejdsmarkedsområdet i Grønland med virkning fra 1. januar 1968. Direktionens sammensætning omtales under afsnit 14 om de sociale forhold. Samtidig nedsattes et arbejdsmarkedsråd til at rådgive arbejds- og socialdirektionen ved behandlingen af arbejdsmarkedsspørgsmål. Arbejdsmarkedsrådet har landsrådets formand som formand og består derudover af landshøvdingen, skoledirektøren, lederen af den faglige undervisning, arbejds- og socialdirektøren samt en repræsentant for hver af følgende institutioner og organisationer: landsrådet, Grønlandsk Arbejdersammenslutning, Sammenslutningen af fanger- og fiskerforeninger i Grønland, GTO, KGH samt en repræsentant for de private erhvervsorganisationer i Grønland. I 1968 ansattes en arbejdsmarkedskonsulent ved arbejds- og socialdirektoratet. Et arbejdsmarkedskontor, der blev oprettet i Godthåb i 1967 har bl.a. haft til formål at indhøste erfaringer med henblik på senere oprettelse af arbejdsmarkedskontorer i andre byer.

Udgifterne til arbejdsmarkedsorganerne og til foranstaltninger vedrørende arbejdsmarkedet afholdes af landskassen og kommunekasserne. I medfør af lov nr. 231 af 6. juni 1968 om statstilskud til socialforsorg m.v. i Grønland refunderer staten dog indtil 30 % af udgifterne fra d. 1. januar 1968 at regne.

En egentlig arbejderbeskyttelseslovgivning gældende for Grønland findes ikke. De i det øvrige Danmark gældende sikkerhedsbestemmelser er dog så vidt muligt blevet overholdt i de statslige virksomheder i Grønland, i de private virksomheder, der arbejder for staten, og i byggeriet. Endvidere har Grønlands tekniske Organisation udført et oplysende arbejde på området. En arbejdsgruppe, der var nedsat af arbejdsministeriet, afgav i 1968 en betænkning, der indeholder udkast til lov om arbejderbeskyttelse i Grønland. Udkastet tilstræber størst mulig ensartethed med de danske bestemmelser, men indeholder lempelser på en række områder og en udvidet adgang til dispensationer.

13. Boligforhold.

Boliger til den grønlandske befolkning og til det udsendte personale bestod tidligere alle af en- eller flerfamiliehuse, men er fra begyndelsen af 1960'erne i stigende omfang erstattet af lejligheder i etagehuse, således at det årlige antal nyopførte etageboliger nu overstiger antallet af nyopførte en- og tofamiliehuse. Denne ændring i byggeformen er sket for at udnytte de egnede arealer bedre, og fordi koncentreret byggeri gør det økonomisk mere overkommeligt at etablere kloaksystemer og indlægge vand i husene samt i forbindelse hermed indrette vandklosetter og badeværelser.

En- og tofamiliehusene udføres hovedsageligt som typehusbyggeri udfra hustyper, der er udviklet med henblik på de særlige grønlandske forhold. I 1968 er der opført ca. 40 huse i en ny typehusserie, hvori indgår typer med centralvarme, varmt- og koldtvandsinstallationer, badeværelse og bryggers/fyrrum.

Etagehusbyggeriet finder ligeledes sted efter et standardsystem og ved anvendelse af byggekomponenter, der er fælles for byggeriet over hele Grønland.

De boliger, der opføres til den fastboende befolkning, bliver næsten alle fuldt ud finansieret af staten gennem den låne- og tilskudsordning, der blev indført ved bekendtgørelse af 29. juni 1953, og som senere er revideret ved bekendtgørelse af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland. Der kan som lån ydes den fulde opførelsesudgift, af hvilken der i renter og afdrag halvårligt betales 2¾ pct. Af denne halvårlige ydelse betaler staten som tilskud generelt 40 pct. og yderligere for hvert barn under 16 år udover ét 7½ pct., dog maksimalt 77½ pct. Boliger, der opføres af staten som bygherre med henblik på udlejning til den fastboende befolkning – hovedsagelig

etagehuse – finansieres ligeledes efter boligstøttebekendtgørelsens regler, og fastsættelsen af lejen sker på grundlag af principperne i denne bekendtgørelse.

I 1968 udgjorde de udbetalte lån 43,6 mill. kr. mod i 1967 37,9 mill. kr., og der blev af staten i tilskud til afdrag og renter betalt 5,7 mill. kr. mod i 1967 4,6 mill. kr. Den mere indirekte statstøtte til boligstøttebyggeriet, der fremkommer ved at GTOs administrationsudgifter i forbindelse med byggeriet ikke indregnes i byggesummen, samt at der ydes en vis rabat på GTOs normale takster, androg i 1968 henholdsvis ca. 10 mill. kr. og knapt 5 mil. kr.. Opførelsesudgifterne for boliger til det udsendte personale (tjenesteboliger) beløb sig i 1968 til 26,8 mill. kr. mod i 1967 20,8 mill. kr.

I de seneste år er der fuldført følgende antal boliger (se også tabel 63-66):

	1966	1967	1968
Boligstøtteboliger	438	464	327
Tjenesteboliger	192	123	121
I alt	630	587	448
heraf etagelejligheder	367	321	323

Det samlede antal boliger ved udgangen af 1968 kan anslås til 9.100, hvoraf 6.800 boliger i byerne og 2.300 boliger i bygder. Ca. 2.500 boliger er opført før 1953, d.v.s. før boligstøtteordningens indførelse. (Tabel 67).

Et i 1967 nedsat »Udvalg vedrørende de grønlandske boligforhold« har til opgave at overveje og eventuelt stille forslag om ændrede regler for finansieringen af det grønlandske boligbyggeri og for statens støtte til nedbringelse af befolkningens boligudgifter. Endvidere skal udvalget undersøge mulighederne for en omlægning af boligbyggeriets administrative forhold samt af forvaltningen af boligmassen.

14. Sociale forhold.

Det sociale forsorgssystem i Grønland er opbygget på det grundprincip, at det grønlandske samfund selv skal fastsætte arten og omfanget af støtteformerne og selv finansiere og administrere dem. Helt har dette princip dog aldrig kunnet følges, idet såvel staten som private foreninger inden for visse forsorgsområder har deltaget i finansieringen og administrationen.

Den nærmere tilrettelæggelse af socialforsorgen hviler fra 50'erne stort set på 4 midlertidige landsrådsvedtægter, der oprindeligt blev vedtaget i 1952, men senere har undergået en række ændringer eller er blevet erstattet af nye vedtægter. Disse vedtægter omfatter regler om underholdshjælp fra det offentlige, om aldersrente, om børneforsorg og om forskudsvis udbetaling af børnebidrag.

Senere er gennemført yderligere bestemmelser og foranstaltninger af social karakter. Det gælder således bestemmelserne om børnetilskud, der er fastsat i en særlig lov, og reglerne om ulykkesforsikring, der indeholdes i den i det øvrige Danmark gældende ulykkesforsikringslov, der ved kgl. anordning af 2. februar 1962 er udstrakt til med enkelte ændringer at gælde også for Grønland, og som i Grønland administreres af Det grønlandske Nævn for Ulykkesforsikring.

For personer, der er omfattet af statens overenskomster med Grønlandsk Arbejdersammenslutning, er der som led i overenskomsterne etableret en sygelønsordning, medens støtte i øvrigt som følge af sygdom må ydes i henhold til vedtægten om hjælp fra det offentlige. Det samme gælder støtte som følge af arbejdsløshed.

I henhold til bekendtgørelsen om støtte til boligbyggeri, jfr. afsnit 13 om boligforhold, gives tilskud til nedsættelse af boligydelse i boliger, der er opført med statsstøtte. Udgiften til denne støtteform medregnes normalt ikke under sociale udgifter. Herudover kan kommunerne yde tilskud til huslejenedsættelse for socialt dårligt stillede familier efter vedtægten om hjælp fra det offentlige, og for lejere i de af staten opførte etageejendomme er der på de årlige finanslove en særlig bevilling til huslejenedsættelser.

De sociale ydelser finansieres i øvrigt dels af landskassens og kommunekassernes midler, dels af staten gennem et refusionssystem. Ved lov nr. 231 af 6. juni 1968 om statstilskud til socialforsorg m.v. i Grønland indførtes med virkning fra 1. januar 1968 statstilskud på indtil 30 pct. af landsrådets og kommunernes udgifter til socialforsorg og foranstaltninger med henblik på arbejdsmarkedet. Tilskuddet ydes både for driftsudgifter (herunder administration) og for anlægsudgifter. Ordningen træder i stedet for tidligere bestemmelser, hvorefter der til enkelte formål blev ydet refusion med varierende satser. Børnetilskud refunderes dog fortsat fuldt ud af staten, ligesom de hidtidige regler for tilskud til etablering af ungdomsklubber m.v. og til de foran nævnte huslejetilskud for socialt dårligt stillede familier, der bebor lejligheder i statens etageejendomme, er bibeholdt.

Nendenfor gives en kort oversigt over de enkelte støtteformer, der i 1968 kunne bringes i anvendelse over for forskellige sociale trans-situationer.

Ved landsrådsvedtægt af 19. dec. 1963 om hjælp fra det offentlige (med ændring af 1. juli

1966) er det fastslået, at enhver, der ikke er i stand til at skaffe sig og sine det fornødne til livets ophold, er berettiget til hjælp fra det offentlige under nærmere angivne betingelser. Hjælpen administreres på kommunalbestyrelsernes vegne af lokale forsorgsudvalg. Ydelsernes størrelse beror på et frit skøn over behovet, normalt kan de dog ikke overstige et beløb, der svarer til, hvad der kunne være ydet som aldersrente. Underholdshjælpen tilsigter bl.a. at sætte modtageren i stand til senere at eksistere ved egen hjælp, hvorfor der i visse tilfælde kan ydes tilskud til anskaffelse af erhvervsredskaber o.lign. Hvis underholdshjælpen ydes som invalidehjælp, kan den dog overstige aldersrentens størrelse, idet der da skal tages hensyn til, at hjælpen i rimeligt omfang gør opretholdelse af familiens hidtidige levevilkår mulig. Et i 1968 udarbejdet forslag til ændring af principperne for underholdsydelserne omtales nedenfor.

Bestemmelserne om aldersrente er fastlagt i landsrådsvedtægt af 21. dec. 1967. Ifølge denne er enhver dansk statsborger, der er bosat i Grønland og er fyldt 60 år, berettiget til aldersrente; for enlige kvinder og i visse særlige tilfælde er aldersgrænsen dog 55 år. Udover aldersrentens grundbeløb, der er pristalsreguleret, ydes der børnetillæg, brændselshjælp og beklædningshjælp samt – efter forsorgsudvalgets skøn – personlige tillæg. Ved landsrådsvedtægt af 23. dec. 1968 gennemførtes en 10% forhøjelse af visse af ydelserne.

Pr. 1. oktober 1968 var taksterne for aldersrenteydelserne følgende:

a) Grundbeløb		
Enlige eller kun den ene ægtefælle	3.420 kr. årl.	
Begge ægtefæller	4.572 » »	
b) Grundbeløb (begæring efter 65. år)		
Enlige eller kun den ene ægtefælle	4.404 » »	
Begge ægtefæller	5.724 » »	
c) Børnetillæg, pr. barn.....	969 » »	
d) Beklædningsstillæg (normalt naturalhjælp)		
Hver aldersrentemodtager.....	268 » »	
Hvert barn, hvortil ydes børnetill.	90 » »	
e) Brændselstillæg		
Okt.–april incl., pr. måned.....	315 kg kul	
Maj–sept. incl., pr. måned.....	125 » »	
f) Lomme penge til beboere på alderdomshjem	744 kr. årl.	

Ifølge landsrådsvedtægt af 19. dec. 1963 (med senere ændringer) udbetaler det offentlige forskudsvis underholdsbidrag til børn, der ikke lever sammen med begge forældre, uden hensyn til indtægtsforhold. Bidraget, der svarer til normalbidraget for børn født uden for ægteskab, er pristalsreguleret. Pr. 1. april 1968 androg det 969 kr. årligt. Det udbetales for ½ år ad gangen, normalt indtil barnets fyldte 15. år.

Landsrådsvedtægt af 9. januar 1952 om børneforsorg (med senere ændringer) indeholder bestemmelser vedrørende tilsyn med børn, udstedelse af plejetilladelser, beskikkelse af tilsynsværger, anbringelse af børn uden for hjemmet samt tildeling af advarsler eller pålæg. Børneforsorgen varetages inden for hver kommune af et børneforsorgsudvalg, der er nedsat af kommunalbestyrelserne. Intet børnehjem kan oprettes i Grønland uden tilladelse fra arbejds- og socialdirektionen (før 1. jan. 1968 skulle tilladelsen indhentes hos landshøvdingen).

Børnetilskud udbetales i henhold til lov nr. 49 af 25. febr. 1964 til danske statsborgere med fast bopæl i Grønland, der har hjemmenværende børn under 14 år. Tilskuddet andrager 200 kr. årligt pr. barn. Det udbetales af kommunerne og refunderes af statskassen.

De sociale udgifter i Grønland beløb sig i 1968 til i alt ca. 37,4 mill. kr., hvoraf staten dækkede 14,7 mill. kr., jfr. tabel 68. Af de samlede udgifter blev omkring 12 mill. kr. anvendt til byggearbejder. Herudover er der opført idrætsanlæg for ca. 5 mill. kr., hvoraf staten bærer halvdelen.

Som led i bestræbelserne på at modernisere og effektivisere det sociale støttesystem i Grønland nedsatte landsrådet ved landsrådsvedtægt af 21. dec. 1967 en arbejds- og socialdirektion som øverste administrative organ på social- og arbejdsmarkedsområdet i Grønland med virkning fra 1. januar 1968. Arbejds- og socialdirektionen har landsrådets formand som formand og består endvidere af landshøvdingen, landslægen, 2 medlemmer udpeget af landsrådet, 2 repræsentanter for arbejdsmarkedets parter samt arbejds- og socialdirektøren. Sidstnævnte er leder af arbejds- og socialdirektora-

tet. I forbindelse med nyordningen er administrationen af en lang række socialt betonede områder overført fra landshøvdingembedet til arbejds- og socialdirektoratet.

En af landsrådet nedsat ædruelighedskommission afgav i 1968 sin første delbetænkning til landsrådet. Efter forslag fra kommissionen blev der pr. 1. august 1968 ansat en alkoholkonsulent under arbejds- og socialdirektionen.

En nydannelse inden for socialadministrationen på det kommunale plan er ansættelsen i løbet af 1967 og 1968 af 15-20 socialmedhjælpere, d.v.s. lokalt ansat personale, der efter en kortere uddannelsestid ansættes til at bistå de kommunale myndigheder. Også spørgsmål angående uddannelse og arbejdsopgaver for socialmedhjælpere sorteres under arbejds- og socialdirektøren.

Inden for det sociale hjælpearbejde i Grønland har private institutioner i mange år spillet en fremtrædende rolle, særlig inden for børneinstitutionernes område. Det drejer sig om »Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn«, der i 1968 drev 5 børnesanatorier og 5 vuggestuer, »Red Barnet« (21 børnehaver m.v.), Dansk Røde Kors (3 børnehjem), den selvejende institution børnehjemmet »Gertrud Rasks Minde« samt landsforeningen »Frie Børnehaver og Fritidshjem«, der driver en børnehave i Sukkertoppen. En del af disse institutioner er i de seneste år overdraget til landskassen, men drives af de pågældende private foreninger (tabel 69). I 1968 er der af landskassen opført vuggestuer i Narssaq, Frederikshåb, Godthåb og Holsteinsborg, normeret til 35 børn hver.

Disse vuggestuer drives af Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn.

I alle grønlandske byer findes kommunale alderdomshjem, i Godthåb tillige et mindre kommunalt børnehjem. I Godthåb kunne et mødre-, svangre- og spædbørnshjem (»Egmontgården«), der er opført for private midler, indvies og overgå til selvejende institution i 1968. Hjemmet har plads til 40 kvinder og 32 spædbørn.

En af ministeren for Grønland nedsat arbejdsgruppe fremlagde i juni 1968 et forslag til ændring af principperne for de sociale underholdsydelser i Grønland. I forslaget sondres der mellem midlertidigt behov for støtte og permanent erhvervsudygtighed. I tilfælde af midlertidigt behov foreslås en »person- og familiestøtte« ydet ud fra en individuel behovsvurdering og med det formål ikke alene at afhjælpe egentlig nød, men tillige at sikre revalidering og resocialisering. I tilfælde, hvor social og erhvervs-mæssig genindpasning har vist sig umulig, således at forsørgelsesbehovet er permanent, foreslås en »erhvervsudygtighedsrente«, der fastsættes efter principper, der svarer til aldersrenten. Begge former for støtte er betinget af, at modtageren efter evne og på rimelig måde medvirker til gennemførelsen af de foranstaltninger, det offentlige måtte finde hensigtsmæssige.

Forslaget blev behandlet ved landsrådets møde i efteråret 1968. Landsrådet tiltrådte principperne i forslaget og henstillede, at der udarbejdes udkast til en ny landsrådsvedtægt efter de i forslaget indeholdte retningslinier.

15. Retsvæsen.

Det grønlandske retsvæsen er ordnet ved lov af 14. juni 1951 om rettens pleje i Grønland med senere ændringer, jfr. lovbekendtgørelse nr. 317 af 4. nov. 1964. Domsmyndigheden udøves af Grønlands landsret, der har sæde i Godthåb, og af kredsretterne i de 19 retskredse (kommuner). Landsrettens formand, landsdommeren, skal opfylde de i det øvrige Danmark gældende betingelser for at blive dommer. Ved sin side har han to domsmænd, valgt af landsrådet. Kredsretterne består af en kredsdommer og to domsmænd, der alle er lægmænd. Kredsretternes domme kan indankes for landsretten og herfra – med justitsministerens tilladelse – for Højesteret. Som 1. instans behandler landsretten sager fra områder uden for kommunalinddelingen og sager, der under nærmere angivne betingelser henvises fra kredsretterne til 1. instans-behandling ved landsretten, samt enkelte andre sager. Landsrettens

domme, afsagt i 1. instans, kan indankes for Østre Landsret, og herfra undtagelsesvis for Højesteret.

De grønlandske domstoles virksomhed siden 1964 belyses i tabellerne 70-72. Det fremgår, at antallet af retssager ved kredsretterne er steget med 45 % fra 1964 til 1967. Stigningen falder på bl.a. færdsels- og andre kriminalsager samt incassosager fra Danmark. Antallet af faderskabssager, der er indbragt for kredsretterne, er gået ned. I samme periode er antallet af sager, der er indgået til landsretten, forøget med 75 % (fra 113 til 197). En væsentlig del af stigningen kan tilskrives 1. instans-sager fra stationerne uden for kommunalinddelingen (særlig incasso-sager).

Nedenstående oversigt viser udviklingen i antallet af indgåede retssager så langt tilbage som til 1955:

Antal sager indgået til de grønlandske domstole.

		Kriminal-sager ¹	Skifte-sager	Fader-skabs-sager	Ægte-skabs-sager	Andre civile sager	Andre sager	I alt
A. Kredsretterne	1955	217	289	340	5	45	94	990
	1960	272	161	504	21	326	144	1.428
	1964	315	121	738	31	428	206	1.839
	1967	550	140	682	31	849	421	2.673
B. Landsretten	1955	10	3	3	1	6	–	23
	1960	10	1	19	2	12	4	48
	1964	24	1	41	5	39	3	113
	1967	54	11	37	2	77	16	197
A-B. Retssager i alt	1955	227	292	343	6	51	94	1.013
	1960	282	162	523	23	338	148	1.476
	1964	339	122	779	36	467	209	1.952
	1967	604	151	719	33	926	437	2.870

¹ Inkl. færdselssager.

Et forslag om ændringer i den grønlandske retsplejelov blev behandlet af landsrådet i dets samling i 1968. Forslaget bygger på en indstilling fra det grønlandske lovudvalg. Et af justitsministeren nedsat udvalg afgav i juli 1968: »Betænkning om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland«. Udover en række forslag om ændringer i kriminalloven

stilles der i betænkningen forslag til enkelte ændringer i retsplejeloven.

I 1. halvdel af juli måned 1968 afholdtes i Julianehåb det 6. kredsdommermøde. Følgende emner blev behandlet: Formueforholdet mellem ægtefæller, økonomiske fællesskaber, skifte, kriminalloven, kriminalsager, mindreåriges stilling under retssager samt advokatvirksomhed i Grønland.

16. Politi.

Politiets i Grønland henhører siden 1965 under Justitsministeriet, ligesom politiet i det øvrige Danmark. Grønland udgør en politikreds under ledelse af politimesteren i Godthåb, og landsdelen er inddelt i 14 politidistrikter (inkl. Thule Air Base). Scoresbysund og Thule kommuner falder uden for distriktsinddelingen, her udøves politimyndigheden af inspektøren, der i denne henseende er underlagt politimesteren i Godthåb. Inspektøren varetager tillige arbejdet som kærner og handelschef. I Søndre Strømfjord ligger politimyndigheden hos forbindelsesofficeren, ligeledes under politimesteren.

Pr. 1. juli 1968 var der i alt 55 politibetjente i Grønland, heraf 41 grønlandskfødte. Til bistand for det egentlige politikorps er der udnævnt et betydeligt antal kommunefogeder.

Udover de opgaver, der også er pålagt politiet i det øvrige Danmark, herunder anklagevirksomhed, har politiet i Grønland arbejdsområder som f.eks. tvangsinddrivelse i civile sager. I »Betænkning om det kriminalretlige sanktionssystem m.v. i Grønland«, der blev afgivet i 1968 af et af justitsministeren nedsat udvalg, blev der bl.a. stillet forslag om, at kriminalforsorgen, der hidtil har påhvilet politiet, overføres til direktoratet for fængselsvæse-

net. Forslaget gælder både tilsynsarbejdet med domfældte og anstaltsforsorgen, d.v.s. forvaringsanstalten i Godthåb og pensionen i Holsteinsborg for unge domfældte mænd. Tilsynsarbejdet blev foreslået udbygget ved, at der udpeges en fast tilsynsførende i hver by. Endvidere foreslog udvalget, at der opføres endnu 2 ungdomspensioner.

Omfanget af politiets arbejdsopgaver er belyst i tabellerne 73-79. Det fremgår, at antallet af kriminelle anmeldelser er steget stærkt i de senere år, omkring ¼ af sagerne er dog henlagt. Langt den overvejende del af de foranstaltninger, der idømmes, er bødestraf. Antallet af tvangsfuldbyrdelser i civile sager er fordoblet i perioden 1965-68.

Nedenstående oversigt, der er ført tilbage til 1956, viser, at antallet af anmeldte overtrædelser er mere end tredoblet i perioden 1956-68. På grund af den ringere politidækning i 1950'erne kan det dog ikke umiddelbart slutes, at stigningstakten i de faktisk begåede overtrædelser har været tilsvarende voldsom.

Blandt de kriminallovsovertrædelser, der når frem til afgørelse, er over halvdelen formueforbrydelser, især tyveri. Også voldsforbrydelser og kønssædelighedsforbrydelser udgør en

	1956	1960 ¹	1965	1968
Antal sager, der er anmeldt eller på anden måde kommet til politiets kundskab	1.504	1.615	4.490	5.167
Sager, henlagt som uopklarede . . . . . }	583	235	398	964
Sager, henlagt af anden grund . . . . . }		206	306	311

Tallene for 1956 og 1960 omfatter kun Vestgrønland.

1. Kun sager vedr. kriminalloven.

Antal begåede forhold fordelt efter overtrædelsens art

	1956	1960	1965	1968
I. Vedr. kriminalloven i alt	1.151	1.303	1.737	2.009
heraf: Formueforbrydelser (kap. 21) ..	586	776	1.078	1.417
Voldsforbrydelser m.v. (kap. 17-20)	328 ¹	196	308	285
Kønssædelighedsforbrydelser m.v. (kap. 15-16)	51	50	105	157
II. Vedr. særlovgivningen i alt	354	795	1.482	1.125
heraf: Politivedtægtens ordensbestem- melser	115	325	911	449
Færdselsbestemmelser		37	181	317

Tallene for 1956 og 1960 omfatter kun Vestgrønland.

1. Ekskl. kap. 18: Forbrydelser mod dyr.

væsentlig del af kriminallovsovertrædelserne, jfr. ovenstående oversigt. Blandt overtrædelserne af særlovgivningen er det især politivedtægternes almindelige ordensbestemmelser og – i de senere år – færdselsbestemmelserne, der dominerer.

Ved Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 139 af 29. april 1968 indførtes registreringspligt for motorkøretøjer i Grønland. Bekendtgørelsen trådte i kraft den 15. august 1968, undtagen i Nordgrønland og Scoresbysund. I be-

kendtgørelse nr. 140 af 29. april 1968 er der fastsat bestemmelser om førerbeviser m.v. Antallet af motorkøretøjer i Grønland fremgår af nedenstående oversigt, se også tabel 80.

Pr. 31. december	1966	1967	1968
Automobiler i alt	1.088	1.326	1.737
heraf: offentlige	396	423	457
private	692	903	1.280

17. Sundhedsvæsen.

Sundhedsvæsenet i Grønland drives af staten, og sundhedsvæsenets ydelser er vederlagsfri for den fastboende befolkning.

Sundhedsvæsenet administreres gennem landshøvdingen af Ministeriet for Grønland, dog således at det lægeligt faglige arbejde ledes af landslægen, der er ansat under Sundhedsstyrelsen, og som har de samme beføjelser og pligter som en amtslæge i det øvrige Danmark. Grønland er inddelt i 17 lægedistrikter, der hver ledes af en distriktslæge. Lægen varetager sygehusarbejdet, konsultationsvirksomhed, rejser i distriktet, forebyggende sundhedsforanstaltninger m.v. Hvert distrikt har et sygehus; i Godthåb findes derudover »Dronning Ingrid's Hospital«, der oprindeligt (1953/54) blev opført som rent tuberkulosehospital, men som nu tillige fungerer som centralsygehus for hele Grønland med hensyn til kirurgisk og medicinsk behandling. Hospitalet er siden 1967 også distriktsygehus for Godthåb lægedistrikt. Patienter, der har behov for undersøgelse eller behandling på specialafdeling, overføres til Danmark. Det samme gælder for patienter, der behøver indlæggelse på særforsorgsinstitution. I sommermånederne berejser Grønland af speciallæger, der afholder konsultation for befolkningen og virker som rådgivende for distriktslægerne. Tandplejen varetages dels af faste tandlæger, dels af sæsonansatte tandlæger.

Røntgenskibet »Misigssût« besejler hvert år Vestgrønlands kyst, hvorved det er muligt at foretage en effektiv og regelmæssig tuberkulosekontrol af store dele af befolkningen.

Der er nedsat en oversundhedskommission for Grønland samt en sundhedskommission for hver kommune.

Ved siden af det statslige sundhedsvæsen arbejder enkelte private institutioner. Således driver »Foreningen til Hjælp for grønlandske Børn« 5 børnesanatorier, hvis sygdomsbekæmpende sigte dog efterhånden er gledet noget i baggrunden, således at hjemmene nu tillige opfylder et almindeligt socialt behov, jfr. afsnit 14 om sociale forhold. Adventistsamfundet har siden 1959 drevet en fysiurgisk klinik i Godthåb, »Skodsborg-klinikken«, hvortil det statslige sundhedsvæsen kan henvise patienter til behandling.

Antallet af normerede sengepladser ved de grønlandske sygehuse var i 1968 685, heraf 211 på »Dronning Ingrid's Hospital«. I Grønland var der således 15 sengepladser pr. 1000 indbyggere; i det øvrige Danmark var tallet 9,5 pladser. De ialt 11.700 indlagte patienter havde ca. 197.000 sengedage, hvortil kommer knap 9.000 sengedage for raske ledsagere. Den gennemsnitlige daglige belægningsprocent for patienter var 78 % (tab. 81). Medregnes ledsagerne, var den gennemsnitlige belægningsprocent 82.

I begyndelsen af 1968 kunne et nyt sygehus med 14 sengepladser tages i brug i Christianshåb. Tidligere blev patienter fra dette distrikt indlagt på sygehuse i Egedesminde og Jakobshavn.

Nedenstående oversigt viser, at antallet af sengepladser på de grønlandske sygehuse under eet har været nogenlunde konstant i en årrække. På enkelte sygehuse har der dog været ret betydelige ændringer. Mindre forskydninger fremkommer ved, at der opstilles flere eller færre senge, alt efter det aktuelle behov.

Antallet af ansatte i nogle udvalgte personale-

	1955	1960	1967	1968
Sengepladser.....	673	683	671	685
heraf DIH.....	211	211	204	211
Læger (helårs).....	25	34	42	40
heraf DIH.....	5	7	10	9
Tandlæger (helårs) .	8	8	22	19
Sygeplejersker.....	41	89	112	118
heraf DIH.....	8	40	53	52
Jordemødre.....	11	13	13	14
Fødselshjælpersker.	108	155	180	181

grupper er ligeledes vist i oversigten, og det ses at sundhedsvæsenets personaletal er steget stærkt siden 1955. Også her gælder det, at mindre variationer fra år til år ikke kan tages som udtryk for en bestemt tendens, men snarere er resultat af de aktuelle muligheder for at få ledige stillinger besat.

Der overføres årligt 500-700 patienter fra andre lægedistrikter til behandling på »Dronning Ingrid's Hospital«. I 1968 drejede det sig om 637 patienter, Godthåb distrikt ikke medregnet. 248 patienter blev i 1968 sendt til un-

dersøgelse eller behandling i det øvrige Danmark, se også tabel 82. Ved udgangen af 1968 befandt der sig 239 patienter fra Grønland på hospitaler og institutioner m.v. i Danmark.

Den grønlandske befolknings sundhedstilstand er forbedret stærkt siden begyndelsen af 1950'erne. Særlig kan nævnes tuberkulosens tilbagegang, jfr. tabel 84, hvoraf det fremgår, at mens der i 1956 i Vestgrønland registreredes 495 nye tilfælde, androg tallet for 1968 kun 69 tilfælde. I 1951 var tuberkulose årsag til 180 ud af i alt 582 dødsfald blandt hele den i Grønland fødte befolkning, d.v.s. 31% af dødsfaldene, i 1968 var der 3 tuberkulosedødsfald i Grønland. De anmeldte tilfælde af gonorré er derimod mere end fordoblet fra 1960 til 1968, hvor tallet for hele Grønland nåede op på 6.200 (tabel 85). Den hyppigste dødsårsag i Grønland er ulykkestilfælde, især drukneulykker (tabel 83).

Vedr. udgifterne til sundhedsvæsenet henvises til afsnit 4 »De offentlige udgifter og indtægter«.

18. Undervisning og uddannelse samt oplysning.

Den grønlandske skoles forhold er senest ordnet ved lov af 10. maj 1967 om skolevæsenet i Grønland. Folkeskolen drives af staten og omfatter en 7-årig hovedskole, der kan videreføres med 8., 9. og eventuelt 10.-klasser samt med en 2-årig forberedelsesskole til en 3-årig realafdeling. Hvor forholdene tillader det, kan der oprettes børnehaveklasse, og loven giver endvidere mulighed for at indføre specialundervisning for børn, der af forskellige grunde ikke kan følge den almindelige undervisning med tilstrækkeligt udbytte. Loven indeholder også en bestemmelse, hvorefter der kan iværksættes ungdoms- og efterskoleundervisning, fritidsforanstaltninger, kursusvirksomhed m.v.

Skoledirektionen, der hører under Ministeriet for Grønland, har den stedlige ledelse af det samlede skolevæsen og af den erhvervsmæssige uddannelse (fagskole, kursusvirksomhed m.v.) Skoledirektionen består af landshøvdingen som formand, landsprovsten, 2 af landsrådet valgte medlemmer samt skoledirektøren, der er skoledirektionens forretningsførende medlem.

Grønland er inddelt i skoledistrikter, der ledes af skoleinspektører eller skoledistriktsledere. Distrikternes afgrænsning følger kommunegrænserne, dog dækker enkelte skoledistrikter 2 kommuner. Ved bekendtgørelse af 12. januar 1968 blev antallet af skoledistrikter forøget fra 15 til 17, idet Jakobshavn-Christianshåb og Godhavn-Vaigat skoledistrikter hver blev opdelt i 2 distrikter, der omfatter de respektive kommuner. I hver kommune i Grønland er der nedsat et skoleudvalg, og ved hver enkelt skole udpeger forældrene til de indskrevne børn 2 forældrerepræsentanter.

Udviklingen i antallet af elever og lærere ved skolen i Grønland fremgår af nedenstående

de oversigt, der viser, at antallet af elever, der modtager egentlig skoleundervisning, er næsten fordoblet fra 1955/56 til 1967/68. Det antal, der undervises i Grønland, er steget med 90 pct. I den samme periode er lærerantallet i Grønland steget med 80 pct. Samtidig er der som følge af den almindelige befolkningskoncentration sket en reduktion af antallet af skolesteder fra 127 i 1955/56 til 103 i 1967/68 (tabel 87). I oversigten indgår ikke videregående undervisning, fritidsundervisning og teknisk præget undervisning.

47 elever bestod realeksamen i 1968, i 1967 var tallet ligeledes 47.

	1955/ 56	1960/ 61	1966/ 67	1967/ 68
<i>I. Elever</i>				
Børnehaveklasse ..	-	-	390	480
1.-7. klasse.....	4.777	5.573	7.795	8.270
heraf i Danmark.	-	-	(130)	(124)
Efterskole i Grønland..	106	141	-	-
Efterskole i Danmark.	-	-	289	312
8. klasse.....	-	-	238	327
9. klasse.....	-	-	18	64
Forberedelsesklasser til realskolen....	-	-	118	142
Realklasse	77	149	149	185
I alt.....	4.960	5.863	8.997	9.780
<i>II. Lærere¹⁾</i>				
Med sem.udd. i Danmark.....	79	123	279	316
Med sem.udd. i Grønland.....	100	85	71	68
Cand. mag.	3	2	3	4
Med børnehavelærer- indeuddannelse..	2	-	5	9
Med anden udd....	65	60	83	74
Uden særlig udd. ..	34	33	29	38
I alt.....	283	303	470	509

¹⁾ Incl. seminarier.

Den videregående uddannelse – såvel boglig som teknisk præget – finder sted både i Grønland og i Danmark, bl.a. betinget af, hvor stor uddannelseskapa­citeten er i Grønland. Mange uddannelsessøgende gennemfører således den praktisk betonedede del af deres uddannelse i Grønland og den mere teoretisk betonedede del i Danmark. Efterhånden som undervisningskapa­citeten i Grønland udbygges, kan flere og flere uddannelses­grene gennemføres fuldtud i Grønland.

I 1967/68 var 70 unge grønlændere under videre­gående boglig uddannelse i Danmark, heraf 20 på gymnasium, 16 under børnehavelærer­indeuddannelse og 10 på seminarium (tabel 89). Ved seminariet i Godthåb var der 25 elever, 7 nye lærere blev dimitteret fra seminariet i Godthåb i 1968. Husmoderskolen i Julianehåb havde 15 elever i skoleåret 1967/68.

I egentlige lærepladser i Grønland var der i 1968 155 lærlinge i håndværksfag og 212 butik­ og kontorlærlinge. Samtidig var 174 grønlændere i lærepladser i Danmark og yderligere 18 var under supplerende faglig uddannelse (tabel 86 og 88).

Ved fagskolen i Godthåb har i alt 163 elever i 1968 deltaget i kurser af 1-3 måneders va­righed. Endvidere er der afholdt fiskerikurser på 2-3 ugers varighed i Godhavn og Sukkertop­pen med tilsammen 43 deltagere. Ca. 120 grønlændere har deltaget i kurser på specialarbejder­skoler o.lign. i Danmark, og ca. 160 butik­ og kontorlærlinge har deltaget i kursus på Ikast Handelsskole. 80 grønlændere har været på 3-måneders kursus på statens sømandsskoler i Danmark.

Der har i 1968 været skolebyggeri i gang i de fleste grønlandske byer. Blandt større arbej­der kan nævnes færdiggørelse af skolebygning­er i Godthåb (25 lokaler) og i Egedesminde samt kollegiebyggeri i Julianehåb og Godthåb. I Holsteinsborg er påbegyndt en omfattende ud­videlse af skolen. Herudover er opførelsen af en central fagskole i Godthåb påbegyndt i 1968.

I 1968 nedsattes en arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde forslag til en ny under-

visningsplan (læseplan med tilhørende under­visningsvejledning) for det grønlandske skole­væsen. Arbejdsgruppen etablerede i efteråret 1968 en undersøgelse i Grønland for derigen­nem at klarlægge den aktuelle undervisnings­situation. Opgaven vil blive løst i to etaper: a) forslag til en foreløbig læseplan og b) forslag til en ny undervisningsplan.

Ved bekendtgørelse af 11. september 1968 om statsstøtte til personer hjemmehørende i Grønland til uddannelse i den øvrige del af riget blev der udfærdiget nye regler om stats­støtte. I overensstemmelse med bekendtgørel­sen er der nedsat et stipendieudvalg, der løben­de skal administrere tildelingen af stipendier og lån til unge grønlændere under uddannelse i Danmark.

Folkeoplysningsarbejdet henhører siden 1967 under skoledirektionen. Samme år nedsatte ministeren for Grønland et udvalg, der skulle gennemgå de former, hvorunder det folkelige oplysningsarbejde drives, og søge klarhed over, på hvilke punkter arbejdet vil kunne intensiv­eres. Et samtidig nedsat udvalg har i tilknytning hertil undersøgt mulighederne for at etablere fjernsyn i Grønland. Udvalget afgav betæn­kning i sommeren 1968. Det fremgår af be­tænkningen, at den eneste økonomisk overkom­melige og teknisk forsvarlige løsning vil være programfremføring ved forsendelse af video­bånd fra Godthåb til det antal byer, man øn­sker at forsyne med lokale TV-sendere.

Den grønlandske radiofoni og radioavis samt filmudlejningsvirksomheden hører under Mini­steriet for kulturelle Anliggender. Radioudsen­delse­rne fordelte sig i 1968/69 således:

	Antal sendetimer
Oplysende udsendelser.....	498
Andre egentlige taleudsendelser...	372
Musikudsendelser.....	1.316
Gudstjenester m.v.....	136
Skoleradio.....	98
Sprogundervisn. (dansk og grøn.).	26
Radioavis.....	685
Andre udsendelser.....	418
I alt.....	<u>3.549</u>

Det grønlandske biblioteksvæsen hører ligeledes under Ministeriet for kulturelle Anliggender. Landsbiblioteket i Godthåb er hovedbibliotek for de grønlandske biblioteker. I de fleste byer findes fast folkebibliotek og skolebibliotek, bygderne dækkes ved vandreboogsamlinger, der udstationeres i vinterhalvåret. I februar 1968 nedbrændte landsbiblioteket, hvorved en stor del af bogbestanden og samtlige kartoteker gik tabt. Som følge heraf foreligger der ikke talmæssige oplysninger om biblioteksvirksomheden i 1968. I 1967 fordelte udlånene sig således:

1967	Grønlandsk-sproget litteratur	Dansk-sproget litteratur	Til-sammen
Udlån fra:	Antal bind		
Folkebiblioteker ..	14.000	19.000	33.000
Skolebiblioteker ..	4.000	27.000	31.000
Bygdebiblioteker ..	13.000	-	13.000
I alt.....	31.000	46.000	77.000

Vedrørende udgifterne til skole- og uddannelsesvæsenet samt oplysningsvirksomheden i Grønland henvises til afsnit 4 »De offentlige udgifter og indtægter«.

19. Videnskabelig virksomhed.

Den videnskabelige udforskning af Grønland finder sted under koordination af Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland.

Grønlands Fiskeriundersøgelser har i 1968 kunnet udvide aktiviteten betydeligt, særlig i de udenskærs områder, som følge af at det nye fiskeriundersøgelseskib »Adolf Jensen« (167 BRT) har været sat ind i arbejdet fra efteråret 1967. Undersøgelserne finder sted med laboratoriet i Godthåb som basis. Hydrografiske undersøgelser og indsamling af plankton i Davisstrædet indtog førstepladsen i årets arbejdsprogram, endvidere udførtes udenskærs fiskeriforsøg med rejetrawl samt lakseundersøgelser i kystfarvandet. Vedrørende resultaterne af undersøgelserne henvises til afsnittet om Grønland i publikationen »Fiskeriundersøgelser«, der årligt udsendes af Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser.

Grønlands geologiske Undersøgelse (GGU) har i 1968 fortsat arbejdet med undersøgelse af mineralforekomster og geologisk kortlægning. Der har været et nært samarbejde med danske og udenlandske geologer og videnskabelige institutioner og med de selskaber, der har tilladelse til forundersøgelse eller efterforskning af råstoffer i Grønland. Blandt GGU's undersøgelser kan særlig nævnes de fortsatte undersøgelser af uranforekomsterne ved Kvanefjeld ved Narssaq. Ved Scoresby Sund er indledt et 5-årigt undersøgelsesarbejde, der først og fremmest tager sigte på udarbejdelsen af geologiske kort. Et specialkort i skalaen 1:2.500.000, dækkende hele Grønland, er udarbejdet i 1968. Et kortblad over Ivigtut blev færdigtrykt i 1968. – GGU har i lighed med

tidligere år fungeret som rådgivende organ for Ministeriet for Grønland ved behandlingen af ansøgninger om koncessioner m.v.

Udover de nævnte institutioner, der henhører direkte under Ministeriet for Grønlands arbejdsområde, har de nedenfor nævnte danske institutioner udført videnskabeligt arbejde i Grønland i 1968:

Meteorologisk Institut, herunder Ionosfærelaboratoriet.

Geodætisk Institut.

Arktisk station, Disko.

Grønlands botaniske Undersøgelse.

Komiteen for Grønlands ornithologiske undersøgelser.

Grønlands zoogeografiske Undersøgelse.

Nationalmuseet.

Instituttet for eskimologi.

Endvidere har en fælles-nordisk ekspedition til Augpilagtoq foretaget undersøgelser af menneskelig tilpasning til et arktisk milieu.

Danske læger og tandlæger har arbejdet med undersøgelser over forekomsten af forskellige sygdomme og misdannelser.

I Thule udføres en koordineret dansk-amerikansk videnskabelig aktivitet, særlig indenfor det geofysiske forskningsområde. I anledning af en ulykke i januar 1968, hvorved et amerikansk kernevåbenførende fly styrtede ned ved Thule, har danske og amerikanske videnskabsmænd gennemført omfattende kontrolundersøgelser i området omkring Thule.

Ekspeditionsvirksomheden i Peary Land-området er blevet fortsat under ledelse af Eigil Knuth. Desuden har en række udenlandske in-

stitutioner med tilladelse fra Ministeriet for Grønland gennemført ekspeditioner og undersøgelser af forskellig karakter i Grønland.

Arktisk Institut, København, formidler gennem sit bibliotek og sin billedsamling en oplysningsvirksomhed om Grønland.

Kommissionen for videnskabelige Undersøgelser i Grønland udgiver publikationsrækken »Meddelelser om Grønland«, hvori så vidt muligt samtlige videnskabelige afhandlinger vedrørende Grønland søges optaget.

20. Kirken.

Kirken i Grønland er en del af den danske folkekirke og udgør et provsti under Københavns stift, idet der dog er tillagt landsprovsten i Grønland en større kompetence end provsterne i Danmark. Administrativt henhører kirken siden 1. januar 1966 under Kirkeministeriet. Kirkens forhold er senest ordnet ved lov af 3. juni 1967 om kirken i Grønland.

Grønland er inddelt i 19 præstegæld, hvori i alt 25 præster gjorde tjeneste i 1968. Præsterne bistås i det kirkelige arbejde af overkateketer, kateketer og læserkateketer, der beskikkes af landsprovsten blandt lærere eller andre, der har de nødvendige forudsætninger. Medens antallet af præster har været nogenlunde uforandret i en lang årrække, er antallet af kateketer gået ned fra 165 i 1955 til 117 i 1968 (tab. 90). Dette skyldes svigtende tilgang, især af personer med egentlig kateketuddannelse, men må også ses i sammenhæng med befolkningskoncentrationen, hvorved mange mindre bosteder er blevet nedlagt.

På enhver plads, hvor staten har stillet en kirke eller et kapel til rådighed for gudstjenesten, kan der vælges en menighedsrepræsenta-

tion. Valget finder sted samtidig med valg til kommunalbestyrelserne. Menighedsrepræsentationerne har besluttende eller rådgivende myndighed på en række områder, men har ikke indflydelse på besættelsen af embeder.

Ved kirkeloven af 1967 oprettedes Grønlands kirkenævn, et organ der stort set svarer til stiftsøvrighederne i det øvrige Danmark. Kirkenævnet, der består af landshøvdingen og landsprovsten, har overtilsynet på en række administrative områder, herunder vedligeholdelse af kirker og kirkegårde. På det lokale plan varetages dette tilsyn af byggekomiteer.

Der afholdes normalt hvert 3. år et konvent for samtlige tjenestgørende præster i Grønland. I sommeren 1968 afholdtes et sådant konvent i Holsteinsborg.

En ny kirkebygning i Christianshåb blev påbegyndt i 1968.

Ved siden af folkekirken findes der enkelte andre trossamfund i Grønland, således den katolske kirke, adventistsamfundet, Jehovas vidner og pinsemissionen. Talmæssigt er disse grupper af særdeles begrænset betydning.

21. Offentlige valg.

Grønland er opdelt i 2 opstillingskredse til folketingsvalg, jfr. lovbekendtgørelse nr. 105 af 3. april 1967 om folketingsvalg i Grønland. I hver af opstillingskredsene vælges et medlem til folketinget.

Vel folketingsvalget i 1968 fandt afstemningen sted d. 29. februar i 1. opstillingskreds, der omfatter Vestgrønland fra Kangâtsiaq kommune og nordpå samt Nord- og Østgrønland. I 2. opstillingskreds, der omfatter Vestgrønland fra Nanortalik kommune til og med Holsteinsborg kommune, afholdtes valget d. 23. januar ligesom i den øvrige del af riget. I 1. opstillingskreds var opstillet fuldmægtig Knud Hertling og viceskoleinspektør Lars Chemnitz, i 2. opstillingskreds var kandidaterne seminarielærer Nikolaj Rosing og pastor Jonathan Motzfeldt. Af de ialt 20.766 stemmeberettigede vælgere blev der afgivet 11.683 stemmer, d.v.s. en valgdeltagelse på 56%. Knud Hertling og Nikolaj Rosing blev valgt (tabel 91).

Valg til landsrådet og kommunalbestyrelserne foretages i henhold til reglerne i bekendtgørelse nr. 448 af 30. december 1966 om valg til de grønlandske kommunalbestyrelser og Grønlands landsråd. Grønland er ved valg til landsrådet delt i 16 landsråds kredse, der hver vælger 1 kredsmandat. Herudover vælges indtil 5 tillægsmandater. Til kommunalbestyrelserne vælges fra 3-13 medlemmer. Betingelserne for valgret til kommunalbestyrelserne er ikke helt de samme som til landsrådet.

Det seneste landsrådsvalg og valg til kommunalbestyrelserne samt til menighedsrepræsentationerne fandt sted d. 28. april 1967. Der

var 19.184 stemmeberettigede vælgere til landsrådsvalget, som afgav ialt 11.890 stemmer, d.v.s. en valgdeltagelse på 62%. Det nyvalgte landsråd fik 17 medlemmer, heraf 16 valgt på kredsmandater og 1 valgt på tillægsmandat (Inuit-partiet) (tabel 92).

Ved rådets konstituerende møde i maj 1967 valgte landsrådet i henhold til lov nr. 441 af 22. december 1966 for første gang selv sin formand.

Landsrådet havde i 1968 følgende sammensætning:

Pastor Erling Høegh (Julianehåb) formand.
Viceskoleinspektør Peter Heilmann (Godthåb) næstformand.

Skoleinspektør Marius Abelsen (Nanortalik.)
Politibetjent Niels Holm (Narssaq), indtrådt i rådet efter Erik Egedes død i sommeren 1967.

Fartøjsfører Isboseth Petersen (Frederikshåb.)

Fisker Albrecht Josefsen (Sukkertoppen.)
Radiooverass. Jørgen Olsen (Holsteinsborg.)
Udstedsbestyrer Edvard Reimer (Kangâtsiaq.)

Pastor Karl Skou (Egedesminde.)
Skoleinspektør Lars Chemnitz (Bugten.)
Fisker David Broberg (Disko.)

Jordemoder Elisabeth Johansen (Umanak.)
Kateket Knud Kristiansen (Upernavik.)
Fanger K'issúnguaq Kristiansen (Thule).
Kateket Aron Davidsen (Angmagssalik.)
Udstedsbestyrer Jakob Simonsen (Scoresby-sund.)

Købmand Kaj Narup (tillægsmandat.)

TABELAFDELING

Indholdsfortegnelse for tabelafdeling.

Tabel nr.	Side
1-13 Befolkning.	61-74
14-17 Offentlige udgifter og indtægter.	75-78
18-20 Offentlige investeringer	79-82
21-24 Teknisk virksomhed	82-83
25-30 Trafik og kommunikation	83-87
31-42 Fiskeri, fangst, fåreavl og rensdyravl	87-96
43-44 Handel	96
45-47 Håndværk og entreprenørvirksomhed	97-98
48 Minedrift.	98
49-50 Import og eksport	98-100
51-53 Penge- og kreditvæsen.	101-103
54-57 Indkomster og lønninger	103-105
58-59 Priser	105-106
60-62 Indførselsafgifter	107-108
63-67 Boligforhold	109-113
68-69 Sociale forhold	114-115
70-72 Retsvæsen	116-117
73-80 Politi (herunder motorkøretøjer)	118-121
81-85 Sundhedsvæsen	122-124
86-89 Undervisning og uddannelse	124-127
90 Kirkelige forhold	128
91-92 Offentlige valg.	129-130
93-95 Meteorologiske forhold	130-132

Tabel 1. Befolkningen i Grønland fordelt på kommuner pr. 31. dec. 1968.

Kommuner	Personer født i Grønland				Pers. født uden for Grønland				Hele befolkningen			
	Byer	Byg-der	Vejr-stat. m.v.	I alt	Byer	Byg-der	Vejr-stat. m.v.	I alt	Byer	Byg-der	Vejr-stat. m.v.	I alt
Vestgrønland.....	25.400	9.602	71	35.073	5.861	162	788	6.811	31.261	9.764	889	41.884
Nanortalik.....	1.074	1.510	18	2.602	195	41	87	323	1.269	1.551	105	2.925
Julianehåb.....	2.047	532	—	2.579	491	16	—	507	2.538	548	—	3.086
Narssaq.....	1.450	306	22	1.778	308	4	81	393	1.758	310	103	2.171
Ivigut.....	16	—	—	16	57	—	—	57	73	—	—	73
Frederikshåb.....	1.515	539	—	2.054	365	17	—	382	1.880	556	—	2.436
Godthåb.....	4.575	789	12	5.376	2.215	18	20	2.253	6.790	807	32	7.629
Sukkertoppen.....	2.148	1.043	—	3.191	439	30	—	469	2.587	1.073	—	3.660
Holsteinsborg.....	2.684	340	10	3.034	429	1	579	1.009	3.113	341	589	4.043
Kangåtsiaq.....	353	844	—	1.197	3	10	—	13	356	854	—	1.210
Egedesminde.....	2.743	369	—	3.112	427	4	—	431	3.170	373	—	3.543
Christianshåb.....	1.336	256	—	1.592	236	2	—	238	1.572	258	—	1.830
Jakobshavn.....	2.096	483	—	2.579	286	7	—	293	2.382	490	—	2.872
Vaigat.....	1.054	—	—	1.054	103	—	—	103	1.157	—	—	1.157
Godhavn.....	761	83	9	853	97	—	21	118	858	83	30	971
Umanak.....	880	1.344	—	2.224	118	6	—	124	998	1.350	—	2.348
Upernavik.....	668	1.164	—	1.832	92	6	—	98	760	1.170	—	1.930
Nordgrønland....	255	330	22	607	34	—	71	105	289	330	93	712
Østgrønland.....	1.022	1.674	2	2.698	173	57	115	345	1.195	1.731	117	3.043
Angmagssalik.....	722	1.536	2	2.260	142	24	83	249	864	1.560	85	2.509
Scoresbysund....	300	138	—	438	31	33	32	96	331	171	32	534
Hele Grønland 1968 .	26.677	11.606	95	38.378	6.068	219	974	7.261	32.745	11.825	1.069	45.639
Hele Grønland 1967 .	25.435	11.857	80	37.372	5.322	209	889	6.420	30.757	12.066	969	43.792

Anm.: Stationer, som er beliggende uden for kommunalinddelingen, er medregnet i de nærmestliggende kommuner. Se iverigt tabel 3.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 2. Personer født uden for Grønland fordelt på kommuner pr. 31. december

	1960	1967	1968		1960	1967	1968
Vestgrønland.....	2.407	5.975	6.811	Godhavn.....	78	108	118
Nanortalik.....	127	295	323	Umanak.....	50	109	124
Julianehåb.....	227	484	507	Upernavik.....	52	80	98
Narssaq.....	239	351	393	Nordgrønland.....	87	116	105
Ivigut.....	92	54	57	Østgrønland.....	268	329	345
Frederikshåb.....	165	311	382	Angmagssalik.....	155	230	249
Godthåb.....	667	1.937	2.253	Scoresbysund.....	113	99	96
Sukkertoppen.....	151	411	469	Hele Grønland.....	2.762	6.420	7.261
Holsteinsborg.....	148	867	1.009				
Kangåtsiaq.....	6	9	13				
Egedesminde.....	182	395	431				
Christianshåb.....	70	225	238				
Jakobshavn.....	77	240	293				
Vaigat.....	76	99	103				

Anm.: Se anm. til tabel 1.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 3. Befolkningen i Grønland fordelt på bosteder pr. 31. december.

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Nanortalik kommune	2.315	2.591	2.602	2.442	2.886	2.925
<i>By: Nanortalik</i>	<i>725</i>	<i>1.013</i>	<i>1.074</i>	<i>800</i>	<i>1.187</i>	<i>1.269</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>1.586</i>	<i>1.562</i>	<i>1.510</i>	<i>1.601</i>	<i>1.598</i>	<i>1.551</i>
Nalassut	—	6	5	—	7	6
Augpilagtoq	237	236	230	238	238	234
Frederiksdal	204	224	223	207	230	229
Nûgârssuk	3	9	9	3	9	9
Tasiussaqa	135	120	120	135	120	120
Saputit	—	—	—	—	2	2
Ikigait	4	—	—	4	—	—
Igd Lukasik	13	14	15	13	14	15
Quvnermiut	56	20	19	56	20	19
Igdlorpait	75	51	24	75	51	24
Igpik	14	9	10	14	9	10
Narssarssuaq	—	2	1	—	2	1
Niaqornârssuk	5	6	6	5	6	6
Akuliaruseq	26	16	17	26	16	17
Sydprøven	411	527	546	419	547	567
Lichtenau	114	93	76	117	96	80
Sletten	264	207	186	264	209	189
Qagdumiut	25	22	23	25	22	23
<i>Stationer i alt</i>	<i>4</i>	<i>16</i>	<i>18</i>	<i>41</i>	<i>101</i>	<i>105</i>
Prins Christian Sund (vejrst.)	3	2	1	23	24	21
Frederiksdal Ioranst.	1	1	5	18	16	21
St. Nordiske station . . . . . (kabelstation)	—	2	3	—	16	16
Angissoq Ioranst.	—	11	9	—	45	47
Julianehåb kommune	2.180	2.534	2.579	2.407	3.018	3.086
<i>By: Julianehåb</i>	<i>1.521</i>	<i>1.965</i>	<i>2.047</i>	<i>1.741</i>	<i>2.429</i>	<i>2.538</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>659</i>	<i>569</i>	<i>532</i>	<i>666</i>	<i>589</i>	<i>548</i>
Qaersutsiaq	18	12	11	18	12	11
Sârdloq	129	119	116	130	119	116
Eqalugârssuit	184	159	157	184	159	157
Qanisartût	9	5	5	9	5	5
Eqaluit	18	10	7	18	10	7
Eqaluit akia	—	3	5	—	4	6
Tasiluk	5	4	5	7	7	8
Kirkeruin	5	3	3	5	3	3
Uperniviarssuk	14	11	13	18	17	17
Nûpiluk	—	—	—	—	2	2
Mato	—	1	1	—	1	1
Qarmat	7	—	—	7	—	—
Qagssimiut	199	214	187	199	217	188
Kingigtoq	0	0	0	0	1	1
Qeqertarssuâraq	38	7	5	38	7	5
Sarqamiut	27	15	10	27	16	11
Ikineq	3	—	—	3	—	—
Igdlorssuit	3	6	7	3	6	7
Akia	—	—	—	—	1	—
Igdlorssuit II	—	—	—	—	—	1
Kangerdluarsorujuk	—	—	—	—	2	2

Tabel 3 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Narssaq kommune	1.285	1.700	1.778	1.524	2.051	2.171
<i>By: Narssaq . . . . .</i>	<i>934</i>	<i>1.381</i>	<i>1.450</i>	<i>1.061</i>	<i>1.652</i>	<i>1.758</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>325</i>	<i>300</i>	<i>306</i>	<i>326</i>	<i>305</i>	<i>310</i>
Igaliko	117	96	96	117	96	96
Sdr. Igaliko	28	23	23	28	24	24
Iterdlak	6	6	6	6	6	6
Qagssiarssuk og omegn	154	144	150	154	146	152
Tugtutôq	—	7	7	—	7	7
Narssarssuâraq	5	6	4	5	6	4
Ipiutaq	3	6	7	4	8	8
Eqaluit ilua	12	8	8	12	8	8
Itivdliatsiarssuânguaq	—	4	5	—	4	5
<i>Station: Narssarssuaq (flypl.)</i>	<i>26</i>	<i>19</i>	<i>22</i>	<i>137</i>	<i>94</i>	<i>103</i>
Ivigut kommune	31	21	16	123	75	73
<i>By: Ivigut . . . . .</i>	<i>31</i>	<i>21</i>	<i>16</i>	<i>123</i>	<i>75</i>	<i>73</i>
Frederikshåb kommune	1.652	2.012	2.054	1.817	2.323	2.436
<i>By: Frederikshåb . . . . .</i>	<i>891</i>	<i>1.445</i>	<i>1.515</i>	<i>1.038</i>	<i>1.740</i>	<i>1.880</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>761</i>	<i>567</i>	<i>539</i>	<i>779</i>	<i>583</i>	<i>556</i>
Arsuk	351	379	376	368	395	393
Neria	92	—	—	93	—	—
Narssalik	85	87	79	85	87	79
Iluilârssuk	44	—	—	44	—	—
Kvaneø	86	—	—	86	—	—
Avigait	103	101	84	103	101	84
Godthåb kommune	3.638	4.996	5.376	4.305	6.933	7.629
<i>By: Godthåb . . . . .</i>	<i>2.537</i>	<i>4.214</i>	<i>4.575</i>	<i>3.179</i>	<i>6.104</i>	<i>6.790</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>1.097</i>	<i>771</i>	<i>789</i>	<i>1.113</i>	<i>791</i>	<i>807</i>
Fiskenæsset	282	326	325	288	331	332
Utorqarmiut	15	—	—	15	—	—
Narssaq	87	—	—	87	—	—
Kangeq	155	136	137	155	137	138
Itivnera	8	2	1	11	3	2
Kapisigdlit	298	226	216	302	231	221
Neriunaq	16	11	11	16	11	11
Qôrqut	10	—	—	12	1	1
Qôrnoq	226	70	99	227	77	102
<i>Station: Færingehavn (fiskest.)</i>	<i>4</i>	<i>11</i>	<i>12</i>	<i>13</i>	<i>38</i>	<i>32</i>

Tabel 3 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Sukkertoppen kommune.....	2.527	3.150	3.191	2.678	3.561	3.660
<i>By: Sukkertoppen.....</i>	<i>1.500</i>	<i>2.133</i>	<i>2.148</i>	<i>1.636</i>	<i>2.508</i>	<i>2.587</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>1.016</i>	<i>1.017</i>	<i>1.043</i>	<i>1.026</i>	<i>1.053</i>	<i>1.073</i>
Atangmik.....	183	185	184	183	185	184
Napassoq.....	203	225	243	204	235	250
Agpamiut.....	87	—	—	87	—	—
Kangâmiut.....	543	607	616	552	633	639
<i>Station: Tovqussaq (hvalst.) .</i>	<i>11</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>16</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
Holsteinsborg kommune.....	2.183	2.915	3.034	2.331	3.782	4.043
<i>By: Holsteinsborg.....</i>	<i>1.566</i>	<i>2.580</i>	<i>2.684</i>	<i>1.714</i>	<i>2.951</i>	<i>3.113</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>617</i>	<i>331</i>	<i>340</i>	<i>617</i>	<i>332</i>	<i>341</i>
Itivdleq.....	246	161	175	246	162	176
Sarqardlit.....	52	—	—	52	—	—
Sarfânguaq.....	169	132	135	169	132	135
Umánârssuk.....	61	—	—	61	—	—
Avssaqutaq (Qerrortussoq) ..	89	38	30	89	38	30
<i>Station: Sdr. Strømfjord (flypl.)¹</i>	<i>—</i>	<i>4</i>	<i>10</i>	<i>—</i>	<i>499</i>	<i>589</i>
Kangâtsiaq kommune.....	1.305	1.193	1.197	1.311	1.202	1.210
<i>By: Kangâtsiaq.....</i>	<i>265</i>	<i>309</i>	<i>353</i>	<i>266</i>	<i>311</i>	<i>356</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>1.040</i>	<i>884</i>	<i>844</i>	<i>1.045</i>	<i>891</i>	<i>854</i>
Aqigsserniaq.....	155	86	30	155	86	30
Agto.....	98	224	278	101	227	284
Ikerasak.....	114	42	38	114	42	38
Tunúngassoq.....	99	25	23	79	25	23
Igñiarfik.....	90	69	70	91	69	70
Ikerasârssuk.....	56	58	64	56	58	64
Aulatsivik.....	7	—	—	7	—	—
Niaqornârssuk.....	244	286	288	245	290	292
Qeqertarssuatsiaq.....	98	68	33	98	68	33
Ivnalik.....	99	26	20	99	26	20
Egedesminde kommune.....	2.310	3.013	3.112	2.492	3.408	3.543
<i>By: Egedesminde.....</i>	<i>1.655</i>	<i>2.606</i>	<i>2.743</i>	<i>1.837</i>	<i>3.000</i>	<i>3.170</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>655</i>	<i>407</i>	<i>369</i>	<i>655</i>	<i>408</i>	<i>373</i>
Manermiut.....	66	—	—	66	—	—
Vester Ejland.....	124	42	—	124	42	—
Hunde Ejland.....	167	160	157	167	160	157
Akúnâq.....	201	205	212	201	206	216
Nivâq.....	97	—	—	97	—	—

Tabel 3 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Christianshåb kommune	930	1.525	1.592	1.000	1.750	1.830
<i>By: Christianshåb . . . . .</i>	<i>500</i>	<i>1.241</i>	<i>1.336</i>	<i>568</i>	<i>1.465</i>	<i>1.572</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>430</i>	<i>284</i>	<i>256</i>	<i>432</i>	<i>285</i>	<i>258</i>
Ikamiut	64	87	84	64	87	84
Claushavn	252	197	172	254	198	174
Akugdlit	114	—	—	114	—	—
Jakobshavn kommune	1.781	2.437	2.579	1.860	2.677	2.872
<i>By: Jakobshavn . . . . .</i>	<i>1.216</i>	<i>1.952</i>	<i>2.096</i>	<i>1.293</i>	<i>2.189</i>	<i>2.382</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>565</i>	<i>485</i>	<i>483</i>	<i>567</i>	<i>488</i>	<i>490</i>
Rodebay	170	178	170	170	179	171
Atå	61	—	—	61	—	—
Sarqaq	251	222	228	253	224	234
Qeqqartaq	83	85	85	83	85	85
Valgat kommune	1.271	1.128	1.054	1.345	1.227	1.157
<i>By: Qutdligssat . . . . .</i>	<i>1.187</i>	<i>1.128</i>	<i>1.054</i>	<i>1.260</i>	<i>1.227</i>	<i>1.157</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>84</i>	<i>—</i>	<i>—</i>	<i>85</i>	<i>—</i>	<i>—</i>
Ujarasugssuk	77	—	—	78	—	—
Unartoq	7	—	—	7	—	—
Godhavn kommune	800	912	853	878	1.020	971
<i>By: Godhavn . . . . .</i>	<i>532</i>	<i>762</i>	<i>761</i>	<i>584</i>	<i>850</i>	<i>858</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>263</i>	<i>143</i>	<i>83</i>	<i>263</i>	<i>144</i>	<i>83</i>
Skansen	69	—	—	69	—	—
Kronprinsens Ejland	100	44	—	100	45	—
Diskofjord	94	99	83	94	99	83
<i>Station: Nipisat Ioranstation . . . . .</i>	<i>5</i>	<i>7</i>	<i>9</i>	<i>31</i>	<i>26</i>	<i>30</i>
Umanak kommune	1.963	2.147	2.224	2.013	2.256	2.348
<i>By: Umanak . . . . .</i>	<i>774</i>	<i>799</i>	<i>880</i>	<i>821</i>	<i>900</i>	<i>998</i>
<i>Bygder i alt . . . . .</i>	<i>1.189</i>	<i>1.348</i>	<i>1.344</i>	<i>1.192</i>	<i>1.356</i>	<i>1.350</i>
Niaqornat	117	91	92	117	91	92
Qaersut	210	267	265	211	268	266
Sermiarssuit	54	—	—	54	—	—
Umánatsiaq	64	43	41	64	43	41
Ikerasak	105	233	231	106	236	232
Sátut	238	278	271	239	282	274
Uvkusigssat	115	145	152	115	159	153
Igdlorssuit	127	142	144	127	134	144
Núgátsiaq	159	149	148	159	152	148

Tabel 3 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Upernavik kommune.....	1.531	1.846	1.832	1.583	1.926	1.930
<i>By: Upernavik.....</i>	<i>504</i>	<i>683</i>	<i>668</i>	<i>555</i>	<i>758</i>	<i>760</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>1.027</i>	<i>1.163</i>	<i>1.164</i>	<i>1.028</i>	<i>1.168</i>	<i>1.170</i>
Sdr. Upernavik.....	127	131	126	127	131	126
Prøven.....	184	184	185	184	185	186
Augpilagtoq.....	136	161	144	136	161	146
Tugsåq.....	53	59	57	53	59	57
Naujât.....	28	38	36	28	39	36
Ivnârssuit.....	46	54	63	46	54	63
Tasiussaq.....	121	159	147	121	159	147
Nutârmiut.....	50	57	57	50	57	57
Ikerasârssuk.....						
Kûk.....	31	36	31	31	36	31
Kraulshavn.....	95	117	126	96	119	128
Igdulik.....	5	7	7	5	7	7
Kuvdlorssuaq.....	151	160	185	151	161	186
Thule kommune.....	473	604	607	560	720	712
<i>By: Thule.....</i>	<i>183</i>	<i>236</i>	<i>255</i>	<i>206</i>	<i>277</i>	<i>289</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>269</i>	<i>346</i>	<i>330</i>	<i>270</i>	<i>346</i>	<i>330</i>
Savigsivik.....	66	90	77	66	90	77
Moriussaq.....	—	61	56	—	61	56
Nûgdilit (Igánaq).....	12	—	—	12	—	—
Qeqertat.....	57	52	53	57	52	53
Herbert Ø.....	37	50	63	37	50	63
Siorapaluk.....	81	93	81	82	93	81
Neqe.....	7	—	—	7	—	—
Inuarfigssuaq.....	9	—	—	9	—	—
<i>Stationer i alt.....</i>	<i>21</i>	<i>22</i>	<i>22</i>	<i>84</i>	<i>97</i>	<i>93</i>
Dundas (vejrstation).....	21	22	22	55	61	63
Station Nord (vejrstation) ² ...	—	—	—	29	36	30
Angmagssalik kommune.....	1.826	2.206	2.260	1.981	2.436	2.509
<i>By: Angmagssalik.....</i>	<i>502</i>	<i>689</i>	<i>722</i>	<i>612</i>	<i>820</i>	<i>864</i>
<i>Bygder i alt.....</i>	<i>1.324</i>	<i>1.516</i>	<i>1536</i>	<i>1.331</i>	<i>1.534</i>	<i>1560</i>
Kap Cort Adelaer.....	—	6	5	—	6	5
Pularqavik.....	13	—	—	13	—	—
Imaersivik.....	16	—	—	16	—	—
Skjoldungen.....	100	—	—	103	—	—
Umîvik.....	28	50	21	28	50	21
Pikiutdlit.....	—	27	30	—	28	30
Kialineq.....	—	12	17	—	12	17
Isortoq.....	120	145	137	121	145	137
Umigtuarssuit.....	26	—	—	26	—	—
Tiniteqilâq.....	154	191	200	154	192	202
Íkáteq.....	43	31	40	43	31	40
Qernertuarssuit.....	43	28	20	43	28	20
Kap Dan.....	257	388	392	258	391	398
Sivsingaleq.....	24	—	—	24	—	—
Kûngmiut.....	388	527	518	390	540	534
Sermiligâq.....	112	111	109	112	111	109
Nûgâlik.....	—	—	23	—	—	23
Kangerdlugssuaq.....	—	—	24	—	—	24

Tabel 3 (fortsat)

	Personer født i Grønland			Hele befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
<i>Stationer i alt</i>	—	1	2	38	82	85
Qutleq loranstation ³	—	—	—	—	28	27
Tingmiarmiut (vejrstation) ³	—	—	—	7	8	13
Orssuiagssuaq loranstation ³	—	1	2	24	27	24
Aputitêq (vejrstation) ³	—	—	—	7	6	7
Kulusuk Flyveplads ³	—	—	—	—	13	14
Scoresbysund kommune	377	442	438	490	541	534
<i>By: Scoresbysund</i>	<i>231</i>	<i>278</i>	<i>300</i>	<i>247</i>	<i>314</i>	<i>331</i>
<i>Bygder i alt</i>	<i>146</i>	<i>164</i>	<i>138</i>	<i>175</i>	<i>195</i>	<i>171</i>
Kap Hope	103	124	111	106	125	112
Kap Tobin	43	40	27	69	70	59
<i>Stationer i alt</i>	—	—	—	68	32	32
Mesters Vig (mine) ³	—	—	—	50	14	11
Daneborg (vejrstation) ³	—	—	—	6	7	10
Danmarkshavn (vejrstation) ³	—	—	—	12	11	11
Vestgrønland	27.702	34.120	35.073	30.109	40.095	41.884
Byer	16.338	24.232	25.400	18.476	29.346	31.261
Bygder	11.314	9.831	9.602	11.395	9.991	9.764
Vejrstationer m.v.	50	57	71	238	758	859
Nordgrønland	473	604	607	560	720	712
Byer	183	236	255	206	277	289
Bygder	269	346	330	270	346	330
Vejrstationer m.v.	21	22	22	84	97	93
Østgrønland	2.203	2.648	2.698	2.471	2.977	3.043
Byer	733	967	1.022	859	1.134	1.195
Bygder	1.470	1.680	1.674	1.506	1.729	1.731
Vejrstationer m.v.	—	1	2	106	114	117
Hele Grønland	30.378	37.372	38.378	33.140	43.792	45.639
Byer	17.254	25.435	26.677	19.541	30.757	32.745
Bygder	13.053	11.857	11.606	13.171	12.066	11.825
Vejrstationer m.v.	71	80	95	428	969	1.069

1. Medtaget under Holsteinsborg kommune pr. 1. juli 1966.

2. Beliggende uden for kommunalinddelingen.

3. Medtaget under Angmagssalik pr. 1. juli 1967.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 4. Den samlede befolknings fordeling efter bostedernes størrelse pr. 31. december.

	Antal bosteder			Procentvis andel af befolkningen		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
Indtil 99 personer	90	91	90	10,6	6,8	5,7
100- 249 »	47	35	34	22,2	13,7	12,2
250- 499 »	10	10	11	9,2	7,6	7,6
500- 999 »	7	7	8	13,5	11,5	12,7
1.000-1.499 »	4	3	2	14,0	8,9	5,3
1.500-1.999 »	4	2	3	20,9	7,7	11,4
2.000 personer og derover	1	6	6	9,6	43,8	45,1
Tilsammen	163	154	154	100,0	100,0	100,0

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 5a. Den samlede befolkning i Grønland pr. 31. december 1968, fordelt på køn, alder og civilstand.

Kommuner	15 år og derover					Under 15 år	I alt
	Gifte	Separe-rede og fraskilte	Enker og enke-mænd	Ugifte	I alt		
I. Mænd i alt	6.603	386	420	6.202	13.611	10.404	24.015
Vestgrønland	6.043	358	387	5.808	12.596	9.534	22.130
Nanortalik	402	12	33	431	878	614	1.492
Julianehåb	406	22	32	408	868	698	1.566
Narssaq.....	321	19	20	317	677	445	1.122
Ivigut	21	12	—	8	41	8	49
Frederikshåb	339	20	17	331	707	562	1.269
Godthåb.....	1.092	103	49	1.416	2.660	1.484	4.144
Sukkertoppen.....	508	25	40	491	1.064	888	1.952
Holsteinsborg.....	610	82	30	734	1.456	885	2.341
Kangåtsiaq.....	168	2	11	81	262	373	635
Egedesminde	500	14	21	399	934	859	1.793
Christianshåb.....	294	12	15	203	524	431	955
Jakobshavn.....	412	20	38	344	814	666	1.480
Vaigat	173	5	23	102	303	290	593
Godhavn.....	164	6	4	100	274	223	497
Umanak	365	3	30	256	654	579	1.233
Upernavik.....	268	1	24	187	480	529	1.009
Nordgrønland	121	6	7	75	209	158	367
Østgrønland	439	22	26	319	806	712	1.518
Angmagssalik.....	359	18	23	253	653	597	1.250
Scoresbysund	80	4	3	66	153	115	268
II. Kvinder i alt	6.335	182	960	4.216	11.693	9.931	21.624
Vestgrønland	5.795	171	884	3.949	10.799	8.955	19.754
Nanortalik	394	6	76	327	803	630	1.433
Julianehåb	407	18	78	352	855	665	1.520
Narssaq.....	307	20	59	205	591	458	1.049
Ivigut	10	3	—	3	16	8	24
Frederikshåb	337	9	60	238	644	523	1.167
Godthåb.....	1.011	50	107	884	2.052	1.433	3.485
Sukkertoppen.....	485	9	94	259	847	861	1.708
Holsteinsborg.....	512	14	75	325	926	776	1.702
Kangåtsiaq.....	168	—	10	62	240	335	575
Egedesminde	500	15	67	427	1.009	741	1.750
Christianshåb.....	286	4	32	153	475	400	875
Jakobshavn.....	410	11	60	263	744	648	1.392
Vaigat	174	3	27	69	273	291	564
Godhavn.....	164	5	25	77	271	203	474
Umanak	361	2	57	185	605	510	1.115
Upernavik.....	269	2	57	120	448	473	921
Nordgrønland	115	4	14	47	180	165	345
Østgrønland	425	7	62	220	714	811	1.525
Angmagssalik.....	348	5	52	188	593	666	1.259
Scoresbysund	77	2	10	32	121	145	266
I-II. Mænd og kvinder tilsammen	12.938	568	1.380	10.418	25.304	20.335	45.639

Anm.: Se anm. til tabel 1.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 5 b. Den i Grønland fødte befolkning pr. 31. december 1968, fordelt på køn, alder og civilstand.

Kommuner	15 år og derover					Under 15 år	I alt
	Giftede	Separede og fraskilte	Enker og enkemænd	Ugifte	I alt		
I. Mænd i alt	4.781	68	398	4.266	9.513	9.698	19.211
Vestgrønland.....	4.336	65	369	4.003	8.773	8.860	17.633
Nanortalik	320	1	33	331	685	583	1.268
Julianehåb	267	9	29	308	613	641	1.254
Narssaq.....	214	4	18	207	443	409	852
Ivigut.....	1	—	—	1	2	4	6
Frederikshåb	236	4	14	231	485	532	1.017
Godthåb.....	561	15	42	809	1.427	1.262	2.689
Sukkertoppen.....	387	2	39	368	796	838	1.634
Holsteinsborg.....	379	9	28	347	763	804	1.567
Kangåtsiaq.....	165	2	11	79	257	369	626
Egedesminde	403	2	21	317	743	790	1.533
Christianshåb.....	220	1	15	163	399	403	802
Jakobshavn.....	336	9	38	271	654	653	1.307
Vaigat.....	140	3	23	93	259	275	534
Godhavn.....	126	2	4	77	209	214	423
Umanak	336	2	30	233	601	564	1.165
Upernavik.....	245	—	24	168	437	519	956
Nordgrønland.....	94	—	7	44	145	153	298
Østgrønland	351	3	22	219	595	685	1.280
Angmagssalik.....	295	2	19	188	504	576	1.080
Scoresbysund.....	56	1	3	31	91	109	200
II. Kvinder i alt	5.144	120	952	3.686	9.902	9.265	19.167
Vestgrønland.....	4.678	112	876	3.441	9.107	8.333	17.440
Nanortalik	344	3	75	306	728	606	1.334
Julianehåb	312	15	77	315	719	606	1.325
Narssaq.....	245	18	57	189	509	417	926
Ivigut.....	1	—	—	2	3	7	10
Frederikshåb	271	8	60	203	542	495	1.037
Godthåb.....	642	25	105	672	1.444	1.243	2.687
Sukkertoppen.....	414	7	93	235	749	808	1.557
Holsteinsborg.....	398	8	75	279	760	707	1.467
Kangåtsiaq.....	165	—	10	62	237	334	571
Egedesminde	418	11	67	378	874	705	1.579
Christianshåb.....	241	4	32	139	416	374	790
Jakobshavn.....	357	6	59	240	662	610	1.272
Vaigat.....	146	3	27	62	238	282	520
Godhavn.....	140	3	25	72	240	190	430
Umanak	334	—	57	177	568	491	1.059
Upernavik.....	250	1	57	110	418	458	876
Nordgrønland.....	98	2	14	43	157	152	309
Østgrønland	368	6	62	202	638	780	1.418
Angmagssalik.....	306	4	52	173	535	645	1.180
Scoresbysund.....	62	2	10	29	103	135	238
I-II. Mænd og kvinder tilsammen	9.925	188	1.350	7.952	19.415	18.963	38.378

Anm.: Se anm. til tabel 1.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 6. Befolkningens bevægelser. 1968.

Kommuner	Byer			Bygder, vejrstationer m.v.			Tilsammen			
	Netto-tilflytning	Befolknings-tilvækst		Netto-tilflytning	Befolknings-tilvækst		Netto-tilflytning	Fødsels-over-skud	Befolknings-tilvækst	
		absolut	pct.		absolut	pct.			absolut	pct.
A. Den samlede befolkning										
Vestgrønland.....	1.091	1.915	6,5	÷409	÷126	÷1,2	682	1.107	1.789	4,5
Nanortalik.....	43	82	6,8	÷74	÷43	÷1,8	÷31	70	39	1,4
Julianehåb.....	58	109	4,5	÷52	÷41	÷7,0	6	62	68	2,3
Narssaq.....	68	106	6,4	5	14	3,5	73	47	120	5,9
Ivigut.....	÷2	÷2	÷2,7	-	-	-	÷2	-	÷2	÷2,7
Frederikshåb.....	85	140	8,0	÷52	÷27	÷4,6	33	80	113	4,9
Godthåb.....	529	686	11,2	÷7	10	1,2	522	174	696	10,0
Sukkertoppen.....	8	79	3,1	÷19	20	1,9	÷11	110	99	2,8
Holsteinsborg.....	54	162	5,5	85	99	11,9	139	122	261	6,9
Kangåtsiaq.....	31	45	14,5	÷67	÷37	÷4,2	÷36	44	8	0,7
Egedesminde.....	89	170	5,7	÷43	÷35	÷8,6	46	89	135	4,0
Christianshåb.....	63	107	7,3	÷36	÷27	÷9,5	27	53	80	4,6
Jakobshavn.....	126	193	8,8	÷9	2	0,4	117	78	195	7,3
Vaigat.....	÷103	÷70	÷5,7	-	-	-	÷103	33	÷70	÷5,7
Godhavn.....	÷16	8	0,9	÷61	÷57	÷33,5	÷77	28	÷49	÷4,8
Umanak.....	71	98	10,9	÷51	÷6	÷0,4	20	72	92	4,1
Upernavik.....	÷13	2	0,3	÷28	2	0,2	÷41	45	4	0,2
Nordgrønland.....	-	12	4,3	÷37	÷20	÷4,5	÷37	29	÷8	÷1,1
Østgrønland.....	11	61	5,4	÷52	5	0,3	÷41	107	66	2,2
Angmagssalik.....	10	44	5,4	÷23	29	1,8	÷13	86	73	3,0
Scoresbysund.....	1	17	5,4	÷29	÷24	÷10,6	÷28	21	÷7	÷1,3
Hele Grønland.....	1.102	1.988	6,5	÷498	÷141	÷1,1	604	1.243	1.847	4,2
B. Personer født i Grønland										
Vestgrønland.....	333	1.168	4,8	÷500	÷215	÷2,2	÷167	1.120	953	2,8
Nanortalik.....	21	61	6,0	÷81	÷50	÷3,2	÷60	71	11	0,4
Julianehåb.....	28	82	4,2	÷48	÷37	÷6,5	÷20	65	45	1,8
Narssaq.....	31	69	5,0	-	9	2,8	31	47	78	4,6
Ivigut.....	÷6	÷5	÷23,8	-	-	-	÷6	1	÷5	÷23,8
Frederikshåb.....	14	70	4,8	÷53	÷28	÷4,9	÷39	81	42	2,1
Godthåb.....	202	361	8,6	2	19	2,4	204	176	380	7,6
Sukkertoppen.....	÷57	15	0,7	÷13	26	2,6	÷70	111	41	1,3
Holsteinsborg.....	÷5	104	4,0	-	15	4,5	÷5	124	119	4,1
Kangåtsiaq.....	30	44	14,2	÷70	÷40	÷4,5	÷40	44	4	0,3
Egedesminde.....	56	137	5,3	÷46	÷38	÷9,3	10	89	99	3,3
Christianshåb.....	51	95	7,7	÷37	÷28	÷9,9	14	53	67	4,4
Jakobshavn.....	77	144	7,4	÷13	÷2	÷0,4	64	78	142	5,8
Vaigat.....	÷108	÷74	÷6,6	-	-	-	÷108	34	÷74	÷6,6
Godhavn.....	÷25	÷1	÷0,1	÷63	÷58	÷38,7	÷88	29	÷59	÷6,5
Umanak.....	54	81	10,1	÷49	÷4	÷0,3	5	72	77	3,6
Upernavik.....	÷30	÷15	÷2,2	÷29	1	0,1	÷59	45	÷14	÷0,8
Nordgrønland.....	7	19	8,1	÷33	÷16	÷4,3	÷26	29	3	0,5
Østgrønland.....	4	55	5,7	÷62	÷5	÷0,3	÷58	108	50	1,9
Angmagssalik.....	÷2	33	4,8	÷31	21	1,4	÷33	87	54	2,4
Scoresbysund.....	6	22	7,9	÷31	÷26	÷15,9	÷25	21	÷4	÷0,9
Hele Grønland.....	344	1.242	4,9	÷595	÷236	÷2,0	÷251	1.257	1.006	2,7

Anm.: Se anm. til tabel 1.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 7. Fødsler og dødsfald fordelt på kommuner. 1968.

Kommuner	Levendefødte				Døde		
	Drenge	Piger	Til- sammen	Heraf født u. f. ægteskab	Mænd	Kvinder	Til- sammen
A. Den samlede befolkning							
Vestgrønland	720	683	1.403	531	170	126	296
Nanortalik	45	48	93	45	13	10	23
Julianehåb	38	43	81	35	9	10	19
Narssaq	34	27	61	32	8	6	14
Ivigut	1	—	1	—	1	—	1
Frederikshåb	45	43	88	33	6	2	8
Godthåb	100	105	205	88	20	11	31
Sukkertoppen	63	70	133	51	16	7	23
Holsteinsborg	87	64	151	67	19	10	29
Kangåtsiaq	30	27	57	14	7	6	13
Egedesminde	68	46	114	42	13	12	25
Christianshåb	30	36	66	22	8	5	13
Jakobshavn	49	61	110	39	12	20	32
Vaigat	32	20	52	16	8	11	19
Godhavn	21	15	36	14	6	2	8
Umanak	39	46	85	22	10	3	13
Upernavik	38	32	70	11	14	11	25
Nordgrønland	16	16	32	8	1	2	3
Østgrønland	69	72	141	29	22	12	34
Angmagssalik	56	61	117	27	19	12	31
Scoresbysund	13	11	24	2	3	—	3
Hele Grønland	805	771	1.576	568	193	140	333
B. Personer født i Grønland¹							
Vestgrønland	653	609	1.262	516	160	123	283
Nanortalik	41	42	83	44	12	10	22
Julianehåb	35	32	67	35	7	9	16
Narssaq	33	26	59	32	8	6	14
Ivigut	—	—	—	—	—	—	—
Frederikshåb	39	36	75	30	5	2	7
Godthåb	80	81	161	86	20	9	29
Sukkertoppen	57	66	123	50	15	7	22
Holsteinsborg	81	58	139	66	17	10	27
Kangåtsiaq	29	27	56	14	7	6	13
Egedesminde	65	42	107	41	13	12	25
Christianshåb	27	34	61	22	8	5	13
Jakobshavn	45	57	102	37	12	20	32
Vaigat	29	20	49	16	7	11	18
Godhavn	18	14	32	14	5	2	7
Umanak	36	42	78	18	10	3	13
Upernavik	38	32	70	11	14	11	25
Nordgrønland	14	13	27	7	1	2	3
Østgrønland	63	66	129	29	21	12	33
Angmagssalik	52	56	108	27	18	12	30
Scoresbysund	11	10	21	2	3	—	3
Hele Grønland	730	688	1.418	552	182	137	319

Anm.: Se anm. til tabel 1.

1. Børn født af mødre, der er født uden for Grønland, er ikke medregnet.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 8. Nettotilflytning 1968. Personer født uden for Grønland.

Kommuner	Byer		Bygder, vejrst. m.v.		Tilsammen	
	absolut	pct. ¹	absolut	pct. ¹	absolut	pct. ¹
Vestgrønland	758	14,8	91	10,6	849	14,2
Nanortalik	22	12,6	7	5,8	29	9,8
Julianehåb	30	6,5	÷4	÷20,0	26	5,4
Narssaq	37	13,7	5	6,3	42	12,0
Ivigut	4	7,4	.	.	4	7,4
Frederikshåb	71	24,1	1	6,3	72	23,2
Godthåb	327	17,3	÷9	÷19,1	318	16,4
Sukkertoppen	65	17,3	÷6	÷16,7	59	14,4
Holsteinsborg	59	15,9	85	17,1	144	16,6
Kangâtsiaq	1	50,0	3	42,9	4	44,4
Egedesminde	33	8,4	3	300,0	36	9,1
Christianshåb	12	5,4	1	100,0	13	5,8
Jakobshavn	49	20,7	4	133,3	53	22,1
Vaigat	5	5,1	.	.	5	5,1
Godhavn	9	10,2	2	10,0	11	10,2
Umanak	17	16,8	÷2	÷25,0	15	13,8
Upernavik	17	22,7	1	20,0	18	22,5
Nordgrønland	÷7	÷17,1	÷4	÷5,3	÷11	÷9,5
Østgrønland	7	4,2	10	6,2	17	5,2
Angmagssalik	12	9,2	8	8,1	20	8,7
Scoresbysund	÷5	÷13,9	2	3,2	÷3	÷3,0
Hele Grønland	758	14,2	97	8,8	855	13,3

Anm. Se anm. til tabel 1.

1. Procent af den udenfor Grønland fødte befolkning pr. 31. dec. 1967.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 9. Fødsler og dødsfald 1968 pr. 1000 personer.

	Personer født i Grønland				Hele befolkningen			
	Leven- de fødte ¹	Døde			Leven- de fødte	Døde		
		Mænd	Kvin- der	I alt		Mænd	Kvin- der	I alt
Vestgrønland	36,5	9,2	7,2	8,2	34,2	7,9	6,5	7,2
Nordgrønland	44,6	3,3	6,5	5,0	44,7	2,7	5,9	4,2
Østgrønland	48,3	16,6	8,5	12,3	46,8	14,7	7,9	11,3
Hele Grønland 1968	37,4	9,6	7,3	8,4	35,2	8,2	6,6	7,4
» » 1967	40,9	10,1	6,4	8,3	39,2	8,7	5,8	7,3
» » 1960	50,2	9,2	7,4	8,3	48,8	8,8	7,0	7,9

Anm.: Beregnet på grundlag af middelfolketallet.

1. Børn født af mødre, der er født uden for Grønland, er ikke medregnet.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 10. Levendefødte fordelt efter moderens alder. 1960-68.

Moderens alder	Levendefødte af kvinder født i Grønland						Levende- fødte pr. 1000 kvinder i det øvr. Danmark
	Antal			Pr. 1000 kvinder ¹			
	1960	1967	1968	1960	1967	1968	1968
-14 år	-	1	3	.	.	.	.
15-19 »	174	182	191	112,8	120,8	116,3	44,1
20-24 »	400	500	464	340,4	377,9	352,0	142,7
25-29 »	392	376	344	358,0	326,7	288,6	133,0
30-34 »	300	241	232	297,6	226,5	219,5	68,9
35-39 »	147	141	132	212,4	138,4	127,2	28,2
40-44 »	69	56	47	108,8	75,9	59,9	6,3
45-49 »	11	8	3	19,2	13,1	4,9	0,3
Uoplyst	3	2	2	.	.	.	.
Tilsammen	1.496	1.507	1.418	222,6	203,2	185,4	65,2
Samlet frugtbarhed ²	.	.	.	7.260	6.395	5.842	2.117

1. Heri indgår ikke børn født af mødre under 15 år.

2. Tallet angiver det antal børn, som 1000 kvinder vil føde, hvis ingen af dem dør før de er fyldt 50 år, og under forudsætning af, at fødselshyppigheden inden for hver aldersklasse er den samme som er konstateret i det pågældende kalenderår.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 11. Børn født uden for ægteskab af mødre født i Grønland. 1960-68.

Moderens alder	Antal			I pct. af samtl. fødsler		
	1960	1967	1968	1960	1967	1968
-14 år	-	1	3	.	.	.
15-19 »	144	162	166	82,8	89,0	86,9
20-24 »	182	255	229	45,5	51,0	49,4
25-29 »	104	107	94	26,5	28,5	27,3
30-34 »	45	51	41	15,0	21,2	17,7
35-39 »	21	15	16	14,3	10,6	12,1
40-44 »	4	10	1	5,8	17,9	2,1
45-49 »	-	-	-	-	-	-
Uoplyst	2	1	2	.	.	.
Tilsammen	502	602	552	33,6	39,9	38,9

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 12. Dødsfald fordelt på alder. 1960-68.

Alder	Personer født i Grønland						Pr. 1000 personer i øvr. Danm.
	Antal			Pr. 1000 personer			
	1960	1967	1968	1960	1967	1968	1968
Under 1 år	107	87	105	71,5 ¹	57,7 ¹	74,0 ¹	15,5
1 år	7	9	7	5,4	6,0	4,6	1,2
2-4 »	9	10	14	2,7	2,3	3,2	0,7
5-9 »	6	8	10	1,4	1,3	1,6	0,5
10-14 »	3	4	7	0,9	0,9	1,4	0,4
15-19 »	10	11	7	3,3	3,5	2,1	0,7
20-34 »	13	36	36	2,0	5,1	5,0	0,8
35-44 »	17	25	25	6,6	7,2	6,9	2,2
45-54 »	13	21	23	6,6	9,2	10,0	4,8
55-64 »	18	36	27	13,9	23,1	17,0	12,8
65 og derover.....	44	57	58	60,2	56,3	54,0	57,7
Uoplyst.....	-	1	-	.	.	.	.
Tilsammen.....	247	305	319	8,3	8,3	8,4	9,7

1. Dødsfald blandt børn under 1 år beregnet pr. 1000 levendefødte børn af mødre født i Grønland.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 13. Ægteskaber indgået 1968, fordelt efter ægtefællernes alder

Brudens alder	Brudgommens alder									Tilsammen
	15-19 år	20-24 år	25-29 år	30-34 år	35-39 år	40-44 år	45-49 år	50 år og derover	Uoplyst	
15-19 år	-	20	11	2	1	1	-	-	-	35
20-24 »	-	36	40	11	4	1	-	-	-	92
25-29 »	-	11	17	16	4	2	-	-	-	50
30-34 »	-	2	2	2	3	1	1	1	-	12
35-39 »	-	3	1	2	2	7	-	1	-	16
40-44 »	-	-	1	-	1	2	1	-	-	5
45-49 »	-	-	1	2	-	-	-	1	-	4
50 år og derover.	-	-	-	-	-	-	-	2	-	2
Uoplyst.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Tilsammen.....	-	72	73	35	15	14	2	5	-	216

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 14. Statens drifts- og anlægsudgifter vedr. Grønland. 1960-68.

Mill. kr.	1960	1965	1966	1967	1968
I. Driftsudgifter (netto)					
A. Ministeriet for Grønland					
Administrationen i København.....	3,2	7,0	8,1	9,0	10,3
Landshøvedingembedet og kærnerkontorerne...	3,1	7,7	8,8	9,4	10,9
Statens tjenesteboliger.....	2,1	5,0	4,8	6,3	7,8
Statens udlejningsejendomme.....	—	—	1,1	1,5	2,3
Flyvepladsen og iscentralen, Narssarssuaq.....	—	5,2	5,3	5,0	7,6
Havneanlæg.....	0,2	0,6	0,8	3,8	0,9
Domstolene.....	0,2	0,8	0,9	1,2	1,5
Politiet.....	1,1	—	—	—	—
Sundhedsvæsenet.....	19,4	36,2	42,1	44,5	50,0
Børnetilskud.....	—	3,5	3,8	3,8	3,9
Tilskud til Grønlands socialvæsen.....	0,5	1,8	3,2	4,7	7,1
Tilskud til boliger.....	1,4	3,0	3,2	4,6	5,6
Andre tilskud.....	0,7	0,2	0,3	0,2	1,1
Kirken.....	1,5	—	—	—	—
Skoleuddannelse i Grønland.....	8,1	21,3	27,1	33,4	39,8
» i Danmark.....	0,7	1,1	3,2	3,4	4,6
Lærlingehjem i Grønland.....	—	0,3	0,3	0,4	—
Erhvervsuddannelse.....	—	4,1	4,3	4,3	4,0
Oplysningsarbejde og anden kulturel virksomh..	0,4	0,5	0,6	1,0	0,9
Geologisk undersøgelse.....	—	2,0	2,9	3,4	5,3
Andre videnskabelige undersøgelser.....	2,8	2,0	1,9	2,0	2,0
Andre udgifter.....	—	0,1	—	0,2	—
Diverse indtægter.....	4,5	5,6	5,7	6,2	6,5
deraf aktier Kryolitselskab.....	(4,5)	(5,2)	(5,2)	(5,7)	(5,9)
Ministeriet for Grønland i alt.....	40,9	96,8	117,0	135,9	159,1
B. Grønlands tekniske Organisation (netto)					
GTO, København og administrations- og tilsynsomkostninger i Grønland.....	0,8	18,3	23,3	23,8	25,8
Teletjenesten.....	7,9	8,9	8,3	12,1	12,2
El- og varmegværker, installationsvirksomhed...	1,8	÷1,1	÷2,2	÷4,1	÷3,4
Vandværker.....	—	0,4	0,4	÷0,1	0,8
Vej-, kloak- og dræningsanlæg, gadebelysning..	0,6	3,3	3,4	4,8	5,2
Brandværn.....	0,4	1,1	1,2	1,5	1,8
Byggetjenesten, indkvarterings- og forplejnings-tjenesten.....	5,9	11,1	7,1	3,2	2,0
De mekaniske værksteder.....	—	—	—	0,8	÷0,3
Skibsværfterne.....	0,2	÷0,1	0,1	0,4	2,0
Kulbruddet.....	2,2	4,0	3,6	3,9	4,0
Andre virksomheder.....	÷0,2	÷0,3	÷0,2	÷0,4	÷0,2
GTO i alt.....	19,6	45,6	45,0	45,9	49,9
C. Den kgl. grønlandske Handel (netto)					
Forsyningstjenesten.....	9,4	16,7	18,9	16,9	12,1
Produktionsvirksomhed incl. konjunkturudl.fond	4,1	—	6,7	12,3	21,0
Rederi og luftfart.....	4,7	11,3	14,6	20,7	18,5
Grønlands postvæsen.....	0,3	1,8	2,2	2,6	2,9
Gæstehjem.....	0,3	0,2	0,2	0,2	0,2
Lufthavnsbygning, Sdr. Strømfjord.....	—	—	—	—	0,3
Landbrug og renavl.....	0,6	0,9	0,7	1,0	1,1
Andre udgifter.....	0,3	0,1	0,5	0,3	÷0,2
KGH i alt.....	19,7	31,0	43,8	54,0	55,9

(fortsættes)

Tabel 14 (fortsat)

Mill. kr.	1960	1965	1966	1967	1968
D. Andre ministerier (netto)					
Arbejdsministeriet:					
Uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.....	-	-	0,1	0,2	0,3
Handelsministeriet:					
Tekniske kurser.....	-	-	-	-	0,1
Justitsministeriet:					
Politiet.....	-	4,0	5,2	5,8	6,2
Kirkeministeriet:					
Kirken.....	-	2,4	2,7	3,1	3,6
Undervisningsministeriet:					
Lærningekursus, udvalg og efterskole.....	-	-	1,0	2,3	2,4
Ministeriet for kulturelle anliggender:					
Almindelig kulturel virksomhed, radiofoni, filmudlejning og biblioteker.....	-	2,7	3,1	3,0	4,8
Andre ministerier i alt.....	-	9,1	12,1	14,4	17,4
A-D. Samtlige driftsudgifter.....	80,2	182,5	217,9	250,2	282,3
II. Anlægsudgifter og anlægstilskud					
A. Ministeriet f. Grønland og GTO					
Det alm. bygge- og anlægsprogram.....	29,1	56,6	60,6	111,7	141,6
Anlægsudgifter til opførelse af fiskeindustri- og havne.....	4,6	3,4	8,9	6,9	6,0
Teletjenestens bygge- og anlægsprogram.....	7,3	11,3	14,2	18,6	19,2
Øvrige anlægsudgifter.....	0,8	0,2	1,5	1,6	-
Tilskud til anlægsvirksomhed.....	-	9,6	7,5	6,7	11,3
Ministeriet og GTO i alt.....	41,8	81,1	92,7	145,5	178,1
B. Den kgl. grønlandske Handel					
Det alm. bygge- og anlægsprogram.....	7,3	27,5	24,4	23,9	34,8
Anlægsudgifter til opførelse af fiskeindustri- anlæg og havne.....	1,5	1,1	3,7	1,6	-
Øvrige anlægsudgifter.....	4,1	14,5	14,1	16,8	13,7
÷ Afskrivninger og andre kapitalindtægter.....	4,0	9,0	15,3	14,7	19,5
KGH i alt.....	8,9	34,1	26,9	27,6	29,0
A-B. Samtlige anlægsudgifter og -tilskud.....	50,7	115,2	119,6	173,1	207,1
III. Udlån					
A. Ministeriet for Grønland					
Boligbyggeri.....	6,0	23,6	38,7	34,2	40,1
Erhvervsformål.....	0,6	10,4	10,1	4,1	4,0
Forsamlings- og mødehuse, sømandshjem m.v. .	-	0,5	0,2	0,3	2,1
Studielån.....	-	-	-	-	0,1
Ministeriet i alt.....	6,6	34,5	49,0	38,6	46,3
B. Den kgl. grønlandske Handel					
Erhvervsformål.....	-	22,5	-	0,3	÷1,5
KGH i alt.....	-	22,5	-	0,3	÷1,5
A-B. Samtlige udlån.....	6,6	57,0	49,0	38,9	44,8
I-III. Statens drifts- og anlægsudgifter i alt.....	137,5	354,7	386,5	462,2	534,2

Kilde: Statsregnskaberne.

Tabel 15. Nettodriftsudgifter 1962-68 vedrørende Ministeriet for Grønland og Grønlands tekniske Organisation, geografisk fordelt.

	1962-65 gnstl.	1966	1967	1968	1962-68	
					I alt	Procentvis fordeling
			mill. kr.			pct.
A. København.....	16,9	32,8	34,2	37,9	172,4	17,8
B. Kommunerne						
Nanortalik.....	2,8	4,5	4,9	5,2	25,9	2,7
Julianehåb.....	6,9	9,0	9,2	10,2	55,8	5,7
Narssaq.....	1,9	3,8	4,1	3,3	18,9	1,9
Ivigut ¹	÷4,9	÷5,2	÷5,7	÷5,9	÷36,2	÷3,7
Frederikshåb.....	3,3	4,1	4,7	5,6	27,5	2,8
Godthåb.....	19,7	27,8	30,9	32,5	169,9	17,5
Sukkertoppen.....	3,7	5,5	7,8	6,2	34,4	3,5
Holsteinsborg.....	4,7	6,3	6,3	6,8	38,0	3,9
Egedesminde, Kangåtsiaq.....	7,1	8,8	10,5	11,1	58,8	6,1
Christianshåb.....	1,2	2,6	2,4	3,4	13,0	1,3
Jakobshavn.....	3,1	4,3	3,7	4,5	24,7	2,5
Vaigat.....	4,0	6,0	6,0	6,2	34,1	3,5
Godhavn.....	2,5	2,1	3,1	3,9	18,9	1,9
Umanak.....	2,2	3,5	3,8	5,1	21,1	2,2
Upernavik.....	2,5	3,9	4,2	4,7	22,8	2,3
Thule.....	1,4	1,4	1,9	1,9	10,7	1,1
Angmagssalik.....	4,2	5,7	6,2	6,9	35,4	3,6
Scoresbysund.....	0,8	1,4	1,6	1,5	7,6	0,8
C. Diverse steder og skibe.....	7,2	18,3	26,2	38,2	111,5	11,5
D. Narssarsuaq og isrekognoscering..	6,6	5,8	5,4	8,2	45,8	4,7
E. Øvrige stationer.....	7,7	9,6	10,4	11,6	62,2	6,4
I alt.....	105,5	162,0	181,8	209,0	973,2	100,0

Anm.: I tabellen er ikke medtaget anlægstilskud.

1. Incl. statens udbytte af aktier i Kryolitselskabet »Øresund« A/S.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 16. Kommunernes driftsudgifter 1962-68.

Kommuner	1962-65 gnstl.	1966	1967	1968	1962-68	
					I alt	Procentvis fordeling
			mill. kr.			pct.
Nanortalik.....	1,4	1,8	2,4	2,9	12,9	7,9
Julianehåb.....	1,2	1,5	2,2	2,6	11,2	6,8
Narssaq.....	1,1	0,7	2,2	2,6	10,0	6,1
Ivigut.....	0	0	0	0	0	0
Frederikshåb.....	1,1	1,2	2,3	2,2	10,1	6,2
Godthåb.....	3,5	1,9	4,7	5,6	26,2	16,0
Sukkertoppen.....	1,7	2,0	2,3	3,0	14,2	8,7
Holsteinsborg.....	1,1	1,6	2,5	2,9	11,6	7,1
Kangåtsiaq.....	0,5	0,9	0,9	1,2	5,1	3,1
Egedesminde.....	1,2	1,3	2,4	2,9	11,7	7,1
Christianshåb.....	0,9	0,1	1,2	1,3	6,3	3,8
Jakobshavn.....	1,0	1,1	2,0	2,2	9,5	5,8
Vaigat.....	0,4	0,8	1,1	1,0	4,8	2,9
Godhavn.....	0,3	0,7	0,6	0,8	3,4	2,1
Umanak.....	0,7	1,0	2,1	2,7	8,9	5,4
Upernavik.....	0,6	1,0	1,4	1,5	6,6	4,0
Thule.....	0,3	0,5	0,5	1,0	2,7	1,6
Angmagssalik.....	1,2	0,8	1,5	2,1	6,9	4,2
Scoresbysund.....	0,2	0,9	0,3	0,4	2,0	1,2
Hele Grønland.....	18,4	19,7	32,6	38,9	164,1	100,0

Kilde: Kommuneregnskaberne (Grønlands Landsråds Forhandlinger 1963-69).

Tabel 17. Den grønlandske landskasses og kommunekassernes regnskaber 1961-68.

Mill. kr.	1961	1965	1966	1967	1968
I. Landskassen					
<i>A. Indtægter</i>					
Forbrugsafgifter.....	8,9	26,6	31,4	33,8	41,1
Renter.....	0,6	1,0	0,9	1,0	1,3
Refusioner.....	—	—	—	—	9,5
I alt.....	9,5	27,6	32,3	34,8	51,9
<i>B. Udgifter</i>					
Administration.....	0,3	0,5	0,7	1,2	1,3
Tilskud til kommunekasserne.....	6,5	21,1	15,0	26,6	29,5
Tilskud til anlæg og drift af børnesanatorier og børnehjem.....	0,2	0,7	1,0	0,9	2,2
Indretning, istandsættelse og drift af ungdoms-klubber.....	0	0,3	0,1	0,3	0,4
Drift af virksomheder.....	0	0	÷0,2	÷0,2	0,1
Anlægsudgifter.....	1,3	0	0,7	5,1	19,1
Andre udgifter.....		1,4	0,7	1,4	3,3
Kasseoverskud.....	1,2	3,6	14,3	÷0,5	÷4,0
I alt.....	9,5	27,6	32,3	34,8	51,9
II. Kommunekasserne					
<i>A. Indtægter</i>					
Tilskud fra landskassen.....	6,5	21,1	15,0	26,6	29,5
Refusion af udbetalt børnetilskud.....	—	3,5	3,7	3,7	3,9
Refusion af udbetalt huslejetilskud.....	—	—	0	0,1	0,3
Refusion af udbetalt aldersrente.....	—	—	0,8	2,0	2,2
Diverse refusioner.....	—	—	—	—	2,8
Renter og andre indtægter.....	0	0,1	0,2	0,2	0,2
I alt.....	6,5	24,7	19,7	32,6	38,9
<i>B. Udgifter</i>					
Administration.....	0,6	1,3	1,7	3,0	3,2
Sociale udgifter ¹	2,9	10,6	13,4	17,2	20,8
Drift af kommunale virksomheder.....	0,5	1,2	1,4	1,8	2,3
Brandvæsen, renovation, snekastning samt vedligeholdelse af vej- og broanlæg.....	0,5	1,5	1,8	2,6	3,2
Anlægsarbejder.....	1,8	9,6	0,8	7,2	8,2
Andre udgifter.....	0,2	0,5	0,6	0,8	1,2
I alt.....	6,5	24,7	19,7	32,6	38,9

1. Vedrørende fordelingen af de sociale udgifter på udgiftsarter henvises til tabel 68.

Kilde: Landskassens og Kommunekassernes regnskaber (Grønlands landsråds Forhandlinger).

Tabel 18. Offentlige investeringer vedr. Grønland 1951-68. Geografisk fordeling

Løbende priser	1951-55	1956-60	1961-65	I alt 1951-65	1966	1967	1968	I alt 1951-68	Procentvis fordeling 1951-68
mill. kr.									pct.
A. Byer									
Nanortalik.....	2,8	6,7	14,9	24,4	3,3	7,6	11,2	46,5	3,2
Julianehåb.....	13,3	10,2	30,3	53,8	11,6	14,2	14,6	94,2	6,4
Narssaq.....	7,0	7,2	21,3	35,5	7,4	11,9	19,1	73,9	5,0
Frederikshåb.....	5,8	8,4	43,0	57,2	21,9	21,9	21,0	122,0	8,3
Godthåb.....	40,8	26,2	136,5	203,5	44,4	50,8	79,4	378,1	25,6
Sukkertoppen.....	10,5	18,0	39,2	67,7	14,8	17,5	37,9	137,9	9,3
Holsteinsborg.....	15,0	15,1	34,1	64,2	9,8	16,9	32,0	122,9	8,3
Kangåtsiaq.....	8,5	20,8	41,7	71,0	0,4	0,7	1,0	114,6	7,8
Egedesminde.....					10,0	16,4	15,1		
Christianshåb.....	1,7	9,8	27,3	38,8	8,9	14,2	13,2	75,1	5,1
Jakobshavn.....	3,1	13,8	32,6	49,5	5,9	9,2	21,5	86,1	5,8
Godhavn.....	1,5	2,4	8,9	12,8	1,5	1,6	1,8	17,7	1,2
Qutdligssat.....	1,5	8,4	9,7	19,6	0,8	0,8	1,0	22,2	1,5
Umanak.....	1,2	1,7	5,1	8,0	1,3	3,0	3,5	15,8	1,1
Upernavik.....	2,8	3,0	3,8	9,6	1,4	1,7	4,9	17,6	1,2
Thule.....	4,9	0,4	2,4	7,7	0,1	0,6	0,5	8,9	0,6
Angmagssalik.....	3,8	8,8	13,8	26,4	4,6	6,0	5,1	42,1	2,9
Scoresbysund.....	0,3	1,3	2,6	4,2	0,7	0,6	0,5	6,0	0,4
Byer i alt.....	124,5	162,2	467,3	753,9	148,7	195,6	283,2	1.381,4	93,7
B. Bygder i									
Nanortalik kommune	1,4	3,4	2,9	7,7	0,6	1,5	1,5	11,3	0,8
Julianehåb »	1,0	1,9	1,8	4,7	1,4	-	-	6,1	0,4
Narssaq »	0,5	0,5	1,5	2,5	0,1	0,1	0	2,7	0,2
Frederikshåb »	0,9	2,1	3,9	6,9	0,1	0,7	0,6	8,3	0,6
Godthåb »	3,0	3,8	5,2	12,0	0,4	0	0,2	12,6	0,9
Sukkertoppen »	0,9	1,8	4,4	7,1	1,4	0,3	0,3	9,1	0,6
Holsteinsborg »	0,6	0,1	0,4	1,1	0,1	0	-	1,2	0,1
Kangåtsiaq »	0,6	1,2	2,5	4,3	0,1	0,8	1,0	6,2	0,4
Egedesminde »	1,1	1,1	1,7	3,9	0,2	0	-	4,1	0,3
Christianshåb »	0,5	0,3	0	0,8	-	-	-	0,8	0,1
Jakobshavn »	0,4	0,3	0,2	0,9	0	-	-	0,9	0,1
Godhavn »	0,1	0,4	2,1	2,6	-	-	-	2,6	0,2
Vaigat »	0,3	0,6	÷0,2	0,7	-	-	-	0,7	0,0
Umanak »	0,5	0,8	1,6	2,9	0,8	0,1	0,9	4,7	0,3
Upernavik »	0,6	0,9	0,8	2,3	0,4	0,4	0,5	3,6	0,2
Thule »	0	0,1	0,7	0,8	0	0	0,1	0,9	0,1
Angmagssalik »	0,2	2,9	6,3	9,4	3,5	1,6	2,0	16,5	1,1
Scoresbysund »	-	0,1	0,2	0,3	0,1	0	-	0,4	0,0
Bygder i alt.....	12,6	22,3	36,0	70,9	9,1	5,6	7,0	92,6	6,3
A-B. Byer og bygder	137,1	184,5	503,3	824,8	157,8	201,2	290,2	1.474,0	100
C. Diverse steder.....	13,5	45,6	72,7	131,8	27,8	40,0	32,0	231,6	.
A-C. Tilsammen	150,5	230,1	576,0	956,6	185,6	241,2	322,2	1.705,6	.
D. Vejrstationer¹	8,9	19,7	15,9	44,5	1,8	4,7	4,9	55,9	.
E. Sdr. Strømfjord ...	1,2	1,2	12,3	14,7	9,0	6,4	2,8	32,9	.
F. Færingehavn	-	-	3,8	3,7	0,1	1,6	1,8	7,2	.
G. København.....	0,9	3,6	14,7	19,3	4,3	1,3	1,5	26,4	.
A-G. Tilsammen	161,5	254,6	622,7	1.038,8	200,8	255,2	333,2	1.828,0	.

Anm. I tallene for perioden 1951-65 er ikke medregnet de grønlandske kommuners investeringer, i alt 44,5 mill. kr.

1. Ensomt beliggende radio- og vejrstationer.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 19. Statsinvesteringer vedr. Grønland 1951-65. Fordeling på formål.

Løbende priser	Absolutte beløb				Procentvis fordeling			
	1951-55	1956-60	1961-65	I alt	1951-55	1956-60	1961-65	I alt
	mill. kr.				pct.			
A. Eksporterhverv								
Industrianlæg m.v.....	6,2	15,0	40,2	61,4	3,8	6,0	6,5	5,9
Fiskerihavne.....	1,1	2,1	5,1	8,3	0,7	0,8	0,8	0,8
Andre anlæg m.v.	0,4	0,6	—	1,0	0,2	0,2	—	0,1
Fiskefartøjer (KGH)....	0,1	—	6,8	6,9	0,0	—	1,1	0,7
I alt	7,8	17,7	52,1	77,6	4,8	7,0	8,4	7,5
B. Offentlige institutioner m.v.								
Skolen.....	7,4	18,2	30,3	55,9	4,5	7,1	4,9	5,4
Sundhedsvæsenet.....	20,8	15,0	7,4	43,2	12,9	5,9	1,2	4,1
Kirken.....	0,7	0,6	2,6	3,9	0,4	0,2	0,4	0,4
Administrationen.....	1,4	0,8	2,7	4,9	0,9	0,3	0,4	0,5
Retsvæsenet.....	0,4	0,4	4,1	4,9	0,2	0,2	0,7	0,5
Forsamlingshuse.....	—	0,4	2,0	2,4	—	0,2	0,3	0,2
I alt	30,7	35,4	49,1	115,2	19,0	13,9	7,9	11,1
C. Boligbyggeri								
Boligstøtteboliger.....	18,7	35,1	74,8	128,6	11,6	13,8	12,0	12,4
Tjenesteboliger.....	23,2	30,4	77,9	131,5	14,4	11,9	12,5	12,6
Indkvarteringsbygninger (GTO).....	3,0	3,6	33,7	40,3	1,9	1,4	5,4	3,9
I alt	44,9	69,1	186,4	300,4	27,9	27,1	29,9	28,9
D. Offentlige værker m.v.								
Elforsyning.....	5,8	17,0	27,0	49,8	3,6	6,6	4,3	4,8
Vej, vand og kloak.....	13,5	10,3	38,9	62,7	8,4	4,0	6,3	6,0
Byggetjenesten.....	4,4	9,6	9,4	23,4	2,7	3,8	1,5	2,2
Brandværn.....	1,1	2,7	1,4	5,2	0,7	1,1	0,2	0,5
Værfter.....	3,1	0,4	1,2	4,7	1,9	0,2	0,2	0,5
Kulbruddet.....	0,6	2,0	2,8	5,4	0,4	0,8	0,4	0,5
I alt	28,5	42,0	80,7	151,2	17,7	16,5	12,9	14,5
E. Kommunikation og transport								
Telekommunikation....	2,5	5,1	31,1	38,7	1,5	2,0	5,0	3,7
Intern flyvning.....	—	0,7	15,5	16,2	—	0,3	2,5	1,6
Kysttrafikken.....	2,1	16,7	21,3	40,1	1,3	6,5	3,4	3,9
Hoteller.....	0,3	12,1	0,5	12,9	0,2	4,7	0,1	1,2
Havneanlæg (trafik)....	7,7	6,5	25,8	40,0	4,8	2,6	4,1	3,9
Postvæsen.....	0,2	0,2	1,0	1,4	0,1	0,1	0,2	0,1
I alt	12,8	41,3	95,2	149,3	7,9	16,2	15,3	14,4
F. Forsyningstjenesten								
Butikker og pakhuse....	11,3	8,3	22,7	42,3	7,0	3,3	3,7	4,1
Tankanlæg.....	2,0	0,8	18,5	21,3	1,2	0,3	2,9	2,0
I alt	13,3	9,1	41,2	63,6	8,2	3,6	6,6	6,1
G. Erhvervsstøtteearbejder ..	2,5	7,6	57,0	67,1	1,5	3,0	9,2	6,5
H. Diverse arbejder¹	21,0	32,4	61,0	114,4	13,0	12,7	9,8	11,0
A-H. I alt²	161,5	254,6	622,7	1.038,8	100,0	100,0	100,0	100,0

1. Herunder investeringer på ensomt beliggende radio- og vejrstationer, Sdr. Strømfjord, Færingehavn og KGH's plads i København.

2. Herudover har de grønlandske kommuner i perioden 1951-65 investeret for i alt 44,5 mill. kr.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 20. Offentlige investeringer i Grønland 1966-68. Fordeling på formål.

Løbende priser	1966				1967				1968			
	Byer	Byg-der	Div. steder	I alt	Byer	Byg-der	Div. steder	I alt	Byer	Byg-der	Div. steder	I alt
— mill. kr. —												
A. Eksporterhverv												
Industrianlæg m.v.....	5,1	1,7	0,9	7,7	4,7	0,0	1,0	5,7	2,2	—	0,4	2,6
Fiskerihavne.....	1,5	0,0	0,7	2,2	3,0	0,1	—	3,1	10,2	0,2	—	10,4
Andre anlæg.....	0,3	—	—	0,3	0,0	—	—	0,0	1,8	—	—	1,8
Fiskefartøjer (KGH).....	—	—	0,4	0,4	—	—	3,6	3,6	—	—	5,2	5,2
I alt.....	6,9	1,7	2,0	10,6	7,7	0,1	4,6	12,4	14,2	0,2	5,6	20,0
B. Offentlige institutioner m.v.												
Folkeskolen.....	8,9	1,2	—	10,1	12,1	0,5	—	12,6	21,0	0,5	—	21,5
Fagskoler.....	1,1	—	—	1,1	0,1	—	—	0,1	6,7	—	—	6,7
Biblioteker.....	0,0	—	—	0,0	0,1	—	—	0,1	0,2	—	—	0,2
Sundhedsvæsenet.....	4,7	—	0,0	4,7	4,6	—	0,3	4,9	5,0	—	0,4	5,4
Kirken.....	0,2	—	—	0,2	0,3	—	—	0,3	2,6	—	—	2,6
Administration og retsvæsen	2,7	—	0,1	2,8	1,7	—	—	1,7	0,3	—	—	0,3
Politiet.....	1,0	—	—	1,0	1,1	—	0,7	1,8	1,2	—	0,1	1,3
Forsamlingshuse.....	0,6	—	—	0,6	0,2	—	—	0,2	0,8	—	—	0,8
I alt.....	19,2	1,2	0,1	20,5	20,2	0,5	1,0	21,7	37,8	0,5	0,5	38,8
C. Boligbyggeri												
Boligstøtteboliger.....	51,8	4,8	—	56,6	51,2	3,1	—	54,3	71,7	4,9	—	76,6
Tjenesteboliger.....	9,5	0,9	0,1	10,5	20,2	0,6	—	20,8	26,3	0,5	—	26,8
Inkvarteringsbygninger....	4,0	—	0,5	4,5	19,3	—	0,8	20,1	19,2	—	0,3	19,5
I alt.....	65,3	5,7	0,6	71,6	90,7	3,7	0,8	95,2	117,2	5,4	0,3	122,9
D. Off. værker m.v.												
Elforsyning.....	10,7	—	0,9	11,6	10,9	—	1,0	11,9	7,8	0,1	0,9	8,8
Varmecentraler.....	1,3	—	—	1,3	1,6	—	—	1,6	0,1	—	—	0,1
Vej, vand og kloak.....	8,5	0,1	—	8,6	15,1	0,1	0,5	15,7	19,9	0,1	0,1	20,1
Byggetjenesten.....	1,2	—	4,3	5,5	4,7	0,1	7,9	12,7	4,9	—	0,9	5,8
Brandværn.....	0,4	—	0,6	1,0	1,6	—	0,7	2,3	1,9	—	0,4	2,3
Værfter.....	2,3	—	—	2,3	3,0	—	—	3,0	5,6	—	—	5,6
Kulbruddet.....	0,7	—	—	0,7	0,6	—	—	0,6	0,4	—	—	0,4
I alt.....	25,1	0,1	5,8	31,0	37,5	0,2	10,1	47,8	40,6	0,2	2,3	43,1
E. Kommunikation og transport												
Telekommunikation.....	10,5	—	1,7	12,2	9,5	—	4,5	14,0	10,2	—	4,0	14,2
Intern flyvning.....	0,7	—	0,8	1,5	0,1	—	0,2	0,3	—	—	0,4	0,4
Kysttrafik.....	—	—	1,4	1,4	—	—	3,8	3,8	1,3	—	—	1,3
Hoteller.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Trafikhavne.....	4,2	—	—	4,2	2,8	0,3	0,6	3,7	11,9	—	0,7	12,6
Postvæsenet.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt.....	15,4	—	3,9	19,3	12,4	0,3	9,1	21,8	23,4	—	5,1	28,5
F. Forsyningstjenesten												
Butikker og pakhuse.....	6,7	0,3	1,3	8,3	5,8	0,3	1,7	7,8	9,4	0,3	2,0	11,7
Tankanlæg.....	6,6	—	—	6,6	7,7	0,0	—	7,7	8,2	0,1	0,3	8,6
I alt.....	13,3	0,3	1,3	14,9	13,5	0,3	1,7	15,5	17,6	0,4	2,3	20,3
G. Erhvervsstøtteebejder ..			12,7	12,7			6,3	6,3	2,7	0,0	8,4	11,1

(fortsættes)

Tabel 20 (fortsat)

Løbende priser	1966				1967				1968			
	Byer	Byg-der	Div. steder	I alt	Byer	Byg-der	Div. steder	I alt	Byer	Byg-der	Div. steder	I alt
mill. kr.												
H. Sociale institutioner m.v.												
Alderdomshjem	1,6	—	—	1,6	1,2	—	—	1,2	2,7	—	—	2,7
Lærlingehjem	0,6	—	—	0,6	0,7	—	—	0,7	2,0	—	—	2,0
Børneinstitutioner	0,3	—	—	0,3	3,8	—	—	3,8	7,3	—	—	7,3
Idrætsanlæg	0,0	0,1	—	0,1	0,0	0,0	—	0,0	5,6	0,0	—	5,6
Ungdomsklubber	0,5	—	—	0,5	0,4	0,0	—	0,4	0,5	—	—	0,5
I alt	3,0	0,1	—	3,1	6,1	0,0	—	6,1	18,1	0,0	—	18,1
I. Andre arbejder	0,5	0,0	1,4	1,9	7,5	0,5	6,4	14,4	11,6	0,3	7,5	19,4
A-I. I alt	148,7	9,1	27,8	185,6	195,6	5,6	40,0	241,2	283,2	7,0	32,0	322,2

Anm.: Ekskl. ensomt beliggende vejrstationer, Sdr. Strømfjord, Færingehavn og København.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 21. Offentlig teletrafik i Grønland

	Telegrammer (incl. radiotelegrammer) afg. + ank. ¹	Telexskrivinger afg. + ank. Takstpligtig varighed	Bygdesamtaler m.v. Takstpligtig varighed	Skibsradio-samtaler. Takstpligtig varighed	Danmarks-telefonen, afg. + ank. Takstpligtig varighed	Abonnenter under offentlige telefoncentraler
	antal			min.		antal
1965/66	911.500	110.000	51.000	14.000	—	718
1966/67	893.000	118.400	63.300	19.400	18.100	763
1967/68	872.000	131.400	82.500	24.700	28.300	909 ²

Anm.: Som statistikår anvendes perioden 1/10–30/9.

1. Omfatter kun gebyrpligtige telegrammer. I 1967/68 er der ekspederet ca. 238.000 ikke-gebyrpligtige meldinger, vejrobservationer m.v.
2. Antallet af telefonapparater var 1952 pr. 30. sept. 1968.

Kilde: GTO-rapport 1967 og 1968.

Tabel 22. Elproduktion i Grønland

Produktionen på værker, der hører under	1966	1967	1968
	mill. kWh		
Eltjenesten	34,3	38,1	46,1
Radiotjenesten	5,4	5,5	5,8
Statens luftfartsvæsen.....	0,5	0,5	0,5
Fyrvæsenet.....	8,5	8,5	8,9
A/S Øresund.....	1,0	1,0	1,0
St. Nord. Telegrafskab..	0,3	0,4	0,4
I alt.....	50,0	54,0	62,7

Produktionen ved bygdeanlæggene androg i 1968 i alt 140.000 kWh.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 23. Vandproduktion i Grønland (offentlige vandværker)

	1965	1966	1967	1968
	1000 m ³			
Befolkningens forbrug.....	720	814	944	1100
Industriforbrug ¹ .	510	585	651	580
Totalproduktion.	1230	1399	1595	1680

1. Tallene omfatter kun de vandmængder, der er aftaget af de egentlige industrianlæg, hvorimod forbrug i andre erhvervsvirksomheder er medregnet i befolkningens forbrug.

Kilde: GTO-rapport 1968, tab. 12.3.

Tabel 24. Brandvæsenet i Grønland

	1966	1967	1968 ¹
A. Antal brande			
Større brande	32	54	33
Mellemstore brande...	22	31	42
Små brande.....	71	36	70
Skorstensbrande.....	8	5	2
I alt.....	133	126	147
B. Antal udrykninger²			
Til brand og redning. .	124	117	138
Til blind og falsk alarm	18	45	39
I alt.....	142	162	177
C. Omkomne ved brande			
Voksne.....	2	7	3
Børn.....	3	4	7
I alt.....	5	11	10

1. Foreløbige tal.

2. Bybrandkorpserne.

Kilder: GTO-rapport 1968.

Tabel 25. Postbesørgelsen til og fra Grønland

Antal forsendelser	1960		1966		1967		1968	
	Til	Fra	Til	Fra	Til	Fra	Til	Fra
	1000 stk.							
Breve, kort og tryksager ¹	626,1	406,2	1.331,0	751,0	1.496,0	780,0	1.526,0	846,0
Pakker.....	60,8	14,1	112,0	21,0	118,6	22,7	123,8	24,5
Udgiverkorsbånd.....	37,1	-	41,9	3,3	33,6	0,5	63,6	0,4
Postoprævningsforsendelser.....	23,8	0	49,0	0,1	55,5	0,1	60,7	0,1
Postanvisninger og udbetalingskort	1,6	12,4	6,4	33,5	7,8	34,2	8,8	33,1
Indbetalingskort.....	...	20,8	...	72,1	...	82,3	...	96,5

1. Antallet af brevfor sendelser er anslået på basis af periodiske optællinger. Antallet af brevfor sendelser inden for Grønland er på basis af periodiske optællinger opgjort til: 1960 161.000, 1966 437.000, 1967 486.000 og 1968 480.000 forsendelser.

Kilde: Materiale fra Den kgl. grl. Handel

Tabel 26. Passagerbefordringen mellem Grønland og det øvr. Danmark

Antal passagerer	1960		1966		1967		1968	
	Til Grøn.	Fra Grøn.	Til Grøn.	Fra Grøn.	Til Grøn.	Fra Grøn.	Til Grøn.	Fra Grøn.
Med skib.....	1.332	1.393	847	701	680	752	781	1.019
Med flyvemaskine	2.821	2.817	8.292	8.393	10.078	9.733	11.902	11.573
I alt	4.153	4.210	9.139	9.094	10.758	10.485	12.683	12.592

Kilde: Materiale fra Den kgl. grl. Handel.

Tabel 27. Intern passagerbefordring i Vest- og Nordgrønland. 1967 og 1968.

	Med skib				Med fly				I alt			
	Til stedet		Fra stedet		Til stedet		Fra stedet		Til stedet		Fra stedet	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968	1967	1968
Nanortalik ..	1.473	1.365	1.606	1.537	1	129	16	169	1.474	1.494	1.622	1.706
Julianehåb...	5.079	4.989	5.119	4.772	535	908	463	941	5.614	5.897	5.582	5.713
Narssaq.....	1.663	1.587	1.626	1.613	93	113	67	104	1.756	1.700	1.693	1.717
Narssarsuaq	1.376	1.263	1.317	1.317	425	474	533	424	1.801	1.737	1.850	1.741
Div. pladser												
Jul./Nan. distr.	2.048	1.966	2.077	1.960	11	779	2	779	2.059	2.745	2.079	2.739
Ivigtut/												
Grønnedal...	413	396	484	313	33	227	16	277	446	623	500	590
Frederikshåb.	1.538	1.408	1.556	1.481	194	550	169	463	1.732	1.958	1.725	1.944
Færingehavn.	74	117	75	95	-	-	-	-	74	117	75	95
Godthåb....	4.346	3.832	4.312	3.777	2.993	4.951	2.644	4.443	7.339	8.783	6.956	8.220
Sukkertoppen	1.103	930	1.205	1.260	770	1.365	724	1.076	1.873	2.295	1.929	2.336
Sdr. Strømfj..	2.270	1.732	1.805	1.370	4.969	6.453	5.586	7.808	7.239	8.185	7.391	9.178
Holsteinsborg	1.561	1.533	1.660	1.628	965	1.363	940	1.069	2.526	2.896	2.600	2.697
Egedesminde.	3.518	3.879	3.380	3.806	2.326	3.202	2.195	3.061	5.844	7.081	5.575	6.867
Godhavn....	479	1.068	477	1.311	91	160	85	146	570	1.228	562	1.457
Christianshåb	723	1.337	956	1.523	303	510	261	440	1.026	1.847	1.217	1.963
Jakobshavn..	1.538	1.947	1.636	1.996	169	641	165	562	1.707	2.588	1.801	2.558
Qutdligssat ..	989	1.312	1.156	1.258	26	17	31	45	1.015	1.329	1.187	1.303
Div. pladser												
Diskobugt dist.	663	636	536	449	-	-	-	-	663	636	536	449
Umanak.....	790	706	710	719	43	51	42	75	833	757	752	794
Upernavik...	590	706	565	551	13	29	21	40	603	735	586	591
Dundas/Thule												
Air Base ..	2	-	3	-	-	-	-	-	2	-	3	-
Thule distrikt	7	1	6	7	-	-	-	-	7	1	6	7
Div. pladser .	101	178	77	145	-	376	-	376	101	554	77	521
I alt	32.344	32.888	32.344	32.888	13.960	22.298	13.960	22.298	46.304	55.186	46.304	55.186

Kilde: Materiale fra Den kgl. grl. Handel.

Tabel 28. Godstransport til og fra Grønland med Den kgl. grl. Handels skibe¹. 1968.

Ind- og udskibnings- sted	Til Grønland					Fra Grønland					
	Stykgods		Olie i tank	Udenl. kul	I alt	Styk- gods	Fryse- last	Kryo- lit	Grl. kul	Salt- fisk ²	I alt
	rum- mål	vægt									
	1000 kbf.	tons			tons						
Prins Christian Sund .	24,5	260	—	—	260	7	—	—	—	—	7
Nanortalik	370,0	4.835	143 ³	800	5.778 ³	348	14	—	—	—	362
Julianehåb.....	615,6	7.351	1.732	1.680	10.763	630	21	—	—	192	843
Narssaq.....	484,6	6.038	756	400	7.194	433	122	—	—	—	555
Narssarssuaq	52,6	540	—	—	540	—	—	—	—	—	—
Ivigut	38,2	423	—	—	423	153	1	50.430	—	—	50.584
Grønncdal.....	69,2	1.018	—	—	1.018	2	—	—	—	—	2
Frederikshåb.....	545,7	6.836	491	1.039	8.366	546	66	—	—	360	972
Færingehavn.....	75,7	1.219	—	—	1.219	338	3	—	—	—	341
Godthåb	2.297,7	27.941	472	1.395	29.808	2.554	194	—	—	200	2.948
Sukkertoppen.....	890,3	12.043	196	1.260	13.499	1.183	127	—	—	146	1.456
Søndre Strømfjord....	84,5	1.044	—	—	1.044	47	—	—	—	—	47
Holsteinsborg.....	767,5	10.250	—	715	10.965	718	263	—	—	—	981
Egedesminde.....	603,0	7.009	—	750	7.759	437	175	—	—	319	931
Christianshåb.....	440,6	4.611	145	800	5.556	1.349	8	—	—	—	1.357
Jakobshavn.....	549,1	6.493	—	800	7.293	621	90	—	—	—	711
Godhavn.....	151,2	1.694	—	—	1.694	51	0	—	—	—	51
Qutdligssat	148,8	2.071	—	—	2.071	64	—	—	2.522	—	2.586
Umanak	217,6	2.679	—	—	2.679	339	3	—	—	—	342
Upernavik.....	164,5	1.999	53	—	2.052	62	0	—	—	—	62
Vestgrønland i alt.....	8.590,9	106.354	3.988	9.639	119.981	9.882	1.087	50.430	2.522	1.217	65.138
Savigsivik	4,2	49	—	—	49	—	—	—	—	—	—
Thule	48,7	531	—	—	531	49	—	—	—	—	49
Thule Air Base.....	44,1	729	—	—	729	—	—	—	—	—	—
Dundas	19,1	150	—	—	150	257	—	—	—	—	257
Siorapaluk.....	7,7	100	—	—	100	—	—	—	—	—	—
Station Nord	9,1	124	—	—	124	—	—	—	—	—	—
Nordgrønland i alt	132,9	1.683	—	—	1.683	306	—	—	—	—	306
Qutdleq	0,4	4	—	—	4	—	—	—	—	—	—
Tingmiarmiut.....	8,7	108	73	—	181	7	—	—	—	—	7
Orssuiagssuaq	0,0	0	—	—	0	—	—	—	—	—	—
Angmagssalik.....	242,5	3.081	709	672	4.462	271	0	—	—	—	271
Kap Dan.....	2,5	25	—	—	25	—	—	—	—	—	—
Kulusuk	41,9	597	—	—	597	—	—	—	—	—	—
Kûngmiut	25,2	329	—	550	879	—	—	—	—	—	—
Aputitêq	2,3	28	30	—	58	4	—	—	—	—	4
Scoresbysund	139,4	1.954	—	—	1.954	85	—	—	—	—	85
Kap Tobin	20,0	203	463	—	666	53	—	—	—	—	53
Ella Ø	1,8	17	—	—	17	0	—	—	—	—	0
Mesters Vig.....	18,1	258	1.095	—	1.353	15	—	—	—	—	15
Daneborg	14,7	167	102	—	269	13	—	—	—	—	13
Danmarkshavn.....	12,2	165	156	—	321	52	—	—	—	—	52
Østgrønland i alt	529,7	6.936	2.628	1.222	10.786	500	0	—	—	—	500
KGH-skibe.....	5,1	74	—	—	74	—	—	—	—	—	—
Tilsammen.....	9.258,6	115.047	6.616	10.861	132.524	10.688	1.087	50.430	2.522	1.217	65.944

1. Skibe der tilhører KGH eller er chartret af KGH
2. Til udlandet
3. Heraf 72 tons olie til Frederiksdal

Kilde: Materiale fra Den kgl. grl. Handel.

Tabel 29. Anløb af KGH-skibe¹ i atlantfart i grønlandske havne 1968

Antal havneanløb	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
Pr. Chr. Sund.....	—	—	—	—	—	—	—	2	—	1	—	—	3
Frederiksdal.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Nanortalik.....	1	—	1	1	1	1	1	2	3	2	2	2	17
Julianehåb.....	1	2	2	1	1	2	2	1	3	1	4	2	22
Narssaq.....	—	2	—	2	2	4	1	3	4	3	—	2	23
Narssarsuaq.....	—	—	—	—	—	2	—	1	1	2	—	—	6
Ivigut/Grønnedal ..	—	—	2	3	6	5	4	5	6	6	4	4	45
Frederikshåb.....	1	1	3	2	2	1	1	3	1	1	2	1	19
Færinghavn.....	—	—	1	3	3	1	2	1	2	2	—	—	16
Godthåb.....	1	3	3	7	3	5	5	5	4	2	3	4	45
Sukkertoppen.....	1	1	1	2	3	—	1	2	3	1	2	1	18
Sdr. Strømfjord....	—	—	—	—	—	1	1	—	1	1	—	—	4
Holsteinsborg.....	1	1	—	4	2	4	2	2	2	3	1	3	25
Egedesminde.....	—	—	—	1	3	2	3	5	1	2	3	1	21
Christianshåb.....	—	—	—	—	2	1	3	1	3	1	3	—	14
Jakobshavn.....	—	—	—	—	2	2	1	1	2	1	2	—	11
Godhavn.....	—	—	—	—	1	1	—	1	2	1	1	—	7
Qutdligssat.....	—	—	—	—	2	2	1	—	2	2	1	—	10
Umanak.....	—	—	—	—	—	1	1	2	1	2	—	—	7
Upernavik.....	—	—	—	—	—	1	1	2	1	1	—	—	6
Thule distrikt.....	—	—	—	—	—	—	—	7	—	—	—	—	7
Tingmiarmiut.....	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	3
Angmagssalik/Kap													
Dan.....	—	—	—	—	—	2	3	2	4	—	—	—	11
Kûngmiut.....	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	—	—	3
Aputitêq.....	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	3
Scoresbysund/Kap													
Tobin.....	—	—	—	—	—	—	1	1	1	—	—	—	3
Mesters Vig.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Ella ø.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Daneborg.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Danmarkshavn.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Div. pladser.....	—	—	—	—	—	—	3	1	2	—	—	—	6
I alt 1968.....	6	10	13	26	33	39	41	56	52	35	28	21	360
I alt 1967.....	9	6	10	17	30	33	48	60	38	34	27	25	337

1. Skibe der tilhører KGH eller er chartret af KGH.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grøn. Handel.

Tabel 30. Anløb af KGH-skibe¹ i kystfart i grønlandske havne 1968

	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	I alt
Nanortalik.....	2	1	1	1	—	—	1	—	2	2	2	1	13
Julianehåb.....	5	2	3	1	—	7	3	6	10	10	11	3	61
Narssaq.....	5	2	4	2	—	7	2	5	8	7	11	3	56
Narssarssuaq.....	—	—	—	—	—	3	—	2	2	2	—	—	9
Ivigut/Grønnedal..	—	—	—	1	—	4	4	5	4	6	6	2	32
Frederikshåb.....	5	4	3	5	2	9	5	9	13	12	10	3	80
Færingehavn.....	6	4	5	2	5	9	10	5	8	15	8	2	79
Godthåb.....	7	3	6	7	7	14	12	16	16	28	17	6	139
Sukkertoppen.....	5	3	3	6	7	10	13	15	10	12	8	1	93
Sdr. Strømfjord....	—	—	—	—	—	3	3	6	4	4	3	—	23
Holsteinsborg.....	2	2	1	3	8	9	13	16	10	11	10	1	86
Egedesminde.....	—	—	—	—	6	12	15	13	14	11	7	2	80
Christianshåb.....	—	—	—	—	5	7	8	7	6	5	5	1	44
Jakobshavn.....	—	—	—	—	5	10	11	10	14	10	4	1	65
Godhavn.....	—	—	—	—	—	2	6	6	4	3	3	1	25
Qutdligssat.....	—	—	—	—	3	13	18	19	23	10	4	1	91
Umanak.....	—	—	—	—	—	3	7	5	9	5	2	—	31
Upernavik.....	—	—	—	—	—	3	7	7	6	5	1	—	29
Thule Distrikt.....	—	—	—	—	—	—	—	12	1	—	—	—	13
Angmagssalik/ Kap Dan.....	—	—	—	—	—	2	16	24	5	—	—	—	47
Kûngmiut.....	—	—	—	—	—	1	6	5	10	—	—	—	22
Div. pladser.....	16	11	11	8	—	8	39	37	28	10	15	8	191
I alt 1968.....	53	32	37	36	48	136	199	230	207	168	127	36	1.309
I alt 1967.....	56	50	46	53	89	179	264	249	212	197	144	52	1.591

1. Skibe der tilhører KGH eller er chartret af KGH.

Kilde: Meddelt af Den kgl. grøn. Handel.

Tabel 31. Indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder 1950-1968

	1950	1962	1964	1965	1966	1967	1968
	tons						
Torsk ¹	21.716	37.210	17.178	25.210	30.164	28.282	21.307
heraf KGH.....	21.716	37.210	15.361	20.202	23.287	22.385	15.601
» private virksomheder ²	—	—	1.817	5.008	6.877	5.897	5.706
Rejer.....	199	3.362	3.770	5.051	5.378	5.619	5.699
heraf KGH.....	199	3.362	3.579	4.625	4.639	4.778	4.585
» private virksomheder ²	—	—	191	426	739	841	1.114
Skællaks ¹	—	317	1.540	825	1.250	1.294	643
heraf KGH.....	—	261	1.120	525	658	664	179
» private virksomheder ²	—	56	420	300	592	630	464
Havkat ¹	—	1.938	2.064	3.257	2.479	2.687	3.906
heraf KGH.....	—	1.938	1.880	3.027	2.315	2.572	3.686
» private virksomheder ²	—	—	184	230	164	115	220
Hellefisk ¹	277	1.580	2.704	3.042	2.571	1.965	1.999
heraf KGH.....	277	1.580	1.930	2.382	2.018	1.508	1.290
» private virksomheder ²	—	—	774	660	553	457	709
Andre ¹	74	531	4.909	3.342	3.318	5.080	1.512
heraf KGH.....	74	531	3.156	1.550	1.673	2.952	1.062
» private virksomheder ²	—	—	1.753	1.792	1.645	2.128	450
I alt.....	22.266	44.938	32.165	40.727	45.160	44.927	35.066
heraf KGH.....	22.266	44.882	27.026	32.311	34.590	34.859	26.403
» private virksomheder ² .	—	56	5.139	8.416	10.570	10.068	8.663

1. Omregnet til hel fisk.

2. Excl. Nordafar A/S, Færingehavn

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland

Tabel 32. Indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder 1967 og 1968. Mængde

Hel fisk	1967			1968		
	KGH	Private ¹	I alt	KGH	Private ¹	I alt
	tons					
Torsk i alt.....	22.385	5.897	28.282	15.601	5.706	21.307
heraf til produktion af saltfisk.....	7.266	427	7.693	5.861	623	6.484
» » » » tørfisk.....	1.568	—	1.568	1.359	—	1.359
» » » » fiskefilet.....	13.551	5.470	19.021	8.381	5.083	13.464
Havkat.....	2.572	115	2.687	3.686	220	3.906
Hellefisk.....	1.508	457	1.965	1.290	709	1.999
Laksørred.....	7	39	46	5	57	62
Skællaks.....	664	630	1.294	179	464	643
Rejer.....	4.778	841	5.619	4.585	1.114	5.699
Rødfisk.....	142	30	172	72	64	136
Helleflynder.....	9	1	10	6	1	7
Angmagssatter.....	2.346	1.388	3.734	200	—	200
Tobis.....	—	320	320	—	113	113
Industrifisk.....	86	297	383	188	48	236
Stenbiderrogn.....	90	53	143	84	88	172
Torskelever.....	—	—	—	59	63	122
Hajlever, hajkød.....	272	—	272	448	—	448
Andre fiskeprodukter ²	—	—	—	—	16	16
I alt.....	34.859	10.068	44.927	26.403	8.663	35.066

1. Ekskl. Nordafar A/S, Færingehavn, der indhandlede 9.100 tons fisk i 1967 og 7.200 tons i 1968 (hovedsagelig torsk).
2. Herudover har KGH indhandlet 5.000 hajskind i 1967 og 8.300 i 1968

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland

Tabel 33. Indhandling af fisk m.v. til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder 1967 og 1968. Værdi

	1967			1968		
	KGH	Private ¹	I alt	KGH	Private ¹	I alt
	1000 kr.					
Torsk i alt.....	8.445	2.731	11.176	5.961	2.407	8.368
heraf til produktion af saltfisk.....	2.144	156	2.300	1.809	231	2.040
» » » » tørfisk.....	486	—	486	435	—	435
» » » » fiskefilet.....	5.815	2.575	8.390	3.717	2.176	5.893
Havkat.....	746	44	790	1.087	93	1.180
Hellefisk.....	595	201	796	505	303	808
Laksørred.....	11	76	87	10	185	195
Skællaks.....	2.921	3.227	6.148	1.281	3.120	4.401
Rejer.....	6.063	1.245	7.308	5.888	1.493	7.381
Rødfisk.....	34	9	43	22	21	43
Helleflynder.....	16	2	18	11	2	13
Angmagssatter.....	235	141	376	21	—	21
Tobis.....	—	32	32	—	34	34
Industrifisk.....	6	21	27	10	3	13
Stenbiderrogn.....	68	40	108	54	85	139
Torskelever.....	5	12	17	9	25	34
Hajlever, hajkød.....	54	—	54	67	—	67
Hajskind.....	38	—	38	81	—	81
Andre fiskeprodukter.....	—	—	—	1	40	41
I alt.....	19.237	7.781	27.018	15.008	7.811	22.819

1. Ekskl. Nordafar A/S, Færingehavn, der indhandlede fisk (hovedsagelig torsk) for ca. 3,6 mill. kr. i 1967 og for ca. 3,5 mill. kr. i 1968

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland

Tabel 34. Indhandlingssteder for fisk i Grønland. Indhandlet fisk m.v. til Den kgl. grøn. Handel, 1968

Handelsdistr.	Antal indhandlere ¹ af fisk m.v. 1	Antal både med fast motor					Robåde m. ell. u. påhængsmotor 7	Indhandling af fisk til KGH (hel fisk). 1968 ²						
		Under 5 BRT 2	5-49,9 BRT 3	50-99,9 BRT 4	over 100 BRT 5	I alt 6		Torsk 8	Havkat 9	Hellefisk 10	Skællaks 11	Rejer 12	Anden fisk 13	I alt 14
tons														
<i>Nanortalik distr.</i>														
Nanortalik ...	80	4	6	-	-	10	22	1.498	65	1	4	-	3	1.571
Augpilagtoq ..	22	5	-	-	-	5	16	217	20	18	1	-	-	256
Frederiksdal ..	18	5	1	-	-	6	8	138	7	-	-	-	-	145
Tasiussaq	24	3	1	-	-	4	18	179	-	-	-	-	-	179
Distriktet i alt.	144	17	9 ³	-	-	26 ³	64	2.032	92	19	5	-	3	2.151
<i>Julianehåb distr.</i>														
Julianehåb....	100	18	9	-	-	27	52	1.021	4	-	4	-	-	1.029
Eqalugårssuit .	35	1	1	-	-	2	27	475	2	1	1	-	14	493
Qagssimiut ...	50	4	2	-	1	7	36	209	-	-	-	-	-	209
Sårdloq	35	3	1	-	-	4	23	490	6	-	2	-	18	516
Sletten	60	3	1	-	-	4	44	311	-	13	1	-	-	325
Sydproven....	65	7	4	-	-	11	66	761	6	1	16	12	3	799
Igdlorpait	-	-	-	-	-	-	-	7	-	-	-	-	-	7
Distriktet i alt.	345	36	19 ³	-	1	56 ³	248	3.274	18	15	24	12	35	3.378
<i>Narssaq distrikt</i>														
Narssaq	219	2	12	-	-	14	25	1.900	105	36	3	97	32	2.173
<i>Frederikshåb distrikt</i>														
Frederikshåb..	30	24	10	1	-	35	30	2.028	58	25	43	56	40	2.250
Arsuk	62	16	7	-	-	23	37	600	-	5	-	-	10	615
Narssalik	16	4	2	-	-	6	3	57	-	2	3	-	1	63
Avigait	24	6	3	-	-	9	10	153	-	1	-	-	12	166
Distriktet i alt.	132	50	22	1	-	73	80	2.838	58	33	46	56	63	3.094
<i>Godthåb distrikt</i>														
Godthåb	250	84	20	4	5	113	8	-	-	-	-	-	-	-
Fiskenæsset...	52	30	4	-	-	34	19	-	-	-	-	-	-	-
Kangeq	36	8	-	-	-	8	20	134	-	-	-	-	-	134
Qørnoq	6	1	2	-	-	3	12	198	-	14	-	-	-	212
Kapisigdlit ...	31	11	1	-	-	12	25	317	-	34	-	-	-	351
Distriktet i alt.	375	134	27	4	5	170	84	649	-	48	-	-	-	697
<i>Sukkertoppen distr.</i>														
Sukkertoppen .	186	25	19	-	-	44	35	1.637	988	32	21	79	238	2.995
Atangmik	20	15	-	-	-	15	15	-	-	-	-	-	-	-
Napassoq	48	10	5	-	-	15	3	832	322	7	8	-	46	1.215
Kangâmiut ...	50	19	8	-	-	27	59							
Distriktet i alt.	304	69	32	...	...	101	112	2.469	1.310	39	29	79	284	4.210
<i>Holsteinsborg distr.</i>														
Holsteinsborg .	130	53	27	-	-	80	70	464	313	226	37	363	1	1.404
Qerrortussoq..	20	4	-	-	-	4	6	11	20	23	1	-	-	55
Sarfânguaq ...	15	6	2	-	-	8	12	96	23	164	3	-	-	286
Itivdleq	24	7	2	-	-	9	15	52	53	4	4	-	1	114
Distriktet i alt.	189	70	32 ³	-	-	102 ³	103	623	409	417	45	363	2	1.859
<i>Egedesminde dist.</i>														
Egedesminde..	64	36	8	-	-	44	45	333	214	-	7	77	1	632
Agto	48	17	-	-	-	17	6	170	120	1	16	-	2	309
Igîniarfik	51	8	1	-	-	9	22	94	107	15	1	-	6	223
Niaqornârssuk	47	6	-	-	-	6	25	85	111	-	-	-	11	207
Kangâtsiaq ...	40	18	1	-	-	19	17	133	250	-	1	-	-	384
Hunde Ejland.	26	5	2	-	-	7	16	18	9	-	-	-	-	27
Akûnâq	41	13	2	-	-	15	15	163	94	-	13	-	-	270
Îkamiut	14	3	1	-	-	4	5	5	55	-	7	-	-	67
Distriktet i alt.	331	106	19 ³	-	-	125 ³	151	1.001	960	16	45	77	20	2.119

(fortsættes)

34. (fortsat)

elsdistr.	Antal indhandlere ¹ af fisk m.v. 1	Antal både med fast motor					Robåde m. ell. u. påhængsmotor 7	Indhandling af fisk til KGH (hel fisk). 1968 ²							
		Under 5 BRT 2	5-49,9 BRT 3	50-99,9 BRT 4	over 100 BRT 5	I alt 6		Torsk 8	Havkat 9	Hellefisk 10	Skællaks 11	Rejer 12	Anden fisk 13	I alt 14	
											tons				
<i>Christianshåb dist.</i>															
Christianshåb .	171	16	4	-	-	20	60	43	35	-	1	3.431	-	3.510	
<i>Jakobshavn dist.</i>															
Jakobshavn . . .	160	25	4	-	-	29	30	43	216	179	-	570	63	1.071	
Rodebay	20	8	4	-	-	12	12	2	17	43	1	-	59	122	
Sarqaq	27	2	-	-	-	2	14	-	52	-	-	-	-	52	
Qeqertaq	16	1	-	-	-	1	13	-	37	-	-	-	10	47	
Claushavn	16	4	-	-	-	4	19	12	27	15	1	-	22	77	
Distriktet i alt.	239	40	8	-	-	48	88	57	349	237	2	570	154	1.369	
<i>Godhavn distrikt</i>															
Godhavn	60	11	7	-	-	18	65	67	67	-	-	-	-	134	
Diskofjord	12	5	1	-	-	6	8	-	155	-	-	-	1	156	
Distriktet i alt.	72	16	12 ³	-	-	28 ³	73	67	222	-	-	-	1	290	
<i>Umanak distrikt</i>															
Umanak	101	7	-	-	-	7	45	-	-	14	-	-	-	14	
Niarqornat	22	5	-	-	-	5	8	-	-	2	-	-	86	88	
Qaersut	52	13	-	-	-	13	12	-	9	32	-	-	89	130	
Ikerasak	48	8	-	-	-	8	16	5	-	225	-	-	3	233	
Sätut	60	3	-	-	-	3	24	12	-	97	-	-	95	204	
Uvkusigssat	28	4	1	-	-	5	9	-	-	43	-	-	59	102	
Igdlorssuit	32	9	-	-	-	9	15	-	-	2	-	-	83	85	
Nûgâtsiaq	28	1	-	-	-	1	6	-	-	15	-	-	37	52	
Distriktet i alt.	371	50	1	-	-	51	135	17	9	430	-	-	452	908	
<i>Upernavik distrikt</i>															
Upernavik	-	4	-	-	-	4	18	-	-	-	-	-	-	-	
Sdr. Upernavik	-	1	-	-	-	1	10	-	16	-	-	-	-	16	
Prøven	-	3	1	-	-	4	13	-	-	-	-	-	-	-	
Augpilagtoq	-	3	-	-	-	3	10	-	-	1	-	-	-	1	
Tugsâq	-	8	-	-	-	8	13	-	-	-	-	-	-	-	
Tasiussa	-	9	-	-	-	9	20	-	-	-	-	-	-	-	
Kraulshavn	-	5	-	-	-	5	10	-	-	-	-	-	-	-	
Kuvdlorssuaq	-	3	-	-	-	3	8	-	-	-	-	-	-	-	
Distriktet i alt.	-	36	1	-	-	37	102	-	16	1	-	-	-	17	
<i>Angmagssalik dist.</i>															
Angmagssalik	-	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-	-	-	5	
Kap Dan	14	7	-	-	-	7	6	66	-	-	-	-	-	66	
Kûngmiut	52	9	-	-	-	9	30	492	-	-	-	-	-	492	
Tiniteqilâq	18	-	-	-	-	-	12	61	-	-	-	-	-	61	
Sermiligâq	-	-	-	-	-	-	-	4	-	-	-	-	-	4	
Distriktet i alt.	84	16	-	-	-	16	48	628	-	-	-	-	-	628	
Tilsammen ⁴	2.976	658	198	5	6	867	1.373	15.598	3.583	1.291	200	4.685	1.046	26.403	

Anm.: Tabellen omfatter ikke Qutdligssat, Thule og Scoresbysund, da der ikke er indhandlet fisk i disse distrikter i 1968

1. Antal erhververe, der har indhandlet fisk eller fangstprodukter ved de enkelte fiskeristationer. Såfremt en erhverver i 1968 har indhandlet flere steder, er han talt med 1 gang hvert sted.
2. Omfatter kun fisk m.v. der er indhandlet til KGH. Private fiskeindustrielle anlæg findes fig. steder: Julianehåb, Frederikshåb, Færingehavn, Godthåb, Napassog, Kangâmiut, Holsteinsborg, Jakobshavn og Godhavn.
3. Herunder både med hjemsted i bygder, der ikke er opført særskilt i tabellen.
4. Uoverensstemmelse med tabellerne 31 og 32 skyldes afrundingsfejl samt at ovenstående tabel bygger på en foreløbig opgørelse.

Kilder: Materiale fra KGH.

Fiskeriårbogen 1968 (kol. 3-5)

Tabel 35. Indhandling af fisk m.v., fangstprodukter og fåreavsprodukter til Den kgl. grøn. Handel. Værdi. Fordeling på handelsdistrikter 1967 og 1968

Handelsdistrikter	Fisk m.v.		Fangstprodukter ¹		Fåreavsprodukter	
	1967	1968	1967	1968	1967	1968
	1000 kr.					
A. Indhandlet til Den kgl. grøn. Handel						
Nanortalik	560	740	30	25	15	23
Julianehåb.....	1.600	1.280	90	100	37	26
heraf fabrik KGH.....	480	320	—	—	—	—
Narssaq.....	1.000	1.180	60	30	147	768
heraf fabrik KGH.....	1.000	1.180	—	—	147	768
Frederikshåb.....	1.790	1.440	30	25	1	2
heraf fabrik KGH.....	1.120	1.180	—	—	—	—
Godthåb.....	280	220	80	40	1	1
Sukkertoppen.....	4.180	1.780	50	40	—	—
heraf fabrik KGH.....	3.330	1.370	—	—	—	—
Holsteinsborg.....	2.280	1.190	17	18	—	—
heraf fabrik KGH.....	1.800	960	—	—	—	—
Egedesminde.....	1.380	1.230	130	110	—	—
heraf fabrik KGH.....	450	410	—	—	—	—
Christianshåb.....	4.010	4.280	1	—	—	—
heraf fabrik KGH.....	4.010	4.280	—	—	—	—
Jakobshavn.....	1.510	1.040	40	50	—	—
heraf fabrik KGH.....	1.440	950	—	—	—	—
Qutdligssat.....	—	—	2	2	—	—
Godhavn.....	75	80	30	30	—	—
Umanak.....	340	330	230	360	—	—
Upernavik.....	5	10	470	530	—	—
Thule.....	—	—	390	380	—	—
Angmagssalik.....	230	210	460	300	—	—
Scoresbysund.....	—	—	580	690	—	—
KGH i alt.....	19.240	15.010	2.690	2.730	201	820
B. Indhandlet til private virksomheder²....	7.780	7.810	...	950	—	—
A-B. Tilsammen.....	27.020	22.820	...	3.680	201	820

1. Ekskl. udbytteandel for skind, indhandlet til KGH. I 1967 udbetaltes 169.100 kr. i udbytteandel, i 1968 udbetaltes 937.000 kr.

2. Ekskl. Nordafar A/S, Færingehavn

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland

Tabel 36. Antal steder med indhandling af fisk til KGH (fiskeristationer eller fabriksanlæg)

Handelsdistrikt	1950	1960	1968
Nanortalik.....	}15	4	4
Julianehåb.....		7	7
Narssaq.....		1	1
Frederikshåb.....	8	7	4
Godthåb.....	8	6	5
Sukkertoppen.....	8	6	4
Holsteinsborg.....	9	6	4
Egedesminde.....	}21	14	8
Christianshåb.....		3	1
Jakobshavn.....	4	2	5
Qutdligssat.....	1	—	—
Godhavn.....	3	2	2
Umanak.....	4	—	8
Angmagssalik.....	—	3 ¹	5
Tilsammen.....	81	61	58

Tabel 37. Produktionen af fiskeprodukter på KGHs virksomheder 1966-68

	1966	1967	1968
	tons		
Saltfisk.....	2.720	3.017	2.248
Tørfisk.....	249	217	208
Saltet hellefisk.....	367	271	184
Saltet laksørred.....	10	—	3
Frosne torskeprodukter...	4.072	3.716	2.164
» havkatprodukter..	472	578	804
» hellefiskprodukter..	450	322	268
» rødfiskprodukter..	48	22	12
» helleflynderprod...	13	4	3
» skællaks.....	563	525	145
» rejer.....	336	387	349
Rejehermetik.....	460	489	463
Fiskemel og fiskeolie.....	591	754	235

Kilde: Materiale fra KGH

1. 1962

Kilde: Beretninger vedr. Grønland

Tabel 38. Indhandling af de vigtigste fangstprodukter til Den kgl. grøn. Handel og til private virksomheder. Udbetalte beløb for fangstprodukter. 1967 og 1968

	Indhandlet mængde				Udbetalte beløb ¹			
	1967		1968		1967		1968	
	KGH	KGH	Private	I alt	KGH	KGH	Private	I alt
	stk.				1000 kr.			
Sælskind.....	35.079	39.443	—	39.443	2.097	2.162	—	2.162
heraf netsider.....	33.149	36.029	—	36.029	1.964	1.963	—	1.963
grønlandssæler.....	1.055	1.685	—	1.685	70	103	—	103
klapmydser.....	528	409	—	409	45	28	—	28
diverse sæler.....	347	1.320	—	1.320	18	68	—	68
Ræveskind i alt.....	3.979	2.568	—	2.568	265	156	—	156
heraf blå ræve.....	3.074	1.824	—	1.824	206	111	—	111
hvide ræve.....	905	744	—	744	59	45	—	45
Isbjørneskind.....	68	112	—	112	85	135	—	135
Marsvin.....	—	—	45	45	—	—	90	90
Alke.....	13.555	16.885	36.000	52.885	15	23	72	95
Renskind.....	1.995	1.835	—	1.835	24	21	—	21
Edderfugle.....	2.961	2.441	—	2.441	4	4	—	4
	1000 kg							
Hvalkød.....	72	58	42	100	129	110	184	294
Rensdyr.....	—	—	99	99	—	—	559	559
Andre fangstprodukter.....	.	.	.	.	70	122	41	163
I alt.....	.	.	.	.	2.689	2.733	946	3.679

1. Ekskl. udbytteandel for skind indhandlet til KGH. I 1967 udbetaltes 169.100 kr. i udbytteandel, i 1968 udbetaltes 937.000 kr.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 39. Den kgl. grøn. Handels salg af grønlandske produkter uden for Grønland. 1966-68

	1966	1967	1968 ¹
	1000 kr.		
Fiskeprodukter i alt ..	58.100,0	53.512,8	47.175,5
Salt- og klipfisk.....	7.934,3	9.800,8	4.401,8
Tørfisk.....	1.329,6	1.093,7	893,2
Frossen torskefilet ...	13.816,8	11.144,6	7.894,0
Frossen skællaks.....	6.564,2	7.017,7	7.390,1
Andre fryseprodukter	4.003,1	3.041,9	4.615,2
Frosne rejer.....	8.844,1	8.641,0	8.715,9
Hermetikrejer.....	12.485,2	10.810,0	11.032,9
Andre fiskeprodukter.	3.122,7	1.963,1	2.232,4
Fangstprodukter i alt .	5.873,9	3.131,9	5.610,8
Pelsskind.....	5.774,7	2.867,7	5.386,8
Andre fangstprodukter	99,2	264,2	224,0
Fåreavlsprodukter....	1.975,7	517,0	524,0
Rensdyrprodukter....	86,3	99,2	571,7
Diverse produkter....	37,7	35,3	92,0
Tilsammen.....	66.073,6	57.296,2	53.974,0

Anm. Den kgl. grl. Handels produkter afsættes gennem Den grl. Salgsorganisation. Ovenstående tal angiver således Salgsorganisationens salg.

1. Foreløbige tal

Kilde: Materiale fra KGH

Tabel 40. Den kgl. grl. Handels salg af grønlandske produkter i Grønland. 1966-68

	1966	1967	1968
	1000 kr.		
Fiskeprodukter i alt	636,2	971,7	858,3
Torsk.....	171,9	334,5	338,9
Havkat.....	34,9	46,3	39,2
Hellefisk.....	166,4	112,3	82,0
Helleflynder.....	13,8	13,5	6,2
Skællaks.....	60,1	62,3	46,5
Rødfisk.....	6,4	17,0	10,3
Angmagssatter.....	30,7	40,4	40,8
Rejer.....	152,0	345,4	210,5
Hajkod.....	-	-	83,9
Fangstprodukter i alt	175,1	424,3	351,6
Diverse skind.....	4,9	17,5	22,5
Sælspæk.....	32,8	1,5	12,6
Mattak, frosset.....	13,3	30,6	54,1
Sælkød ».....	49,1	39,2	32,4
Hvalkod ».....	70,0	293,4	158,7
Alke, edderfugle, fjer.....	5,0	42,1	71,3
Fåreavlsprodukter.....	891,7	245,7	389,6
Rensdyrskind.....	19,2	9,7	8,8
Andre produkter.....	88,7	56,9	62,7
Tilsammen.....	1.810,9	1.708,3	1.671,0

Kilde: Materiale fra KGH

Tabel 41. Fangst af større hav- og landpattedyr 1967

	Hvaler							Hval-ros
	Våge hval	Nar-hval	Hvid-hval	Grind	Mar-svin	An-dre	I alt	
kg kød:	2000	250	225	500	25	.	.	300
	Antal							
A. Kommuner								
Nanortalik	2	—	—	—	3	—	5	—
Julianehåb	—	—	—	—	3	—	3	1
Narssaq	—	—	—	—	—	—	—	—
Frederikshåb	34	—	—	—	64	3 ¹	101	—
Godthåb	13	4	4	—	367	2 ¹	390	6
Sukkertoppen	53	—	47	—	521	—	621	—
Holsteinsborg	44	5	76	—	81	—	206	2
Kangåtsiaq	—	2	30	—	5	—	37	1
Egedesminde	4	21	138	—	44	—	207	—
Christianshåb	2	1	72	—	7	—	82	1
Jakobshavn	39	36	84	—	7	—	166	—
Vaigat	—	—	6	—	3	—	9	1
Godhavn	21	2	37	—	30	—	90	1
Umanak	25	21	66	—	—	—	112	2
Upernavik	—	48	34	—	—	—	82	4
Thule	—	—	—	—	—	—	—	—
Scoresbysund	—	—	—	—	—	—	—	—
Angmagssalik	—	20	—	—	—	—	20	3
Hele Grønland 1967	237	160	594	—	1.135	5	2.131	22
1966	254	156	561	34	946	8	1.859	41
1965	195	101	430	139	919	7	1.791	34
1964	165	39	212	—	1.072	47	1.535	33
B. Fangstmåned. 1967²								
Januar	—	9	47	—	1	—	57	—
Februar	—	8	44	—	—	—	52	7
Marts	—	52	110	—	—	—	162	3
April	12	10	132	—	9	—	163	1
Maj	19	8	162	—	50	—	239	4
Juni	31	5	19	—	139	—	194	1
Juli	41	25	—	—	348	1	415	1
August	66	26	1	—	228	4 ¹	325	1
September	39	4	1	—	224	—	268	1
Oktober	26	—	34	—	108	—	168	—
November	2	10	35	—	16	—	63	3
December	1	3	9	—	12	—	25	—

Anm.: Tabellen er udarbejdet på grundlag af indberetninger for perioden 1/4 1966–31/3 1967 og 1/4 1967–31/3 1968. Enkelte tal er delvis beregnede. For Thule og Scoresbysund kommuner er anvendt indhandlingen af skind til Den kgl. grøn. Handel.

1. Heraf 2 knølhvaler (kødvægt 10.000 kg pr. stk.)
2. Ekskl. Thule og Scoresbysund kommuner.

Sæler							Ræve			Re- ner	Is- bjørne	Kød	
Net- side	Sprag- let sæl	Rem- me- sæl	Sort- side	Blå- side	Klap- myds	I alt	Blå	Hvide	I alt			I alt	Pr. indb.
22	45	110	35	35	100	.	.	.	.	60	120	.	.

Antal											tons	kg	
846	15	95	6	125	651	1.738	238	76	314	-	11	104,8	41
309	2	27	28	173	277	816	259	84	343	-	-	45,0	18
119	-	9	6	83	97	314	153	78	231	-	-	16,4	10
220	32	19	4	39	46	360	368	77	445	61	-	107,8	55
392	29	4	31	23	8	487	897	193	1.090	639	-	110,3	22
362	12	4	10	54	55	497	263	56	319	2.683	-	307,3	98
335	6	-	13	38	7	399	54	21	75	1.809	-	227,6	78
2.621	-	21	70	173	72	2.957	162	39	201	1.300	-	161,4	135
599	-	16	167	138	70	990	7	2	9	177	-	88,6	29
423	-	-	186	50	30	689	27	21	48	286	-	58,6	38
1.914	-	4	461	603	72	3.054	6	11	17	128	-	200,7	82
112	-	2	35	120	-	269	-	-	-	-	-	9,8	9
961	-	16	184	234	50	1.445	53	45	98	18	-	96,0	106
4.632	-	44	65	302	50	5.093	17	58	75	11	-	196,0	91
11.456	-	179	263	441	105	12.444	17	33	50	-	8	328,7	178
4.566	-	2	-	90	18	4.676	913	206	1.119	-	-	105,6	175
6.993	-	-	-	10	1	7.004	10	18	28	-	31	158,0	357
8.087	4	194	19	35	357	8.696	-	2	2	-	69	251,2	114
44.947	100	636	1.548	2.731	1.966	51.928	3.444	1.020	4.464	7.112	119	2.573,3	69
67.759	117	553	2.072	5.013	2.125	77.639	2.494	747	3.241	5.041	87	3.097,8	85
60.685	111	484	2.259	7.070	2.132	72.741	2.429	1.058	3.487	5.326	61	2.885,2	82
73.291	118	598	2.306	6.966	2.786	86.065	3.166	1.688	4.854	4.000	107	2.975,6	86
3.805	4	12	445	303	26	4.595	314	101	415	1	10	128,1	3,5
3.750	3	14	65	165	42	4.039	319	96	415	561	21	146,6	4,0
3.532	4	21	3	62	36	3.658	222	50	272	1.202	12	198,3	5,5
4.232	1	81	6	29	185	4.534	11	7	18	-	15	180,3	5,0
4.457	1	139	12	86	692	5.387	20	6	26	-	15	266,7	7,4
2.625	14	83	228	363	409	3.722	13	3	16	-	1	200,5	5,5
2.409	31	86	131	375	250	3.282	2	3	5	-	6	204,6	5,7
1.274	25	76	124	416	198	2.113	10	-	10	2.083	2	386,2	10,7
770	11	42	67	304	76	1.270	28	20	48	3.265	3	324,0	8,9
1.339	4	39	107	175	16	1.680	428	105	533	-	-	107,7	3,0
1.876	1	19	142	163	14	2.215	813	265	1.078	-	2	71,4	2,0
3.319	1	22	218	190	3	3.753	341	140	481	-	1	95,3	2,6

Tabel 42. Bestanden af får og tamrener

	1960	1966	1967	1968
	Antal			
Får	21.000 ¹	45.000	25.000	32.000
Rener	2.600	5.000	6.000	3.000

Anm.: Tallene angiver anslået bestand ved årets udgang

1. Pr. 1. nov. 1960

Kilde: Den kgl. grønsl. Handels materiale

Tabel 43. Den kgl. grønsl. Handels varesalg i Grønland

Handelsdistrikter	1966	1967	1968
	mill. kr.		
<i>A. Vestgrønland</i>	168,7	184,3	206,6
Nanortalik	5,9	6,3	7,3
Julianehåb	15,0	18,0	20,1
Narsaq	8,9	9,4	10,5
Frederikshåb	10,7	12,4	13,8
Godthåb	32,5	36,1	43,3
Sukkertoppen	21,4	17,4	19,6
Holsteinsborg	16,7	18,2	18,2
Egedesminde	17,3	19,3	20,9
Christianshåb	7,7	9,3	9,8
Jakobshavn	9,8	12,3	14,6
Godhavn	4,1	4,7	5,2
Qutdligssat	5,3	5,9	6,0
Umanak	7,3	8,2	10,0
Upernavik	6,1	6,8	7,3
<i>B. Nordgrønland</i>	1,7	1,9	2,1
Thule	1,7	1,9	2,1
<i>C. Østgrønland</i>	9,1	10,7	11,5
Angmagssalik	6,9	8,3	9,0
Scoresbysund	2,2	2,4	2,5
<i>D. Kystskibe m.m.</i>	2,2	2,3	1,7
<i>A.-D. Hele Grønland</i>	181,7	199,3	221,9
heraf:			
Byer	150,6	165,7	187,4
Bygder	28,9	31,3	32,8
Kystskibe m.m.	2,2	2,3	1,7

Anm.: I beløbene er indbefattet forbrugsafgifter (indførselsafgifter). Tallene omfatter engrossalg og detailsalg.

Kilde: Den kgl. grønsl. Handels materiale.

Tabel 44. Den kgl. grønsl. Handels salg på afbetalingsvilkår. 1965-68

Varegruppe	1965 (1/9- 31/12)	1966	1967	1968
	1000 kr.			
1. Møbler	142,2	403,7	622,7	676,1
2. Køle- og fryse- møbler	59,0	114,4	166,9	207,4
3. Symaskiner	14,6	16,2	15,1	22,9
4. El- og gaskom- furer	9,0	23,1	33,3	30,6
5. Radioapparater.	94,3	155,7	267,4	250,6
6. Mindre både og påhængsmotorer	211,0	1.169,8	1.493,6	1.673,6
7. Vaskemaskiner .	76,8	176,1	166,7	178,6
8. Støvsugere	5,3	3,2	8,5	15,6
9. Jagt- og fangst- redskaber	13,5	32,7	72,7	73,3
10. Olieovne	4,9	26,1	27,9	32,1
11. Laksegarn og bundgarn	97,7	56,9	144,9	75,1
I alt	728,3	2.177,9	3.019,7	3.235,9
Antal indgåede nye kontrakter	761	1.790	2.289	2.153

Anm.: I beløbene er ikke indbefattet finansierings-
tillæg.

Kilde: Den kgl. grønsl. Handels materiale.

Tabel 45. Lokale mestervirksomheder i Grønland pr. 1. juli 1968

	Antal virksomheder									Max. antal beskæft. (incl. mestrene ^a)					
	Mu-rere	Tøm-rere	Ma-lere	Rør-læg-gere	Vogn-mænd	Elin-stal-latører	Auto-me-kani-kere	Di-ver-se ¹	I alt	Faglærte		Ufaglærte		Lær-lin-ge ³	I alt
										Ud-sen-dte	Lo-ka-le ³	Ud-sen-dte	Lo-ka-le ³		
Nanortalik	1	9	4	1	3	—	—	1	19	18	27	1	30	1	77
Julianehåb.....	2	7	6	5	7	1	1	4	33	16	56	—	53	7	132
Narssaq.....	1	5	2	1	3	1	—	3	16	6	45	—	23	1	75
Frederikshåb....	2	11	2	3	6	—	—	9	33	34	40	4	42	7	127
Godthåb	4	16	12	6	6	7	1	13	65	115	151	11	151	9	437
Sukkertoppen...	2	5	2	3	2	2	—	1	17	21	31	1	54	3	110
Holsteinsborg...	3	7	4	2	4	1	1	1	23	22	40	4	46	3	115
Egedesminde....	1	5	4	1	2	—	—	4	17	17	35	2	68	10	132
Christianshåb...	2	4	3	1	4	1	—	4	19	22	29	4	40	—	95
Jakobshavn.....	2	6	5	2	3	1	—	3	22	7	32	2	45	9	95
Qutdligssat	—	—	—	1	4	—	—	—	5	—	3	—	4	—	7
Godhavn.....	—	1	1	1	2	—	—	—	5	1	9	—	12	2	24
Umanak	1	6	—	1	1	—	—	—	9	3	17	—	15	—	35
Upernavik.....	—	1	—	—	2	—	—	—	3	—	4	—	9	—	13
Angmagssalik...	—	4	—	—	2	—	—	—	6	—	6	—	7	—	13
Scoresbysund ...	—	1	1	1	—	—	—	—	3	—	1	—	—	—	1
I alt 1/7 1968....	21	88	46	29	51	14	3	43	295	282	526	29	599	52	1.488
I alt 1/8 1967 ...	19	74	47	22	43	12	4	37	258	233	425	24	527	43	1.252
I alt 1/8 1966 ...	16	67	35	20	35	6	3	24	206	197	363	48	523	43	1.174

1. Hovedsagelig entreprenører

2. Opgørelsen omfatter for 1968 i alt 288 virksomheder, da der mangler oplysninger om beskæftigelsen i 5 virksomheder i Godthåb og 2 virksomheder i Scoresbysund

3. Ansat på lokale lønvilkår

Kilde: Oplysninger meddelt af Grønlands tekniske Organisation.

Tabel 46. Forbrug af arbejdskraft inden for det tekniske område i Grønland. 1966-68

Årligt mandmånedforbrug	1966			1967			1968		
	ud-sen-dte	lokalt ansatte	I alt	ud-sen-dte	lokalt ansatte	I alt	ud-sen-dte	lokalt ansatte	I alt
Byggetjenesten	2.535	5.897	8.432	2.224	3.335	5.559	1.446	3.056	4.502
Indkvarteringstjenesten....				305	1.176	1.481	277	1.284	1.561
Værkstedstjenesten.....				492	761	1.253	560	718	1.278
Værftstjenesten.....	394	840	1.234	383	895	1.278	340	987	1.327
Eltjenesten.....	977	1.157	2.134	850	966	1.816	836	993	1.829
Vandtjenesten.....				36	238	274	38	109	147
GTO i alt	4.398	8.655	13.053	4.358	7.328	11.686	3.495	7.101	10.596
Udsendte entreprenører ...	4.369	—	4.369	5.049	—	5.049	7.664	—	7.664
Lokale mestre (omtr.).....	1.770	6.630	8.400	1.850	6.950	8.800	2.260	7.850	10.110
Tilsammen	10.537	15.285	25.822	11.257	14.278	25.535	13.419	14.951	28.370

Anm. Qutdligssat og GTO's teletjeneste indgår ikke i tabellen. Tallene omfatter udsendte håndværkere og arbejdere samt grønlandsk arbejdskraft (ekskl. lærlinge), men ikke teknikere, kontorpersonale og faste formænd.

Kilde: GTO-rapport 1967 bilag 2.2

» 1968 » 2.2

Tabel 47. Bemandingen inden for det tekniske område i Grønland. 1966-68

1. august	1966	1967	1968
Byggetjenesten.....	1.088	891	762
Indkvarteringstjenesten...		192	226
Værkstedstjenesten.....	114	127	124
Værftstjenesten.....	172	169	184
Eltjenesten.....	251	212	236
Vandtjenesten.....		25	17
Kulbruddet, Qutdligssat ..	244	240	191
Teletjenesten.....	412	399	412
GTO i alt.....	2.281	2.255	2.152
Udsendte entreprenører...	588	753	1.154
Lokale mestre.....	1.174	1.252	1.488
Tilsammen.....	4.043	4.260	4.794
Heraf grønl. arbejdskraft..	2.143	2.191	2.341

Anm.: Tallene omfatter teknikere, kontorphonale, formænd, udsendte håndværkere og arbejdere, grønlandsk arbejdskraft m.v.

Kilde: GTO-rapport 1967 og 1968.

Tabel 48. Kulbruddet, Qutdligssat. 1965-68

	1965	1966	1967	1968
	————— tons —————			
A. Produktion, råkul.	20.000	34.300	32.400	27.200
B. Salg i alt	20.000	30.500	27.600	25.400
heraf				
Husholdningskul	10.500	19.600	16.200	19.100
Stokerkul.....	3.500	3.500	3.000	3.800
Stoker/finkul til Danmark.....	6.000	7.400	8.400	2.500

Kilde: GTO-rapport 1968, tabel 15.1 og 15.2

Tabel 49. Grønlands eksport til det øvrige Danmark og udlandet. 1960-68

	1960		1966		1967		1968	
	tons	1000 kr.	tons	1000kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.
Fåre- og lammekod, fersk og frosset .	55	375	157	961	12	69	48	304
Andet kod, samt spiseligt affald.....	5	25	94	389	46	181	213	1.323
Fisk, fersk, kolet eller frosset.....	1.968 ¹	4.357 ¹	10.602	43.519	10.735	39.303	8.723	35.376
heraf: Laks, frosset.....	...	...	1.268	11.716	1.089	10.054	829	9.325
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark.....	...	...	1.258	11.589	1.011	8.960	793	8.859
Sverige.....	...	...	—	—	58	870	17	230
Belgien og Luxembourg...	...	...	—	—	5	52	—	—
Storbritannien og Nord-irland (U.K.).....	...	...	10	127	15	172	19	233
U.S.A.....	...	...	—	—	—	—	0	3
Anden laks og ørred, frosset.	...	...	10	51	29	108	63	239
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark.....	...	...	10	51	29	108	62	234
Sverige.....	...	...	—	—	—	—	1	5
Helleflynder, frosset.....	...	...	23	57	2	10	3	14
Hellefisk, frosset.....	...	...	492	1.056	285	691	338	919
Anden saltvandsfisk.....	...	...	3	7	—	—	11	26
Fiskefilet, frosset.....	...	...	8.806	30.632	9.330	28.440	7.479	24.852
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark.....	...	...	199	946	104	351	143	491
Storbritannien og Nord-irland (U.K.).....	...	...	564	2.180	815	2.062	563	1.807
U.S.A.....	...	...	8.043	27.506	8.411	26.027	6.773	22.554
Stenbiderrogn.....	...	...	—	—	—	—	0	1

(fortsættes)

Tabel 49 (fortsat)

	1960		1966		1967		1968	
	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.	tons	1000 kr.
<i>Fisk, saltet, tørret eller røget</i>	7.080	14.148	3.085	9.121	4.419	12.866	2.547	6.729
heraf: Saltet torskefisk	...	...	2.081	5.099	3.906	10.965	2.124	5.279
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	1.557 ^a	3.144 ^a	929	1.725	635	1.240	880	1.613
Grækenland	2.699 ^a	4.966 ^a	886	2.478	2.374	6.793	813	2.234
Spanien	1.835 ^a	3.912 ^a	266	896	897	2.932	368	1.215
U.S.A.	—	—	—	—	—	—	63	217
Italien	600 ^a	1.106 ^a	—	—	—	—	—	—
Storbritannien (U.K.)	200 ^a	320 ^a	—	—	—	—	—	—
Brasilien	189 ^a	700 ^a	—	—	—	—	—	—
Anden saltet fisk	...	...	372	1.143	222	686	240	985
Fersktørret fisk	...	...	221	711	175	689	66	302
Rogn	...	...	411	2.168	116	526	117	163
<i>Krebs- og bløddyr, fersk, kølet, frosset, saltet, tørret</i>	16	72	26	345	19	111	23	54
<i>Fiskeriprodukter, tilberedte eller konserverede</i>	423	4.084	910	17.554	1.061	21.736	1.269	27.003
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	...	...	909	17.519	1.055	21.580	1.266	26.940
U.S.A.	...	...	1	35	6	156	3	63
<i>Kødmel og fiskemel</i>	493	592	2.205	2.341	2.225	1.920	1.084	1.018
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	...	...	1.205	1.153	1.416	1.235	687	558
Storbritannien og Nord-irland (U.K.)	...	...	600	712	809	685	397	460
Vesttyskland	...	...	400	476	—	—	—	—
<i>Fåre- og lammeskind</i>	47	86	89	348	71	326	21	77
<i>Pelsskind, uberedte</i>	26	1.720	42	3.887	22	2.242	28	4.735
<i>Fåreuld, uvasket, el. kropvasket</i>	23	110	45	286	16	97	23	256
<i>Kvarts, glimmer, flussspat, kryolit m.v.</i>	42.456	18.441	64.049	23.266	66.672	12.241	67.498	9.267
Forbrugsland:								
Øvrige Danmark	...	14.840	...	18.225	...	7.053	...	4.311
U.S.A.	...	3.601	...	5.041	...	5.188	...	4.956
<i>Blymalm</i>	10.772	7.023	—	—	—	—	—	—
Forbrugsland:								
Belgien og Luxembourg	4.610	3.006	—	—	—	—	—	—
Vesttyskland	6.162	4.017	—	—	—	—	—	—
<i>Zinkmalm</i>	17.849	5.801	—	—	—	—	—	—
Forbrugsland:								
Belgien og Luxembourg	11.598	3.769	—	—	—	—	—	—
Holland	693	225	—	—	—	—	—	—
Vesttyskland	5.558	1.807	—	—	—	—	—	—
<i>Stenkul (anthracit, bituminøs)</i>	6.274	113	4.979	163	8.526	235	2.560	86
<i>Olier, udvundet af fisk og havpattedyr</i>	1.050	1.172	28	28	13	12	10	6
<i>Andre varer</i>	...	221	...	496	...	548	...	1.342
I alt	...	58.340	...	102.704	...	91.887	...	87.576

Anm.: Poster uden landefordeling samt poster hvor øvrige Danmark er anført som forbrugsland, omfatter varer, der er eksporteret til det øvrige Danmark, uden hensyn til om de forbruges her eller videreeksporteres.

¹⁾ Heraf er 1.778 tons til en værdi af 3.812.000 kr. eksporteret til U.S.A., resten er eksporteret til det øvrige Danmark.

²⁾ Fordelingen på forbrugslande 1960 vedrører hele gruppen: Fisk, saltet, tørret eller røget.

Kilder: Statistiske Efterretninger 1968, nr. 34 og 1969, nr. 33.

Danmarks vareindsførsel og -udførsel 1960, side 377.

Tabel 50. Grønlands import fra det øvrige Danmark og udlandet. 1960-68

S.I.T.C.-kapitler	1960	1966	1967	1968
	1000 kr.			
00. Levende dyr	6	42	11	10
01. Kød og kødvarer	4.278	9.861	11.810	12.814
02. Mejeriprodukter og æg	3.096	4.773	5.341	5.414
03. Fisk og fiskevarer	355	6.512	5.401	4.264
04. Korn og kornvarer	3.160	6.063	6.612	6.379
05. Frugt og grøntsager	4.179	11.454	13.307	13.139
06. Sukker, sukkerprodukter og honning	2.317	3.603	3.508	2.963
07. Kaffe, te, kakao, chokolade og krydderier	1.589	3.866	4.312	4.459
08. Fødestoffer (undtagen umalet korn)	63	115	463	336
09. Diverse næringsmidler	1.473	2.880	3.096	3.856
11. Drikkevarer	4.331	17.545	20.559	21.531
12. Tobak og tobaksvarer	2.207	4.572	4.474	4.663
21. Huder, skind og pelskind, uberedte	2	6	2	79
22. Oliefrø, olienødder og oliekerner	12	15	16	37
23. Gummi, rå; herunder syntetisk og regenereret	2	4	3	2
24. Træ, tømmer og kork	3.132	8.380	9.333	9.642
26. Tekstilfibre ikke forarbejdede til garn etc, og affald heraf	80	132	112	195
27. Gødningsst. og mineraler, rå (undt. kul, olie, ædelsten)	1.341	908	997	1.664
28. Malme og metalaffald	0	—	13	0
29. Animalske og vegetabiliske materialer, rå, i. a. n.	27	164	278	339
32. Kul, koks og briketter		1.202	3.069	2.398
33. Mineralolie, rå og produkter heraf	11.830	20.827	23.830	36.525
34-35. Gas, elektrisk strøm		299	130	219
41-43. Animalske og vegetabiliske olier og fedtstoffer	96	115	118	141
51. Kemiske grundstoffer og forbindelser	388	640	744	777
52. Tjære og rå kemikalier (fra kul, mineralsk olie og gas)	41	51	35	38
53. Farve- og garvestoffer	1.085	2.100	2.643	2.805
54. Medicinske og pharmaceutiske produkter	1.748	2.347	2.799	3.223
55. Flygtige veg. olier; parfume, toilet- og rensningsmidler	1.230	2.848	3.305	3.759
56. Gødningsstoffer, bearbejdede	15	41	72	82
57. Sprængstoffer og pyrotekniske artikler		1.661	1.600	1.852
58. Plast, regenerater af cellulose og kunstharpiks	1.555	1.023	1.396	1.493
59. Kemiske materialer og produkter, i. a. n.		516	552	824
61. Læder, lædervarer, beredte pelskind	52	73	108	163
62. Gummi, bearbejdet, i. a. n.	471	1.036	1.178	1.276
63. Træ- og korkvarer, undtagen møbler	3.399	10.727	14.885	17.197
64. Papir, pap og varer heraf	2.882	5.083	5.264	6.843
65. Tekstilgarn, -stoffer, færdige tekstilvarer o.l.	3.721	8.551	9.306	9.298
66. Varer af ikke-metalliske mineraler	3.153	10.025	10.875	11.335
67. Jern og stål		4.918	5.830	10.275
68. Ikke jernholdige metaller	2.292	1.163	1.110	1.538
69. Metalvarer, i. a. n.	5.778	13.924	16.559	19.768
71. Maskiner, undtagen elektriske	10.436	27.787	35.120	36.900
72. Elektriske maskiner, apparater og udstyr	8.246	21.371	22.667	26.341
73. Transportmidler	3.066	10.220	16.471	18.527
81. Sanitets-, blikkenslager-, varme- og belysningsartikler	1.808	2.886	4.407	4.687
82. Møbler	1.771	5.480	6.131	8.418
83. Rejseartikler, kufferter, tasker o.l.	115	340	417	465
84. Beklædning	4.083	10.447	14.485	13.687
85. Fodtøj	1.242	3.061	3.948	3.643
86. Instrumenter (undt. musik-), foto- og optiske artikler, ure	1.644	3.981	4.268	4.745
89-95. Diverse varer	3.751	13.494	15.083	17.028
I alt	107.548	269.133	318.053	358.056

Kilder: Statistiske Efterretn. 1962 nr. 27, 1968 nr. 34 og 1969 nr. 33.

Tabel 51. Indskudskonti i grønlandske pengeinstitutter¹ ult. 1968.

Kommuner	Indlån på anfordring		Indlån på opsigelse		Tilsammen	
	Antal konti	Beløb	Antal konti	Beløb	Antal konti	Beløb
		1000 kr.		1000 kr.		1000 kr.
Nanortalik	271	647	677	587	948	1.234
Julianehåb	771	1.268	929	2.215	1.700	3.483
Narssaq	297	444	334	1.136	631	1.580
Ivigtut	—	—	26	138	26	138
Frederikshåb	521	753	872	1.676	1.393	2.429
Godthåb	3.252	13.957	2.606	20.748	5.858	34.705
Sukkertoppen	544	1.078	1.128	2.175	1.672	3.253
Holsteinsborg	256	746	1.105	3.590	1.361	4.336
Kangâtsiaq	370	552	935	1.741	1.305	2.293
Egedesminde						
Christianshåb	218	355	342	535	560	890
Jakobshavn	311	488	625	1.048	936	1.536
Vaigat	113	179	275	387	388	566
Godhavn	134	204	259	537	393	741
Umanak	343	196	541	422	884	618
Upernavik	160	94	418	678	578	772
Thule	134	83	129	93	263	176
Angmagssalik	438	149	348	475	786	624
Scoresbysund	75	25	31	100	106	125
Grønland i alt	8.208	21.218	11.580	38.281	19.788	59.499

1. Bikuben, Grønlandsbanken A/S og De grønlandske Sparekasser.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 52. Private pengeinstitutters udlån i Grønland. Bevilgede nye udlån¹ fordelt på formål og kommuner. 1968.

Kommuner	Lånets formål									I alt
	Indu- stri	Hånd- værk	Entre- prenør- virks., vognm. forr., anden transp. virks.	Han- dels- virk- som- hed	Hotel og re- stau- ration	Fiske- ri og sø- fart	Fåre- avl	Bolig- byg- geri	Udlån iøv- rigt	
	1000 kr.									
Nanortalik	-	210	40	308	-	-	-	140	2	700
Julianehåb.....	-	55	110	1.510	105	-	60	400	12	2.252
Narssaq.....	-	80	60	440	180	36	-	165	-	961
Ivigut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb.....	40	421	107	100	-	-	-	10	16	694
Godthåb	3.280	2.846	7.786	3.103	3.550	1.028	-	7.416	6.863	35.872
Sukkertoppen....	150	141	275	149	50	44	-	560	132	1.501
Holsteinsborg....	360	409	355	352	-	20	-	60	180	1.736
Kangâtsiaq	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Egedesminde.....	-	293	76	1.642	-	6	-	144	76	2.237
Christianshåb....	-	200	120	73	-	45	-	42	15	495
Jakobshavn.....	950	130	405	-	3.715	-	-	85	99	5.384
Vaigat	-	-	-	-	-	-	-	-	6	6
Godhavn.....	350	75	90	-	-	-	-	45	35	595
Umanak	-	-	30	-	-	-	-	10	25	65
Upernavik.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Thule	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angmagssalik....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Scoresbysund....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grønland i alt 1968	5.130	4.860	9.454	7.677	7.600	1.179	60	9.077	7.461	52.498
Ant. bevilgede nye udlån 1968	14	81	66	77		23		67	207	535
Samlede udestående lån pr. 31/12 1968	2.332	3.347	8.012	6.421	495	561	11	4.407	7.931	33.517

Anm.: Udover de i tabellen anførte udlån er der i 1968 givet tilsagn om garantier i ialt 46 tilfælde til et samlet beløb af 2.257.000 kr., hovedsagelig til håndværksvirksomheder.

1. Kassekreditter er medregnet med det bevilgede maksimumbeløb.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 53. Tilsagn om lån og tilskud i henhold til erhvervsstøtteordningen. 1965-67

Kommuner	1965				1966				1967			
	Lån		Tilskud		Lån		Tilskud		Lån		Tilskud	
	Antal	Beløb 1000 kr.	Antal	Beløb 1000 kr.	Antal	Beløb 1000 kr.	Antal	Beløb 1000 kr.	Antal	Beløb 1000 kr.	Antal	Beløb 1000 kr.
Nanortalik	17	2.585	2	132	7	321	3	77	4	710	1	23
Julianehåb.....	15	495	2	52	9	241	2	6	4	229	2	8
Narssaq.....	20	704	1	10	12	574	1	36	11	91	1	3
Ivigut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb.....	28	2.295	11	365	8	1.085	-	-	5	676	3	172
Godthåb	55	2.781	11	330	33	4.134	5	158	7	618	4	212
Sukkertoppen.....	26	4.221	13	1.188	12	1.335	5	309	9	1.116	2	375
Holsteinsborg.....	25	2.235	13	496	9	347	4	78	10	74	5	15
Kangåtsiaq.....	4	54	-	-	3	75	1	5	5	96	-	-
Egedesminde.....	21	2.615	9	596	10	737	-	-	6	241	2	27
Christianshåb.....	5	314	1	53	6	806	3	210	2	285	1	75
Jakobshavn.....	15	839	4	173	10	1.025	1	70	7	734	2	150
Vaigat	2	92	-	-	-	-	-	-	1	19	-	-
Godhavn.....	4	495	3	131	1	279	-	-	1	2	-	-
Umanak	15	190	-	-	12	163	-	-	5	147	-	-
Upernavik.....	11	176	-	-	6	189	1	36	9	310	-	-
Thule.....	2	46	-	-	1	30	-	-	1	43	-	-
Angmagssalik.....	8	344	-	-	4	150	-	-	2	234	-	-
Scoresbysund.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Hele Grønland	273	20.481	70	3.526	143	11.491	26	985	89	5.625	23	1.060
Kuttere, 30 fod og derover	57	11.777	...	3.356	11	2.218	...	737	5	1.700	...	600
Mindre både og brugte både.....	61	1.383	...	145	27	562	...	5	18	558	-	-
Andre lån til fiskere	56	410	...	25	40	1.160	...	242	37	1.469	...	460
Lån til færeholdere .	17	117	-	-	3	35	-	-	11	113	-	-
Butiks- og forret- ningsbygninger..	17	2.984	-	-	15	1.920	-	-	5	1.042	-	-
Andre bygninger...	10	1.160	-	-	15	3.389	-	-	4	386	-	-
Hotel, cafeteria etc.	5	990	-	-	3	731	-	-	2	98	-	-
Traktorer, maskiner og biler	50	1.660	-	-	29	1.476	-	-	7	259	-	-

Anm.: Tabellen omfatter tilsagn om lån og tilskud i henhold til bekendtgørelse af 6. juni 1953 om lån og tilskud til erhvervsformål i Grønland.

Kilde: Grønlands Landsråds Forhandlinger: 1966, bilag 27, 1967, bilag 22 og 1968, bilag 11.

Tabel 54. Pengeindkomsterne i Grønland. 1960-67

Mill. kr.	1960	1965	1966	1967
I. Arbejdsindkomster				
A. Fiskeri, fungst og færcavl				
1. Indhandling (brutto)	13,3	24,8	33,2	30,0
Salg til private og institutioner	-	4,0	5,0	6,0
	13,3	28,8	38,2	36,0
÷omkostn. ...	3,3	7,1	9,5	9,0
Netto.....	10,0	21,7	28,7	27,0
2. Lønninger m.v. v. tilvirkning .	9,6	19,7	24,4	24,4
A. i alt.....	19,6	41,4	53,1	51,4
B. Bygge- og anlægs- virksomhed m.v.	28,6	82,4	99,3	104,0
C. Offentl. værker..	3,3	7,4	7,9	9,0

Mill. kr.	1960	1965	1966	1967
D. Teletj. og telefon	7,4	13,7	14,2	15,4
E. Sø- og lufttransp.	0,2	3,9	6,2	7,2
F. Handels- og servicevirksomh. ..	12,0	31,2	42,4	51,6
G. Off. institutioner	18,3	42,7	52,9	60,3
H. Sociale instit.		3,3	2,6	3,1
I. Privat hushjælp. }	6,4	3,0	3,0	3,0
K. Anden virkshed. }		7,0	9,4	11,0
I. Arbejdsindk. i alt ..	95,8	236,0	291,0	316,0
II. Sociale understøt. ...	2,9	9,0	11,0	14,3
Tilsammen.....	98,7	245,0	302,0	330,3
Heraf:				
Hjemmehørende	50,3	117,0	152,9	169,7
Udsendte og andre ikke-hjemmeh.....	48,4	128,0	149,1	160,6

Anm.: Tallene er delvis skønnede.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 55. Lønudviklingen for offentligt ansatte voksne mandlige arbejdere i Grønland. 1958-68

	Gennemsnitlig timeløn ekskl. variable tillæg ¹			Indeks for gennemsnitlig tidløn ekskl. variable tillæg ¹			Indeks for gennemsnitlig realløn (tidløn ekskl. variable tillæg ¹)		
	Ufag- lærte ²	Fag- lærte	Sø- mænd ³	Ufag- lærte ³	Fag- lærte	Sø- mænd ³	Ufag- lærte ³	Fag- lærte	Sø- mænd ³
	øre/time								
Marts 1958 ⁴	207	313	273	100	100	100	100	100	100
» 1960 ⁴	223	333	288	108	106	105	104	102	101
» 1961 ⁴	223	334	289	108	107	106	104	103	102
» 1962 ⁴	258	394	314	125	126	115	109	110	100
August 1964 ⁴	329	545	389	159	174	142	124	136	111
Oktober kvartal 1965 ⁵	391	605	421	189	193	154	139	142	113
» » 1966 ⁵	426	631	452	206	202	166	142	139	114
» » 1967 ⁵	461	721	504	223	230	185	140	145	116
» » 1968 ⁵	500	781	579	242	250	212	143	148	125

1. Overtidstillæg, tillæg for søn- og helligdagsarbejde, søgnehelligdagsbetaling, tillæg for arbejde på skiftehold, forskudt tid, smudstillæg m.v.
2. Over 18 år.
3. Over 20 år.
4. Kun vestgrønlandske byer.
5. Hele Grønland.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 56. Gennemsnitlig timefortjeneste for voksne, offentligt ansatte på lokale lønvilkår. Oktober kvartal 1968

Personer over 18 år	Akkord- timer i pct. af samtlige timer	Over- timer i pct. af samtl. timer	Gnstl. time- fortjeneste ekskl. vari- able tillæg		Variable tillæg ¹		Ferie- penge	Time- for- tje- neste i alt	Timefortjeneste ekskl. overtidstillæg		
			Tid- løn	Tid- og akk.løn	I alt	heraf over- tids- tillæg			Okt. kv. 1968	Okt. kv. 1967	Okt. kv. 1966
Ufaglærte arbejdere.....	14,5	11,9	493	520	62	28	42	624	596	544	503
Mænd.....	13,5	13,7	500	542	68	32	44	654	622	560	520
Kvinder.....	16,0	9,5	485	491	53	23	39	583	560	522	477
Faglærte arbejdere.....	15,1	17,5	781	862	79	52	68	1009	957	898	814
Sømænd.....	.	43,9 ²	579	579	123	34	51	753	719	642	569
H.K.-personale.....	.	6,7	656	656	26	16	49	731	715	672	601
Mænd.....	.	11,1	675	675	33	20	51	759	739	684	611
Kvinder.....	.	3,1	633	633	14	7	47	694	687	656	584

1. Overtidstillæg, tillæg for søn- og helligdagsarbejde, søgnehelligdagsbetaling, tillæg for arbejde på skiftehold, forskudt tid og smudstillæg m.v.
2. Heraf 11,6 % ved arbejde i havne.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 57. Beskæftigelse, antal arbejdstimer og samlet lønsun for offentligt ansat personale på lokale lønvilkår. 1966-68

	Gennemsnitl. antal ansatte			Antal udførte arbejdstimer			Samlet lønsun (ekskl. feriepenge)		
	1966	1967	1968	1966	1967	1968	1966	1967	1968
				— mill. timer —			— mill. kr. —		
Ufaglærte arbejdere.....	4.273	4.442	4.432	7,9	8,3	7,8	34,8	39,4	40,7
Mænd	2.360	2.438	2.395	4,7	4,9	4,6	21,5	23,9	24,6
Kvinder.....	1.913	2.004	2.037	3,2	3,4	3,2	13,3	15,5	16,1
Faglærte arbejdere.....	267	287	324	0,7	0,7	0,8	4,8	5,0	6,3
Sømænd.....	225	234	217	0,6	0,7	0,7	3,6	4,1	4,3
HK-personale.....	509	577	640	1,1	1,3	1,4	5,3	6,3	7,5
Mænd	265	308	344	0,6	0,7	0,7	3,1	3,8	4,5
Kvinder.....	244	269	296	0,5	0,6	0,6	2,2	2,5	3,0
Bådførere ¹	56	58	64	...	0,1	0,1	0,9	1,0	1,3
Diverse grupper ¹	827	888	1.021	...	0,6 ^a	0,7 ^a	4,4	5,6	6,4
Tilsammen	6.157	6.486	6.698	10,4	11,7	11,5	53,8	61,4	66,5
Mænd	3.422	3.591	3.707	6,6	7,3	7,1	35,0	39,7	42,9
Kvinder.....	2.735	2.895	2.991	3,8	4,4	4,4	18,8	21,7	23,6
Ansatte under:									
Den kgl. grl. Handel.....	3.058	3.213	3.116	5,5	6,0	5,5	24,2	28,1	28,2
Ministeriet for Grønland	1.477	1.566	1.724	1,9	2,5	2,7	12,2	14,0	16,4
Grønlands tekn. Organisation.....	1.120	1.065	1.047	2,5	2,5	2,4	14,5	15,0	16,0
Andre offentlige institutioner ²	502	642	811	0,5	0,7	0,9	2,9	4,3	5,9
Udf. arbejdstimer									
omregnet til helårsarbejdere.....	4.900	5.700	5.600	.	.	.	.	.	.
Udf. arbejdstimer ekskl.									
overtimer, omregn. t. helårsarbejdere	4.400	5.100	5.000	.	.	.	.	.	.

1. Uden for Grønlandsk Arbejdersammenslutning.

2. Ekskl. visse honorar- og akkordlønnede, for hvilke timetallet er uoplyst.

3. Herunder Landskassen, kommunerne, politiet, Kirkeministeriet m.v.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 58. Detailpristallet og reguleringspristallet

	Detailpristal		Reguleringspristal	
	Januar	Juli	Januar	Juli
	April 1950 = 100		Januar 1963 = 100	
1951	...	118 ¹	...	...
1952	...	126 ¹	...	...
1953	138	138	...	...
1954	137	138	...	...
1955	142	143	...	...
1956	147	147	...	...
1957	152	152	...	...
1958	157	158	...	...
1959	159	161	...	...
1960	163	164	...	...
1961	164	165	...	...
1962	177	184	...	...
1963	186	188	...	...
1964	195	201	105,1	108,6
1965	204	211	110,2	113,1
1966	216	224	116,0	120,2
1967	230	242	123,5	128,3
1968	255	263	135,6	138,2
1969	269	275	142,0	145,2

1. April.

Kilde: Statistiske Efterretning 1969, nr. 55.

Tabel 59. Prisindeks for hovedgrupper af varer og tjenester

Varer og tjenester	Vægtfor- deling 1956/57	Prisindeks (1956/57 gnstl. = 100)		
		Jan. 1967	Jan. 1968	Jan. 1969
	Pct.			
1. <i>Fødevarer</i>	34,59	160	176	184
Brød	5,08	140	159	165
Mel, gryn m.v.	3,82	133	154	164
Kød, spæk og mattak	3,02	270	315	339
Fugle- og andet vildt	1,59	223	269	286
Tilberedte kød- og flæskevarer og kød- konserves	2,37	118	121	124
Fisk og fiskekonserv.	1,72	327	361	431
Mælk, smør, margarine, fedt, ost og æg .	5,46	119	128	129
Kartofler, grønsager, frugt samt konserves	3,59	163	174	173
Kaffe, te, kakao m.v.	3,40	95	97	100
Sukker	3,08	153	153	142
Sukker- og chokolade- varer	0,93	205	205	205
Krydderier m.v.	0,53	142	142	154
2. <i>Drikkevarer m.v.</i> ...	6,19	160	178	187
Malt og humle	0,68	176	176	176
Svagt øl og sodavand	1,12	171	178	181
Bajersk øl	1,60	166	170	177
Vin og spiritus	2,79	148	183	197
3. <i>Tobaksvarer m.v.</i> ...	8,46	160	182	212
Cigarer, cerutter og cigarillos	1,14	137	137	171
Cigaretter	5,72	155	186	211
Pibetobak m.v.	1,60	195	200	244
4. <i>Beklædning</i>	16,58	140	149	152
Klæder m.v.	10,79	124	133	136
Manufakturv. m.v. .	3,00	185	200	210
Fodtøj m.v.	2,79	152	154	152
5. <i>Bolig</i>	4,25	154	157	171
6. <i>Brændsel og belysn.</i> .	7,92	114	136	136
Kul	5,65	107	136	136
Petroleum	0,76	103	112	109
Elektricitet	0,76	140	140	140
Andet	0,75	159	161	161

Tabel 59 (fortsat)

Varer og tjenester	Vægtfor- deling 1956/57	Prisindeks (1956/57 gnstl. = 100)		
		Jan. 1967	Jan. 1968	Jan. 1969
	Pct.			
7. <i>Møbler og husgeråd.</i>	4,24	141	149	154
Møbler, sengetøj, dækketøj m.v.	2,66	133	141	149
Service, køkkenudst. og andet husgeråd ..	1,58	156	162	162
8. <i>Vask og rengøring</i> ..	1,53	138	145	147
9. <i>Personlig pleje m.v.</i> .	1,57	160	171	187
Personlig pleje	1,24	154	167	186
Sygeplejeartikl. m.v.	0,33	182	184	192
10. <i>Materiel til jagt, fiskeri og landbrug</i> ..	5,60	153	179	181
Fartøjer	2,32	169	180	195
Skyderekvitter	1,38	116	131	131
Fiskeredskaber	0,72	103	107	112
Artikler til landbrug og husdyrhold	0,74	232	364	327
Værktøj, redsk. m.v.	0,36	140	143	140
Emballage, bødker- materiale m.v.	0,08	102	102	109
11. <i>Transport</i>	0,21	175	192	250
12. <i>Gæstgjemsoph. m.v.</i> .	0,90	459	597	704
13. <i>Div. varer og tjenester</i>	7,96	188	213	225
Radio, grammofon m.v.	1,01	121	123	122
Sportsartikler m.v. .	0,45	123	127	132
Forlystelser	0,91	245	264	262
Lejlighedsvis fortæ- ring på restauration, gæstehjem m.v.	0,47	370	431	445
Aviser, blade og bøger	0,58	195	205	220
Telegrammer, porto, skrivemateriel m.v. .	0,73	142	188	188
Undervisning m.v. ...	0,53	199	235	257
Fremmed hjælp	1,08	287	353	402
I øvrigt	2,20	130	139	149
1-13. <i>I alt</i>	100,00	156	173	183

Kilde: Statistiske Efterretninger 1967, nr. 51, 1968, nr. 20, 1969, nr. 13.

Tabel 60. Provenuet af indførselsafgifterne i årene 1955-1968 fordelt på varegrupper

	1955	1956	1957	1958	1959	1960	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968
	mill. kr.													
1. Cigaretter og cigaretpapir	2,5	2,6	2,8	3,8	4,4	5,0	5,3	8,3	7,9	8,0	11,3	14,5	15,2	20,6
2. Tobak	0,5	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,3	0,2	0,2	0,8	0,7	0,6	1,1
3. Cigarer og ccrut- ter	0,2	0,2	0,2	0,2	0,3	0,3	0,2	0,3	0,4	0,4	0,5	0,5	0,6	0,8
1-3 Tobak i alt	3,2	3,1	3,4	4,3	5,0	5,7	5,8	8,9	8,5	8,6	12,6	15,7	16,4	22,5
4. Vin	0,5	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,6	1,1	0,9	1,0	1,3	1,4	1,3	1,0
5. Spiritus	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,1	1,7	2,5	3,2	4,3	6,6	7,0	8,3	6,3
4-5 Vin og spiritus i alt	1,5	1,6	1,4	1,4	1,4	1,5	2,3	3,6	4,1	5,3	7,9	8,4	9,6	7,3
6. Øl, malt og humle	0,8	0,8	1,0	0,8	0,9	0,8	0,9	1,5	1,6	2,5	3,1	4,2	4,8	7,4
7. Chokolade og -varer	0,1	0,2	0,2	0,1	0,2	0,2	0,2	1,0	0,9	1,2	1,9	2,1	2,5	2,4
8. Sukker og sirup .	0,1	0,1	0,1	0,3	0,2	0,3	0,3	0,4	0,2	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4
9. Kaffe og te	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,3	0,2	0,3	0,3
10. Mineralvand m.v.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	0,5	0,5	0,5	0,5
1-10. I alt	5,7	5,8	6,1	6,9	7,7	8,5	9,5	15,6	15,3	18,0	26,8	31,3	34,3	40,8

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.
Materiale fra KGH.

Tabel 61. Importen af de vigtigste afgiftsbelagte varer. 1955-1968

	Cigaret- ter	Cigarer og ce- rutter	Tobak	Spiritus	Vin	Øl	Sukker	Choko- lade og sukker- varer
	Mill. stk.	Mill. stk.	1000 kg	1000 l	1000 l	Mill. $\frac{1}{2}$ fl.	1000 kg	1000 kg
1955	27,5	1,9	29,1	47,7	127,8	2,4	1.313,4	139,8
1956	28,3	2,3	21,4	51,5	140,8	2,6	1.407,4	164,4
1957	29,4	2,4	27,9	45,8	121,0	3,1	1.551,8	169,6
1958	28,0	1,7	26,1	48,6	108,3	2,7	1.479,3	181,5
1959	31,9	3,0	23,7	48,6	120,3	3,0	1.195,7	90,1
1960	37,2	2,3	27,2	52,4	123,1	2,7	1.515,0	156,1
1961	33,0	2,7	22,0	78,3	177,0	3,0	1.386,2	153,4
1962	52,0	3,4	26,4	111,5	169,8	4,5	1.886,1	168,4
1963	49,3	3,4	21,5	125,3	151,6	5,1	1.327,7	165,7
1964	49,4	3,8	22,0	172,1	183,7	7,9	1.875,8	130,2
1965	58,1	4,0	20,1	205,3	192,9	8,6	2.498,5	229,4
1966	72,5	4,7	16,7	212,7	210,5	11,1	830,6	244,3
1967	66,3	4,2	14,5	209,0	170,1	13,8	1.071,0	298,0
1968	72,5	3,7	19,4	152,0	162,1	15,5	1.788,9	271,3

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.
Materiale fra KGH.

Tabel 62. Indførselsafgifter i Grønland. Afgifternes højde og tidspunkt for ændringer

Ikrafttrædelsesdato	1/10 1951	1/1 1958	1/3 1962	1/4 1965	1/5 1967	1/5 ¹ 1968
	øre					
<i>Tobak</i>						
Cigaretter pr. stk.	9	13½	16	20	25	27½-29½ ²
Shagtobak grovskåren, pr. kg.	1.000	1.000	1.000	4.200	4.200	5.700
finskåren, pr. kg.	2.500	2.500	2.500	5.800	5.800	7.300
Cigarillos 3 g og derunder pr. stk.	8½	8½	8½	12½	12½	22½
Cigarer over 3 g pr. stk.	13	13	13	16	16	28
Cigaretpapir pr. stk.	5	5	5	5	5	5
<i>Vin og spiritus</i>						
Vin ikke over 14 rumprocent pr. l.	350	350	350	350	350	350
Andet pr. l.	350	350	700	850	1.300	1.300
Spiritus ikke over 60 rumprocent pr. l. .	2.000	2.000	2.500	3.300	4.300	4.300
Andet pr. l.	4.000	4.000	4.500	5.300	6.300	6.300
<i>Øl m.v.</i>						
Øl pr. 35 cl (alm. pilsner og lager)	29	29	29	35	35	50
Luksusøl pr. 35 cl.	29	29	29	35	35	70
Mineralvand m.v. pr. l.	—	—	—	32	32	32
Malt pr. kg.	160	160	350	600	600	600
Humle pr. kg.	—	—	500	1.000	1.000	1.000
Chokolade og chokoladevarer m.v. pr. kg	100	100	300 + 15 pct. af detail- prisen	350 + 20 pct. af detail- prisen	350 + 20 pct. af detail- prisen	350 + 20 pct. af detail- prisen
Sukker pr. kg.	10	20	20	20	20	20
Kaffe pr. kg.	—	—	—	200	200	200
Te pr. kg.	—	—	—	250	250	250

1. Lov nr. 135 af 30. april 1968.

2. Afhængig af længden.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 63. Fuldført boligstøttebyggeri 1965-68

Kommuner	1965			1966			1967			1968		
	Byer	Byg-der	I alt	Byer	Byg-der	I alt	Byer	Byg-der	I alt	Byer	Byg-der	I alt
	Antal boliger											
Nanortalik	16	7	23	21	7	28	25	7	32	10	-	10
Julianehåb.....	27	1	28	23	-	23	37	-	37	32	-	32
Narssaq.....	13	2	15	27	2	29	43	-	43	12	-	12
Ivigut	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb.....	18	11	29	68	1	69	29	-	29	37	1	38
Godthåb	75	2	77	82	5	87	87	-	87	92	-	92
Sukkertoppen.....	43	2	45	14	5	19	74	5	79	-	-	-
Holsteinsborg.....	18	-	18	36	-	36	49	1	50	33	-	33
Kangåtsiaq.....	-	3	3	-	5	5	21	1	22	5	11	16
Egedesminde.....	37	1	38	25	-	25						
Christianshåb.....	23	-	23	26	-	26	23	-	23	17	-	17
Jakobshavn.....	20	-	20	25	-	25	17	-	17	27	-	27
Vaigat	4	-	4	2	-	2	-	-	-	-	-	-
Godhavn.....	11	2	13	8	-	8	2	-	2	5	-	5
Umanak	6	8	14	6	3	9	5	3	8	2	10	12
Upernavik.....	3	4	7	6	8	14	4	6	10	-	3	3
Thule	1	2	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Angmagssalik.....	11	29	40	7	25	32	14	8	22	-	12	12
Scoresbysund	4	-	4	1	-	1	2	1	3	2	-	2
Hele Grønland	330	74	404	377	61	438	432	32	464	290	37	327
heraf:												
a. Sydl. Vestgrønland ¹ ..	56	10	66	71	9	80	105	7	112	54	-	54
b. Åbenvandsområdet ² ..	154	15	169	200	11	211	239	6	245	162	1	163
c. Diskobugtområdet ³ ..	91	6	97	84	5	89	63	1	64	70	11	81
a-c. Fiskeridistrikterne..	301	31	332	355	25	380	407	14	421	286	12	298
d. Vaigat	4	-	4	2	-	2	-	-	-	-	-	-
e. Fangerdistrikterne ⁴ ..	25	43	68	20	36	56	25	18	43	4	25	29

Anm.: Tabellen omfatter boliger opført i henhold til bekendtgørelse nr. 53 af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.

1. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.
  2. Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg kommuner.
  3. Egedesminde, Kangåtsiaq, Christianshåb, Jakobshavn og Godhavn kommuner.
  4. Umanak, Upernavik, Thule, Angmagssalik og Scoresbysund kommuner.
- Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 64. Nyopførte tjenesteboliger 1966-68

Kommuner	1966		1967		1968		Kommuner	1966		1967		1968	
	I alt	Her-af i byer	I alt	Her-af i byer	I alt	Her-af i byer		I alt	Her-af i byer	I alt	Her-af i byer	I alt	Her-af i byer
Nanortalik.....	-	-	1	-	-	-	Vaigat.....	-	-	-	-	-	-
Julianehåb.....	25	25	10	10	9	9	Godhavn.....	-	-	2	2	1	1
Narssaq.....	8	8	-	-	-	-	Umanak.....	-	-	2	2	1	1
Ivigut.....	-	-	-	-	-	-	Upernavik.....	-	-	3	3	2	2
Frederikshåb....	24	24	7	6	6	6	Thule.....	-	-	-	-	-	-
Godthåb.....	110	110	43	43	40	40	Angmagssalik...	2	-	2	-	18	18
Sukkertoppen...	1	1	1	-	-	-	Scoresbysund....	-	-	4	4	-	-
Holsteinsborg...	-	-	-	-	-	-	Hele Grønland...	192	190	123	118	121	121
Kangåtsiaq.....	-	-	-	-	-	-	I enkelt- eller						
Egedesminde....	1	1	16	16	14	14	dobbelthuse...	15	13	23	18	4	4
Christianshåb...	5	5	21	21	18	18	I etageejendomme	177	177	100	100	117	117
Jakobshavn.....	16	16	11	11	12	12							

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 65. Fuldført boligstøttebyggeri, fordelt efter art og ejerforhold 1965-68

Kommuner	1965						1966					
	I enkelt- eller dobbelthuse			I etagehuse (stats-ejede)	Bo-liger i alt	Brutto-etageareal i alt	I enkelt- eller dobbelthuse			I etagehuse (stats-ejede)	Bo-liger i alt	Brutto-etageareal i alt
	Privat-ejede	Stats-ejede	Kom.-nale ¹				Privat-ejede	Stats-ejede	Kom.-nale ¹			
	Antal boliger					m ²	Antal boliger					m ²
Nanortalik.....	10	1	12	-	23	1.091	19	1	8	-	28	1.583
Julianehåb.....	8	-	8	12	28	1.624	9	-	-	14	23	1.560
Narssaq.....	11	-	4	-	15	837	15	-	-	14	29	1.997
Ivigut.....	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Frederikshåb...	15	2	12	-	29	1.429	15	-	4	50	69	4.172
Godthåb.....	9	1	43	24	77	5.262	7	-	-	80	87	5.723
Sukkertoppen..	1	-	20	24	45	2.419	7	-	-	12	19	1.277
Holsteinsborg..	18	-	-	-	18	1.199	34	2	-	-	36	2.648
Kangåtsiaq....	-	1	2	-	3	131	20	1	9	-	30	1.806
Egedesminde...	11	1	14	12	38	2.398						
Christianshåb..	8	1	14	-	23	1.298	12	-	2	12	26	1.519
Jakobshavn....	10	1	9	-	20	935	8	2	7	8	25	1.497
Vaigat.....	4	-	-	-	4	237	2	-	-	-	2	144
Godhavn.....	6	5	2	-	13	757	8	-	-	-	8	441
Umanak.....	7	7	-	-	14	633	8	1	-	-	9	464
Upernavik.....	5	2	-	-	7	329	14	-	-	-	14	520
Thule.....	2	1	-	-	3	108	-	-	-	-	-	-
Angmagssalik..	33	3	4	-	40	1.776	25	7	-	-	32	1.428
Scoresbysund..	3	1	-	-	4	193	1	-	-	-	1	48
Hele Grønland	161	27	144	72	404	22.656	204	14	30	190	438	26.827
heraf:												
a. Sydl. Vestgrl. ²	29	1	24	12	66	3.552	43	1	8	28	80	5.140
b. Åbenvands-området ³	43	3	75	48	169	10.309	63	2	4	142	211	13.820
c. Diskobugt-området ⁴	35	9	41	12	97	5.519	48	3	18	20	89	5.263
a-c. Fiskeridistr.	107	13	140	72	332	19.380	154	6	30	190	380	24.223
d. Vaigat.....	4	-	-	-	4	237	2	-	-	-	2	144
e. Fangerdistr. ⁵	50	14	4	-	68	3.039	48	8	-	-	56	2.460

Anm.: Tabellen omfatter boliger opført i henhold til bekendtgørelse nr. 53 af 28. februar 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.

1. Boliger opført af kommunerne med et éngangstilskud fra staten på 40% af opførelsessummen.
2. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq kommuner.
3. Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg kommuner.
4. Egedesminde, Kangåtsiaq, Christianshåb, Jakobshavn og Godhavn kommuner.
5. Umanak og Upernavik kommuner, Nordgrønland og Østgrønland.

Tabel 65. (Fortsat)

Kommuner	1967					1968						
	I enkelt- eller doppelthuse			I etage- huse (stats- ejede)	Bo- liger i alt	Brutto- etage- areal i alt	I enkelt- eller doppelthuse			I etage- huse (stats- ejede)	Bo- liger i alt	Brutto- etage- areal- i alt
	Privat- ejede	Stats- ejede	Kom- nale ¹				Privat- ejede	Stats- ejede	Kom- nale ¹			
	Antal boliger					Antal boliger						
	m ²					m ²						
Nanortalik.....	26	3	3	—	32	2.087	10	—	—	—	10	755
Julianehåb.....	5	—	8	24	37	1.975	4	—	4	24	32	1.963
Narssaq.....	13	—	4	26	43	2.985	12	—	—	—	12	755
Ivigut.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Frederikshåb...	5	—	—	24	29	1.819	4	—	—	34	38	2.583
Godthåb.....	8	—	—	79	87	5.529	—	—	—	92	92	6.034
Sukkertoppen..	22	1	8	48	79	4.757	—	—	—	—	—	—
Holsteinsborg..	50	—	—	—	50	3.293	9	—	—	24	33	2.265
Kangåtsiaq.....	21	1	—	—	22	1.277	12	—	4	—	16	707
Egedesminde...							16	—	—	—	16	1.102
Christianshåb..	3	—	—	20	23	1.547	3	—	—	14	17	1.154
Jakobshavn....	17	—	—	—	17	1.195	9	—	—	18	27	1.830
Vaigat.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Godhavn.....	2	—	—	—	2	143	5	—	—	—	5	304
Umanak.....	8	—	—	—	8	389	11	1	—	—	12	508
Upernavik.....	10	—	—	—	10	453	3	—	—	—	3	94
Thule.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Angmagssalik..	22	—	—	—	22	1.517	12	—	—	—	12	466
Scoresbysund..	2	1	—	—	3	168	2	—	—	—	2	77
Hele Grønland .	214	6	23	221	464	29.134	112	1	8	206	327	20.597
heraf:												
a. Sydl. Vestgrl. ²	44	3	15	50	112	7.047	26	—	4	24	54	3.473
b. Åbenvands- området ³	85	1	8	151	245	15.398	13	—	—	150	163	10.882
c. Diskobugt- området ⁴	43	1	—	20	64	4.162	45	—	4	32	81	5.097
a-c. Fiskeridistr.	172	5	23	221	421	26.607	81	—	8	206	295	19.452
d. Vaigat.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
e. Fangerdistr. ⁵	42	1	—	—	43	2.527	28	1	—	—	29	1.145

Tabel 66. Fuldført boligstøttebyggeri, fordelt efter antal værelser, etageareal og tekniske indretninger 1965-67.

	1965			1966			1967		
	Byer	Bygder	I alt	Byer	Bygder	I alt	Byer	Bygder	I alt
Antal boliger									
A. Antal værelser									
1 værelse	11	8	19	26	6	32	36	—	36
2 værelser	140	39	179	88	25	113	87	8	95
3 »	98	13	111	149	17	166	207	12	219
4 »	77	14	91	114	13	127	99	12	111
5 »	4	—	4	—	—	—	3	—	3
Tilsammen.....	330	74	404	377	61	438	432	32	464
B. Bruttoetageareal									
20-29 m ²	—	9	9	4	6	10	—	—	—
30-39 m ²	104	40	144	25	28	53	45	8	53
40-49 m ²	32	7	39	51	12	63	36	3	39
50-59 m ²	11	4	15	29	1	30	52	1	53
60-69 m ²	78	2	80	145	2	147	188	8	196
70-79 m ²	99	12	111	92	12	104	89	12	101
80-89 m ²	—	—	—	29	—	29	16	—	16
90-99 m ²	2	—	2	—	—	—	4	—	4
100 m ² og derover	4	—	4	2	—	2	2	—	2
Tilsammen.....	330	74	404	377	61	438	432	32	464
C. Tekniske indretninger									
Elektricitet	326	1	327	371	6	377	427	1	428
Vand	148	1	149	305	2	307	293	7	300
Centralvarme	162	3	165	292	6	298	379	17	396
Bad	79	—	79	191	—	191	224	—	224
Toilet	330	74	404	377	61	438	432	32	464
heraf m. vandskyl ...	24	—	24	176	—	176	124	—	124
Køkken	323	39	362	369	46	415	432	27	459

Anm.: Tabellen omfatter boliger opført i henhold til bekendtgør. nr. 53 af 28. febr. 1959 om støtte til boligbyggeri i Grønland.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 67. Antal boliger i Grønland ved udgangen af 1968

Kommuner	Samtlige boliger				Boliger i flerfamiliehuse ¹		
	Statsejede og/eller m. boligstøtte	Private og kommunale uden boligstøtte ²	I alt	Heraf opført før 1953 ³	Med boligstøtte	Tjenesteboliger	I alt
Nanortalik	337	309	646	212	45	36	81
Julianehåb.....	498	223	721	230	147	61	208
Narssaq	408	120	528	109	93	31	124
Frederikshåb.....	449	125	574	147	187	48	235
Godthåb	1.313	299	1.612	308	368	286	654
Sukkertoppen.....	521	177	698	181	232	77	309
Holsteinsborg.....	429	219	648	220	39	54	93
Kangâtsiaq.....	104	109	213	81	—	—	—
Egedesminde.....	429	188	617	198	73	55	128
Christianshåb.....	266	103	369	71	46	35	81
Jakobshavn.....	331	218	549	156	58	50	108
Vaigat	184	82	266	112	—	—	—
Godhavn.....	141	86	227	104	—	—	—
Umanak	235	179	414	175	—	—	—
Upernavik.....	227	146	373	139	—	—	—
Vestgrønland	5.872	2.583	8.455	2.443	1.288	733	2.021
Nordgrønland (Thule)	47	78	125	13	—	—	—
Angmagssalik.....	332	124	456	79	—	29	29
Scoresbysund	80	23	103	29	—	—	—
Østgrønland	412	147	559	108	—	—	—
Hele Grønland	6.331⁴	2.808	9.139	2.564	1.288	762	2.050
heraf byer.....	5.183	1.597	6.780	1.666	1.288	762	2.050
bygder.....	1.148	1.211	2.359	898	—	—	—

1. Række-, kæde- og etagehuse. Statsejede.

2. Pr. 31. dec. 1965.

3. Boliger saneret efter 31. dec. 1965 er ikke fratrukket.

4. Heraf ca. 3.100 privatejede eller kommunale med boligstøtte (ca. 2.300 i byer og ca. 800 i bygder).

Kilder: Indstilling vedr. det grønlandske boligbyggeri (delbetænkning fra udvalget vedr. de grl. boligforhold juli 1969).

Boligtællingen 1965.

Tabel 68. Sociale udgifter i Grønland 1961-68

	1961	1966	1967	1968
1000 kr.				
I. Kommunekasserne				
Understøttelse	320	907	1.022	1.335
Invalidehjælp m.v.....	547	1.071	1.756	2.104
Aldersrente	1.203	4.756	6.147	7.061
Børnetilskud	—	3.669	3.652	3.917
Børneforsorg og underholdshjælp til børn	179	911	1.839	2.231
Huslejetilskud.....	—	44	163	279
Drift af alderdomshjem	444	1.019	1.364	1.733
Tilskud til drift af børneinst.....	190	854	1.186	1.422
Andre sociale udgifter.....	46	204	84	732
I alt udbetalt.....	2.929	13.435	17.213	20.814
Statsrefusion.....	—	4.561	5.824	9.171
Kommunekassernes andel i alt.....	2.929	8.874	11.389	11.643
II. Landskassen				
Tilskud til børneinstitutioner.....	696	1.010	955	2.242
Drift af ungdomsklubber m.v.....	21	130	332	366
Flyttetilskud	18	159	204	173
Huslejetilskud.....	—	—	31	42
Hjemmehjælpere	—	—	72	81
Arbejds- og socialdirektionen	—	—	—	694
Andre sociale driftsudgifter.....	—	1	—	611
Sociale anlægsudgifter.....	—	—	4.500 ¹	11.731 ²
I alt udbetalt.....	735	1.300	6.094	15.940
Statsrefusion.....	—	—	—	4.957
Landskassens andel i alt	735	1.300	6.094¹	10.983
III. Statskassen				
Refusion af børnetilskud	—	3.798	3.777	3.861
» » huslejetilskud	—	41	141	237
» » aldersrente.....	—	848	2.009	} 7.072
» » andre soc. driftsudg....	—	—	—	
» » anlægsudgifter.....	—	—	—	3.560
Tilskud til børneinstitutioner.....	1.002	1.046	1.126	—
Statskassens andel i alt	1.002	5.733	7.053	14.730
I-III. Sociale udgifter i alt	4.666	15.907	24.536¹	37.356

1. Omtrentlig.

2. Herudover er der af landskassens midler afholdt ca. 5 mill. kr. til idrætsanlæg. Halvdelen af dette beløb er refunderet af statskassen.

Kilde: Kommunekassernes og landskassens regnskaber samt statsregnskabet.

Tabel 69. Børneinstitutioner i Grønland 1968

By/bygd	Institutionens art					Institutionen drives af			
	Børnehave	Børnehjem	Børnesanatorium	Vuggestue ell. småbørnsstue	I alt	Red Barnet	Dansk Røde Kors	Foren. t. Hjælp f. grønland. Børn	Andre organisationer
	Normeret antal pladser					Antal institutioner			
Nanortalik	80	-	-	-	80	1	-	-	-
Lichtenau	-	13	-	-	13	-	-	-	1
Julianehåb.....	80	24	30	-	134	1	1	1	-
Narssaq.....	55	-	-	35	90	1	-	1	-
Arsuk.....	35	-	-	-	35	1	-	-	-
Frederikshåb.....	60	-	-	35	95	1	-	1	-
Godthåb	102	22	-	85	209	3	1	2	-
Sukkertoppen.....	74	-	22	15	111	2	-	1	1
Kangamiut	30	-	-	-	30	1	-	-	-
Holsteinsborg.....	35	-	-	35	70	1	-	1	-
Egedesminde.....	86	22	-	-	108	2	1	-	-
Christianshåb.....	40	-	-	20	60	2	-	-	-
Jakobshavn.....	50	-	38	-	88	1	-	1	-
Qutdligssat	40	-	-	-	40	1	-	-	-
Umanak	40	-	20	-	60	1	-	1	-
Upernavik.....	60	-	-	-	60	1	-	-	-
Angmagssalik.....	40	-	25	-	65	1	-	1	-
I alt	907	81	135	225	1.348	21	3	10	2

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 70. Antal retssager indgået ved kredsretterne i Grønland. 1964.

Retskredse	Færdssels-sager og andre kriminalsager	Skifte-sager		Fader-skabs-sager	Ægte-skabs-sager	Incas-sosag-fra Danm.	Andre civile sager	Subsi-diære afhøringer	Andre sager	I alt
		små	stør-re							
Nanortalik	9	1	7	64	1	10	4	2	6	104
Julianehåb.....	28	1	12	52	5	39	22	4	18	181
Narssaq.....	12	1	2	25	1	46	1	3	6	97
Ivigut	2	—	2	1	1	1	—	2	—	9
Frederikshåb.....	20	1	5	28	—	13	2	3	4	76
Godthåb	83	4	21	131	3	95	18	38	24	417
Sukkertoppen.....	25	2	8	46	2	14	13	3	3	116
Holsteinsborg.....	51	1	9	60	3	36	17	16	10	203
Kangâtsiaq }.....	29	2	6	60	7	30	2	18	8	162
Egedesminde }.....										
Christianshåb }.....	19	3	6	60	4	19	9	11	5	136
Jakobshavn }.....										
Vaigat	9	2	6	42	—	14	1	5	2	81
Godhavn.....	8	—	1	8	—	4	1	2	1	25
Umanak	4	2	6	17	1	5	1	1	—	37
Upernavik.....	10	2	7	23	1	5	—	2	3	53
Thule.....	—	—	—	10	1	—	—	2	—	13
Angmagssalik.....	2	1	—	76	—	—	6	—	4	89
Scoresbysund	4	—	—	25	1	—	—	—	—	30
Tilsammen.....	315	23	98	738	31	331	97	112	94	1839

Anm.: Oplysninger om de grønlandske domstole er tidligere fremkommet i Beretninger vedr. Grønland, se-
nest 1963 nr. 1.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 71. Antal retssager indgået ved kredsretterne i Grønland. 1967.

Retskredse	Færd-sels-sager	Andre krimi-nal-sager	Skifte-sager		Fader-skabs-sager	Ægte-skabs-sager	Incas-sosag-fra Danm.	Andre civile sager	Subsi-diære afhøringer	Andre sager	I alt
			små	stør-re							
Nanortalik	—	31	1	9	52	2	25	4	6	20	150
Julianehåb.....	10	65	1	5	41	1	66	13	4	17	223
Narssaq.....	3	30	—	6	37	3	53	7	4	16	159
Ivigut	—	—	—	—	1	—	1	2	2	1	7
Frederikshåb.....	3	23	3	5	47	1	58	13	11	11	175
Godthåb	41	73	—	18	115	5	68	137	82	35	574
Sukkertoppen.....	5	48	1	13	52	1	61	12	8	17	218
Holsteinsborg.....	23	64	—	10	69	2	98	52	14	25	357
Kangâtsiaq }.....	9	18	1	13	76	1	29	6	13	13	179
Egedesminde }.....											
Christianshåb.....	2	6	1	4	38	—	35	6	13	24	129
Jakobshavn.....	3	20	2	13	28	6	21	18	8	24	143
Vaigat	1	15	2	1	26	—	12	4	—	6	67
Godhavn.....	—	6	2	8	14	1	5	3	—	10	49
Umanak	1	16	1	4	19	4	13	6	6	14	84
Upernavik.....	—	12	2	6	19	—	11	—	—	11	61
Thule.....	—	—	—	3	11	1	—	—	—	—	15
Angmagssalik.....	1	15	1	3	32	—	2	5	—	2	61
Scoresbysund	—	6	—	1	5	3	1	2	2	2	22
Tilsammen.....	102	448	18	122	682	31	559	290	173	248	2673

Anm. Se anm. til tabel 70.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 72. Antal retssager m.v. indgået til Grønlands landsret 1964-67.

	Ankesager				1. instans sager							
	1964	1965	1966	1967	1964		1965		1966		1967	
					I alt	Heraf henviste	I alt	Heraf henviste	I alt	Heraf henviste	I alt	Heraf henviste
A. Retssager												
Færdselssager ...	7	6	3	23	1	-	1	-	2	-	1	-
Andr. kriminals..	16	27	32	28	-	-	1	-	2	-	2	-
Skiftesager.....	1	2	-	1	-	-	1	1	4	2	10	9
Faderskabssager.	34	35	27	37	7	-	3	-	-	-	-	-
Ægteskabssager .	4	2	6	1	1	-	-	-	-	-	1	1
Incassosager fra Danmark	-	-	-	1	12	-	17	-	23	-	31	-
Andre civ. sager .	11	15	28	22	16	10	10	3	14	11	23	16
Subsidiære afhøringer.....	-	1	-	-	-	-	15	2	17	-	13	1
Notarialsager ...	-	-	2	1	3	3	2	-	-	-	2	2
I alt	73	88	98	114	40	13	50	6	62	13	83	29
Dommen afsagt i 1. instans i:												
Syd. Vestgrønl. ¹	10	24	10	24	.	.	.	.	.	.	.	.
Åbentvandsområdet m.v. ² ...	39	36	53	52	.	.	.	.	.	.	.	.
Diskobugtomr. ³ .	20	16	24	33	.	.	.	.	.	.	.	.
Fangerdistr. ⁴	4	12	11	5	.	.	.	.	.	.	.	.
B. Kendelser⁵ ...	4	4	5	13	-	-	-	-	-	-	-	-

Anm.: Grønlands landsret er ankeinstans for de af kredsretterne afsagte domme. Som 1. instans behandler landsretten sager, der efter nærmere angivne regler henvises til den fra kredsretterne, sager fra områder, der ligger uden for kommunalinddelingen, samt enkelte andre sager.
Se anm. til tabel 70.

1. Nanortalik, Julianehåb og Narssaq retskredse.
2. Ivigtut, Frederikshåb, Godthåb, Sukkertoppen og Holsteinsborg retskredse.
3. Kangâtsiaq, Egedesminde, Christianshåb, Jakobshavn, Vaigat og Godhavn retskredse.
4. Umanak, Upernavik, Thule, Angmagssalik og Scoresbysund retskredse.
5. Kendelser om tilbageholdelse o.lign.

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 73. Anmeldelser og henlagte sager vedr. overtrædelse af kriminalloven 1965-68.

Politidistrikter ²	Antal sager anmeldt eller på anden måde kommet til politiets kundskab				Antal sager henlagt som uopklarede ¹				Antal sager henlagt af anden grund ¹			
	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968
Nanortalik.....	207	202	256	217	12	21	41	39	4	6	17	18
Julianehåb.....	476	567	552	648	58	74	105	145	21	19	52	47
Frederikshåb...	65	107	165	137	8	2	47	34	6	1	3	15
Godthåb.....	690	713	705	1.201	162	166	280	520	35	40	36	45
Sukkertoppen..	176	165	166	165	16	14	17	13	36	20	7	13
Holsteinsborg..	272	204	192	153	47	45	35	35	30	19	23	3
Egedesminde... } Christianshåb ³ }	281	396	247	298	25	29	30	52	29	11	9	13
Jakobshavn....	146	117	159	140	21	27	32	36	5	10	2	9
Qutdligssat....	60	143	112	86	3	10	14	5	3	4	3	1
Umanak.....	92	84	124	118	13	9	6	7	21	9	8	8
Upernavik.....	79	51	50	63	5	4	9	12	4	5	11	3
Angmagssalik..	76	95	115	115	15	20	27	29	11	22	4	16
Scoresbysund ⁴ ..	...	...	...	45	...	...	...	-	...	...	...	-
alt.....	2.620	3.065	2.985	3.541	385	450	658	936	205	171	180	200

Anm. 1: Tallene er ekskl. Thule kommune, Thule Air Base og Søndre Strømfjord.

Anm. 2: Oplysninger om politiets virksomhed fremkom tidligere i Beretninger vedr. Grønland, senest 1965 nr. 1.

1. Inkl. sager overført fra tidligere år.

2. Ekskl. Thule Air Base. Her var antallet af sager fig.: 1965 36, 1966 74, 1967 22, 1968 19.

3. Stationen oprettet pr. 1. jan. 1966.

4. Udenfor inddelingen i politidistrikter.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Tabel 74. Anmeldelser og henlagte sager vedr. overtrædelse af særlovgivning, vedtægter m.m. 1965-68.

Politidistrikter ²	Antal sager anmeldt eller på anden måde kommet til politiets kundskab				Antal sager henlagt som uopklarede ¹				Antal sager henlagt af anden grund ¹			
	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968
Nanortalik.....	94	113	129	148	5	1	-	-	5	4	7	6
Julianehåb.....	241	350	330	342	1	-	1	-	12	26	13	33
Frederikshåb...	11	58	179	79	-	-	-	-	2	1	2	-
Godthåb.....	514	357	269	259	3	1	10	19	13	10	11	11
Sukkertoppen..	144	101	56	59	2	-	-	-	18	12	4	2
Holsteinsborg..	162	145	220	121	-	4	1	5	29	12	8	13
Egedesminde... } Christianshåb ³ }	103	82	62	53	1	2	2	-	6	12	9	2
Jakobshavn....	60	43	28	65	-	1	-	2	4	11	3	20
Qutdligssat....	77	51	87	32	-	4	1	-	4	4	-	3
Umanak.....	283	85	71	36	1	-	-	-	-	-	-	5
Upernavik.....	75	37	37	268	-	-	-	-	11	17	9	2
Angmagssalik..	106	87	90	80	-	-	-	1	-	10	14	11
Scoresbysund ⁴ ..	...	...	...	2	...	1	1	1	1	42	6	3
I alt.....	1.870	1.585	1.588	1.626	13	14	16	28	101	161	86	111

Anm.: Tallene er ekskl. Thule kommune, Thule Air Base og Søndre Strømfjord. Se iøvrigt anm. 2 til tabel 73.

1. Inkl. sager overført fra tidligere år.

2. Ekskl. Thule Air Base. Her var antallet af sager (inkl. færdselsforseelser) fig.: 1965 255, 1966 212, 1967 168, 1968 218.

3. Stationen oprettet pr. 1. januar 1966.

4. Uden for inddelingen i politidistrikter.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Tabel 75. Begåede forhold vedr. kriminalloven, afgjort 1965-68, fordelt efter lovovertrædelsens art

Kriminallovens kapitler	1965	1966	1967	1968
Forbrydelser mod off. myndighed, orden og fred, samt i off. tjeneste eller hverv. (Kap. 7-9).....	150	152	141	72 ¹
Falsk forklaring og falsk anklage, forbrydelse vedr. penge og bevismidler. (Kap. 10-12).....	2	3	4	13
Udbredelse af kønssygdom og fremkaldelse af fare for kønssygdom. (Kap. 13, § 42-43).....	86	157	94	52
Almenfarlige forbrydelser i øvrigt og skadelig erhvervsvirksomhed. (Kap. 13, § 39-41, kap. 14).....	8	35	34	13
Forbrydelser i familieforhold og mod kønssædeligheden. (Kap. 15-16).....	105	114	71	157
Manddrab. (Kap. 17, § 57).....	2	—	2	3
Forbrydelser mod liv og legeme i øvrigt. (Kap. 17, § 58-64)....	208	155	192	129
Forbrydelser mod dyr. (Kap. 18).....	8	11	10	17
Forbrydelser mod den personlige frihed. (Kap. 19-20).....	90	83	83	136
Tyveri. (Kap. 21, § 72).....	819	848	924	1.120 ²
Ulovlig omgang med hittegods, hæleri, brugstyveri. (Kap. 21, § 73, 78, 80).....	53	80	88	75
Bedrageri m.m. (Kap. 21, § 74-77, 81).....	37	41	69	83
Tingsbeskadigelse. (Kap. 21, § 79).....	169	130	116	139
Antal afgjorte forhold i alt.....	1.737	1.809	1.828	2.009
heraf: Nanortalik politidistrikt.....	107	133	138	202
Julianehåb ».....	340	325	352	424
Frederikshåb ».....	66	59	44	82
Godthåb ».....	468	397	397	378
Sukkertoppen ».....	154	98	105	103
Holsteinsborg ».....	145	166	156	120
Egedesminde ».....	136	165	102	268
Christianshåb ».....	85	118	106	76
Jakobshavn ».....	85	96	128	111
Qutdligssat ».....	41	93	97	61
Umanak ».....	84	58	73	49
Upernavik ».....	77	37	30	39
Angmagssalik ».....	34	64	100	51
Scoresbysund kommune.....	...	...	...	45

Anm.: Tallene er ekskl. Thule kommune, Thule Air Base og Søndre Strømfjord. Scoresbysund kommune indgår kun i tallene for 1968.

Se iøvrigt anm. 2 til tabel 73.

1. Herunder 1 forbrydelse mod statens sikkerhed m.v. (Kap. 5-6).

2. Herunder 25 formueforbrydelser uden nærmere angivelse.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Tabel 76. Begåede forhold vedr. særlovgivningen, vedtægter m.v., afgjort 1965-68, fordelt efter overtrædelsernes art

Overtrædelsernes art	1965 ¹	1966 ¹	1967 ²	1968 ³
Politivedtægtens ordensbestemmelser.....	911	816	589	449
Færdselsbestemmelser.....	181	217	403	317
Fredningsbestemmelser.....	45	38	16	17
Brandpolitilovgivningen.....	79	80	60	62
Afgiftslovgivningen.....	33	50	56	44
Fiskerilovgivningen.....	2	2	5	2
Bestemmelser om hundehold, husdyrhold....	10	40	30	29
Spiritusbestemmelser.....	—	11	8	5
Bekendtgør. om bekæmpelse af kønssygd....	207	193	185	163
Diverse.....	14	23	17	37
Tilsammen.....	1.482	1.470	1.369	1.125

Anm.: Hvor intet andet er anført, er tallene eksklusive Thule og Scoresbysund kommuner samt Thule Air Base og Søndre Strømfjord.
Se iøvrigt anm. 2 til tabel 73.

1. Inkl. Thule Air Base.
2. Ekskl. Umanak politidistrikt (uoplyst).
3. Inkl. Scoresbysund.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Tabel 77. Foranstaltninger pålagt ved dom eller bøvedtagelse. 1965-68

	For overtrædelse af kriminalloven				For overtrædelse af særlovgivningen			
	1965	1966	1967	1968 ¹	1965 ²	1966 ²	1967	1968 ¹
<i>A. Kun én foranstaltning pålagt.</i>								
Advarsel.....	96	10	12	17	59	4	7	6
Bøde.....	672	560	505	417	959	789	808	497
Beskikkelse af tilsyn.....	10	2	1	14	—	—	—	—
Anvisning af ophold på bestemt sted.....	5	4	—	5	—	—	—	—
Tvangsarbejde.....	4	—	—	—	—	—	—	—
Tvangsuddannelse.....	1	—	—	—	—	—	—	—
Lægeligt begrundet kur eller anstaltsbehandl..	8	—	1	1	—	—	—	—
Forvaring.....	6	5	5	3	—	—	—	—
Afholdspålæg.....	28	4	1	4	—	—	—	—
Andre indskrænkninger i handlefriheden.....	12	—	1	1	—	—	—	—
Konfiskation.....	4	—	1	—	16	—	2	7
Tilsammen.....	846	585	527	462	1.034	793	817	510
<i>B. Flere foranstaltninger pålagt ved samme afgørelse</i>								
Antal afgørelser i alt.....	...	...	296	267	...	...	127	143
Heraf: Erstatning i forb. m. anden foranstaltn.	...	...	142	229	31	11	25	12
Frakendelse af førerbevis i forb. m. anden foranstaltning.....	...	...	3	22	55	61	81	102
Afvænningsbehandling i forb. m. anden foranstaltning.....	...	...	123	44	—	—	5	4

Anm.: Hvor intet andet er anført, er tallene eksklusive Thule og Scoresbysund kommuner samt Thule Air Base og Søndre Strømfjord.
Se iøvrigt anm. 2 til tabel 73.

1. Inkl. Scoresbysund.
2. Inkl. Thule Air Base.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Tabel 78. Tvangsfuldbyrdelser i civile sager 1965-68

	1965	1966	1967	1968
Domme eller forlig fra Grønland, herunder erstatninger idømt i kriminelle sager.....	356	352	401	325
Bidragssager fra Grønland.....	92	344	211	449
Bolig- og erhvervsstøttesager og andre sager vedr. offentlige lån	71	335	290	516
Domme eller forlig fra Danmark.....	188	185	256	168
Bidragssager fra Danmark.....	497	554	594	744
Danske skattesager.....	235	257	518	869
Andre krav.....	101	58	258	224
Tilsammen.....	1.540	2.085	2.528	3.295
Heraf gennemført ved pålæg om løntilbageholdelse.....	...	...	1.086	876

Anm.: Tallene er eksklusive Thule og Scoresbysund kommuner samt Thule Air Base og Søndre Strømfjord. Se iverigt anm. 2 til tabel 73.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Tabel 79. Diverse arbejdsopgaver under politiet i Grønland. 1965-68.

	1965	1966	1967	1968
Forkyndelse af stævninger.....	1.824	2.542	3.119	3.961
Ydet retshjælp.....	482	536	649	638
Eftersøgnings- og redningsforanstaltninger...	175	187	198	265
Eftersøgte personer.....	363	373	366	648
Eftersøgningsdage.....	217	224	241	308
Grønland. førerbeviser i forb. med køreprover...	463	407	473	546
Udstedte næringsbreve.....	167	229	179	245
Øvrighedssager.....	1.260	1.430	1.426	1.344
Arresternes anvendelse:				
antal dage i alt.....	2.223	2.063	2.359	2.292
antal personer i alt.....	1.527	1.607	1.812	1.548
heraf som detention:				
antal dage.....	1.704	1.551	1.694	1.466
antal personer.....	1.445	1.449	1.675	1.296
Rejsedage.....	1.356	1.078	910	973

Anm.: Tallene er ekskl. Thule og Scoresbysund kommuner samt Søndre Strømfjord. Se iverigt anm. 2 til tabel 73.

Kilde: Materiale fra rigspolitichefen.

Grønlands Landsråds Forhandlinger 1968, bilag 4.

Tabel 80. Motorkøretøjer i Grønland. 1966-68

	Pr. 31. dec. 1966			Pr. 31. dec. 1967			Pr. 31. dec. 1968		
	Ejerforhold			Ejerforhold			Ejerforhold		
	Off. institutioner	Pri-vate	Til-sammen	Off. institutioner	Pri-vate	Til-sammen	Off. institutioner	Pri-vate	Til-sammen
Hyrevogne.....	-	90	90	-	154	154	-	197	197
Personbiler til udlejning u/ fører.....	-	-	-	-	3	3	-	2	2
Sygebiler.....	14	-	14	14	-	14	18	-	18
Alm. personbiler i øvrigt...	110	256	366	126	369	495	147	494	641
Alm. personbiler m.v. i alt .	124	346	470	140	526	666	165	693	858
Rute- og turistbiler.....	3	4	7	3	8	11	2	11	13
Brandkøretøjer.....	20	-	20	30	-	30	31	-	31
Vare- og lastbiler.....	249	342	591	250	369	619	259	576	835
Automobiler i alt.....	396	692	1.083	423	903	1.326	457	1.280	1.737
Motorcykler i alt.....	7	116	123	16	146	162	6	114	120
heraf med sidevogn.....	-	10	10	2	13	15	1	25	26

Anm.: Oplysningerne omfatter ikke radiovejstationerne, forsvarsområder m.v.

Kilder: Statistiske efterretninger 1967 nr. 41, 1968 nr. 44, 1969 nr. 35.

Tabel 81. De grønlandske sygehuse 1968

	Læ- ger ¹	Norme- ret antal senge	Ant. sengedage		Gns. daglig belæg- ning ²	Belæg- nings- pro- cent ²	Gns. ligge- tid ² (dage)	Patientbevægelse			
			Pati- enter	Led- sagere				Over- ligg. pr. 1/1 1968	Ind- lagte	Ud- skrev- ne	Døde
Nanortalik	1	20	4.295	19	11,7	58,5	12,6	7	348	336	5
Julianehåb.....	3	44	13.027	156	35,6	80,9	13,8	26	946	929	18
Narssaq.....	2	13	3.819	10	10,4	80,0	10,2	8	377	367	8
Frederikshåb.....	2	30	9.288	124	25,4	84,7	10,6	27	874	869	6
Godthåb ³	3	27	6.304	1.360	17,2	63,3	28,1	12	226	218	2
Sukkertoppen.....	2	29	9.569	163	26,1	90,0	15,1	16	633	624	9
Holsteinsborg.....	2	32	15.618	63	42,7	133,4	17,3	23	916	883	18
Egedesminde.....	3	85	21.122	2.336	57,7	67,9	16,5	54	1.276	1.257	18
Christianshåb.....	1	14	4.253	36	11,6	82,9	8,2	1	526	518	2
Jakobshavn.....	2	36	11.707	376	32,0	88,9	18,6	30	615	599	26
Godhavn.....	1	8	2.154	43	5,9	73,8	8,3	3	261	258	1
Qutdligssat.....	1	20	4.127	23	11,3	56,5	15,4	10	258	259	9
Umanak.....	2	33	8.783	604	24,0	72,7	19,5	20	451	446	4
Upernavik.....	2	36	6.879	1.616	18,8	55,3	26,3	15	260	258	3
Thule.....	1	13	2.754	217	7,5	57,7	21,7	3	127	124	1
Angmagssalik.....	2	24	8.327	1.731	22,8	95,0	13,5	20	629	611	5
Scoresbysund.....	1	10	2.437	50	6,7	60,9	12,9	4	190	188	1
D.I.H. kir.....	9	211	25.800	—	70,5	103,7	16,5	60	1.556	1.555	11
D.I.H. med.....			17.587	—	48,1	70,7	28,1	36	625	611	15
D.I.H. tub.....			18.773	—	51,3	75,4	126,0	61	149	149	1
Grønland i alt.....	40	685	196.623	8.927	537,2	78,4	17,5	436	11.243	11.059	163

Anm.: I tabellen er ikke medregnet raske spædbørn.

1. Ansat ved lægedistriktet.

2. Kun patienter.

3. Sygehuset anvendes som plejehjem og børneplejehjem m.v.

Kilde: Oplysninger meddelt af landslægen i Grønland.

Tabel 82. Patienter overført til Dronning Ingrid's Hospital eller til Danmark 1960-68

Lægedistrikter	1960		1966		1967		1968		
	Til DIH	Til Danm.	Til DIH	Til Danm.	Til DIH	Til Danm.	Til DIH	Til Danm.	
<i>Patienten overført fra:</i>									
Nanortalik.....	98	...	36	7	50	10	32	10	
Julianehåb.....		...	102	27	87	19	88	18	
Narssaq.....		...	67	21	48	21	43	19	
Frederikshåb.....		32	...	116	13	51	11	52	4
Sukkertoppen.....		40	...	71	17	57	13	52	18
Holsteinsborg.....		40	...	29	15	50	36	61	21
Egedesminde.....		46	...	37	17	37	17	63	19
Christianshåb.....		57	...	26	3	17	12	25	10
Jakobshavn.....			...	44	16	43	15	69	13
Godhavn.....			12	...	21	4	9	5	33
Qutdligssat.....	20	...	22	5	22	8	17	4	
Umanak.....	8	...	30	12	19	9	45	14	
Upernavik.....	12	...	20	10	11	6	23	4	
Thule.....	7	...	4	2	0	1	3	7	
Angmagssalik.....	—	...	47	14	19	15	30	25	
Scoresbysund.....	—	...	1	11	0	4	1	4	
I alt (excl. Godthåb).....	372	...	673	237	520	202	637	202	
Godthåb distr.....	217	...	1.831	43	1.883	60	1.749	41	
Andre.....	21	...	—	—	98	3	127	5	
I alt.....	610	151	2.504	280	2.501	265	2.513	248	

Kilde: Beretn. vedr. Grl. 1961 nr. 5, 1967 nr. 4, 1968 nr. 5.

Oplysninger meddelt af landslægen i Grønland.

Tabel 83. Dødsårsager i Grønland 1960-68

Internat. nomenklatur, forkortet liste B	1960			1966			1967			1968		
	Mænd	Kvin- der	I alt	Mænd	Kvin- der	I alt	Mænd	Kvin- der	I alt	Mænd	Kvin- der	I alt
B1 Lungetuberkulose	4	6	10	2	-	2	1	2	3	2	-	2
B2 Anden tuberkulose	2	-	2	-	-	-	-	1	1	1	-	1
B9 Kighoste	-	-	-	3	2	5	1	-	1	-	2	2
B10 Meningokokinfektion	-	-	-	-	-	-	-	-	-	6	5	11
B14 Mæslinger	6	3	9	1	4	5	4	2	6	-	2	2
B17 Andre infektionssygde	8	14	22	19	15	34	7	18	25	11	14	25
B19 Godartede og uspecifi- cerede svulster	-	1	1	1	3	4	-	-	-	-	-	-
B20 Sukkersyge	-	-	-	1	1	1	-	-	-	-	-	-
B21 Anæmi	-	-	-	1	-	1	-	1	1	-	-	-
B22 Karsygdomme i central- nervesystemet	8	3	11	9	8	17	11	4	15	13	13	26
B23 Meningitis (ikke tuberkul., syfil., el. meningokok) ..	1	2	3	4	4	8	1	2	3	1	4	5
B25 Hjertesygdomme, kroni- ske, rheumatiske	1	1	2	-	1	1	1	1	2	2	1	3
B26 Hjertesygde, arteriosclero- tiske og degenerative	13	8	21	10	18	28	17	15	32	10	17	27
B27 Andre hjertesygdomme	2	4	6	1	7	8	4	2	6	4	2	6
B28 Forhøjet blodtryk med hjertesygdomme	1	3	4	-	-	-	-	-	-	-	1	1
B30 Influenza	2	2	4	2	1	3	2	2	4	2	3	5
B31 Lungebetændelse	16	11	27	17	21	38	8	3	11	19	15	34
B32 Bronchitis	-	-	-	1	-	1	2	2	4	3	3	6
B33 Mavesår og sår på tolv- fingertarm	-	1	1	1	-	1	-	-	-	1	-	1
B34 Blindtarmsbetændelse	-	-	-	-	1	1	-	-	-	-	-	-
B35 Ileus og brok	3	4	7	4	1	5	2	2	4	1	-	1
B36 Gastroenteritis, tyndtarms- og tyktarmskatarr	6	3	9	3	1	4	4	6	10	8	2	10
B37 Levercirrhose	-	-	-	-	-	-	1	1	2	1	-	1
B38 Nefritis og Nefrose	2	1	3	5	1	6	-	-	-	3	-	3
B40 Komplikationer under svangerskab	-	2	2	-	-	-	-	1	1	-	2	2
B41 Medfødte misdannelser ..	4	5	9	6	5	11	7	3	10	1	2	3
B42 Fødselslæsioner m.m.	5	7	12	10	7	17	16	7	23	7	2	9
B43 Infektioner hos nyfødte ..	3	2	5	3	-	3	3	2	5	2	5	7
B44 Andre sygdomme hos nyf.	12	4	16	22	19	41	9	8	17	4	8	12
B45 Alderdomssvaghed og ikke definerede sygdomme ..	7	4	11	2	1	3	7	2	9	4	1	5
B46 Alle andre sygdomme	2	5	7	5	2	7	7	11	18	2	5	7
BE47 Motorkøretøjsulykker ..	43	15	58	3	3	6	3	1	4	-	-	-
BE48 Andre ulykker				55	15	70	62	8	70	53	16	69
BE49 Selvmord				4	-	4	6	3	9	10	1	11
BE50 Mord og drab				-	-	-	1	-	1	2	-	2
I alt	151	111	262	194	141	335	187	110	297	177	130	307
Alternativ klassifikation af voldsom død:												
BN47 Frakturer og lignende ..	2	3	5	13	5	18	17	2	19	22	-	22
BN48 Forbrændinger	5	1	6	1	2	3	5	1	6	3	1	4
BN49 Forgiftninger	2	1	3	1	-	1	7	2	9	3	5	8
BN50 Alle andre skader	34	10	44	47	11	58	43	7	50	37	11	48
heraf drukning	...	...	...	31	6	37	29	3	32	31	3	34
I alt	43	15	58	62	18	80	72	12	84	65	17	82

Kilder: Statistisk Årbog 1962, pag. 432. Beretninger vedr. Grønland 1961, nr. 4., pag. 20-21.
Statistisk Årbog 1969, pag. 463. Medicinalberetning 1, Kbhv. 1969, pag. 169

Oplysninger meddelt af Sundhedsstyrelsen

Tabel 84. Nyregistrerede tuberkulose tilfælde 1956-68

Lægedistrikter	1956	1960	1965	1966	1967	1968
Nanortalik.....	29	11	5	4	4	3
Julianehåb.....	75	22	13	13	8	12
Narssaq.....	33	10	9	9	4	4
Frederikshåb (incl. Ivigtut)...	32	12	2	3	2	4
Godthåb.....	33	32	19	13	6	6
Sukkertoppen...	44	19	5	11	7	5
Holsteinsborg....	13	15	2	5	9	10
Egedesminde.....	75	53	12	7	10	6
Christianshåb....	54	38	1	3	5	1
Jakobshavn.....			8	6	7	4
Qutdligssat.....	45	10	1	2	1	3

Lægedistrikter	1956	1960	1965	1966	1967	1968
Godhavn.....	12	3	2	2	1	2
Umanak.....	32	8	10	3	11	4
Upernavik.....	18	3	5	5	3	5
Vestgrønland i alt.	495	236	94	86	78	69
Thule.....	4	3	1	-	-	-
Angmagssalik....	12	10	13	5	2	2
Scoresbysund....	2	4	1	3	1	1
Hele Grønland....	254	111	101	86	72	72

Kilde: Beretning vedr. Grønland 1968, nr. 5, pag. 27.
Oplysninger meddelt af landslægen i Grønland.

Tabel 85. Anmeldte sygdomstilfælde (anmeldelsespligtige) 1960-68

	1960	1966	1967	1968
Tyfus.....	-	1	2	-
Paratyfus.....	9	32	12	9
Hjernehindebetændelse	-	33	28	31
Hjernebet., akut. epid..	2	-	3	-
» andr. form.	-	1	-	1
Ornithosis.....	-	2	1	-
Akut mavetarminfekt..	632	1.164	1.018	1.648
Dysenteri.....	4	-	-	-
Skarlagensfeber.....	1	7	2	12
Alm. halsbetændelse...	2.578	2.538	2.972	3.553
Rosen.....	22	21	12	11
Kighoste.....	1	1	37	512
Mæslinger.....	-	1	27	2.761
Røde hunde.....	8	61	81	54
Skålkopper.....	613	383	235	458
Fåresyge.....	9	125	287	113
Epidemisk leverbet. ...	56	40	60	49
Mononucleose.....	-	2	3	9
Epidem. svimmelhed ..	-	12	4	31
Gigtfeber.....	7	17	16	32

	1960	1966	1967	1968
Akut infektion i øvre luftveje.....	-	2.884	3.125	3.068
Influenza.....	2.225	3.136	1.075	3.884
Lungebetændelse.....	1.042	1.809	1.658	2.223
Akut brystkatar.....	470	545	602	969
Bylder og blæreudslet hos nyfødte.....	1	-	1	8
Fnat.....	478	1.287	942	341
Erhvervet syfilis.....	-	4	3	2
Gonorré.....	2.908	4.582	4.542	6.191
Venerisk lymfeknude- svulst.....	-	1	-	-
I alt.....	11.066	18.689	16.748	25.970

Anm. Vedr. anmeldte tilfælde af tuberkulose henvises
tabel tabel 84.

Kilde: Statistisk Årbog 1962, pag. 433.
» » 1969, pag. 465.

Oplysninger meddelt af Sundhedsstyrelsen.

Tabel 86. Antal lærlinge i lærepladser i Grønland 1968

	Virksomhedens art		I alt
	Privat	Statslig	
I. Håndværksfag			
Automekanikere....	2	22	24
Bagere.....	2	7	9
Elektrikere.....	3	10	13
Elektromekanikere..	-	3	3
Malere.....	10	1	11
Maskinarbejdere....	1	37	38
Rørsmede.....	5	5	10
Skibstømrere.....	-	17	17
Tømrere.....	27	3	30
I alt.....	50	105	155
II. Handels- og kontor			
Butik.....	16	92	108
Kontor.....	2	102	104
I alt.....	18	194	212
I-II. Alle fag.....	68	299	367

Kilde: Lærlingeudvalgene for Grønland.

Tabel 87. Børneskolen i Grønland

Skoledistrikter	Antal pr. 31. dec. 1967											Antal børn 7-14 år pr. 31. dec. ¹			
	Børn 0-7 år	Undervisn. pl. børn (7-14 år)	Heraf børn fra andre steder	Skolesteder ford. efter ant. børn (7-14 år)								Klasser i børneskol.	1960	1965	1966
				1-10 børn	11-20 børn	21-50 børn	51-100 børn	101-200 børn	over 200 børn	Skolesteder i alt					
Nanortalik	by....	358	211	13	-	-	-	-	-	1	1	16	147	176	187
	bygder	376	352	3	4	-	3	2	1	-	10	32	312	334	342
	i alt ..	734	563	16	4	-	3	2	1	1	11	48	459	510	529
Julianehåb	by....	597	451	10	-	-	-	-	-	1	1	25	317	378	411
	bygder	131	102	-	1	1	2	-	-	-	4	17	110	81	140
	i alt ..	728	553	10	1	1	2	-	-	1	5	42	427	459	551
Narssaq	by....	390	283	8	-	-	-	-	-	1	1	15	177	265	270
	bygder	57	52	17	1	1	1	-	-	-	3	13	57	58	36
	i alt ..	447	335	25	1	1	1	-	-	1	4	28	234	323	306
Frederikshåb	by....	404	359	2	-	-	-	-	-	1	1	19	163	257	302
	bygder ²	143	148	5	-	3	-	1	-	-	4	14	139	169	143
	Ivigtut	547	507	7	-	3	-	1	-	1	5	33	302	426	445
Godthåb	by....	1.538	883	98	-	-	-	-	-	2	2	51	413	751	828
	bygder	179	174	1	-	1	2	1	-	-	4	15	210	206	193
	i alt ..	1.717	1.057	99	-	1	2	1	-	2	6	66	623	957	1.021
Sukker- toppen	by....	668	578	23	-	-	-	-	-	1	1	36	295	432	482
	bygder	265	234	-	-	-	1	1	1	-	3	17	167	221	231
	i alt ..	933	812	23	-	-	1	1	1	1	4	53	462	653	713
Holsteins- borg	by....	789	593	13	-	-	-	-	-	1	1	25	304	455	526
	bygder	108	97	-	-	1	2	-	-	-	3	16	93	76	74
	i alt ..	897	690	13	-	1	2	-	-	1	4	41	397	531	600
Egedes- minde-	byer ..	831	616	172	-	-	-	1	-	1	2	21	330	510	582
	bygder	387	317	-	2	5	3	2	-	-	12	31	337	320	339
	Kangât.	1.218	933	172	2	5	3	3	-	1	14	52	667	830	921
Christianshåb	by....	397	234	-	-	-	-	-	-	1	1	18	105	187	214
	bygder	81	48	-	1	-	1	-	-	-	2	9	63	47	49
	i alt ..	478	282	-	1	-	1	-	-	1	3	27	168	234	263
Jakobs- havn	by....	560	389	-	-	-	-	-	-	1	1	23	229	333	380
	bygder	141	89	-	-	1	2	-	-	-	3	9	49	93	81
	i alt ..	701	478	-	-	1	2	-	-	1	4	32	278	426	461
Qutdligssat:	by..	372	243	-	-	-	-	-	-	1	1	18	217	263	254
Godhavn	by....	241	150	1	-	-	-	-	1	-	1	12	112	135	141
	bygder	32	32	-	1	-	1	-	-	-	2	4	121	37	34
	i alt	273	182	1	1	-	1	-	1	-	3	16	233	172	175
Umanak	by....	243	202	12	-	-	-	-	-	1	1	17	150	195	204
	bygder	338	284	-	-	2	4	2	-	-	8	19	207	244	276
	i alt ..	581	486	12	-	2	4	2	-	1	9	36	357	439	480
Uper- navik	by....	248	148	10	-	-	-	-	1	-	1	11	87	114	140
	bygder	392	251	-	1	4	6	-	-	-	11	24	158	189	244
	i alt ..	640	399	10	1	4	6	-	1	-	12	35	245	303	384
Thule	by....	81	65	24	-	-	-	1	-	-	1	5	50	38	71
	bygder	124	72	3	1	5	-	-	-	-	6	11	30	51	67
	i alt ..	205	137	27	1	5	-	1	-	-	7	16	80	89	138
Angmag- ssalik	by....	300	154	7	-	-	-	-	1	-	1	13	88	147	150
	bygder	447	344	-	1	1	3	1	1	-	7	31	277	326	322
	i alt ..	747	498	7	1	1	3	1	2	-	8	44	365	473	472
Scores- bysund	by....	90	72	-	-	-	-	1	-	-	1	3	38	61	66
	bygder	53	43	-	-	1	1	-	-	-	2	4	21	40	43
	i alt ..	143	115	-	-	1	1	1	-	-	3	7	59	101	109
Hele	byer ..	8.007	5.549	390	-	-	-	3	3	13	19	323	3.181	4.637	5.143
Grønland	bygder	3.354	2.721	32	13	26	32	10	3	-	84	271	2.392	2.552	2.679
	i alt ..	11.361	8.270	422	13	26	32	13	6	13	103	594	5.573	7.189	7.822

1. Antal underviste børn, herunder børn der ikke er hjemmehørende på undervisningsstedet.

2. Inkl. Ivigtut by.

Kilder: Beretninger vedr. Grønland 1962, nr. 3, s. 82-87; 1967 nr. 3, s. 89-92; 1968 nr. 3, s. 94-97.
Grønlands Skolevæsen 1967/68, s. 106-109.

Tabel 88. Grønlandske lærlinge og elever m.v. under uddannelse i Danmark. 1965-68

Fag	Egentlige lærlinge og elever				Supplerende uddannelse			
	1965	1966	1967	1968	1965	1966	1967	1968
Automekanikere.....	4	16	22	24	-	-	-	-
Bagere.....	-	-	-	1	-	-	-	-
Barneplejersker.....	3	4	-	-	-	-	-	-
Beskæftigelsesterapeuter.....	-	1	1	-	-	-	-	-
Blikkenslagere.....	2	2	2	3	-	-	-	-
Bogbindere.....	-	-	-	-	1	1	-	-
Bogtrykkere.....	1	-	-	-	-	-	-	-
Butiksslagtere.....	-	-	1	1	-	-	-	-
Børneforsorgsassistenters.....	-	4	-	-	-	-	-	-
Damefrisørerinder.....	6	7	9	8	-	-	-	-
Elektrikere.....	7	11	14	14	1	-	-	-
Elektromekanikere.....	-	-	1	-	-	-	-	-
Filetarbejdere.....	-	-	1	-	-	-	-	-
Fiskere.....	-	-	-	-	1	1	-	-
Flyvere.....	1	-	-	-	-	-	-	-
Flyvemekanikere.....	6	7	6	5	-	-	-	-
Fødselshjælpere.....	-	-	-	-	1	2	6	6
Fåreholdere.....	5	4	6	6	-	-	-	-
Handelsmedhjælpere.....	7	3	2	2	11	9	4	-
Herrefrisører.....	-	2	2	1	-	-	-	-
Håndarbejds lærerinder.....	4	4	2	-	-	-	-	-
Jordemødre.....	7	8	9	8	-	-	-	-
Journalister.....	1	1	1	-	-	-	-	-
Klinikassistenter.....	1	1	1	-	-	-	-	-
Kokke.....	-	2	2	1	-	-	-	-
Konstruktører.....	3	3	3	4	-	-	-	-
Kontorassistenter.....	9	3	2	2	3	2	2	1
Laboranter.....	1	1	1	-	-	-	-	-
Landbrugsmedhjælpere.....	-	-	2	3	-	-	-	-
Lægeseekretærer.....	2	2	2	-	-	-	-	-
Malere.....	11	14	12	9	1	2	1	-
Maskinarbejdere.....	12	12	16	12	-	1	1	-
Maskinmestre.....	-	-	2	2	-	-	-	-
Minkavlere.....	3	1	-	-	-	-	-	-
Murere.....	5	4	3	2	-	-	-	-
Oldfruer.....	1	2	3	3	-	-	-	-
Omsorgsassistenters.....	2	2	2	2	-	-	-	-
Postmedhjælpere.....	5	3	1	1	-	-	-	-
Radiomekanikere.....	1	-	1	-	-	-	-	-
Rørsmede.....	-	1	2	1	-	-	-	-
Skibsførere.....	1	2	1	-	-	-	-	-
Skibskokke.....	2	2	4	3	-	-	-	-
Skibstømrere.....	-	-	-	-	2	6	9	9
Slagtere.....	1	-	-	-	-	-	-	-
Slakteriarbejdere.....	-	-	-	-	2	-	-	-
Snedkere.....	1	-	-	1	-	-	-	-
Stud. techn.....	2	2	5	3	-	-	-	-
Styrmænd.....	3	1	1	2	-	-	-	-
Sy- og tilskærere.....	3	3	6	5	-	-	-	-
Sygeplejersker.....	21	30	23	20	-	-	-	-
Sømænd.....	14	12	8	4	5	2	-	1
Tandteknikere.....	3	4	4	3	-	-	-	-
Telegrafister.....	-	2	3	2	-	-	-	-
Trafikassistenter.....	3	4	4	3	-	-	-	-
Traktormekanikere.....	3	4	4	5	-	-	-	-
Typografer.....	2	1	1	-	-	1	-	-
Tømrere.....	12	10	8	7	2	-	1	1
Vævere.....	1	-	-	-	-	-	-	-
Økonomaer.....	2	3	1	1	-	-	-	-
I alt.....	185	205	207	174	30	27	24	18

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 89. Grønlandske elever under boglig uddannelse i Danmark. 1965-68

Uddannelse	1965		1966		1967		1968	
	I alt	Heraf mænd	I alt	Heraf mænd	I alt	Heraf mænd	I alt	Heraf mænd
Universitet:								
stud. jur.	2	2	3	2	2	2	2	2
stud. mag.	4	4	2	2	2	2	2	2
stud. theol.	1	1	1	1	1	1	1	1
stud. med.	3	3	4	4	3	3	3	3
stud. psyk.	-	-	-	-	1	1	-	-
stud. scient.	-	-	1	1	1	1	1	1
stud. merc.	-	-	-	-	1	1	1	1
Seminarium.	16	9	10	5	10	6	9	4
Ingeniør.	-	-	1	1	1	1	1	1
Socialrådgiver.	2	2	4	4	3	3	3	3
Handelshøjskole.	-	-	1	1	-	-	-	-
Handelsskole.	-	-	1	1	1	1	5	5
Husholdningslærerinde.	2	-	1	-	1	-	1	-
Barneplejerske.	-	-	-	-	1	-	-	-
Børnehavelærerinde.	15	-	13	-	16	-	23	-
Bibliotek.	-	-	1	-	-	-	-	-
Telegrafist.	-	-	-	-	1	-	2	1
Gymnasium.	12	10	12	11	20	14	18	11
Højere forberedelseseksamen.	-	-	-	-	5	5	7	5
Børneforsorgspædagog.	-	-	-	-	-	-	4	-
Realkursus.	-	-	-	-	-	-	1	-
Andelsskole.	-	-	-	-	-	-	1	1
Værkstedsskole.	-	-	-	-	-	-	1	1
Bankskole.	-	-	-	-	-	-	1	1
Maskinmesterskole.	-	-	-	-	-	-	1	1
Årskursus på Lærerhøjskolen.	-	-	3	2	-	-	-	-
Musikpædagog.	-	-	1	-	-	-	-	-
Andre uddannelser.	-	-	-	-	-	-	6	3
I alt	57	31	59	35	70	41	94	47

Kilde: Materiale i Ministeriet for Grønland.

Tabel 90. Kirkelige forhold i Grønland. 1968

Præstegæld	Folketal pr. 31/12 1968 ¹	Kirke- lokaler	Præ- ster	Kateketer				Døb- te	Konfir- me- rede	Alter- gæster	Ægte- viede par
				sem.- udd.	and. udd.	ingen udd.	I alt				
Nanortalik	1.989	4	1	4	1	—	5	70	38	1.967	9
Sydprøven	936	6	1	1	3	3	7	24	23	1.862	5
Julianehåb	3.086	4	2	3	1	3	7	79	64	2.159	7
Narssaq	2.171	4	1	3	—	1	4	28	38	1.001	17
Frederikshåb	2.509	4	1	2	2	1	5	74	69	2.292	11
Fiskenæsset	332	1	1	—	1	—	1	10	11	391	2
Godthåb	7.297	5	3	3	—	2	5	195	113	2.692	27
Sukkertoppen	3.660	4	1	4	2	—	6	125	88	1.414	12
Holsteinsborg	4.043	4	1	2	2	1	5	153	71	1.314	23
Egedesminde	4.753	13	3	2	5	7	14	157	103	4.329	32
Godhavn	971	2	1	1	1	1	3	27	25	1.233	3
Christianshåb	1.830	3	1	1	2	1	4	72	29	1.860	15
Jakobshavn	2.553	2	2	1	2	—	3	84	48	1.698	6
Qutdligssat	1.476	3	1	2	1	—	3	74	37	1.413	5
Umanak	2.348	9	1	3	4	3	10	70	58	2.116	7
Upernavik	1.930	9	1	2	5	6	13	66	30	1.705	7
Thule	682	4	1	—	3	3	6	35	15	792	2
Angmagssalik	2.462	7	1	2	6	6	14	116	61	2.575	6
Scoresbysund	502	2	1	—	2	—	2	25	11	621	1
Hele Grønland 1968.	45.530	90	25	36	43	38	117	1.484	932	33.434	197
1967.	43.618	91	24	35	44	43	122	1.604	885	31.949	210
1965.	39.464	92	23	41	51	29	121	1.700	743	32.796	215
1960.	33.043	104	19	57	43	32	132	1.482	679	30.329	274
1955.	27.024	112	22	72	52	41	165	1.191	612	25.123	219

1. I befolkningstallene pr. 31. dec. 1968 er flg. vejrstationer m.v. ikke medregnet: Station Nord, Qutdleq, Tingmiarmiut, Aputitêq, Mesters Vig, Daneborg og Danmarkshavn.

Kilde: Materiale udlånt af Kirkeministeriet.

Tabel 91. Folketingsvalget i Grønland 1968¹

	Væl- gere i alt	Stem- me- procent	Afgivne stemmer i alt	Ugyldige stemmer		Gyldige stemmer				
				Blan- ke	An- dre	I alt	Knud Hertling	Lars Chemnitz	Nikolaj Rosing	Jonathan Motzfeldt
1. opstillingskreds	8.247	60,4	4.979	127	49	4.803	3.193	1.610	.	.
Kangåtsiaq	435	75,9	330	2	4	324	207	117	.	.
Egedesminde	1.443	60,6	874	33	9	832	692	140	.	.
Christianshåb	869	59,5	517	38	4	475	354	121	.	.
Jakobshavn	1.232	52,9	652	10	3	639	387	252	.	.
Godhavn	484	76,0	368	11	—	357	270	87	.	.
Vaigat	524	59,9	314	6	8	300	182	118	.	.
Umanak	969	70,9	687	7	8	672	418	254	.	.
Upernavik	779	64,2	500	4	7	489	299	190	.	.
Thule	313	64,5	202	5	3	194	77	117	.	.
Angmagssalik	985	42,1	415	4	—	411	251	160	.	.
Scoresbysund	214	56,1	120	7	3	110	56	54	.	.
2. opstillingskreds	12.519	53,6	6.704	282	61	6.361	.	.	3.396	2.965
Nanortalik	1.476	66,0	974	9	7	958	.	.	510	448
Julianehåb	1.461	68,4	999	28	7	964	.	.	405	559
Narssaq	1.075	60,3	648	23	8	617	.	.	354	263
Ivigut	142	20,4	29	4	1	24	.	.	14	10
Frederikshåb	1.070	61,0	653	14	7	632	.	.	391	241
Godthåb	3.598	52,7	1.895	142	23	1.730	.	.	953	777
Sukkertoppen	1.578	48,8	770	42	5	723	.	.	514	209
Holsteinsborg	2.119	34,7	736	20	3	713	.	.	255	458
I alt	20.766	56,3	11.683	409	110	11.164	3.193	1.610	3.396	2.965

1. I 1. opstillingskreds fandt afstemningen sted d. 29. februar 1968, i 2. opstillingskreds fandt afstemningen sted d. 23. januar 1968.

Kilde: Folketingsvalget d. 23. januar 1968. Statistiske medd. 1968:8. (Danmarks Statistik).

Tabel 92. Landsrådsvalget i Grønland den 28. april 1967

Landsråds kredse	Vælgere i alt	Afgivne stemmer			Stemme- procent	Antal opstillede kandidater
		Gyldige	Ugyldige og blanke	I alt		
	1	2	3	4	5	6
A. Vestgrønland	17.805	10.851	271	11.122	62,5	60
Nanortalik	1.345	1.012	11	1.023	76,1	4
Julianehåb	1.325	963	6	969	73,1	4
Narssaq	1.030	622	13	635	61,7	3
Frederikshåb	1.111	617	26	643	57,9	5
Godthåb	3.189	1.748	49	1.797	56,3	7
Sukkertoppen	1.520	947	19	966	63,6	4
Holsteinsborg	1.850	790	28	818	44,2	4
Kangåtsiaq	465	359	12	371	79,8	3
Egedesminde	1.337	854	25	879	65,7	7
Bugten	1.885	1.019	48	1.067	56,6	6
Disko	988	645	15	660	66,8	4
Umanak	967	717	10	727	75,2	5
Upernavik	793	558	9	567	71,5	4
B. Nordgrønland, Thule	278	169	3	172	61,9	2
C. Østgrønland	1.101	584	12	596	54,1	7
Angmagssalik	889	453	6	459	51,6	4
Scoresbysund	212	131	6	137	64,6	3
A-C. Hele Grønland	19.184	11.604	286	11.890	62,0	69

Anm.: 16 medlemmer vælges som kredsmandater ved flertalsvalg i landsråds kredsene. Herudover vælges indtil 5 tillægsmandater.

Kilde: Meddelt af landshøvdingen over Grønland.

Tabel 93. Middeltemperaturer ved grønlandske vejrstationer. Perioden 1951-1960

Celsius °	Jan.	Feb.	Marts	April	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Pr. Chr. Sund	- 4,4	- 3,8	- 2,8	- 0,5	2,3	4,8	7,0	7,4	5,4	2,4	- 0,5	- 3,4	1,2
Ivigut	- 5,7	- 4,8	- 2,7	1,1	5,5	8,2	9,3	8,9	6,3	1,6	- 1,3	- 5,3	1,8
Frederikshåb.	- 6,8	- 6,1	- 4,9	- 1,6	2,3	4,4	6,0	6,4	4,4	0,6	- 2,4	- 6,0	- 0,3
Godthåb	- 7,8	- 7,2	- 6,3	- 2,7	2,3	5,4	7,1	7,1	4,2	0,1	- 3,4	- 6,9	- 0,7
Egedesminde.	-14,2	-15,8	-15,7	- 9,3	- 0,7	3,7	6,4	6,1	2,7	- 1,8	- 5,9	-10,8	- 4,6
Jakobshavn ..	-13,9	-15,0	-15,0	- 9,1	1,3	6,2	8,7	7,2	2,4	- 2,9	- 7,4	-12,6	- 4,2
Umanak	-14,7	-16,3	-17,2	-11,9	- 0,3	5,2	8,5	7,5	2,4	- 2,4	- 6,5	-12,0	- 4,8
Upernavik ...	-17,7	-19,4	-21,1	-13,7	- 3,0	2,5	6,1	5,9	1,0	- 3,8	- 8,8	-15,1	- 7,3
Dundas	-23,1	-24,1	-25,1	-16,3	- 5,0	1,8	4,9	4,1	-1,5	- 8,3	-16,5	-21,6	-10,9
Tingmiarmiut	- 7,1	- 6,9	- 5,9	- 2,9	0,8	3,3	6,2	6,6	4,1	0,3	- 2,2	- 5,3	- 0,5
Angmagssalik	- 7,5	- 7,8	- 6,4	- 3,5	1,4	4,9	6,6	6,6	4,1	0,3	- 2,8	- 5,7	- 0,8
Aputitëq	-10,4	-10,5	- 9,6	- 7,0	- 1,4	1,1	2,3	2,8	1,2	- 1,6	- 4,7	- 7,8	- 3,2
Kap Tobin ..	-16,1	-16,0	-16,3	-12,2	- 4,2	0,5	2,5	2,7	-0,3	- 5,1	-10,4	-13,4	- 7,4
Daneborg ...	-20,6	-21,8	-21,3	-14,9	- 5,2	1,3	3,5	3,5	-2,0	- 9,7	-16,7	-18,7	-10,2
Danmarkshavn	-22,0	-23,4	-23,0	-17,1	- 6,7	1,2	3,5	2,3	-4,1	-12,7	-18,6	-21,0	-11,8
Station Nord	-28,7	-30,4	-31,0	-24,0	-11,2	-0,4	3,9	1,4	-8,5	-18,3	-23,8	-27,3	-16,5

Kilde: Meddelt af Meteorologisk Institut.

Tabel 94. Middeltemperaturer ved de grønlandske vejrstationer 1966 og 1967

Celsius °	Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Prins Chr. Sund	1966 - 3,6	- 2,5	- 2,9	0,0	1,6	4,1	7,9	6,8	4,5	1,9	0,0	- 3,1	1,2
	1967 - 1,1	- 4,3	- 6,4	- 2,3	1,9	3,8	6,6	6,5	5,6	0,6	- 2,3	- 2,8	0,5
Nanortalik ¹	1966 - 2,2	1,5	- 0,8	3,7	5,4	5,7	8,0	9,1	7,9	4,5	0,1	- 3,6	3,3
	1967 1,2	- 4,4	- 5,9	- 1,4	4,5	5,6	8,4	7,4	6,0	1,6	- 1,0	- 1,1	1,7
Julianchåb	1966 - 4,1	0,6	- 3,3	2,2	3,4	5,1	8,2	8,9	6,8	4,0	- 1,7	- 6,4	2,0
	1967 - 0,1	- 5,2	- 9,2	- 3,0	3,0	4,5	7,6	6,9	5,1	0,2	- 2,9	- 3,8	0,3
Narssaq ¹	1966 - 3,7	1,1	- 2,7	3,3	6,0	8,5	9,0	11,0	7,0	3,6	- 1,8	- 6,5	2,9
	1967 - 0,3	- 5,4	-10,2	- 2,5	4,0	6,8	10,5	8,9	6,1	0,4	- 3,5	- 4,4	0,9
Narssarsuaq	1966 - 6,0	0,7	- 4,4	3,1	5,8	9,0	10,4	10,9	7,4	3,5	- 3,2	- 9,6	2,3
	1967 - 0,4	- 6,2	-11,6	- 4,1	4,0	7,1	10,4	8,6	5,3	- 0,9	- 5,0	- 7,6	0,0
Frederikshåb	1966 - 6,2	- 2,8	- 5,9	- 0,9	1,7	3,8	7,3	6,1	5,2	3,9	- 1,6	- 6,7	0,3
	1967 - 2,8	- 7,1	- 9,8	- 4,8	2,0	3,7	5,7	5,6	3,6	- 1,0	- 3,2	- 4,6	- 1,1
Færingehavn ¹	1966 - 7,0	- 3,6	- 6,5	- 1,5	1,4	4,1	7,5	7,9	5,8	4,1	- 2,6	- 7,1	0,2
	1967 - 3,7	- 9,3	-11,2	- 5,1	2,2	3,9	6,6	6,3	3,8	- 0,4	- 4,4	- 5,2	- 1,4
Godthåb	1966 - 7,1	- 4,2	- 7,5	- 2,4	0,5	3,5	7,3	7,6	4,8	3,2	- 2,5	- 7,2	- 0,3
	1967 - 3,5	- 9,5	-11,7	- 6,8	1,6	3,2	6,4	6,1	3,1	- 1,7	- 4,5	- 6,1	- 2,0
Sukker- toppen	1966 - 8,3	- 6,1	- 8,9	- 2,5	0,4	3,5	7,7	8,9	5,2	3,3	- 3,4	- 7,5	- 0,6
	1967 - 3,9	-10,7	-12,1	- 7,7	1,9	3,6	7,3	6,2	2,7	- 1,4	- 5,2	- 6,8	- 2,2
Holsteins- borg	1966 -12,9	-10,6	-14,3	- 5,7	-1,0	3,3	6,7	7,4	4,2	2,1	- 4,4	-10,3	- 3,0
	1967 - 6,8	-14,9	-14,8	-10,8	1,1	3,4	6,3	6,0	2,9	- 2,9	- 7,0	- 9,7	- 3,9
Egedes- minde	1966 -15,6	-13,5	-16,3	- 8,5	-2,6	2,8	5,1	6,3	3,1	1,1	- 5,4	- 9,9	- 4,5
	1967 - 7,7	-14,9	-17,3	-12,1	-0,3	2,5	6,1	6,2	1,9	- 3,1	- 7,6	- 9,5	- 4,7
Godhavn	1966 -13,8	-11,9	-15,8	- 8,3	-2,2	3,5	6,3	8,0	3,7	1,7	- 5,2	- 9,8	- 3,7
	1967 - 7,4	-14,3	-16,2	-11,3	0,5	3,5	6,8	6,9	2,2	- 3,3	- 7,0	- 8,6	- 4,0
Christians- håb ¹	1966 -17,4	-11,8	-16,4	- 7,3	-0,6	6,6	8,9	11,0	5,8	2,6	- 6,2	-11,9	- 3,1
	1967 - 7,4	-14,7	-15,9	- 9,6	3,4	5,4	10,0	9,3	3,4	- 4,8	- 9,1	- 8,8	- 3,2
Jakobs- havn ¹	1966 -17,3	-11,8	-14,7	- 5,9	0,5	6,7	8,8	10,1	5,3	2,3	- 6,5	-13,4	- 3,0
	1967 - 7,6	-14,7	-14,3	- 9,2	3,7	5,4	9,4	9,0	2,9	- 4,9	- 9,9	-10,7	- 3,4
Qutdlig- ssat ¹	1966 -15,4	-12,7	-17,0	- 8,2	-1,0	5,6	7,1	9,0	4,3	1,6	- 5,8	-11,1	- 3,6
	1967 - 8,0	-14,5	-14,7	- 8,5	2,2	4,8	8,2	7,9	3,4	- 4,2	- 8,3	- 8,9	- 3,4
Umanak ¹	1966 -16,0	-10,2	-16,0	- 8,7	-0,9	5,4	7,7	11,0	4,9	1,6	- 5,3	-10,3	- 3,0
	1967 - 6,3	-14,1	-13,7	- 9,4	3,5	4,8	9,3	8,6	3,5	- 4,2	- 7,7	- 8,7	- 2,9
Upernavik	1966 -19,8	-15,2	-21,7	-15,5	-6,7	2,2	3,7	6,9	1,6	- 1,3	- 6,9	-11,7	- 7,0
	1967 -11,2	-18,5	-17,4	-13,7	-0,9	1,2	6,4	5,9	0,3	- 5,4	- 9,9	-11,5	- 6,4
Dundas ¹	1966 -27,6	-18,2	-23,3	-17,0	-5,1	2,2	3,5	5,0	-0,1	- 7,1	-13,6	-22,7	-10,3
	1967 -20,2	-23,6	-18,1	-13,8	-1,2	0,9	4,1	4,1	-0,8	- 8,7	-17,4	-17,3	- 9,3
Thule ¹	1966 -26,0	-20,1	-23,5	-17,1	-4,7	1,8	4,1	5,8	-0,6	- 6,7	-13,6	-23,1	-10,3
	1967 -21,7	-24,2	-19,3	-13,8	-1,2	1,4	5,2	4,3	-0,9	- 9,5	-15,8	-17,2	- 9,4
Tingmiar- miut	1966 - 8,6	- 6,7	- 7,0	- 2,2	0,2	3,2	6,8	6,8	3,2	- 0,5	- 3,9	- 5,9	- 1,2
	1967 - 3,4	- 6,7	-10,2	- 5,3	0,4	2,6	5,4	5,9	4,1	- 1,7	- 5,3	- 7,7	- 1,8
Angmag- ssalik	1966 -10,6	- 9,6	- 9,5	- 3,4	-0,2	4,4	7,1	6,9	2,8	0,3	- 6,1	- 7,9	- 2,2
	1967 - 4,9	- 6,3	-10,1	- 5,1	0,8	4,4	5,7	4,6	3,4	- 2,8	- 6,6	- 9,9	- 2,2
Aputitëq	1966 -13,7	-11,7	-13,4	- 6,4	-3,0	1,2	2,4	3,5	0,5	- 2,8	- 7,0	- 9,9	- 5,0
	1967 -11,2	-10,0	-15,4	- 8,7	-2,1	0,8	1,5	1,3	0,3	- 4,4	- 7,4	-10,2	- 5,5
Kap Tobin	1966 -22,2	-18,9	-21,2	-10,9	-6,0	1,0	3,2	4,1	-0,2	- 7,8	-12,5	-13,9	- 8,8
	1967 -19,9	-18,1	-21,0	-11,9	-3,9	0,8	2,9	1,9	-0,1	- 8,1	-13,8	-14,4	- 8,8
Mesters Vig ¹	1966 -25,6	-23,9	-23,9	-10,0	-3,6	4,8	7,0	8,8	1,9	-11,4	-19,1	-18,1	- 9,4
	1967 -27,3	-21,8	-21,1	-10,2	0,2	5,6	7,7	6,4	1,3	-11,7	-18,0	-19,3	- 9,0
Daneborg	1966 -23,6	-22,5	-25,2	-14,2	-6,6	2,6	4,1	4,7	-1,0	-12,2	-18,5	-18,2	-10,9
	1967 -25,0	-24,0	-21,5	-14,0	-3,1	2,2	3,7	2,4	-0,5	-12,6	-17,8	-18,0	-10,7
Danmarks- havn	1966 -26,0	-24,9	-29,3	-18,1	-7,2	2,2	4,3	3,7	-3,2	-17,7	-21,4	-22,0	-13,3
	1967 -28,2	-27,7	-24,4	-16,3	-3,1	1,4	3,9	1,5	-2,4	-15,8	-20,5	-21,4	-12,8
Station Nord	1966 -32,5	-28,1	-35,3	-25,2	-9,4	0,0	3,9	1,8	-8,3	-23,7	-25,7	-29,2	-17,6
	1967 -31,4	-34,8	-30,7	-18,6	-5,1	-1,4	4,1	2,5	-6,8	-19,4	-26,6	-25,7	-16,2

Anm. Hvor intet andet er anført, angiver tallene gennemsnit af døgnets middeltemperatur.

1. Gennemsnit af temperaturen kl. 18 GMT.

Kilde: Meteorologisk Institut: Provisional Mean Temperatures and Total Amount of Precipitation in Greenland. 1966 og 1967.

Tabel 95. Nedbør ved de grønlandske vejrstationer. 1966 og 1967

mm		Jan.	Feb.	Mar.	Apr.	Maj	Juni	Juli	Aug.	Sep.	Okt.	Nov.	Dec.	Året
Pr. Chr. Sund	1966	200,7	263,5	110,9	89,2	84,5	36,2	186,3	261,5	287,3	361,3	188,7	101,0	2171,1
	1967	508,1	234,7	69,7	163,2	145,9	211,4	86,8	170,7	81,8	133,9	149,6	307,7	2263,5
Nanortalik ..	1966	4,7	2,8	35,6	4,4	2,6	26,2	217,2	15,5	75,7	101,7	108,8	50,5	645,7
	1967	145,0	46,0	23,1	57,0	72,0	78,2	44,2	181,1	22,4	61,4	119,9	83,5	933,8
Julianehåb...	1966	4,3	7,4	38,3	8,0	1,1	44,0	371,9	6,4	101,0	112,4	101,3	61,0	857,1
	1967	206,0	121,1	35,5	64,4	88,3	104,3	76,0	151,4	21,9	40,6	128,4	101,7	1139,6
Narssaq.....	1966	2,6	6,5	28,6	5,1	0,8	31,2	342,6	2,3	137,3	129,5	164,4	45,3	896,2
	1967	243,6	78,0	18,5	49,6	60,4	104,0	112,7	182,7	20,3	58,0	127,8	95,1	1150,7
Narssarsuaq	1966	0,2	3,5	38,4	6,9	2,8	11,9	228,3	0,5	98,7	73,6	120,3	64,1	649,2
	1967	156,4	50,0	15,3	29,4	39,5	53,8	100,6	80,5	12,6	41,6	94,6	64,8	739,1
Frederikshåb	1966	1,2	49,1	61,8	15,5	7,6	30,3	212,0	3,2	94,8	78,4	187,1	110,4	851,4
	1967	202,1	118,3	56,9	62,8	39,1	52,8	106,2	142,2	64,6	80,3	97,6	60,1	1083,0
Færingehavn	1966	7,8	24,4	29,2	12,7	28,5	47,0	195,8	-	138,5	127,2	77,0	49,2	737,3
	1967	245,2	77,6	23,9	7,9	33,2	59,6	117,3	119,4	198,4	34,9	103,8	67,9	1089,1
Godthåb....	1966	2,9	28,4	49,7	13,1	22,2	53,2	166,8	-	158,3	99,5	112,1	64,3	770,5
	1967	111,1	78,5	29,6	40,6	42,2	55,6	124,5	114,8	221,6	41,9	112,8	77,8	1051,0
Sukkertoppen	1966	9,7	8,6	37,1	29,6	5,1	84,9	131,5	-	123,0	114,2	80,6	47,2	671,5
	1967	49,8	34,0	25,7	31,3	58,1	39,7	95,4	103,4	287,3	51,3	90,0	44,6	910,6
Holsteinsborg	1966	1,9	11,1	13,3	9,8	8,0	45,1	60,3	0,7	63,1	37,0	55,2	19,1	324,6
	1967	35,0	14,0	16,7	20,4	20,7	38,7	67,4	77,1	121,3	36,2	52,2	31,1	530,8
Egedesminde	1966	6,7	3,1	22,3	5,2	1,9	14,0	28,8	0,4	45,0	33,6	46,0	15,6	222,6
	1967	6,2	11,1	9,1	5,1	13,0	26,6	12,8	28,3	90,4	28,5	54,9	24,8	310,8
Godhavn....	1966	15,2	3,8	13,5	30,3	3,1	30,5	52,7	0,8	136,4	81,3	98,9	28,4	495,2
	1967	12,7	15,5	14,8	13,4	26,6	42,0	80,3	51,5	239,8	78,4	42,9	50,2	668,1
Christianshåb	1966	6,5	4,3	8,1	16,5	7,4	6,7	65,3	0,6	31,5	11,3	35,7	19,6	213,5
	1967	14,5	29,8	4,7	8,9	11,4	32,0	28,2	29,0	137,8	16,0	14,8	18,1	345,2
Jakobshavn..	1966	6,4	1,2	7,5	9,4	5,8	3,2	78,8	-	21,7	24,0	37,7	13,6	209,3
	1967	11,0	14,4	3,5	10,4	11,4	45,8	23,5	44,8	160,7	7,2	19,1	18,2	370,0
Qutdligssat ..	1966	5,9	3,5	6,1	15,6	2,7	24,0	23,4	-	27,5	15,8	31,0	12,2	167,7
	1967	9,9	9,1	2,0	6,7	9,1	12,2	4,8	11,6	48,4	13,6	16,8	45,6	189,8
Umanak....	1966	61,1	1,0	4,9	-	2,4	2,0	14,1	0,1	6,0	1,0	55,4	25,2	173,2
	1967	14,5	16,9	-	4,5	-	7,7	8,4	9,2	61,9	10,9	5,1	4,1	143,2
Upernavik...	1966	16,8	1,2	11,6	22,1	5,5	9,0	16,9	22,1	62,2	46,2	56,6	44,5	314,7
	1967	17,1	11,8	3,2	0,6	7,1	16,6	14,7	12,8	100,9	22,2	24,0	21,7	252,7
Dundas.....	1966	10,6	4,7	5,8	3,1	10,3	7,7	1,4	92,2	5,6	12,9	11,3	5,4	171,0
	1967	1,5	6,2	1,2	1,3	14,8	5,2	20,3	5,2	4,7	11,6	24,0	25,6	121,6
Thule.....	1966	8,5	3,3	1,0	3,5	11,0	13,5	3,1	61,9	67,9	20,1	6,3	5,4	205,5
	1967	12,0	22,6	0,5	2,0	4,7	-	26,8	2,2	1,1	3,3	8,0	10,9	94,1
Tingmiarmiut	1966	72,7	81,7	55,7	72,9	43,6	9,9	103,2	39,1	251,5	306,7	57,2	37,0	1131,2
	1967	326,7	203,6	34,4	137,2	110,8	108,6	68,3	28,8	48,6	62,8	41,3	79,7	1250,8
Angmagssalik	1966	44,5	30,7	98,0	49,9	10,3	35,8	57,8	37,8	67,2	62,4	156,8	32,0	683,2
	1967	82,8	149,7	29,2	131,3	12,1	50,3	0,4	44,2	107,4	59,7	92,7	96,2	856,0
Aputitêq....	1966	55,4	12,5	62,4	37,3	25,1	65,2	18,2	63,0	11,4	7,6	20,8	9,9	388,8
	1967	53,3	99,5	8,6	47,2	17,9	92,0	2,0	66,1	62,5	31,1	193,9	18,0	692,1
Kap Tobin ..	1966	22,4	12,9	59,2	31,0	24,0	24,2	32,2	6,8	4,2	31,7	15,6	98,0	362,2
	1967	11,1	78,2	11,7	32,7	14,3	1,6	10,3	59,8	53,7	43,5	67,8	22,5	407,2
Mesters Vig..	1966	5,2	0,3	8,0	5,1	3,6	6,7	25,8	10,8	23,4	21,7	2,0	16,6	129,2
	1967	4,3	11,5	3,4	16,3	19,0	17,6	18,1	46,8	89,9	2,9	106,6	160,8	497,2
Daneborg ...	1966	20,1	1,4	25,3	4,9	4,0	5,7	27,8	7,0	28,9	2,9	0,9	47,2	176,1
	1967	10,1	11,3	7,9	26,3	10,0	2,1	0,9	16,6	19,8	5,5	11,6	38,7	160,8
Danmarkshavn	1966	4,4	1,5	4,3	4,0	1,3	2,2	26,0	1,9	10,5	2,9	1,0	14,3	74,3
	1967	1,1	11,4	3,0	18,4	0,1	3,5	-	7,2	14,0	3,1	30,4	10,7	102,9
Station Nord	1966	9,7	3,8	17,8	11,2	3,1	4,8	27,7	12,9	34,8	6,8	16,0	35,5	184,1
	1967	0,4	7,6	6,5	14,7	3,2	15,1	11,3	13,7	30,8	17,6	15,0	10,3	146,2

Kilde: Meteorologisk Institut: Provisional Mean Temperatures and Total Amount of Precipitation in Greenland. 1966 og 1967.

De vigtigste publikationer om grønlandske forhold i årene 1960-67, udsendt af offentlige institutioner m.v.

- Beretninger vedrørende Grønland udsendt årligt af Ministeriet for Grønland.
- Hefte nr. 1. Årsberetning om Grønland.
2. Grønland og Danmark. Forhandlinger.
  3. Landbrug i Grønland 1965.
  4. Landbrug i Grønland 1966.
  5. Landbrug i Grønland 1967.
  6. Landbrug i Grønland 1968.
- Betragtning af Grønland i 1968, afgivet af Ministeriet for Grønland.
- Økonomisk og social udvikling i Grønland. Museum Dannebrog med Institut for Grønland. Udgivet 1963 ved forordningen om Grønlandsrådets årsberetning af 1960.
- Folketællingsrapport for Grønland 1960. Statistisk Indberetning 1962 (Danmarks Statistiske Departement).
- Folke- og bopælsstatistik for Grønland 1965. Statistisk Indberetning 1965 (Danmarks Statistisk Departement).
- Statistiske oplysninger om udvalgte områder i Grønland 1948-1965. Rapport vedrørende Grønland 1960. (Ministeriet for Grønland).
- Rapporter nr. 1-11 af Udvalget for Samfundsforskning i Grønland 1961-1965.
- Det grønlandske Samfund. (Ministeriet for Grønland 1967).
- Hefte nr. 1. Grønland på vej mod 1970.
2. Fra bygd til by. Landsmønsterskemaet i Grønland.
- Løn- og beskæftigelsesstatistik for lokal myndigheds personale i Grønland. Oktober kvartal 1965, 1966 og 1967. Duplikat. (Ministeriet for Grønland).
- Kvartalsrapporten til Beredningen i Grønland med kommentarer ved beredningen. 1966 og 1967. Duplikat. (Ministeriet for Grønland).
- Boligstatistikkens byggesat i Grønland 1965. Duplikat. (Ministeriet for Grønland).
- Boligstatistikkens byggesat i Grønland 1966. Duplikat. (Ministeriet for Grønland).
- Boligstatistikkens byggesat i Grønland 1967. Duplikat. (Ministeriet for Grønland).
- Sammenlægning af Grønlands byggestatistik. Årlig. (Ministeriet for Grønland).